JAШEP

ПОГЛАВЈЕ 1

1 И рече Бог: „Да создадеме човек по Нашиот лик, по Нашата сличност!“ И Бог го создаде човекот по Својот лик.
2 И Бог го создаде човекот од земја, и му дувна во ноздрите здив животен, и човекот стана жива душа обдарена со говор.
3 И рече Господ: „Не е добро човекот да биде сам; ќе му направам помошник како него.“
4 И Господ предизвика длабок сон врз Адам, и тој заспа. И му откина едно од ребрата, и направи месо од него, го обликуваше и му го донесе на Адам. И Адам се разбуди од сонот, и ете, жена стоеше пред него.
5 И рече: „Ова е коска од моите коски и ќе се нарече жена, зашто ова е земено од човекот“. А Адам ја нарече Ева, зашто таа беше мајка на сите живи.
6 И Бог ги благослови и ги нарече Адам и Ева во денот кога ги создаде, а Господ Бог рече: Бидете плодни и множете се и наполнете ја земјата.
7 И Господ Бог ги зеде Адам и неговата жена и ги смести во Едемската градина за да ја обработуваат и да ја чуваат; и им заповеда и им рече: „Од секое дрво во градината можете да јадете, но од дрвото на познанието на доброто и злото не јадете, зашто во денот кога ќе јадете од него, сигурно ќе умрете.“
8 И откако Бог ги благослови и им заповеда, си отиде од нив, а Адам и неговата жена се населија во градината според заповедта што им ја заповеда Господ.
9 И змијата, што Бог ја создаде со нив на земјата, дојде кај нив за да ги наговори да ја прекршат Божјата заповед што им ја даде.
10 И змијата ја намами и ја наговори жената да јаде од дрвото на познанието, и жената го послуша гласот на змијата, и ја прекрши Божјата реч, и зеде од дрвото на познанието на доброто и злото, и јадеше, и зеде од него и му даде и на својот маж, и тој јадеше.
11 А Адам и неговата жена ја прекршија Божјата заповед што им ја даде, и Бог го знаеше тоа, и Неговиот гнев се разгоре против нив и ги проколна.
12 И Господ Бог ги истера во тој ден од Едемската градина, за да ја обработуваат земјата од која беа земени; и тие отидоа и се населија источно од Едемската градина; и Адам ја позна својата жена Ева, и таа роди два сина и три ќерки.
13 И го нарече првородениот Каин, велејќи: „Добив човек од Господа“, а другиот го нарече Авел, зашто рече: „Во суета дојдовме на земјата и во суета ќе бидеме земени од неа“.
14 И момчињата пораснаа, и нивниот татко им даде имот во земјата; Каин беше обработувач, а Авел чуваше овци.
15 И по неколку години, тие му донесоа на Господа приближна жртва, и Каин донесе од плодовите на земјата, а Авел донесе од првородените од своето стадо од нејзината маст, и Бог се сврте и се наклони кон Авел и неговата жртва, и оган слезе од Господа од небото и ја проголта.
16. Господ не се сврти кон Каина и кон неговиот дар, ниту се склони кон него, зашто беше донел од лошиот плод на земјата пред Господа. Каин му завидуваше на својот брат Авел поради тоа и бараше изговор да го убие.
17 И по некое време, еден ден Каин и неговиот брат Авел отидоа на нива да работат; и двајцата беа на нива, Каин ја обработуваше и ја ораше својата земја, а Авел го пасеше своето стадо; и стадото помина покрај оној дел што Каин го изора во земјата, и тоа многу го нажали Каин поради тоа.
18 И Каин се налути на својот брат Авел, и му рече: „Што има меѓу мене и тебе, па доаѓаш да се населиш и да ги доведеш своите стада да пасат во мојата земја?
19 А Авел му одговори на брата си Каин и му рече: „Што има меѓу мене и тебе, па да јадеш месо од моето стадо и да се облекуваш во нивната волна?
20 А сега, соблечи ја волната на моите овци со која се облече, и врати ми за нивниот плод и месо што си го изел; и кога ќе го направиш тоа, ќе си одам од твојата земја, како што рече.
21 И Каин му рече на својот брат Авел: „Ако те убијам денес, кој ќе ми ја бара твојата крв?“
22 А Авел му одговори на Каин: „Навистина Бог, Кој нè создаде на земјата, ќе ја одмазди мојата парница и ќе ја побара мојата крв од тебе, ако ме убиеш; зашто Господ е судија и арбитер, и Тој ќе му врати на човекот според неговото зло, а на безбожникот според злото што го направил на земјата.“
23 А сега, ако ме убиеш овде, Бог сигурно ги знае твоите тајни намери и ќе те казни за злото што денес најави дека ќе ми го направиш.
24 И кога Каин ги чу зборовите што ги изговори неговиот брат Авел, ете, гневот на Каин се разгоре против неговиот брат Авел затоа што го објави ова.
25 И Каин брзо стана, го зеде железниот дел од орудието свое и со него одеднаш го удри брата си и го уби. И Каин ја пролеа крвта на брата си Авел по земјата, и крвта Авелова се разлеа по земјата пред стадото.
26 И после ова, Каин се покаја што го уби својот брат, и беше тажен и плачеше за него, и тоа многу го вознемири.
27 И Каин стана и ископа дупка во полето, каде што го положи телото на својот брат, и ја истури прашината врз неа.
28 И Господ дозна што направи Каин со својот брат, и му се јави Господ на Каин и му рече: „Каде е братот твој Авел, кој беше со тебе?“
29. И Каин се преправаше и рече: „Не знам, дали сум јас чувар на мојот брат?“ Господ му рече: „Што направи? Гласот од крвта на твојот брат вика кон Мене од земјата каде што го уби.“
30. Зашто ти го уби братот свој и се преправаше пред мене, и си помисли во срцето свое дека не те гледам и дека не ги знам сите твои дела.
31 Но ти го направи ова и го уби братот свој залудно, затоа што ти зборуваше право, и затоа сега да бидеш проклет од земјата што ја отвори устата за да ја прими крвта на братот твој од твојата рака, и во која го погреба.
32. И кога ќе го обработуваш, тој повеќе нема да ти ја дава својата сила како на почетокот, зашто земјата ќе

раѓа трње и трње, а ти ќе се движиш и ќе талкаш по земјата до денот на твојата смрт.
33 Во тоа време Каин си отиде од лицето Господово, од местото каде што беше, и се движеше и талкаше по земјата источно од Еден, тој и сè што му припаѓаше.
34 Во тие денови Каин ја позна својата жена, и таа зачна и роди син, и тој го нарече со името Енох, велејќи: „Во тоа време Господ почна да му дава мир и спокојство на земјата“.
35 Во тоа време и Каин почна да гради град; го изгради градот и го нарече градот Енох, според името на својот син; зашто во тие денови Господ му даде одмор на земјата, и тој не се движеше и не талкаше како на почетокот.
36 И Ирад му се роди на Енох, а Ирад го роди Мехујаил, а Мехујаил го роди Метусаил.

ПОГЛАВЈЕ 2

1 Во сто и триесеттата година од животот на Адам на земјата, тој повторно ја позна својата жена Ева, и таа зачна и роди син по негов лик и под негов образ, и го нарече со името Сит, велејќи: „Зашто Бог ми даде друго потомство на местото на Авел, бидејќи Каин го уби.“
2 И Сит поживеа сто и пет години и роди син; и Сит го нарече името на својот син Енос, велејќи: „Затоа што во тоа време синовите човечки почнаа да се множат и да ги мачат душите и срцата свои со престапување и бунтување против Бога.“
3 И во деновите на Енос, синовите човечки продолжија да се бунат и да престапуваат против Бога, за да го зголемат гневот Господов против синовите човечки.
4 И синовите човечки отидоа и им служеа на други богови, и го заборавија Господа, Кој ги создаде на земјата; и во тие денови синовите човечки направија ликови од месинг и железо, дрво и камен, и се поклонуваа и им служеа.
5 И секој човек си направи свој бог и му се поклонуваше, а синовите човечки го напуштија Господа во сите денови на Енос и неговите деца; и се разгоре гневот Господов поради нивните дела и гнасотии што ги правеа на земјата.
6 И Господ ги потопи водите на реката Гион, ги уништи и ги проголта, и уништи една третина од земјата, и покрај тоа, синовите човечки не се одвратија од своите зли патишта, и нивните раце сè уште беа испружени да прават зло пред Господовите очи.
7 Во тие денови немаше ниту сеење ниту жнеење на земјата; и немаше храна за синовите човечки, а гладот беше многу голем во тие денови.
8 И семето што го посеаа во тие денови во земјата стана трње, трње и боцки; зашто од деновите на Адам беше оваа изјава за земјата, за проклетството Божјо, кое ја проколна земјата, поради гревот што Адам го згреши пред Господа.
9 И кога луѓето продолжија да се бунат и да престапуваат против Бога, и да ги расипуваат своите патишта, тогаш и земјата се расипа.
10 Енос поживе деведесет години и го роди Каинан;
11 И Каинан порасна и имаше четириесет години, и стана мудар и имаше знаење и вештина во секоја мудрост, и владееше над сите синови човечки, и ги водеше синовите човечки кон мудрост и знаење; зашто Каинан беше многу мудар човек и имаше разбирање во секоја мудрост, и со својата мудрост владееше над духовите и демоните;
12 И Каинан знаеше по својата мудрост дека Бог ќе ги уништи синовите човечки затоа што згрешиле на земјата, и дека Господ во последните денови ќе ги донесе врз нив водите на потопот.
13 И во тие денови Каинан пишуваше на камени плочи што требаше да се случи во иднина, и ги стави во своите ризници.
14 И Каинан владееше над целата земја и ги обрати некои од синовите човечки во служба на Бога.
15 И кога Кеинан имаше седумдесет години, му се родија три сина и две ќерки.
16 А ова се имињата на Кеинановите деца: името на првиот син Малалел, вториот Енан, третиот Меред; а нивните сестри беа Ада и Сила; тоа се петте деца на Кеинан, што му се родија.
17 Ламех, синот на Метусаил, му се роди на Каинан преку брак; и ги зеде двете ќерки негови за жени. Ада зачна и му роди син на Ламех, и го нарече Јавал.
18 И таа повторно зачна и роди син, и го нарече Јувал; а нејзината сестра Сила беше неплодна во тие денови и немаше потомство.
19 Зашто во тие денови синовите човечки почнаа да згрешуваат против Бога и да ги прекршуваат заповедите што му ги даде на Адам, да бидат плодни и да се множат на земјата.
20 И некои од синовите човечки ги натераа своите жени да пијат голтка што ќе ги направи неплодни, за да ја задржат својата фигура и со тоа нивниот прекрасен изглед да не избледи.
21 И кога синовите човечки ги натераа своите жени да пијат, Сила пиеше со нив.
22 А жените што раѓаа деца им изгледаа гнасни на своите мажи како вдовици, додека нивните мажи беа живи, зашто само за неплодните беа привржани.
23 И на крајот од деновите и годините, кога Сила остаре, Господ ѝ ја отвори утробата.
24 И таа зачна и роди син, и го нарече Тувал-Каин, велејќи: „Откако ќе исушам, ќе го добијам од Семоќниот Бог.“
25 И таа повторно зачна и роди ќерка, па ја нарече Наама, зашто рече: „Откако ќе овенам, ќе се насладам и ќе уживам.“
26 А Ламех беше стар и во поодминати години, а очите му беа заматени, така што не можеше да гледа. А Тувал-Каин, неговиот син, го водеше. Еден ден Ламех отиде во полето, а неговиот син Тувал-Каин беше со него. И додека одеа по полето, Каин, синот Адамов, се приближи кон нив; зашто Ламех беше многу стар и не можеше многу да гледа, а неговиот син Тувал-Каин беше многу млад.
27 И Тувал-Каин му рече на татко си да го истегне лакот, и со стрелите го удри Каин, кој беше уште далеку, и го уби, зашто им се чинеше како животно.

28 И стрелите влегоа во телото на Каин, иако тој беше далеку од нив, и тој падна на земја и умре.
29 И Господ му врати на Каин за злото според злото што му го направи на својот брат Авел, според словото Господово, што го изрече.
30 И кога Каин умре, Ламех и Тувал отидоа да го видат животното што го беа убиле, и видоа, и ете, Каин, нивниот дедо, лежеше мртов на земјата.
31 И Ламех многу се нажали што го направи тоа, и плескајќи со рацете го удри синот свој и го уби.
32 И жените на Ламех слушнаа што направил Ламех, и се обидоа да го убијат.
33 И жените Ламехови го замразија од тој ден, зашто ги уби Каина и Тувал-Каина. И жените Ламехови се одвоија од него и не го послушаа во тие денови.
34 И Ламех дојде кај своите жени и ги наговори да го слушаат за таа работа.
35 И им рече на своите жени Ада и Села: „Чујте го мојот глас, жени Ламехови, внимавајте на моите зборови, зашто сега замислувате и велите дека убив човек со моите рани и дете со моите рани, затоа што не направија насилство; но знајте дека сум стар и со седа коса, и дека очите ми се тешки од старост, и дека го направив ова без да знам.
36 И жените Ламехови го послушаа во ова прашање и се вратија кај него по советот на нивниот татко Адам, но оттогаш не му раѓаа деца, знаејќи дека Божјиот гнев се зголемува во тие денови против синовите човечки, за да ги уништи со водите на потопот поради нивните зли дела.
37 И Малалеил, синот на Кеинан, живееше шеесет и пет години и го роди Јаред; а Јаред живееше шеесет и две години и го роди Енох.

ПОГЛАВЈЕ 3

1 Енох поживеа шеесет и пет години и го роди Метузала; и Енох одеше со Бога откако го роди Метузала, и му служеше на Господа, а ги презираше злите човечки патишта.
2 И душата на Енох беше обвиткана во поуката Господова, во знаењето и во разбирањето; и тој мудро се повлече од синовите човечки и се скрија од нив многу денови.
3 И по многу години, додека му служеше на Господа и се молеше пред Него во неговиот дом, ангел Господов го повика од небото и рече: „Еве ме!“
4 И рече: „Стани, излези од куќата своја и од местото каде што се криеш, и покажи им се на синовите човечки, за да ги научиш по кој пат треба да одат и што треба да извршат за да влезат по Божјите патишта.“
5 И Енох стана според словото Господово и излезе од својата куќа, од своето место и од собата во која се криеше; и отиде кај синовите човечки и ги поучи за патиштата Господови, и во тоа време ги собра синовите човечки и ги запозна со поуките Господови.
6 И заповеда да се проповеда по сите места каде што живееја синовите човечки, велејќи: „Каде е човекот што сака да ги знае патиштата Господови и добрите дела? Нека дојде кај Енох.“
7 И сите синови човечки се собраа околу него, зашто сите што го посакуваа ова одеа кај Енох, и Енох владееше над синовите човечки според словото Господово, и тие дојдоа и му се поклонија и го слушнаа словото Негово.
8 И Божјиот дух беше врз Енох, и тој ги поучи сите свои луѓе на Божјата мудрост и на Неговите патишта, и синовите човечки му служеа на Господа во сите денови на Енох, и доаѓаа да ја чујат неговата мудрост.
9 И сите цареви на синовите човечки, и први и последни, заедно со нивните кнезови и судии, дојдоа кај Енох кога слушнаа за неговата мудрост, и му се поклонија, и побараа од Енох да владее над нив, на што тој се согласи.
10 И се собраа вкупно сто и триесет цареви и кнезови, и го поставија Енох за цар над нив, и сите беа под негова власт и команда.
11 И Енох ги научи на мудрост, знаење и на патиштата Господови; и тој направи мир меѓу нив, и мир беше низ целата земја за време на животот на Енох.
12 И Енох владееше над синовите човечки двесте четириесет и три години, правејќи правда и праведност со целиот свој народ и водејќи ги по патиштата Господови.
13 А ова е родословот на Енох, Метузалем, Елисеј и Елимелех, три сина; а нивните сестри беа Мелха и Нахма. Метузалем поживеа осумдесет и седум години и го роди Ламех.
14 И беше во педесет и шестата година од животот на Ламех кога умре Адам; деветстотини и триесет години имаше кога умре, и неговите двајца синови, со Енох и Метузала, неговиот син, го погребаа со голема помпа, како при погреб на цареви, во пештерата што му ја беше кажал Бог.
15 И на тоа место сите синови човечки тагуваа и плачеа поради Адам; затоа тоа стана обичај меѓу синовите човечки до ден-денес.
16 И Адам умре затоа што јадеше од дрвото на знаењето; тој и неговите деца по него, како што рече Господ Бог.
17 И беше во годината на смртта на Адам, што беше двесте четириесет и третата година од владеењето на Енох, во тоа време Енох реши да се одвои од синовите човечки и да се скрие како и на почетокот за да му служи на Господ.
18 И Енох го направи тоа, но не се криеше сосема од нив, туку се држеше подалеку од синовите човечки три дена, а потоа отиде кај нив еден ден.
19 И во текот на трите дена додека беше во својата соба, му се молеше и го славеше Господа, својот Бог, а денот кога отиде и им се јави на своите поданици, ги поучи за патиштата Господови, и сè што го прашуваа за Господа, им раскажа.
20 И тој го правеше ова многу години, а потоа се криеше шест дена и му се појавуваше на својот народ еден ден на секои седум; и потоа еднаш месечно, а потоа еднаш годишно, сè додека сите цареви, кнезови и синови човечки не го побараа и повторно не посакаа да го видат лицето на Енох и да го чујат неговиот збор; но не можеа, бидејќи сите синови човечки многу се плашеа од Енох и се плашеа да му се приближат

поради божествената страхопочит што седеше на неговото лице; затоа никој човек не можеше да го погледне, плашејќи се дека може да биде казнет и да умре.
21 И сите цареви и кнезови решија да ги соберат синовите човечки и да дојдат кај Енох, мислејќи дека сите ќе можат да му зборуваат во времето кога тој ќе излезе меѓу нив, и така и направија.
22 И дојде денот кога Енох излезе и сите се собраа и дојдоа кај него, и Енох им ги кажа зборовите Господови и ги научи на мудрост и знаење, и тие се поклонија пред него и рекоа: „Да живее царот! Да живее царот!“
23 И по некое време, кога царевите, кнезовите и синовите човечки му зборуваа на Енох, а Енох ги учеше на Божјите патишта, ете, еден ангел Господов го повика Енох од небото и посака да го однесе на небото за да го направи таму да владее над синовите Божји, како што владеел над синовите човечки на земјата.
24 Кога во тоа време Енох го слушна ова, отиде и ги собра сите жители на земјата, ги научи на мудрост и знаење, им даде божествени упатства и им рече: „Морав да се вознесам на небото, затоа не го знам денот на моето заминување.“
25 И сега, затоа, ќе те научам на мудрост и знаење и ќе те поучам, пред да те напуштам, како да постапуваш на земјата, за да живееш; и тој така и направи.
26 И ги научи на мудрост и знаење, им даде поука, ги прекори и им постави закони и закони за да ги исполнуваат на земјата, и воспостави мир меѓу нив, и ги научи вечен живот, и живееше со нив некое време учејќи ги за сè ова.
27 Во тоа време, синовите човечки беа со Енох, и Енох им зборуваше. Тие ги кренаа очите, и ете, од небото се спушти ликот на голем коњ, а коњот одеше во воздухот.
28 И му раскажаа на Енох што виделе, а Енох им рече: „Поради мене овој коњ се спушта на земјата; дојде времето кога ќе си одам од вас и повеќе нема да ме видите.“
29 И коњот слезе во тоа време и застана пред Енох, и го видоа сите синови човечки што беа со Енох.
30 И Енох повторно нареди да се прогласи глас, велејќи: „Каде е човекот кој сака да ги познава патиштата на Господа, својот Бог? Нека дојде денес кај Енох пред да биде земен од нас?“
31 И сите синови човечки се собраа и дојдоа кај Енох тој ден; и сите цареви на земјата со нивните кнезови и советници останаа со него тој ден; и Енох потоа ги поучи синовите човечки на мудрост и знаење, и им даде божествена поука; и им нареди да му служат на Господа и да одат по неговите патишта во сите денови од нивниот живот, и тој продолжи да воспоставува мир меѓу нив.
32 И после тоа стана и се качи на коњот; и тргна, а по него тргнаа сите синови човечки, околу осумстотини илјади луѓе; и тргнаа со него еден ден патување.
33 И вториот ден им рече: „Вратете се дома во вашите шатори, зошто одите? Можеби ќе умрете!“ И некои од нив си отидоа од него, а оние што останаа отидоа со него шест дена патување. И Енох им велеше секој ден: „Вратете се во вашите шатори, за да не умрете!“ Но тие не сакаа да се вратат, па отидоа со него.
34. И на шестиот ден некои од луѓето останаа и се држеа до него, велејќи му: „Ќе одиме со тебе на местото каде што одиш; жив е Господ, само смртта ќе нè раздели.”
35 И тие толку многу наговараа да одат со него, што тој престана да им зборува; а тие тргнаа по него и не се вратија.
36 И кога царевите се вратија, тие наредија да се направи попис, за да се знае бројот на преостанатите луѓе што отидоа со Енох; и на седмиот ден Енох се вознесе на небото во виор, со коњи и огнени кочии.
37 И на осмиот ден сите цареви што беа со Енох испратија да го доведат бројот на луѓето што беа со Енох, на местото од кое тој се вознесе на небото.
38 И сите тие кралеви отидоа на тоа место и ја најдоа земјата полна со снег, а на снегот имаше големи камења од снег, и едниот му рече на другиот: „Ајде да го пробиеме снегот и да видиме, можеби луѓето што останаа со Енох се мртви и сега се под камењата од снег“, и тие го бараа, но не можеа да го најдат, бидејќи тој се вознесе на небото.

ПОГЛАВЈЕ 4

1 И сите денови што Енох ги помина на земјата беа триста шеесет и пет години.
2 И кога Енох се вознесе на небото, сите земни цареви се кренаа и го зедоа неговиот син Метузала, го помазаа и го поставија да владее над нив наместо неговиот татко.
3 И Метузалем постапуваше праведно пред Бога, како што го научи неговиот татко Енох; и така, во текот на целиот свој живот, ги учеше синовите човечки на мудрост, знаење и страв Божји, и не скршнуваше од добриот пат ни десно ни лево.
4 Но во последните денови на Метузалем, синовите човечки се одвратија од Господа, ја расипаа земјата, ограбуваа и ограбуваа едни со други, се побунија против Бога и престапија, ги расипаа своите патишта и не го послушаа гласот на Метузалем, туку се побунија против него.
5 И Господ се разгневи многу на нив, и Господ продолжи да го уништува семето во тие денови, така што немаше ниту сеење ниту жнеење на земјата.
6 Зашто кога сееја во земјата за да можат да добијат храна за себе, ете, изникнаа трње и трње, кои не ги посеаа.
7 И сепак синовите човечки не се одвратија од своите зли патишта, туку нивните раце сè уште беа испружени да прават зло пред Бога, и го разгневија Господа со своите зли патишта, и Господ многу се разгневи и се покаја што го создаде човекот.
8 И тој помисли да ги уништи и истреби, и така и направи.
9 Во оние денови, кога Ламех, синот Метузалем, имаше сто и шеесет години, умре Сет, синот Адамов.
10 И сите денови на животот на Сет беа деветстотини и дванаесет години, па умре.

11 А Ламех имаше сто и осумдесет години кога ја зеде Ашмуа, ќерката на Елисаја, синот на Енох, неговиот чичко, и таа зачна.
12 И во тоа време синовите човечки сееја во земјата, и се роди малку храна, но синовите човечки не се одвратија од своите зли патишта, туку згрешија и се побунија против Бога.
13 И жената Ламехова зачна и му роди син во тоа време, во превратот на годината.
14 И Метузалем му го даде името Ное, велејќи: „Земјата во неговите дни беше мирна и без распаѓање“, а Ламех, неговиот татко, му го даде името Менахем, велејќи: „Овој ќе нè утеши во нашите дела и во бедната мака на земјата, што Бог ја проколна.“
15 И детето порасна и беше одбиено од доењето, и одеше по патиштата на својот татко Метузалем, совршено и праведно пред Бога.
16 И сите синови човечки отстапија од патиштата Господови во тие денови, бидејќи се множеа по лицето на земјата со синови и ќерки, и се учеа еден на друг на своите лоши дела и продолжуваа да грешат против Господа.
17 И секој човек си направи бог, и го ограбуваа и го ограбуваа секој својот ближен, како и својот роднина, и ја расипаа земјата, и земјата се наполни со насилство.
18 И нивните судии и владетели одеа кај ќерките човечки и ги земаа нивните жени со сила од нивните мажи според нивниот избор, а синовите човечки во тие денови земаа од добитокот земски, од полските sверови и од птиците небесни, и учеа да мешаат животни од еден вид со друг, за да го раздразнат Господа; и Бог ја виде целата земја, и таа беше расипана, зашто секое тело ги расипа своите патишта на земјата, сите луѓе и сите животни.
19 И рече Господ: „Ќе го истребам човекот што го создадов од лицето на земјата, од човекот до птиците небесни, заедно со добитокот и sверовите што се во полето, зашто се каам што ги создадов.“
20 И сите луѓе, кои одеа по патиштата Господови, умреа во тие денови, пред Господ да го донесе врз луѓето злото што го беше објавил, зашто тоа беше од Господа, за да не го видат злото што го објави Господ за синовите човечки.
21 Ное најде милост пред Господа, и Господ го избра него и неговите деца за да издигне од нив потомство по целата земја.

ПОГЛАВЈЕ 5

1 Во осумдесет и четвртата година од животот на Ное умре Енох, синот на Сет; имаше деветстотини и пет години кога умре.
2 И во сто седумдесет и деветтата година од животот на Ное умре Каинан, синот на Енос; и сите денови на Каинан беа деветстотини и десет години, и умре.
3 Во двесте и триесет и четвртата година од животот на Ное умре Малалеил, синот Кенанов; и животот на Малалеил беше осумстотини деведесет и пет години, и умре.
4 И Јаред, синот на Малалеил, умре во тие дни, во триста триесет и шестата година од животот на Ное; и сите денови на Јаред беа деветстотини шеесет и две години, и умре.
5 И сите што го следеа Господа умреа во тие денови, пред да го видат злото што Бог беше предложил да го направи на земјата.
6. И по многу години, во четиристотини и осумдесеттата година од животот на Ное, кога сите луѓе, кои го следеа Господа, изумреа меѓу синовите човечки, и само Метузалем остана, Бог им рече на Ное и Метузалем, велејќи:
7 Зборувајте и објавувајте им на синовите човечки: вака вели Господ: вратете се од вашите лоши патишта и оставете ги вашите дела, и Господ ќе се покае за злото што ви го кажа, за да не се случи.
8 Зашто вака вели Господ: „Ете, ви давам време од сто и дваесет години; ако се обратите кон Мене и ги оставите своите лоши патишта, тогаш и Јас ќе се одвратам од злото што ви го кажав, и тоа нема да се случи, вели Господ.
9 И Ное и Метузалем им ги кажуваа сите зборови Господови на синовите човечки, ден по ден, постојано зборувајќи со нив.
10 Но синовите човечки не сакаа да ги послушаат, ниту да ги приклонат ушите кон нивните зборови, туку беа тврдоглави.
11 И Господ им даде период од сто и дваесет години, велејќи: „Ако се вратат, тогаш Бог ќе се покае за злото, за да не ја уништи земјата.“
12 Ное, синот Ламехов, во тие денови не земаше жена за да раѓа деца, зашто велеше: „Сега Бог ќе ја уништи земјата, па зошто да раѓам деца?“
13 Ное беше праведен човек, совршен во својот род, и Господ го избра да издигне потомство од неговото потомство на лицето на земјата.
14 И му рече Господ на Ное: „Земи си жена и роди деца, зашто те видов праведен пред Мене во ова поколение.“
15 И ќе издигнеш потомство, и своите деца со себе, насред земјата. Ное отиде и зеде жена, и ја избра Наама, ќерката Енохова, а таа имаше петстотини осумдесет години.
16 Ное имаше четиристотини деведесет и осум години кога ја зеде Наама за жена.
17 И Наама зачна и роди син, и тој го нарече со името Јафет, велејќи: „Бог ме прошири на земјата“. Таа пак зачна и роди син, и тој го нарече со името Сим, велејќи: „Бог ме направи остаток, за да издигнам потомство среде земјата“.
18 Ное имаше петстотини и две години кога Наама го роди Сим. Момчињата пораснаа и одеа по патиштата Господови, во сè што ги научија Метузалем и Ное, нивниот татко.
19 И Ламех, таткото на Ное, умре во тие денови; но не одеше со сето свое срце по патиштата на својот татко, и умре во сто деведесет и петтата година од животот на Ное.
20 И сите денови на Ламех беа седумстотини и седумдесет години, па умре.
21 И сите синови човечки, кои Го познаваа Господа, умреа во таа година, пред Господ да им нанесе зло, зашто Господ сакаше да умрат, за да не ја видат злото

што Бог ќе им го нанесе на нивните браќа и роднини, како што беше рекол.
22 Во тоа време Господ им рече на Ное и на Метузала: „Застанете и објавете им ги на синовите човечки сите зборови што ви ги кажав во тие денови; можеби ќе се одвратат од своите лоши патишта, и тогаш ќе се покајам за злото и нема да го донесам.“
23 И Ное и Метузалем се исправија и им кажаа на синовите човечки сè што Бог им рече.
24 Но синовите човечки не сакаа да слушаат, ниту ги наведнуваа своите уши кон сите нивни изјави.
25 Потоа Господ му рече на Ное: „Крајот на секое тело дојде пред Мене, поради нивните зли дела, и ете, Јас ќе ја уништам земјата.“
26. И земи си дрво од гофер, па оди на одредено место и направи голем ковчег и стави го на тоа место.
27 И направи го вака: триста лакти долг, педесет лакти широк и триесет лакти висок.
28. Направи си врата, отворена од страна, и до еден лакот заврши ја одозгора, и обложи ја со смола одвнатре и однадвор.
29 И ете, Јас ќе донесам потоп од вода на земјата, и секое тело ќе биде истребено, сè што е на земјата ќе загине под небото.
30 И ти и твојот дом ќе одите и ќе соберете по два пара од сите живи суштества, машки и женски, и ќе ги донесете во ковчегот, за да одгледате семе од нив на земјата.
31 И собери си ја сета храна што ја јадат сите животни, за да има храна и за тебе и за нив.
32 И ќе избереш за синовите свои три девојки, од ќерките човечки, и тие ќе бидат жени на синовите твои.
33 И Ное стана и го направи ковчегот на местото каде што му заповеда Бог; и Ное направи како што му заповеда Бог.
34 Во својата петстотини деведесет и петта година, Ное почна да го прави ковчегот, и го направи ковчегот за пет години, како што заповеда Господ.
35 Потоа Ное ги зеде трите ќерки на Елијаким, синот на Метузала, за жени на своите синови, како што му заповеда Господ на Ное.
36 Во тоа време умре Метузалем, синот Енохов, на деветстотини и шеесет години, кога умре.

ПОГЛАВЈЕ 6

1 Во тоа време, по смртта на Метузала, Господ му рече на Ное: „Влези ти со твојот дом во ковчегот; ете, Јас ќе ги соберам кај тебе сите земни животни, полските sверови и птиците небесни, и сите ќе дојдат и ќе го опкружат ковчегот.
2. И ќе одиш и ќе седнеш пред вратите на ковчегот, и сите sверови, животни и птици ќе се соберат и ќе застанат пред тебе, а оние од нив што ќе дојдат и ќе седнат пред тебе, ќе ги земеш и ќе ги предадеш во рацете на твоите синови, кои ќе ги донесат во ковчегот, а сите што ќе стојат пред тебе ќе ги оставиш.
3 И Господ го направи тоа на другиот ден, и животни, sверови и птици дојдоа во големи множества и го опколија ковчегот.
4 И Ное отиде и седна пред вратата од ковчегот, и од секое тело што се криеше пред него, го внесе во ковчегот, и сè што стоеше пред него го остави на земјата.
5 И дојде лавица со своите две пилиња, машко и женско, и трите се наведнаа пред Ное. И двете пилиња се кренаа против лавицата и ја удрија, и ја натераа да избега од нејзиното место; и таа си отиде, а тие се вратија на своите места и се наведнаа на земјата пред Ное.
6 Лавицата избега и застана на местото на лавовите.
7 Ное го виде тоа и се зачуди многу, па стана, ги зеде двете младенчиња и ги внесе во ковчегот.
8 И Ное внесе во ковчегот од сите живи суштества што беа на земјата, така што не остана ништо освен она што Ное го внесе во ковчегот.
9 Два по два дојдоа кај Ное во ковчегот, но од чистите животни и чистите птици, тој донесе седум пара, како што му заповеда Бог.
10 И сите животни, sверови и птици беа сè уште таму, и го опкружуваа ковчегот на секое место, а дождот не падна сè до седум дена подоцна.
11 И во тој ден, Господ ја потресе целата земја, и сонцето потемне, и темелите на светот беснееја, и целата земја се потресе силно, и молњите блеснаа, и громовите грмеаа, и сите извори на земјата се распрснаа, како што не им беше познато на жителите порано; и Бог го направи ова моќно дело, за да ги заплаши синовите човечки, за да нема повеќе зло на земјата.
12 Но синовите човечки не сакаа да се вратат од своите лоши патишта, туку го зголемија гневот Господов во тоа време и не ги насочија своите срца кон сето тоа.
13 И на крајот од седум дена, во шестстотата година од животот на Ное, водите на потопот беа на земјата.
14 И сите извори на бездната се отворија, и небесните прозорци се отворија, и дождот паѓаше на земјата четириесет дена и четириесет ноќи.
15 И Ное и неговото домаќинство и сите живи суштества што беа со него влегоа во ковчегот поради водите на потопот, и Господ го затвори.
16 И сите синови човечки што останаа на земјата, се исцрпуваа од злото поради дождот, зашто водите сè посилно паѓаа врз земјата, а животните и sверовите сè уште го опкружуваа ковчегот.
17 И се собраа синовите човечки, околу седумстотини илјади мажи и жени, и дојдоа кај Ное во ковчегот.
18 И го повикаа Ное, велејќи: „Отвори ни да дојдеме кај тебе во ковчегот - и зошто да умреме?
19 И Ное им одговори со силен глас од ковчегот, велејќи: „Не се побунивте ли сите против Господа и рековте дека Го нема? Затоа Господ ви го донесе ова зло, за да ве уништи и истреби од лицето на земјата.
20 Не е ли ова она што ви го зборував пред сто и дваесет години, а вие не го послушавте гласот Господов, а сега посакувате да живеете на земјата?
21 И му рекоа на Ное: „Готови сме да се вратиме кај Господа; само отвори ни ја вратата за да живееме, а не да умреме.“
22 Ное им одговори и рече: „Ете, сега кога ја гледате маката на вашите души, сакате да се вратите кај

Господа; зошто не се вративте во текот на овие сто и дваесет години, што Господ ви ги даде како одредено време?“
23 Но сега доаѓате и ми го кажувате ова поради маките на вашите души, а сега ни Господ нема да ве послуша, ниту ќе ве послуша во овој ден, па затоа нема да успеете во вашите желби.
24 И синовите човечки се приближија за да влезат во ковчегот, за да влезат поради дождот, зашто не можеа да го поднесат дождот врз себе.
25 И Господ ги испрати сите sверови и животни што стоеја околу ковчегот. И sверовите ги совладаа и ги избркаа од тоа место, и секој човек си отиде по својот пат, а тие повторно се распрснаа по лицето на земјата.
26 И дождот сè уште паѓаше на земјата, и паѓаше четириесет дена и четириесет ноќи, а водата силно се засили на земјата; и секое суштество што беше на земјата или во водите умре, без разлика дали беа луѓе, животни, sверови, лазачи или птици небесни, и остана само Ное и оние што беа со него во ковчегот.
27 И водите се засилија и многу се намножија на земјата, и го подигнаа ковчегот, и тој се подигна од земјата.
28 И ковчегот пловеше по површината на водата, и беше фрлан врз водата, така што сите живи суштества внатре се превртуваа како чорба во котел.
29 И голема вознемиреност ги обзеде сите живи суштества што беа во ковчегот, и ковчегот беше како да е скршен.
30 И сите живи суштества што беа во ковчегот беа ужаснати, и лавовите рикаа, и воловите мукаа, и волците завиваа, и секое живо суштество во ковчегот зборуваше и тагуваше на својот јазик, така што нивните гласови достигнуваа до голема далечина, а Ное и неговите синови плачеа и плачеа во своите маки; беа многу исплашени дека стигнале до портите на смртта.
31. Ное Му се помоли на Господа и извика кон Него поради тоа, и рече: „Господи, помогни ни, зашто немаме сила да го поднесеме ова зло што нè опкружи; зашто брановите нè опкружија, развратните потоци нè ужасија, стапиците на смртта дојдоа пред нас; послушај нè, Господи, послушај нè, осветли го лицето Твое кон нас и биди милостив кон нас, избави нè и избави нè.“
32 И Господ го послуша гласот на Ное, и Господ се сети на него.
33 И задува ветер над земјата, водите се смирија и ковчегот застана.
34 И изворите на бездната и небесните прозорци беа запрени, и дождот од небото беше запрен.
35 И водите се намалија во тие денови, и ковчегот застана на планините Арарат.
36 И Ное ги отвори прозорците на ковчегот, а Ное сè уште во тоа време му се обрати на Господа и рече: „Господи, Кој ги создаде земјата и небото и сè што е во нив, изведи ги душите наши од ова ограничување и од затворот во кој нè стави, зашто сум многу уморен од воздивнување.“
37 И Господ го послуша гласот на Ное и му рече: „Кога ќе наполниш една година, тогаш ќе излезеш.“
38 И кога се наврши една година откако Ное престојуваше во ковчегот, водите се исушија од земјата, и Ное го симна покривот од ковчегот.
39 Во тоа време, на дваесет и седмиот ден од вториот месец, земјата беше сува, но Ное и неговите синови и оние што беа со него не излегоа од ковчегот додека Господ не им рече.
40 И дојде денот кога Господ им рече да излезат, и сите излегоа од ковчегот.
41 И отидоа и се вратија секој по својот пат и во своето место. Ное и неговите синови живееја во земјата што им ја беше кажал Бог. Му служеа на Господа во сите свои денови. И Господ ги благослови Ное и неговите синови кога излегоа од ковчегот.
42 И им рече: „Бидете плодни и наполнете ја целата земја; бидете силни и множете се изобилно на земјата и множете се на неа.“

ПОГЛАВЈЕ 7

1 А еве ги имињата на Ноевите синови: Јафет, Хам и Сим; и им се родија деца по потопот, зашто беа се жени пред потопот.
2 Ова се синовите на Јафет: Гомер, Магог, Мадај, Јаван, Тувал, Мешех и Тирас, седум синови.
3 Синови на Гомер беа Аскиназ, Рефат и Тегарма.
4 А синови Магог беа Елиханаф и Лувал.
5 Мадаеви синови беа Ахон, Зило, Хазони и Лот.
6 А синови Јаванови беа Елисеј, Тарсис, Китим и Дудоним.
7 А синови на Тувал беа Арифи, Кесед и Тари.
8 А синови Мешехови беа Дедон, Зарон и Шевасни.
9 Тирасови синови беа Бениб, Гера, Лупирион и Гилак; тоа се Јафетовите синови според нивните семејства, а нивниот број во тоа време беше околу четиристотини и шеесет мажи.
10 А ова се синовите Хамови: Хуш, Мицраим, Фут и Ханан, четворица синови; а синовите Хусови беа Сева, Авила, Савта, Раама и Сатеха; а синовите Раама беа Сева и Дедан.
11 Синови на Мицраим беа: Луд, Аном, Патрос, Хаслот и Хафтор.
12 А синови на Фут беа Гевул, Адан, Вена и Адан.
13 А Хананови синови беа Сидон, Хет, Амори, Гергаши, Хиви, Арки, Сени, Ароди, Зимоди и Хамоти.
14 Ова се синовите Хамови, според нивните семејства, а нивниот број во тоа време беше околу седумстотини и триесет мажи.
15 А овие се синовите Симови: Елам, Асур, Арфаксад, Луд и Арам, пет синови; а синовите Еламови беа Сушан, Махул и Хармон.
16 А синови Ашарови беа Мирус и Мохил, а синови Арфаксадови беа Шелах, Анар и Ашкол.
17 Синови Лудови беа Фетор и Бизајон, а синови Арамови беа Уз, Хул, Гатер и Маш.
18 Ова се синовите Симови, според нивните семејства; а нивниот број во тие денови беше околу триста мажи.
19 Ова е Симовото потомство: Сим го роди Арпаксад, Арпаксад го роди Шелах, Шелах го роди Евер, а на Евер му се родија два сина, едниот се викаше Пелек,

зашто во неговите дни се разделија синовите човечки, а во последните дни се раздели и земјата.
20 Името на вториот беше Јоктан, што значи дека во негово време животите на синовите човечки беа сè помали и помали.
21 Ова се синовите Јоктанови: Алмодад, Шелав, Хазармовет, Јерах, Хадуром, Озел, Дикла, Овал, Авимаел, Шева, Офир, Авила и Јовав; сите тие се синови Јоктанови.
22 А Фалек, брат му, го роди Јен, а Јен го роди Серух, а Серух го роди Нахор, а Нахор го роди Тара; а Тара имаше триесет и осум години и ги роди Аран и Нахор.
23 Во тие денови, во својата старост, Хус, синот на Хам, синот на Ное, зеде жена, и таа роди син, и го нарекоа Нимрод, велејќи: „Во тоа време синовите човечки повторно почнаа да се бунат и да грешат против Бога“. Детето порасна, и татко му го сакаше многу, зашто беше син на неговата старост.
24 И облеките од кожа што Бог им ги направи на Адам и на неговата жена, кога излегоа од градината, му беа дадени на Хус.
25 Зашто по смртта на Адам и неговата жена, облеката му беше дадена на Енох, синот Јаредов, а кога Енох беше однесен кај Бога, тој му ја даде на Метузалем, својот син.
26 И кога умре Метузалем, Ное ги зеде и ги однесе во ковчегот, и тие беа со него додека не излезе од ковчегот.
27 И кога излегуваа, Хам ги украде облеките од Ное, својот татко, и ги зеде и ги скри од своите браќа.
28 И кога Хам го роди својот првороденец, Хус, му ги даде облеките тајно, и тие беа кај Хус многу денови.
29 И Хус ги скри од синовите свои и од браќата свои, а кога Хус го роди Нимрод, му ги даде тие облеки од љубовта кон него. И Нимрод порасна и кога имаше дваесет години ги облече тие облеки.
30 И Нимрод стана силен кога ги облече облеките, и Бог му даде сила и сила, и тој беше силен ловец на земјата, да, тој беше силен ловец на полето, и ловеше животни и градеше олтари, и ги жртвуваше животните на нив пред Господа.
31 И Нимрод се зајакна, се издигна од меѓу своите браќа и ги водеше битките на своите браќа против сите нивни непријатели наоколу.
32 И Господ ги предаде сите непријатели на неговите браќа во неговите раце, и Бог го унапредуваше од време на време во неговите битки, и тој владееше на земјата.
33 Затоа, во тие денови стана вообичаено, кога некој човек ќе ги поведе оние што ги обучил за битка, тој им велеше: „Како што Бог му направи на Нимрод, кој беше моќен ловец на земјата и кој победи во битките што ги победи своите браќа, така ги избави од рацете на нивните непријатели, така нека нè зајакне и избави Бог денес.“
34 А кога Нимрод имаше четириесет години, во тоа време избувна војна меѓу неговите браќа и синовите на Јафет, така што тие беа во власта на своите непријатели.
35 И Нимрод излезе во тоа време и ги собра сите синови на Хус и нивните семејства, околу четиристотини и шеесет луѓе, а најми и од некои свои пријатели и познаници околу осумдесет луѓе, и им ја даде нивната плата, и отиде со нив во битка. И кога беше на пат, Нимрод ги зацврсти срцата на луѓето што одеа со него.
36 А тој им рече: „Не бојте се и не плашете се, зашто сите наши непријатели ќе бидат предадени во наши раце; и можете да правите со нив што сакате.“
37 И сите луѓе што отидоа беа околу петстотини, и се бореа против своите непријатели, и тие ги уништија и ги покорија, а Нимрод постави постојани стражари над нив на нивните места.
38 И зеде некои од нивните деца како залог, и сите тие станаа слуги на Нимрод и на неговите браќа, а Нимрод и сиот народ што беше со него се вратија дома.
39 И кога Нимрод радосно се врати од битка, откако ги победи своите непријатели, сите негови браќа, заедно со оние што го познаваа претходно, се собраа за да го направат цар над нив и му ја ставија кралската круна на главата.
40 И постави над своите поданици и народ, кнезови, судии и владетели, како што е обичај меѓу царевите.
41 И го постави Тара, синот Нахоров, за војвода на својата војска, го возвиши и го возвиши над сите негови кнезови.
42 И додека владееше според желбата на своето срце, откако ги победи сите непријатели наоколу, се советуваше со своите советници да изградат град за својата палата, и тие го направија тоа.
43 И најдоа голема долина спроти исток, и му изградија голем и пространград, а Нимрод го нарече градот што го изгради Шинар, зашто Господ силно ги беше покорил непријателите Свои и ги уништил.
44 И Нимрод се насели во Сенар, и владееше безбедно, се бореше со своите непријатели и ги покори, и напредуваше во сите свои битки, и неговото царство стана многу големо.
45 И сите народи и јазици слушнаа за неговата слава, и се собраа пред него, и се поклонија до земјата, и му принесоа жртви, и тој стана нивни господар и цар, и сите живеења со него во градот Шинар, а Нимрод владееше на земјата над сите синови на Ное, и сите беа под негова моќ и совет.
46 И целата земја беше на еден јазик и зборови на едногласност, но Нимрод не одеше по патиштата Господови, и беше полош од сите луѓе што беа пред него, од деновите на потопот до тие денови.
47 И направи богови од дрво и камен, им се поклони и се побуни против Господа, и ги поучи сите свои поданици и луѓето на земјата на своите злобни патишта; а неговиот син Мардон беше полош од својот татко.
48. И секој што ќе чуеше за делата на Мардон, синот Нимродов, велеше за него: „Од безбожникот произлегува беззаконие!“ Затоа стана поговорка по целата земја: „Од безбожникот произлегува беззаконие!“ Тоа беше вообичаено во човечките зборови од тогаш до денес.
49 А Тара, синот Нахоров, кнез на Нимродовата војска, во тие денови беше многу голем во очите на царот и неговите поданици, и царот и кнезовите го сакаа и го возвишија многу.

50 И Тара зеде жена, по име Амтело, ќерка Корневова; и жената на Тара зачна и му роди син во тие денови.
51Тара имаше седумдесет години кога го роди, и Тара го нарече името на својот син, што му се роди, Аврам, зашто царот го одгледа во тие денови и го возвиши над сите свои кнезови што беа со него.

ПОГЛАВЈЕ 8

1 Во ноќта кога се роди Аврам, дојдоа сите слуги на Тара, сите мудреци на Нимрод и неговите волшебници, јадеа и пиеја во куќата на Тара, и се веселеа со него таа ноќ.
2 И кога сите мудреци и волшебници излегоа од домот на Тара, ги кренаа очите кон небото таа ноќ за да ги видат ѕвездите. И видоа, и ете, една многу голема ѕвезда доаѓаше од исток и трчаше по небото, и ги проголта четирите ѕвезди од четирите страни на небото.
3 И сите мудреци на царот и неговите волшебници беа зачудени од глетката, а мудреците ја разбраа оваа работа и го знаеја нејзиното значење.
4 И си рекоа еден на друг: „Ова само го најавува детето што му се роди на Тара ноќеска, кое ќе порасне и ќе биде плодоносно, ќе се размножи и ќе ја поседува целата земја, тој и неговите деца засекогаш, и тој и неговото потомство ќе убиваат големи цареви и ќе ги наследуваат нивните земји.“
5 И мудреците и волшебниците си отидоа дома таа ноќ, а наутро сите овие мудреци и волшебници станаа рано и се собраа во одредена куќа.
6 И си зборуваа еден на друг и си рекоа: „Ете, глетката што ја видовме синоќа е скриена од царот, не му е откриена.“
7 И ако ова му стане познато на царот во последните денови, тој ќе ни рече: „Зошто го криевте ова од мене, за да не умреме сите? Затоа, сега да одиме и да му кажеме на царот што видовме и што ни е толкување, и тогаш ќе останеме чисти.“
8 И така направија, и сите отидоа кај царот, му се поклонија до земја и рекоа: „Да живее царот, да живее царот!“
9 Слушнавме дека на Тара, синот на Нахор, кнезот на твојата војска, му се роди син, и синоќа дојдовме во неговата куќа, јадевме и пиевме и се веселевме со него таа ноќ.
10. И кога твоите слуги излегоа од куќата на Тара, за да одиме во своите домови за да преноќиме таму, ги кренавме очите кон небото и видовме голема ѕвезда како доаѓа од исток, и истата ѕвезда се стрча со голема брзина и проголта четири големи ѕвезди од четирите страни на небото.
11 И твоите слуги беа воодушевени од глетката што ја видовме, и многу се исплашивме, и ние го донесовме нашиот суд врз основа на глетката, и знаевме со нашата мудрост правилното толкување дека ова се однесува на детето што ќе му се роди на Тара, кое ќе порасне и ќе се размножи многу, ќе стане силно и ќе ги убие сите земни цареви, и ќе ги наследи сите нивни земји, тој и неговото потомство засекогаш.
12 А сега, господару и цару наш, ете, навистина те запознавме со она што го видовме во врска со ова дете.
13 Ако на царот му се чини угодно да му даде на татко му цена за ова дете, ќе го убиеме пред да порасне и да се размножи во земјата, и пред да се зголеми неговото зло против нас, та ние и нашите деца да загинеме од неговото зло.
14 Царот ги чу нивните зборови и му се допаднаа. Потоа испрати по Тара, и Тара дојде пред царот.
15 Царот му рече на Тара: „Ми јавија дека синоќа ти се роди син, и дека ваков обичај се случи на небото при неговото раѓање.“
16. А сега дај ми го детето, да го убиеме пред да се издигне неговото зло врз нас, и ќе ти ја дадам за неговата цена твојата куќа полна со сребро и злато.
17Тара му одговори на царот и му рече: „Господару мој и цару мој, ги чув твоите зборови, и твојот слуга ќе направи сè што ќе посака неговиот цар.“
18 Но, господару мој и цару, ќе ти кажам што ми се случи синоќа, за да видам каков совет ќе му даде царот на својот слуга, а потоа ќе му одговорам на царот за она што го кажа. А царот рече: „Зборувај!“
19 И Тара му рече на царот: „Ајон, синот Моредов, дојде кај мене синоќа и рече:
20 Дај ми го големиот и убав коњ што ти го даде царот, а јас ќе ти дадам сребро и злато, слама и храна за неговата вредност. И му реков: „Почекај додека не го видам царот за твоите зборови, и ете, што и да каже царот, тоа ќе го направам.“
21 А сега, господару мој и цару мој, ете, ти го објавив ова, и ќе го следам советот што мојот цар ќе му го даде на својот слуга.
22 Царот ги чу зборовите на Тара, се разгневи и го сметаше за будала.
23 Царот му одговори на Тара и му рече: „Зар си толку глупав, неук или неразумен, што правиш такво нешто, да го даваш својот убав коњ за сребро и злато, или дури и за слама и храна?
24 Зар толку ти недостига сребро и злато, па го правиш ова, бидејќи не можеш да набавиш слама и храна за да го нахраниш коњот? А што ти е среброто и златото, или сламата и храната, па да го дадеш тој убав коњ што ти го дадов, а каков што нема на целата земја?
25 Царот престана да зборува, а Тара му одговори на царот: „Вака му рече царот на својот слуга;
26 Те молам, господару мој и цару, што ми рече, велејќи: ‘Дај го синот твој да го убиеме, а јас ќе ти дадам сребро и злато според неговата вредност. Што да правам со среброто и златото по смртта на синот мој? Кој ќе ме наследи? Тогаш, по мојата смрт, среброто и златото ќе му се вратат на мојот цар, кој ги дал.’
27 Кога царот ги чу зборовите на Тара и параболата што ја раскажа за царот, многу се нажали и се налути поради тоа, и гневот му пламна во него.
28 Тара виде дека царот се разгневи против него, па му одговори на царот: „Сè што имам е во царската власт; што и да посака царот да му направи на својот слуга, нека го направи, дури и мојот син, тој е во царската власт, без никаква вредност, тој и неговите двајца браќа, кои се постари од него.“
29 Царот му рече на Тара: „Не, туку ќе го купам твојот помлад син за одредена цена.“

30 Тара му одговори на царот: „Те молам, господару мој и цару, дозволи му на твојот слуга да каже еден збор пред тебе, и нека го чуе царот зборот на својот слуга.“ Тара рече: „Царот мој нека ми даде три дена да го разгледам ова прашање во себе и да се консултирам со моето семејство за зборовите на мојот цар.“ И тој силно го натера царот да се согласи со ова.
31 Царот го послуша Тара и го направи тоа, му даде три дена. Тара си отиде од кај царот, се врати дома кај своето семејство и им ги кажа сите царски зборови. А народот многу се исплаши.
32 На третиот ден царот испрати гласници до Тара и му рече: „Испрати ми го синот твој за цена, како што ти реков; ако не го направиш тоа, ќе пратам и ќе убијам сè што имаш во твојата куќа, така што нема да ти остане ни куче.”
33 И Тара брзо побрза (бидејќи царот бараше итно) и зеде дете од еден од своите слуги, кое му го роди неговата слугинка во тој ден. Тара го донесе детето кај царот и му зеде цена.
34 И Господ беше со Тара во оваа работа, за да не ја предизвика смртта на Аврам, и царот го зеде детето од Тара и со сета сила му ја сруши главата на земја, зашто помисли дека е тоа Аврам; и ова му беше скриено од тој ден, и царот го заборави, бидејќи беше волја на Промислата да не ја дочека смртта на Аврам.
35 И Тара го зеде тајно својот син Аврам, заедно со неговата мајка и доилката, и ги скри во една пештера, и им носеше храна секој месец.
36 И Господ беше со Аврам во пештерата и тој порасна, и Аврам беше во пештерата десет години, а царот и неговите кнезови, гатачи и мудреци, мислеа дека царот го убил Аврам.

ПОГЛАВЈЕ 9

1 А во тие денови, Харан, синот на Тара, најстариот брат на Аврам, зеде жена.
2 А Харан имаше триесет и девет години кога ја зеде; и жената на Харан зачна и роди син, кому тој му го даде името Лот.
3 И таа повторно зачна и роди ќерка, па ја нарече Мелха; и таа повторно зачна и роди ќерка, па ја нарече Сараја.
4 Харан имаше четириесет и две години кога му се роди Сараја, а тоа беше во десеттата година од животот на Аврам; и во тие денови Аврам, неговата мајка и доилката излегоа од пештерата, бидејќи царот и неговите поданици ја беа заборавиле Аврамовата работа.
5 И кога Аврам излезе од пештерата, отиде кај Ное и кај неговиот син Сим, и остана со нив за да ги научи Господовите упатства и Неговите патишта. Никој не знаеше каде е Аврам, а Аврам им служеше на Ное и на неговиот син Сим долго време.
6 Аврам беше во Ноевата куќа триесет и девет години, а Аврам го познаваше Господа од тригодишна возраст и одеше по патиштата Господови до денот на својата смрт, како што го научија Ное и неговиот син Сем; и сите синови на земјата во тие денови многу згрешија против Господа, се побунија против него и им служеа на други богови, и го заборавија Господа, Кој ги создаде на земјата; и жителите на земјата си направија, во тоа време, секој човек свој бог; богови од дрво и камен, кои не можеа ниту да зборуваат, ниту да слушаат, ниту да избавуваат, и синовите човечки им служеа и тие станаа нивни богови.
7 Царот и сите негови слуги, и Тара со целиот негов дом, беа тогаш први меѓу оние што им служеа на дрвени и камени богови.
8 Тара имаше дванаесет големи богови, направени од дрво и камен, според дванаесетте месеци од годината, и му служеше на секој од нив месечно, а секој месец Тара им донесуваше жртва од леб и жртва за налив на своите богови; така правеше Тара во сите денови.
9 И целата таа генерација беше злобна во очите на Господа, и така секој човек го правеа свој бог, но го напуштија Господа, Кој ги создаде.
10 Во тие денови, на целата земја не се најде човек што Го познаваше Господа, зашто секој му служеше на својот Бог, освен Ное и неговото домаќинство; и сите што беа под негов совет Го познаваа Господа во тие денови.
11 А Аврам, синот на Тара, се збогатуваше во тие денови во Ноевиот дом, и никој не знаеше за тоа, а Господ беше со него.
12 И Господ му даде на Аврам разумно срце, и тој знаеше дека сите дела на таа генерација се суетни, и дека сите нивни богови се суетни и бескорисни.
13 А Аврам го виде сонцето како свети над земјата, и си рече Аврам во себе: „Сигурно ова сонце што свети над земјата е Бог и Нему ќе му служам.“
14 И Аврам му служеше на сонцето во тој ден и му се помоли. А кога се стемни, сонцето зајде како и обично. А Аврам си рече во себе: „Сигурно ова не може да биде Бог?
15 А Аврам продолжи да зборува во себе: „Кој е тој што ги создаде небото и земјата? Кој создаде на земјата? Каде е тој?“
16 И ноќта се стемни над него, и тој ги крена очите кон запад, север, југ и исток, и виде дека сонцето исчезнало од земјата, а денот се стемнил.
17 А Аврам ги виде ѕвездите и месечината пред себе и рече: „Навистина, ова е Богот, Кој ја создаде целата земја и човекот, и ете, овие Негови слуги се богови околу него!“ А Аврам ѝ служеше на месечината и ѝ се молеше цела ноќ.
18 И наутро, кога се раздени и сонцето сјаеше на земјата како и обично, Аврам виде сè што Господ Бог беше направил на земјата.
19 И Аврам си рече во себе: „Сигурно не се овие богови што ја создадоа земјата и целото човештво, туку тие се Божји слуги, и Аврам остана во Ноевата куќа и таму го познаваше Господа и Неговите патишта, и му служеше на Господа во сите денови од својот живот, а целата таа генерација го заборави Господа и им служеше на други богови од дрво и камен, и се бунтуваше во сите свои денови.
20 И царот Нимрод владееше безбедно, и целата земја беше под негова власт, и целата земја беше на еден јазик и зборови на единство.

21 И сите кнезови на Нимрод и неговите големци се посоветуваа: Фут, Мицраим, Хус и Ханаан со своите семејства, и си рекоа еден на друг: „Дојдете да си изградиме град и во него цврста кула, со врв до небото, и ќе се прославиме, за да владееме над целиот свет, за да престане злото на нашите непријатели од нас, за да владееме силно над нив и за да не се распрснеме по земјата поради нивните војни.“
22 И сите тие отидоа пред царот и му ги кажаа овие зборови, и царот се согласи со нив во оваа работа, и така направи.
23 И се собраа сите семејства, составени од околу шестотини илјади мажи, и отидоа да бараат голема парцела земја за да го изградат градот и кулата. И бараа по целата земја, но не најдоа ниту една долина источно од земјата Сенар, на околу два дена пешачење, и патуваа таму и се населија таму.
24 И почнаа да прават тули и да палат оган за да го изградат градот и кулата што замислуваа да ја завршат.
25 И изградбата на кулата за нив беше престап и грев, и тие почнаа да ја градат, и додека градеа против Господ Бог на небото, тие замислуваа во своите срца да војуваат против него и да се вознесат на небото.
26 И сите овие луѓе и сите семејства се поделија на три дела; првиот рече: Ќе се искачиме на небото и ќе се бориме против него; вториот рече: Ќе се искачиме на небото и таму ќе ги поставиме нашите богови и ќе им служиме; а третиот рече: Ќе се искачиме на небото и ќе го поразиме со лакови и копја; и Бог ги знаеше сите нивни дела и сите нивни зли мисли, и го виде градот и кулата што ја градеа.
27 И кога градеа, изградија голем град и многу висока и цврста кула; и поради нејзината висина, малтерот и тулите не стигнаа до градителите кога се искачуваа кон неа, сè додека оние што одеа не наполнија цела година, а потоа, тие им пристапија на градителите и им го дадоа малтерот и тулите; така се правеше секој ден.
28 И ете, овие се искачуваа, а други слегуваа цел ден; и ако им паднеше тула од рацете и се скршеше, сите ќе плачеа за неа, а ако некој човек паднеше и умреше, никој од нив немаше да го погледне.
29 И Господ ги знаеше нивните мисли, и кога градеа, ги фрлија стрелите кон небото, и сите стрели паднаа врз нив полни со крв, и кога ги видоа, си рекоа еден на друг: „Сигурно ги убивме сите што се на небото!“
30. Зашто тоа беше од Господа, за да ги наведе да заблудат и да ги истреби од лицето на земјата.
31 И ја изградија кулата и градот, и го правеа ова секој ден додека не поминаа многу денови и години.
32 И им рече Бог на седумдесетте ангели што стоеја пред Него, на оние што беа близу до Него, велејќи: „Дојдете да слеземе и да им ги измешаме јазиците, за да не го разбира ниту еден човек јазикот на својот ближен!“ И им го направија тоа.
33 И од тој ден следниот, секој го заборави јазикот на својот ближен, и не можеа да разберат да зборуваат на еден јазик, и кога градител ќе земеше од рацете на својот ближен вар или камен што не го нарачал, градител го фрлаше и го фрлаше врз својот ближен, за да умре.
34 И правеа толку многу денови, и убија мнозина од нив на овој начин.
35 И Господ ги порази трите чети што беа таму и ги казни според нивните дела и намери; оние што велеа: „Ќе се искачиме на небото и ќе им служиме на нашите богови“, станаа како мајмуни и слонови; а оние што велеа: „Ќе го удриме небото со стрели“, Господ ги уби, еден човек преку раката на неговиот ближен; а третата чета, оние што велеа: „Ќе се искачиме на небото и ќе се бориме против него“, Господ ги расфрла по целата земја.
36 И оние што останаа меѓу нив, кога го дознаа и разбраа злото што доаѓаше врз нив, ја напуштија зградата и се распрснаа по целата земја.
37 И престанаа да го градат градот и кулата; затоа тој го нарече тоа место Вавилон, зашто таму Господ го помеша јазикот на целата земја; ете, тоа беше источно од земјата Сенар.
38 А што се однесува до кулата што ја изградија синовите човечки, земјата ја отвори устата и проголта една третина од неа, а оган слезе од небото и изгоре друга третина, а другата третина е останата до ден-денес, и таа е од оној дел што беше нагоре, а нејзиниот обем е три дена пешачење.
39 И многу од синовите човечки умреа во таа кула, народ безброј.

ПОГЛАВЈЕ 10

1 И умре Фелек, синот Еверов, во тие дни, во четириесет и осмата година од животот на Аврам, синот Таринов. И сите денови на Фелек беа двесте триесет и девет години.
2 И кога Господ ги распрсна синовите човечки поради нивниот грев кај кулата, ете, тие се раширија во многу групи, и сите синови човечки беа распрснати по четирите агли на земјата.
3 И сите семејства се поделиле според својот јазик, според својата земја или според својот град.
4 И синовите човечки изградија многу градови според своите семејства, на сите места каде што отидоа и по целата земја каде што Господ ги распрсна.
5 И некои од нив изградија градови на места од кои подоцна беа истребени, и ги нарекуваа овие градови по свои имиња, или по имињата на своите деца, или по нивните специфични настани.
6 И синовите на Јафет, синот Ноев, отидоа и си изградија градови на местата каде што беа распрснати, и ги нарекоа сите свои градови по своите имиња. И синовите на Јафет се разделија по лицето на земјата на многу групи и јазици.
7 А ова се Јафетовите синови според нивните родови: Гомер, Магог, Медај, Јаван, Тувал, Мешех и Тирас; тоа се Јафетовите синови според нивните родови.
8 А синовите на Гомер, според нивните градови, беа Франкумците, кои живееја во земјата Франца, покрај реката Франца, покрај реката Сена.
9 А синови на Рефат се Вартонимците, кои живеат во земјата Вартонија, покрај реката Леда, која се влева во големото море Гион, односно Океан.

10 А децата на Тугарма се десет семејства, и еве ги нивните имиња: Бузар, Парзунак, Балгар, Еликанум, Рагбиб, Тарки, Бид, Зевук, Онгал и Тилмаз; сите тие се раширија и се одморија на север и си изградија градови.
11 И ги нарекоа своите градови по своите имиња, тие се оние што живеат покрај реките Хитла и Италак до ден-денес.
12 Но, семејствата Анголи, Балгар и Парзунак живеат покрај големата река Дубни; и имињата на нивните градови се исто така според нивните имиња.
13 А синовите Јаванови се Јаваните, кои живеат во земјата Македонија; синовите Медајареви се Орелумците, кои живеат во земјата Курсон; а синовите Тувалови се оние, кои живеат во земјата Тускана, покрај реката Пасија.
14. Синови на Мешех се Шибасни, а синови на Тирас се Рушаш, Кушни и Онголис; сите тие отидоа и си изградија градови; тоа се градовите што се наоѓаат покрај морето Јавус, покрај реката Кура, која се влева во реката Траган.
15 А децата на Елиса се Алманимците, и тие исто така отидоа и си изградија градови; тоа се градовите што се наоѓаат меѓу планините Јов и Шибатмо; а меѓу нив беа луѓето од Лумбарди кои живеат спроти планините Јов и Шибатмо, и тие ја освоија земјата Италија и останаа таму до ден-денес.
16 А децата на Китим се Ромите кои живеат во долината Канопија покрај реката Тибреу.
17 А синовите на Дудоним се оние што живеат во градовите покрај морето Гион, во земјата Бордна.
18 Ова се семејствата на Јафетовите синови според нивните градови и јазици, кога се распрснаа по кулата, и ги нарекуваа своите градови според нивните имиња и места каде што се случиле; и ова се имињата на сите нивни градови според нивните семејства, што ги изградија во тие денови по кулата.
19 А синови на Хам беа Хус, Мицраим, Фут и Ханаан според нивните родови и градови.
20 Сите тие отидоа и си изградија градови, каде што најдоа соодветни места за себе, и ги нарекоа своите градови според имињата на своите татковци: Хус, Мицраим, Фут и Ханаан.
21 А синовите на Мисраим се Лудимците, Анамимците, Лехавимците, Нафтухимците, Патрусимците, Каслухимците и Кафтуримците, седум родови.
22 Сите тие живеат покрај реката Сихор, односно потокот Египетски, и си изградија градови и ги нарекоа по своите имиња.
23 И децата на Патрос и Каслох се венчаа меѓу себе, и од нив произлегоа Пелистијците, Азатите, Гераримците, Гитимците и Екронимците, сите пет семејства; и тие си изградија градови и ги нарекуваа своите градови според имињата на своите татковци до ден-денес.
24 И синовите Хананови исто така си изградија градови и ги нарекоа своите градови по своите имиња, единаесет градови, а други безброј.
25 И четворица мажи од племето Хамово отидоа во земјата на рамницата; имињата на четворицата мажи се: Содом, Гомора, Адма и Севоим.
26 И овие луѓе изградија четири градови во земјата на рамнината и ги нарекоа имињата на своите градови според своите имиња.
27 И тие, нивните деца и сè што им припаѓаше, живееја во тие градови, и беа плодни и многу се множеа и живееја мирно.
28 И Сеир, синот на Ор, син на Хиви, син на Ханаан, отиде и најде долина спроти планината Фаран, и таму изгради град, и таму се насели тој и неговите седум синови и неговото домаќинство. И градот што го изгради го нарече Сеир, според своето име; тоа е земјата Сеир до ден-денес.
29 Ова се семејствата на синовите Хамови, според нивните јазици и градови, кога се распрснаа во нивните земји по кулата.
30 И некои од синовите на Сим, синот на Ное, татко на сите Еверови синови, исто така отидоа и си изградија градови во местата каде што беа распрснати, и ги нарекоа своите градови по своите имиња.
31 Симови синови беа Елам, Асур, Арфаксад, Луд и Арам. Тие си изградија градови и ги нарекоа сите свои градови со нивните имиња.
32 И Ашур, синот Симов, со неговите деца и со неговиот дом, во тоа време тргнаа многубројни, и отидоа во далечна земја што ја најдоа, и наидоа на многу пространа долина во земјата во која одеа, и си изградија четири градови, и ги нарекоа по нивните имиња и настани.
33 А еве ги имињата на градовите што ги изградија синовите Асурови: Нинева, Ресен, Халах и Ровотер; и синовите Асурови живеат таму до ден-денес.
34 И синовите Арамови отидоа и си изградија град, и го нарекоа градот Уз, по името на својот најстар брат, и живееја во него; тоа е земјата Уз до ден-денес.
35 А во втората година по кулата, еден човек од домот на Ашур, по име Вела, отиде од земјата Нинева за да се насели со своето домаќинство каде и да најде место; и стигнаа до градовите во рамнината спроти Содом, и се населија таму.
36 И човекот стана и изгради таму мал град, и го нарече Бела, според своето име; тоа е земјата Сигор до ден-денес.
37 А ова се семејствата на Симовите синови според нивниот јазик и градовите, откако беа расеани по земјата по кулата.
38 И секое царство, град и семејство од семејствата на Ноевите синови изградија многу градови потоа.
39 И тие воспоставија влади во сите свои градови, за да бидат регулирани според нивните наредби; така правеа сите семејства на Ноевите деца засекогаш.

ПОГЛАВЈЕ 11

1 Нимрод, синот на Хуш, сè уште беше во земјата Сенар, владееше над неа и се населуваше таму, и изгради градови во земјата Сенар.
2 И ова се имињата на четирите градови што ги изгради, и ги нарече според настаните што им се случија при градењето на кулата.

3 И првиот го нарече Вавилон, велејќи: „Зашто таму Господ го измеша јазикот на целата земја“, а вториот го нарече Ерех, зашто оттаму Бог ги растури.
4 Третиот го нарече Ехед, велејќи дека на тоа место се случила голема битка; а четвртиот го нарече Кална, зашто таму загинаа неговите кнезови и силни луѓе, и го вознемирија Господа, се побунија и престапија против него.
5 И кога Нимрод ги изгради овие градови во земјата Сенар, во нив ги смести останатите од својот народ, своите кнезови и своите силни луѓе што останаа во неговото царство.
6 И Нимрод се насели во Вавилон, и таму го обнови своето владеење над останатите свои поданици, и владееше безбедно, а поданиците и кнезовите на Нимрод го нарекоа Амрафел, велејќи дека кај кулата неговите кнезови и луѓе паднале преку негови средства.
7 И покрај ова, Нимрод не се врати кај Господа, туку продолжи во злобата и ги поучуваше синовите човечки на злоба; а Мардон, неговиот син, беше полош од својот татко и продолжи да ги зголемува гнасностите на својот татко.
8 И ги наведе синовите човечки на грев, затоа се вели: „Од злите произлегува беззаконието“.
9 Во тоа време имаше војна меѓу семејствата на синовите Хамови, бидејќи тие живееја во градовите што ги беа изградиле.
10 И Ходорлогомер, царот Еламски, се оддалечи од семејствата на синовите Хамови, се бореше против нив и ги покори. Потоа отиде во петте градови во рамнината, се бореше против нив и ги покори, и тие беа под негова власт.
11 И му служеа дванаесет години, и му даваа годишен данок.
12 Во тоа време умре Нахор, синот на Серух, во четириесет и деветтата година од животот на Аврам, синот на Тара.
13 А во педесеттата година од животот на Аврам, синот на Тара, Аврам излезе од Ноевиот дом и се врати во домот на својот татко.
14 А Аврам го познаваше Господа и одеше по Неговите патишта и по Неговите упатства, а Господ, неговиот Бог, беше со него.
15 А Тара, неговиот татко, во тие денови беше сè уште војвода на војската на царот Нимрод, и сè уште следеше туѓи богови.
16 Аврам дојде во куќата на својот татко и виде дванаесет богови како стојат таму во нивните храмови. И се разгневи Аврам кога ги виде тие ликови во куќата на својот татко.
17 А Аврам рече: „Како што е жив Господ, овие ликови нема да останат во домот на мојот татко; така ќе направи со мене Господ, Кој ме создаде, ако за три дена не ги скршам сите.“
18 Аврам си отиде оттаму, и неговиот гнев се разгоре во него. Аврам брзо отиде од собата во надворешниот двор на татко му. Го најде татко му како седи во дворот, и сите негови слуги со него. Аврам дојде и седна пред него.
19 А Аврам го праша татка си: „Татко, кажи ми каде е Бог, Кој ги создаде небото и земјата, и сите синови човечки на земјата, и Кој те создаде тебе и мене?“ А Тара одговори, синот свој Аврам, и рече: „Ете, оние што нè создадоа, се сите со нас во куќата.“
20 А Аврам му рече на таткото свој: „Господару мој, покажи ми ги, те молам!“ И Тара го внесе Аврам во дневната соба на внатрешниот двор. А Аврам виде, и ете, целата соба беше полна со богови од дрво и камен, дванаесет големи кипови, а други помали од нив беа безбројни.
21 И Тара му рече на синот свој: „Еве, овие се оние што создадоа сè што гледаш на земјата, и што нè создадоа мене и тебе и целото човештво.“
22 И Тара им се поклони на своите богови, а потоа си отиде од нив, а со него отиде и неговиот син Аврам.
23 А кога Аврам си отиде од нив, отиде кај мајка си и седна пред неа, и ѝ рече на мајка си: „Ете, татко ми ми ги покажа оние што ги создадоа небото и земјата и сите синови човечки.“
24 Затоа, побрзај и донеси едно јаре од стадото и направи од него вкусно месо, за да им го однесам на боговите на татко ми како жртва за јадење; можеби така ќе им станам мил.
25 И мајка му направи така: донесе јаре, направи од него вкусно јадење и му го донесе на Аврам. А Аврам го зеде вкусното јадење од мајка си и го донесе пред боговите на татко му; и се приближи до нив за да јадат; но Тара, неговиот татко, не знаеше за тоа.
26 А Аврам виде во денот кога седеше меѓу нив, дека тие немаа глас, немаа слух, немаа движење, и никој од нив не можеше да ја испружи раката за да јаде.
27 А Аврам им се потсмеваше и рече: „Сигурно не им се допадна вкусното месо што го приготвив, или можеби им беше премалку, па затоа не сакаа да јадат; затоа утре ќе приготвам свежо вкусно месо, подобро и пообилно од ова, за да го видам резултатот.“
28 Утредента Аврам ѝ кажа на мајка си за вкусното месо. Мајка му стана и донесе три убави јарињa од стадото, па направи од нив вкусно, какво што сакаше нејзиниот син, и му го даде на својот син Аврам. А Тара, неговиот татко, не знаеше за тоа.
29 А Аврам го зеде вкусното јадење од мајка си и го донесе пред боговите на татко си во собата; и се приближи до нив за да јадат, и го стави пред нив, а Аврам седеше пред нив цел ден, мислејќи дека можеби ќе јадат.
30 Аврам ги виде, и ете, тие немаа ниту глас ниту слушаа, ниту еден од нив не ја испружи раката кон месото за да јаде.
31 И вечерта на тој ден во таа куќа, Аврам беше облечен во Божјиот дух.
32 И извика и рече: „Тешко на мојот татко и на ова злобно поколение, чии срца се склони кон суета, кои им служат на овие идоли од дрво и камен, кои не можат ниту да јадат, ниту да мирисаат, ниту да слушаат, ниту да зборуваат, кои имаат уста без говор, очи без вид, уши без слушање, раце без чувство и нозе што не можат да се движат; како нив се и оние што ги направија и кои се надеваат на нив.
33 Кога Аврам ги виде сите овие работи, се разгневи против татко му, па брзо зеде секира во раката и дојде

во собата на боговите, и ги скрши сите богови на татко му.
34 Откако ги скрши идолите, ја стави секирата во раката на големиот бог, кој беше пред нив, и излезе. И Тара, неговиот татко, се врати дома, зашто го слушна на вратата удирањето на секирата. Тара влезе во куќата за да дознае за што станува збор.
35 А Тара, откако го слушна звукот на секирата во собата со ликови, се стрча во собата кај ликовите и го сретна Аврама како излегува.
36 И Тара влезе во собата и ги најде сите идоли паднати и скршени, а секирата во раката на најголемиот не беше скршена, а вкусното јадење што го беше направил неговиот син Аврам сè уште беше пред нив.
37 И кога Тара го виде тоа, многу се разгневи, па брзо отиде од собата кај Аврам.
38 И го најде својот син Аврам како сè уште седи во куќата, и му рече: „Што е ова дело што им го направи на моите богови?“
39 А Аврам му одговори на таткото свој Тара и рече: „Не така, господару мој, зашто им донесов вкусно јадење пред мене, а кога се приближив до нив со јадењето, сите одеднаш ги испружија рацете да јадат, пред големиот да ја испружи раката да јаде.“
40. И големиот ги виде нивните дела што ги правеа пред него, и се разгневи силно против нив. И отиде и ја зеде секирата што беше во куќата, и дојде кај нив и ги скрши сите. И ете, секирата е сè уште во неговата рака, како што гледаш.
41 И се разгневи Тара против синот свој Аврам, штом го кажа тоа, и во гнев му рече Тара на синот свој Аврам: „Каква е оваа приказна што ја раскажуваш? Лаги ми кажуваш.“
42 Дали во овие богови има дух, душа или сила да направат сè што ми кажа? Не се ли дрво и камен, и не ги ли направив јас самиот? Па можеш ли да зборуваш такви лаги, велејќи дека големиот бог што беше со нив ги удри? Ти си тој што му ја стави секирата во рацете, а потоа рече дека ги удри сите.
43 А Аврам му одговори на татка си и му рече: „Како можеш тогаш да им служиш на овие идоли, во кои немаш сила да направиш ништо? Можат ли тие идоли на кои се надеваш да те избават? Можат ли да ги чујат твоите молитви кога ги повикуваш? Можат ли да те избават од рацете на твоите непријатели, или ќе водат битки за тебе против твоите непријатели, за да им служиш на дрво и камен, кои не можат ниту да зборуваат ниту да слушаат?“
44. И сега, сигурно не е добро ни за тебе, ни за синовите човечки, што се поврзани со тебе, да правиш такви работи; зар си толку глупав, толку неразумен или толку неразумен, та да служиш на дрво и камен, а да правиш така?
45 И да Го заборавите Господа Бога, Кој ги создаде небото и земјата, и Кој ве создаде вас на земјата, и со тоа да нанесете големо зло врз вашите души во ова прашање, служејќи им на каменот и дрвото?
46 Не згрешија ли нашите татковци во дамнешните денови во ова прашање, па Господ, Бог на вселената, ги донесе врз нив водите на потопот и ја уништи целата земја?
47 И како можете да продолжите да го правите ова и да им служите на дрвени и камени богови, кои не можат да чујат, ниту да зборуваат, ниту да ве избават од угнетување, со што го спуштаат гневот на Бога на вселената врз вас?
48. А сега, татко мој, воздржи се од ова и не нанесувај зло на својата душа и на душите на твојот дом.
49 А Аврам брзо скокна од пред татка си, ја зеде секирата од најголемиот идол на татка си, со која Аврам ја скрши и избега.
50 И Тара, гледајќи сè што направи Аврам, побрза да си оди од својата куќа, па отиде кај царот и дојде пред Нимрод, застана пред него и му се поклони на царот. Царот праша: „Што бараш?“
51 И тој рече: „Те молам, господару мој, послушај ме! Пред педесет години ми се роди дете, и така направи со моите богови и така рече; а сега, господару мој и цару, испрати го по него да дојде пред тебе и суди му според законот, за да се избавиме од неговото зло.“
52 И царот испрати тројца свои слуги, кои отидоа и го доведоа Аврам пред царот. И Нимрод и сите негови кнезови и слуги седеа тој ден пред него, а и Тара седеше пред нив.
53 И царот му рече на Аврам: „Што им направи на татко ти и на неговите богови?“ Аврам му одговори на царот со зборовите што му ги кажа на татко си, и рече: „Големиот бог, што беше со нив во куќата, им направи она што го слушна.“
54 И царот му рече на Аврам: „Дали имаа моќ да зборуваат, да јадат и да прават како што рече?“ Аврам му одговори на царот: „А ако немаат моќ во нив, зошто им служиш и ги тераш синовите човечки да грешат поради твоите безумства?“
55 Зар замислуваш дека можат да те ослободат или да направат нешто мало или големо, за да им служиш? И зошто не го чувствуваш Богот на целиот универзум, кој те создал и во чија моќ е да те убие и да те одржи во живот?
56 0 безумен, прост и неук цару, тешко тебе засекогаш.
57 Мислев дека ќе ги научиш Твоите слуги на правиот пат, но не го направи тоа, туку ја исполни целата земја со Твоите гревови и со гревовите на Твојот народ, кој ги следи Твоите патишта.
58 Не знаеш ли, или не си слушнал ли, дека во ова зло што го правиш, нашите предци згрешија во дамнешни денови, и вечниот Бог донесе врз нив водите на потопот и ги уништи сите, а исто така ја уништи и целата земја поради нив? И дали ти и твојот народ ќе станете сега и ќе го направите истото, за да го спуштите гневот на Господа, Бога на вселената, и да донесете зло врз тебе и врз целата земја?
59 Затоа, сега отфрли го ова зло дело што го правиш и служи Му на Бога на вселената, бидејќи душата твоја е во Негови раце, и тогаш ќе ти биде добро.
60 И ако твоето злобно срце не ги послуша моите зборови за да те натера да ги напуштиш своите зли патишта и да му служиш на вечниот Бог, тогаш ќе умреш во срам во последните денови, ти, твојот народ

и сите што се поврзани со тебе, слушајќи ги твоите зборови или одејќи по твоите зли патишта.
61 И кога Аврам престана да зборува пред царот и кнезовите, ги подигна очите кон небото и рече: „Господ ги гледа сите зли и ќе им суди.“

ПОГЛАВЈЕ 12

1 Кога царот ги чу зборовите на Аврам, нареди да го стават во затвор; и Аврам беше десет дена во затвор.
2 И на крајот од тие денови, царот нареди сите цареви, кнезови и управители на различните покраини и мудреците да дојдат пред него, и тие седнаа пред него, а Аврам сè уште беше во затворот.
3 И царот им рече на кнезовите и мудреците: „Слушнавте ли што му направи Аврам, синот Таринов, на татко си? Така му направи тој, и наредив да го доведат пред мене, и така рече тој; неговото срце не го излажа, ниту се помрдна пред мене, и ете, сега е затворен во темница.
4 Затоа, пресудете каква пресуда му следува на овој човек, кој го навреди царот, кој зборуваше и правеше сè што слушнавте.
5 И сите му одговорија на царот, велејќи: „Човекот што ќе го навреди царот треба да се обеси на дрво; но откако ќе направи сè што рече тој и ќе ги презира нашите богови, мора да биде изгорен до смрт, зашто таков е законот во оваа работа.“
6 Ако на царот му е угодно да го стори тоа, нека им нареди на своите слуги да запалат оган дење и ноќе во твојата печка од тули, а потоа ќе го фрлиме овој човек во неа. И царот го направи тоа и им нареди на своите слуги да подготвуваат оган три дена и три ноќи во царската печка, која е во Каздим; и царот им нареди да го земат Аврам од затворот и да го изведат за да биде изгорен.
7 И сите царски слуги, кнезови, господари, управители и судии, и сите жители на земјата, околу деветстотини илјади луѓе, стоеја спроти печката за да го видат Аврама.
8 И сите жени и деца се собраа по покривите и кулите за да видат што се случува со Аврам, и сите стоеја заедно на растојание; и не остана ниту еден човек што не дојде тој ден да ја види глетката.
9 И кога Аврам дојде, царските волшебници и мудреците го видоа Аврам и извикаа кон царот, велејќи: „Господару наш, сигурно ова е човекот за кого знаеме дека е детето при чие раѓање големата ѕвезда ги проголта четирите ѕвезди, што му го објавивме на царот пред педесет години.“
10. И ете, сега и неговиот татко ги прекрши твоите заповеди и ти се потсмеваше, водејќи ти друго дете, кое ти го уби.
11 Кога царот ги чу нивните зборови, многу се налути и нареди да го доведат Тара пред него.
12 Царот рече: „Слушна ли што зборуваа волшебниците? Кажи ми сега вистина, како го направи тоа? Ако зборуваш вистина, ќе бидеш ослободен.“
13 И кога виде дека гневот на царот толку многу се разгоре, Тара му рече на царот: „Господару мој и цару, ти ја слушна вистината и она што мудреците го кажаа е исправно.“ А царот рече: „Како можеше да го направиш тоа, да ги прекршиш моите наредби и да ми дадеш дете кое не си го родил, и да земеш цена за него?“
14 Тара му одговори на царот: „Бидејќи во тоа време се возбудив кон мојот син, зедов син од мојата слугинка и го доведов кај царот.“
15 Царот праша: „Кој те советуваше за ова? Кажи ми, не криј ништо од мене, и тогаш нема да умреш.“
16 И Тара многу се исплаши пред царот и му рече: „За ова ме советуваше мојот најстар син Харан; а Харан беше во тие денови кога се роди Аврам, на триесет и две години.
17 Но Харан не го советуваше татко си за ништо, зашто Тара му го кажа тоа на царот за да ја избави душата своја од царот, зашто многу се плашеше. И царот му рече на Тара: „Твојот син Харан, кој те советуваше за ова, ќе умре во оган со Аврам, зашто е осуден на смрт затоа што се побуни против царската волја правејќи го тоа.“
18 А Харан во тоа време почувствува желба да ги следи патиштата на Аврам, но го задржа тоа во себе.
19 И Харан рече во срцето свое: „Ете, царот го фати Аврама поради овие дела што ги направи Аврам; и ако Аврам го надвладее царот, јас ќе го следам; но ако царот победи, јас ќе го гонам царот.“
20 И кога Тара му го кажа ова на царот за својот син Харан, царот нареди да го фатат Харан заедно со Аврам.
21 И ги доведоа двајцата, Аврам и неговиот брат Харан, за да ги фрлат во оган; и сите жители на земјата, царските слуги и кнезовите, и сите жени и деца беа таму, стоејќи тој ден над нив.
22 И царските слуги ги зедоа Аврама и неговиот брат, и ги соблекоа од целата нивна облека освен од долните облеки што ги носеа.
23 И им ги врзаа рацете и нозете со ленени врвци, а слугите на царот ги кренаа и ги фрлија обата во печката.
24 И Господ го возљуби Аврама и се сожали на него, и Господ слезе и го избави Аврама од огнот, и тој не изгоре.
25 Но сите јажиња со кои го врзаа изгореа, а Аврам остана и одеше во огнот.
26 А Харан умре кога го фрлија во оган, и тој беше изгорен до пепел, зашто неговото срце не беше целосно предадено на Господа; и оние луѓе што го фрлија во оган, пламенот на огнот се прошири врз нив, и тие изгореа, и дванаесет луѓе од нив умреа.
27 И Аврам одеше среде огнот три дена и три ноќи, и сите слуги на царот го видоа како оди во огнот, па дојдоа и му кажаа на царот, велејќи: „Ете, го видовме Аврам како оди среде огнот, а дури ни долната облека што ја имаше на него не беше изгорена, туку јажето со кое беше врзан беше изгорено.“
28 Кога царот ги чу нивните зборови, срцето му се стегна и не им веруваше; па испрати други верни кнезови да ја видат оваа работа, и тие отидоа и ја видоа и му јавија на царот. И царот стана да оди и да ја види, и го виде Аврам како оди напред-назад среде огнот, и

го виде телото на Харан како гори, и царот се зачуди многу.
29 И царот нареди да го изведат Аврам од огнот; а неговите слуги пристапија да го изнесат, но не можеа, зашто огнот беше наоколу и пламенот од печката се креваше кон нив.
30 И царските слуги избегаа од него, а царот ги прекори, велејќи: „Побрзајте и изведете го Аврама од огнот за да не умрете!“
31 И слугите на царот повторно се приближија да го изведат Аврама, но пламенот се спушти врз нив и им ги изгоре лицата, така што осуммина од нив умреа.
32 И кога царот виде дека неговите слуги не можат да се приближат до огнот за да не изгорат, царот го повика Аврам: „Слуго на Бога, Кој е на небото, излези од среде огнот и дојди овде пред мене!“ И Аврам го послуша гласот на царот, па излезе од огнот и дојде и застана пред царот.
33 И кога Аврам излезе, царот и сите негови слуги го видоа Аврам како доаѓа пред царот, со долните алишта на него, зашто тие не беа изгорени, туку јажето со кое беше врзан беше изгорено.
34 И царот му рече на Аврама: „Како е можно да не изгориш во огнот?“
35 А Аврам му рече на царот: „Богот на небото и земјата, во кого се надевам и во кого сè е во Негова моќ, тој ме избави од огнот во кој ме фрли.“
36 А Аран, братот Аврамов, беше изгорен до пепел, и го бараа неговото тело, но го најдоа изгорено.
37 А Харан имаше осумдесет и две години кога умре во огнот на Касдим. Царот, кнезовите и жителите на земјата, откако видоа дека Аврам е избавен од огнот, дојдоа и му се поклонија на Аврам.
38 А Аврам им рече: „Не ми се поклонувајте мене, туку поклонете се на Бога на светот, Кој ве создаде, и служете Му и одете по Неговите патишта, зашто Тој ме избави од овој оган, и Тој ги создаде душите и духовите на сите луѓе, и го создаде човекот во утробата на неговата мајка, и го донесе на свет, и Тој ќе ги избави од секоја мака оние што се надеваат на Него.“
39 И ова им се чинеше многу чудно на царот и на кнезовите, што Аврам беше спасен од огнот и што Харан беше изгорен; и царот му даде на Аврам многу подароци и му ги даде двајцата свои главни слуги од царскиот дом; едниот се викаше Они, а другиот Елиезер.
40 И сите цареви, кнезови и слуги му дадоа на Аврам многу подароци од сребро, злато и бисери, и царот и неговите кнезови го испратија, и тој си отиде во мир.
41 И Аврам си замина од царот во мир, и многу царски слуги го следеа, и околу триста луѓе му се придружија.
42 И Аврам се врати во истиот ден и си отиде во домот на својот татко, тој и луѓето што го следеа, и Аврам му служеше на Господа, својот Бог, во сите денови од својот живот, одејќи по Неговите патишта и следејќи го Неговиот закон.
43 И од тој ден па натаму Аврам ги наклони срцата на синовите човечки да Му служат на Господа.
44 Во тоа време Нахор и Аврам си зедоа жени, ќерките на нивниот брат Аран; жената на Нахор беше Милка, а името на жената на Аврам беше Сараја; а Сараја, жената на Аврам, беше неплодна; немаше потомство во тие денови.
45 И по две години од излегувањето на Аврам од огнот, односно во педесет и втората година од неговиот живот, ете, царот Нимрод седеше во Вавилон на престолот, и царот заспа и сонуваше дека стои со своите војници и војска во долина спроти царската печка.
46 И ги крена очите и виде човек сличен на Аврам како излегува од печката, и како тој дојде и застана пред царот со извлечен меч, а потоа скокна кон царот со мечот, кога царот избега од човекот, зашто се исплаши; и додека трчаше, човекот фрли јајце врз главата на царот, и јајцето се претвори во голема река.
47 И царот сонувал дека сите негови војници потонале во таа река и умреле, а царот избегал со тројца луѓе што биле пред него и избегал.
48 И царот ги погледна овие луѓе, а тие беа облечени во кнежевски облеки како облеки на цареви, и имаа изглед и величие на цареви.
49 И додека тие течеа, реката повторно се претвори во јајце пред царот, и од јајцето излезе млада птица која дојде пред царот, долета кон неговата глава и му го извади окото на царот.
50 Царот се нажали од глетката, се разбуди од сон, а духот му се вознемири и почувствува голем страв.
51 И наутро царот стана од својата постела во страв и им нареди на сите мудреци и волшебници да дојдат пред него, кога царот им го раскажа својот сон.
52 И еден мудар слуга на царот, по име Ануки, му одговори на царот велејќи: „Ова не е ништо друго освен злото на Аврам и неговото потомство кое ќе се издигне против мојот Господ и цар во последните денови.“
53 И ете, ќе дојде денот кога Аврам и неговото потомство и децата од неговото домаќинство ќе војуваат против мојот цар и ќе ги поразат сите царски војски и неговите војници.
54 А што се однесува до она што го кажа за тројцата мажи што ги виде слични на себе и кои избегаа, тоа значи дека само ти ќе избегаш со тројца кралеви од кралевите на земјата што ќе бидат со тебе во битка.
55 И она што го виде од реката, која се претвори во јајце како и на почетокот, и од младата птица што ти го извади окото, тоа не значи ништо друго освен потомството на Аврам кое ќе го убие царот во последните денови.
56 Ова е сонот на мојот цар, и ова е неговото толкување, и сонот е вистинит, и толкувањето што ти го даде твојот слуга е точно.
57 Затоа, кралу мој, сигурно знаеш дека поминаа педесет и две години откако твоите мудреци го видоа ова при раѓањето на Аврам, и ако мојот крал дозволи Аврам да живее на земјата, тоа ќе биде на штета на мојот господар и крал, зашто во сите денови додека Аврам ќе живее, ниту ти ниту твоето царство нема да се утврди, бидејќи ова беше познато уште од неговото раѓање; и зошто мојот крал нема да го убие, за да се оддалечи од тебе неговото зло во подоцнежните денови?

58 И Нимрод го послуша гласот на Ануки и тајно испрати некои од своите слуги да одат и да го фатат Аврама и да го доведат пред царот за да биде погубен.
59 А Елиезер, слугата на Аврам, кого му го беше дал царот, во тоа време беше во присуство на царот и слушна што му советуваше Ануки на царот и што рече царот за да ја предизвика смртта на Аврам.
60 И Елиезер му рече на Аврама: „Побрзај, стани и спаси ја душата своја, за да не умреш од рацете на царот, зашто така виде тој за тебе во сон, и така Ануки го протолкува, и така Ануки го советуваше царот за тебе.“
61 Аврам го послуша гласот на Елиезер, и Аврам брзо побегна за да се засолни во куќата на Ное и неговиот син Сим, и се скри таму и најде безбедно место; и царските слуги дојдоа во куќата на Аврам да го бараат, но не можеа да го најдат, и ја пребараа целата земја, но не го најдоа. И отидоа и го пребараа на сите страни, но не можеа да го сретнат.
62 И кога царските слуги не можеа да го најдат Аврама, се вратија кај царот, но гневот на царот против Аврама стивна, бидејќи не го најдоа, и царот ја отфрли од мислите таа работа во врска со Аврама.
63 Аврам беше скриен во Ноевата куќа еден месец, додека царот не ја заборави таа работа; но Аврам сè уште се плашеше од царот; и Тара дојде тајно да го види својот син Аврам во Ноевата куќа, а Тара беше многу голем во очите на царот.
64 А Аврам му рече на татка си: „Не знаеш ли дека царот мисли да ме убие и да го истреби името мое од земјата, според советите на своите злобни советници?
65. Кого имаш сега тука и што имаш во оваа земја? Стани, да одиме заедно во земјата Хананска, за да се избавиме од раката негова, за да не загинеш и ти од него во последните дни.
66 Не знаеш ли или не си слушнал ли дека Нимрод не ти ја дава целата оваа чест од љубов, туку само за своја корист ти го дава целото ова добро?
67 И ако ти направи поголемо добро од ова, сигурно тоа се само суети на светот, зашто богатството и богатството не можат да бидат од корист во денот на гневот и лутината.
68. Затоа, сега послушај го гласот мој, и да станеме и да одиме во земјата Хананска, подалеку од дофатот на злото од Нимрод; и да Му служиш на Господа, Кој те создаде на земјата, и ќе ти биде добро; и отфрли ги сите суетни работи што ги бараш.
69 А Аврам престана да зборува, кога Ное и неговиот син Сем му одговорија на Тара, велејќи: „Вистина е зборот што ти го кажа Аврам.“
70 И Тара го послуша гласот на својот син Аврам, и Тара направи сè што рече Аврам, зашто тоа беше од Господа, царот да не ја предизвика смртта на Аврам.

ПОГЛАВЈЕ 13

1 И Тара ги зеде синот свој Аврам и внукот свој Лот, синот Аранов, и снаата своја Сараја, жената на синот свој Аврам, и сите души од неговото домаќинство, и тргна со нив од Ур Каздим за да оди во земјата Хананска. И кога стигнаа до земјата Харан, останаа таму, зашто беше многу добра земја за пасишта и доволно пространа за оние што ги придружуваа.
2 И луѓето од земјата Харан видоа дека Аврам е добар и праведен пред Бога и луѓето, и дека Господ, неговиот Бог, е со него, и некои од луѓето од земјата Харан дојдоа и му се придружија на Аврам, и тој ги поучи за Господовите упатства и за Неговите патишта; и овие луѓе останаа со Аврам во неговиот дом и му се придружија.
3 И Аврам остана во земјата три години, и по три години Господ му се јави на Аврам и му рече: „Јас сум Господ, Кој те изведе од Ур Каздим и те избави од рацете на сите твои непријатели.
4 И сега, ако го послушаш гласот Мој и ги пазиш заповедите Мои, одредбите Мои и законите Мои, ќе ги соборам твоите непријатели пред тебе, ќе го умножам твоето потомство како ѕвездите небесни, ќе го испратам мојот благослов врз сите дела на твоите раце, и ништо нема да ти недостасува.
5 Стани сега, земи ја жената своја и сè што ти припаѓа, па оди во земјата Хананска и остани таму, и Јас ќе ти бидам Бог, и ќе те благословам. И Аврам стана, ја зеде жената своја и сè што му припаѓаше, и отиде во земјата Хананска, како што му рече Господ. Аврам имаше педесет години кога си замина од Харан.
6 И Аврам дојде во земјата Хананска и се насели среде градот, и таму го постави својот шатор меѓу синовите Ханански, жителите на таа земја.
7 И му се јави Господ на Аврам кога дојде во земјата Хананска и му рече: „Ова е земјата што ти ја дадов тебе и на твоето потомство по тебе засекогаш; и ќе го направам твоето потомство како ѕвездите небесни, и ќе му ги дадам на твоето потомство во наследство сите земји што ги гледаш.“
8 И Аврам изгради жртвеник на местото каде што му зборуваше Бог, и таму Аврам го повика името Господово.
9 Во тоа време, по три години од престојот на Аврам во земјата Хананска, во таа година умре Ное, тоа беше педесет и осмата година од животот на Аврам; и сите денови на животот на Ное беа деветстотини и педесет години, па умре.
10 А Аврам живееше во земјата Хананска, тој, неговата жена и сè што му припаѓаше, и сите што го придружуваа, заедно со оние што му се придружија од народите на таа земја; а Нахор, братот Аврамов, и Тара, неговиот татко, и Лот, синот Харанов, и сè што им припаѓаше, живееја во Харан.
11 Во петтата година од престојот на Аврам во земјата Ханаан, народот на Содом и Гомор и сите градови во рамнината се побунија против власта на Ходорлогомор, царот Еламски, зашто сите цареви на градовите во рамнината му служеа на Ходорлогомор дванаесет години и му даваа годишен данок, но во тие денови, во тринаесеттата година, се побунија против него.
12 Во десеттата година од престојот на Аврам во земјата Ханаан, избувна војна меѓу Нимрод, царот на Сенар, и Ходорлогомор, царот на Елам; и Нимрод дојде да се бори против Ходорлогомор и да го покори.
13 Зашто Ходорлогомер во тоа време беше еден од кнезовите на војските на Нимрод, и кога целиот народ

во кулата се распрсна, а и оние што останаа се распрснаа по лицето на земјата, Ходорлогомер отиде во земјата Елам и владееше над неа и се побуни против својот господар.
14 И во тие денови, кога Нимрод виде дека градовите во рамнината се побунија, тој дојде со гордост и гнев да војува против Ходорлаомер, и Нимрод ги собра сите свои кнезови и поданици, околу седумстотини илјади луѓе, и тргна против Ходорлаомер, а Ходорлаомер излезе да го пречека со пет илјади луѓе, и се подготвија за битка во долината Вавилонска, која е помеѓу Елам и Шинар.
15 И сите тие цареви се бореа таму, и Нимрод и неговиот народ беа поразени од народот на Ходорлаомор, и од луѓето на Нимрод паднаа околу шестотини илјади, а меѓу нив падна и Мардон, синот на царот.
16 И Нимрод избега и се врати во срам и немилост во својата земја, и долго време беше под власта на Ходорлогомер, а Ходорлогомер се врати во својата земја и испрати кнезови од својата војска кај царевите што живееја околу него, кај Ариох, царот на Еласар, и кај Тидал, царот на Гоим, и склучи завет со нив, и сите тие беа послушни на неговите заповеди.
17 И беше во петнаесеттата година од живеењето на Аврам во земјата Хананска, што е седумдесеттата година од животот на Аврам, и Господ му се јави на Аврам во таа година и му рече: „Јас сум Господ, Кој те изведе од Ур Каздим за да ти ја дадам оваа земја во наследство.“
18 Затоа сега оди пред Мене и биди совршен и пази ги Моите заповеди, зашто тебе и на твоето потомство ќе ти ја дадам оваа земја во наследство, од реката Мицраим до големата река Еуфрат.
19 И ќе се вратиш кај своите татковци во мир и во добри години, а четвртото колено ќе се врати овде во оваа земја и ќе ја наследи засекогаш. А Аврам изгради жртвеник и го повика името на Господа, Кој му се јави, и му принесе жртви на Господа на жртвеникот.
20 Во тоа време Аврам се врати и отиде во Харан да ги види татко си, мајка си и домот на татко си. Аврам, неговата жена и сè што му припаѓаше, се вратија во Харан. Аврам живееше во Харан пет години.
21 И многумина од луѓето од Харан, околу седумдесет и двајца мажи, го следеа Аврам, а Аврам ги поучуваше за Господовите упатства и Неговите патишта, и ги учеше да го познаваат Господа.
22 Во тие денови Господ му се јави на Аврам во Харан и му рече: „Ете, ти зборував пред дваесет години, велејќи:
23 Излези од земјата своја, од родниот крај свој и од домот на таткото свој, во земјата што ти ја покажав за да ти ја дадам тебе и на твоите деца, зашто таму во таа земја ќе те благословам и ќе те направам голем народ, и ќе го прославам твоето име, и во тебе ќе бидат благословени племињата на земјата.
24 Затоа сега стани, излези од ова место, ти, твојата жена и сè што ти припаѓа, и сите родени во твојот дом и сите души што си ги создал во Харан, и изведи ги со себе оттука, и стани за да се вратиш во земјата Хананска.
25 А Аврам стана и ја зеде својата жена Сара, сè што му припаѓаше, сè што му се роди во куќата негова, и душите што ги беа направиле во Харан, па тргнаа да одат во земјата Хананска.
26 И Аврам отиде и се врати во земјата Хананска, според словото Господово. И Лот, синот на неговиот брат Харан, отиде со него. Аврам имаше седумдесет и пет години кога излезе од Харан за да се врати во земјата Хананска.
27 И дојде во земјата Хананска според словото Господово на Аврам, и го постави својот шатор и се насели во рамнината Мамре, а со него беше и Лот, синот на неговиот брат, и сè што му припаѓаше.
28 И Господ повторно му се јави на Аврам и му рече: „На твоето потомство ќе му ја дадам оваа земја.” И тој таму му изгради жртвеник на Господа, Кој му се јави, кој стои до ден-денес во рамнините Мамре.

ПОГЛАВЈЕ 14

1 Во тие денови, во земјата Сенар имаше еден мудар човек, кој беше разумен во сета мудрост и со убав изглед, но беше сиромашен и беден; се викаше Рикајон и беше тешко подготвен да се издржува.
2 И тој реши да оди во Египет, кај Освирис, синот на Аном, египетскиот цар, за да му ја покаже на царот својата мудрост; зашто можеби ќе најде милост во неговите очи, за да го подигне и да му даде издршка; и Рикајон го направи тоа.
3 И кога Рикајон дојде во Египет, ги праша жителите на Египет за царот, а жителите на Египет му раскажаа за обичајот на царот на Египет, зашто тогаш беше обичај на царот на Египет да излегува од својот кралски дворец и да се гледа надвор само еден ден во годината, а потоа царот се враќаше во својот дворец за да остане таму.
4 И на денот кога царот излезе, тој донесе пресуда во земјата, и секој што имаше тужба дојде пред царот тој ден за да го добие своето барање.
5 И кога Рикајон слушна за обичајот во Египет и дека не може да дојде пред царот, многу се нажали и многу се нажали.
6 А вечерта Рикајон излезе и најде куќа во урнатини, порано пекара во Египет, и преноќи таму цела ноќ во горчина во душата и изгорен од глад, и сонот му исчезна од очите.
7 И Рикајон размислуваше во себе што да прави во градот додека не се појави царот и како ќе се одржи таму.
8 И стана наутро и одеше наоколу, и на патот сретна оние што продаваа зеленчук и разни видови семе со кои ги снабдуваа жителите.
9 И Рикајон сакаше да го стори истото за да добие издршка во градот, но не беше запознаен со обичаите на луѓето и беше како слеп меѓу нив.
10 И отиде и набави зеленчук за да го продаде за издршка, а толпата се собра околу него и му се потсмеваше, му го земаше зеленчукот и не му оставаше ништо.

11 И стана оттаму со горчина во душата, воздивнувајќи отиде во пекарницата во која престојуваше цела претходна ноќ, и таму преспа втората ноќ.
12 И таа ноќ повторно размислуваше во себе како може да се спаси од глад и смисли план како да дејствува.
13 И стана наутро и постапи досетливо, па отиде и најми триесет силни луѓе од толпата, носејќи во рацете нивни бојни оружја, и ги одведе на врвот од египетската гробница, и ги положи таму.
14 И им заповеда, велејќи: „Вака вели царот: 'Јакнете се и бидете храбри луѓе, и никој нека не биде погребан тука додека не се дадат двесте сребреници, и тогаш може да биде погребан. И тие луѓе постапија според наредбата на Рикаон со народот на Египет цела таа година.'
15 И за осум месеци Рикајон и неговите луѓе собраа големо богатство од сребро и злато, а Рикајон зеде многу коњи и други животни, и изнајми уште луѓе, и им даде коњи, а тие останаа кај него.
16 И кога дојде годината, во времето кога царот излезе во градот, сите жители на Египет се собраа за да разговараат со него за работата на Рикаон и неговите луѓе.
17 И царот излезе на одредениот ден, и сите Египќани дојдоа пред него и извикаа кон него, велејќи:
18 Да живее царот засекогаш! Што правиш во градот со своите слуги, па не дозволуваш мртовец да биде погребан додека не се даде толку многу сребро и злато? Дали некогаш се правело нешто слично на целата земја, од деновите на поранешните цареви, па дури и од деновите на Адам, до денес, па мртвите да не бидат погребани само за одредена цена?
19 Знаеме дека кај царевите е обичај да земаат годишен данок од живите, но ти не само што го правиш тоа, туку и од мртвите собираш данок секој ден.
20 А сега, царе, не можеме повеќе да го поднесеме ова, зашто целиот град е разурнат поради ова, а ти не знаеш ли за тоа?
21 И кога царот чу сè што кажаа, многу се налути и гневот му гореше во него поради оваа работа, бидејќи ништо не знаеше за тоа.
22 И царот праша: „Кој е и каде е тој што се осмелува да прави такво зло во мојата земја без моја заповед? Сигурно ќе ми кажеш."
23 И му раскажаа за сите дела на Рикајон и неговите луѓе, и царот се разгневи, па тој нареди да ги доведат Рикајон и неговите луѓе пред него.
24 И Рикајон зеде околу илјада деца, синови и ќерки, и ги облече во свила и вез, ги качи на коњи и ги испрати кај царот преку своите луѓе, а исто така зеде и големо количество сребро и злато и скапоцени камења, и силен и убав коњ, како подарок за царот, со кој дојде пред царот и му се поклони до земја; и царот, неговите слуги и сите жители на Египет се восхитија на делото на Рикајон, и го видоа неговото богатство и подарокот што му го донесе на царот.
25 И тоа многу му се допадна на царот и се восхити; и кога Рикајон седна пред него, царот го праша за сите негови дела, а Рикајон мудро ги кажа сите свои зборови пред царот, неговите слуги и сите жители на Египет.
26 И кога царот ги чу зборовите на Рикаон и неговата мудрост, Рикаон најде милост во неговите очи, и наиде на милост и добрина од сите слуги на царот и од сите жители на Египет, поради неговата мудрост и одлични говори, и оттогаш тие го засакаа многу.
27 Царот одговори и му рече на Рикајон: „Нема повеќе да ти се вика Рикајон, туку фараон ќе ти биде името, зашто земаше данок од мртвите." И го нарече своето име фараон.
28 Царот и неговите поданици го сакаа Рикајон поради неговата мудрост и се советуваа со сите жители на Египет за да го направат префект под царот.
29 И сите жители на Египет и неговите мудреци направија така, и тоа стана закон во Египет.
30 И го поставија фараонот Рикајон за префект под Освирис, цар на Египет, а фараонот Рикајон владееше над Египет, секојдневно спроведувајќи правда во целиот град, но кралот Освирис им судеше на луѓето од земјата еден ден во годината, кога излегуваше да се појави.
31 И фараонот Рикајон лукаво ја присвои власта во Египет и наметна данок од сите жители на Египет.
32 И сите жители на Египет многу го сакаа фараонот Рикајон, и издадоа наредба секој цар што ќе владее над нив и нивното потомство во Египет да се нарече фараон.
33 Затоа сите цареви што владееја во Египет од тогаш па наваму се нарекуваа фараони до ден-денес.

ПОГЛАВЈЕ 15

1 Во таа година имаше голем глад низ целата земја Хананска, и жителите на земјата не можеа да преживеат поради гладот, бидејќи беше многу голем.
2 А Аврам и сè што му припаѓаше станаа и слегоа во Египет поради гладот, а кога стигнаа кај потокот Мицраим, останаа таму некое време за да се одморат од заморот на патот.
3 А Аврам и Сара одеа по границата на потокот Мицраим, и Аврам ја виде својата жена Сара дека е многу убава.
4 А Аврам ѝ рече на својата жена Сара: „Бидејќи Бог те создал со толку убаво лице, се плашам од Египќаните, за да не ме убијат и да те одведат, зашто нема страв од Бога на овие места."
5 Тогаш сигурно ќе го направиш ова: кажи дека си ми сестра на секого што ќе те праша, за да ми биде добро, и да преживееме, а да не бидеме предадени на смрт.
6 Аврам им заповеда истото на сите што дојдоа со него во Египет поради гладот; му заповеда и на својот внук Лот, велејќи: „Ако Египќаните те прашаат за Сара, кажи дека е сестра Аврамова."
7 И покрај сите овие наредби, Аврам не им веруваше, туку ја зеде Сараја, ја стави во ковчег и го скри меѓу нивните садови, зашто Аврам многу се грижеше за Сараја поради злобата на Египќаните.
8 Аврам и сè што му припаѓаше тргнаа од потокот Мицраим и дојдоа во Египет; и штотуку влегоа низ градските порти кога стражарите застанаа пред нив и им рекоа: „Дајте му десеток на царот од она што го

имате, а потоа можете да влезете во градот“. Аврам и оние што беа со него го направија тоа.
9 Аврам и луѓето што беа со него стигнаа во Египет; и кога дојдоа, го донесоа ковчегот во кој беше скриена Сараја, и Египќаните го видоа ковчегот.
10 И царските слуги му пристапија на Аврама и му рекоа: „Што имаш тука во овој ковчег, што не го видовме? Сега отвори го ковчегот и дај му десеток на царот од сè што содржи во него.“
11 А Аврам рече: „Овој ковчег нема да го отворам, туку ќе дадам сè што ќе побараш од него.“ А фараоновите службеници му одговорија на Аврама: „Тоа е ковчег со скапоцени камења; дај ни десетина од него.“
12 Аврам рече: „Сè што ќе посакаш, ќе ти дадам, но не го отворај ковчегот.“
13 Царските слуги го притиснаа Аврама, па дојдоа до ковчегот и го отворија со сила, и видоа, и ете, во ковчегот имаше убава жена.
14 Кога царските службеници ја видоа Сараја, се восхитија од нејзината убавина, и сите кнезови и слуги фараонови се собраа да ја видат Сараја, зашто беше многу убава. Царските службеници отрчаа и му раскажаа на фараонот сè што видоа, и ја пофалија Сараја пред царот. Фараонот нареди да ја доведат, и жената дојде пред царот.
15 И фараонот ја виде Сараја, и таа му се допадна многу, и беше воодушевен од нејзината убавина, и царот се зарадува многу за неа и им даде подароци на оние што му ја донесоа веста за неа.
16 Потоа жената ја доведоа во куќата на фараонот, а Аврам тагуваше за својата жена и му се помоли на Господа да ја избави од рацете на фараонот.
17 И Сара се помоли во тоа време и рече: „Господи Боже, ти му рече на мојот господар Аврам да си оди од својата земја и од домот на својот татко во земјата Хананска, и ветил дека ќе му направиш добро ако ги исполни твоите заповеди; сега, ете, ние го направивме она што ни го заповеда, и ги оставивме нашата земја и нашите семејства, и отидовме во туѓа земја и кај народ што не го познававме порано.“
18. И дојдовме во оваа земја за да го избегнеме гладот, а оваа злобна несреќа ме снајде; затоа сега, Господи Боже, избави нè и спаси нè од раката на овој угнетувач, и направи ми добро поради Твојата милост.
19 И Господ го послуша гласот на Сараја, и испрати ангел да ја избави Сараја од раката на фараонот.
20 Царот дојде и седна пред Сара, и ете, ангел Господов стоеше над нив, ѝ се јави на Сара и ѝ рече: „Не плаши се, зашто Господ ја чу твојата молитва.“
21 Царот ѝ пристапи на Сара и ѝ рече: „Што ти е на оној човек што те доведе овде?“ А таа одговори: „Тој ми е брат.“
22 И царот рече: „Наша должност е да го возвишиме, да го возвишиме и да му правиме сè добро што ќе ни заповедаш.“ И во тоа време царот му испрати на Аврам сребро, злато и скапоцени камења во изобилство, заедно со добиток, слуги и слугинки; и царот нареди да го доведат Аврам, и тој седна во дворот на царскиот дом, и царот многу го возвиши Аврам таа ноќ.
23 Царот се приближи да зборува со Сара и ја испружи раката за да ја допре, но ангелот го удри силно, и се исплаши и се воздржа да ја допре.
24 И кога царот се приближи до Сара, ангелот го удри на земја и така му правеше цела ноќ, и царот се исплаши.
25 И ангелот таа ноќ силно ги удри сите слуги на царот и целиот негов дом, поради Сараја, и таа ноќ имаше големо тажнеење меѓу луѓето од фараоновиот дом.
26 Фараонот, откако виде колку му се случи зло, рече: „Навистина поради оваа жена ми се случи ова!“ И се оддалечи од неа и ѝ проговори добри зборови.
27 Царот ѝ рече на Сараја: „Кажи ми, те молам, за човекот со кого дојде овде?“ А Сараја рече: „Овој човек ми е маж, а јас ти кажав дека ми е брат, зашто се плашев да не го убиеш со зло.“
28 И царот се држеше подалеку од Сараја, и престанаа неволјите од ангелот Господов врз него и неговиот дом. И фараонот дозна дека е поразен поради Сараја, и царот многу се зачуди од тоа.
29 А наутро царот го повика Аврама и му рече: „Што ми направи? Зошто рече: ‘Таа ми е сестра’? Затоа ја зедов за жена? Затоа оваа голема неволја ме снајде мене и мојот дом.
30 Еве ја сега твојата жена, земи ја и оди си од нашата земја, за да не умреме сите поради неа!“ И фараонот зеде уште добиток, слуги и слугинки, сребро и злато, за да му ги даде на Аврама, и му ја врати Сара, неговата жена.
31 И царот зеде една девојка, која ја роди од своите наложници, и ѝ ја даде на Сара за слугинка.
32 И царот ѝ рече на ќерка си: „Подобро ти е, ќерко моја, да бидеш слугинка во куќата на овој човек, отколку господарка во мојата куќа, откако видовме какво зло нè снајде поради оваа жена.“
33 Аврам стана, и тој и сè што му припаѓаше излегоа од Египет; а фараонот им нареди на некои од своите луѓе да го придружат него и сите што одеа со него.
34 И Аврам се врати во земјата ханаанска, на местото каде што го беше направил жртвеникот, каде што првично го поставил својот шатор.
35 А Лот, синот на Аран, братот Аврамов, имаше многу добиток, овци, говеда и шатори, зашто Господ им беше милостив поради Аврам.
36 И кога Аврам живееше во земјата, Лотовите сточари се скараа со Аврамовите сточари, зашто нивниот имот беше преголем за да останат заедно во земјата, а земјата не можеше да ги издржи поради нивниот добиток.
37 А кога Аврамовите пастири одеа да ги пасат своите стада, тие не одеа по полињата на луѓето од земјата, туку добитокот на Лотовите пастири одеше поинаку, зашто им беше дозволено да пасат по полињата на луѓето од земјата.
38 И народот на земјата го гледаше ова секој ден, па доаѓаа кај Аврам и се караа со него поради Лотовите пастири.
39 А Аврам му рече на Лот: „Што ми правиш, за да ме направиш презрен кај жителите на земјата, па му заповедаш на твојот пастир да го пасе твојот добиток во полето на туѓи народи? Не знаеш ли дека сум

странец во оваа земја меѓу синовите Ханански? Зошто ми го правиш ова?“
40 А Аврам се караше со Лот секој ден поради тоа, но Лот не го слушаше Аврам, туку продолжи да го прави истото, а жителите на земјата дојдоа и му кажаа на Аврам.
41 А Аврам му рече на Лот: „До кога ќе ми бидеш пречка меѓу жителите на оваа земја? Те молам, нека нема повеќе караници меѓу нас, зашто сме роднини.“
42. Но, те молам, одвои се од мене, оди и избери место каде што ќе живееш со твојот добиток и со сè што ти припаѓа, но држи се подалеку од мене, ти и твојот дом.
43 И не плаши се да си одиш од мене, зашто ако некој ти наштети, јави ми се и Јас ќе ја одмаздам за твојата парница од него; само отстапи од мене.
44 И откако Аврам му ги кажа сите овие зборови на Лот, Лот стана и ги крена очите кон Јорданската рамнина.
45 И виде дека целото ова место е добро наводнувано и добро за човекот, а воедно обезбедува и пасиште за добитокот.
46 И Лот отиде од Аврам на тоа место, и таму го постави својот шатор и се насели во Содом, и се одделија еден од друг.
47 А Аврам се насели во рамницата Мамре, која е во Хеврон, и таму го постави својот шатор, и Аврам остана на тоа место многу години.

ПОГЛАВЈЕ 16

1 Во тоа време, Ходорлогомер, царот Еламски, им испрати гласници на сите соседни цареви, на Нимрод, царот Сенарски, кој тогаш беше под негова власт, и на Тидал, царот Гоимски, и на Ариох, царот Еласарски, со кого склучи завет, велејќи: „Дојдете кај мене и помогнете ми за да ги поразиме сите градови на Содом и неговите жители, зашто тие се бунтуваат против мене веќе тринаесет години.“
2 И овие четири цареви тргнаа со сите свои логори, околу осумстотини илјади луѓе, и тргнаа како што беа, и убиваа секој човек што ќе го најдеа на патот.
3 И петте цареви на Содом и Гомора: Шинав, царот на Адма, Шемевер, царот на Себоим, Вера, царот на Содом, Берса, царот на Гомора, и Бела, царот на Сигор, излегоа да ги пречекаат, и сите се собраа во долината Сидим.
4 И овие девет цареви војуваа во долината Сидим; и царевите на Содом и Гомора беа поразени од царевите на Елам.
5 И долината Сидим беше полна со јами за вар, и царевите на Елам ги гонеа царевите на Содом, а царевите на Содом со своите логори избегаа и паднаа во јамите за вар, а сите што останаа отидоа во планината за да се засолнат, а петте цареви на Елам тргнаа по нив и ги гонеа до портите на Содом, и зедоа сè што имаше во Содом.
6 И ги ограбија сите градови Содом и Гомора, а го зедоа и Лот, синот на братот Аврам, и неговиот имот, и ги запленија сите добра од градовите Содомски, и си отидоа; и Уник, слугата Аврамов, кој беше во битката, го виде тоа и му раскажа на Аврама сè што царевите им направија на градовите Содомски, и дека Лот беше заробен од нив.
7 Аврам го чу тоа, па се крена со околу триста и осумнаесет луѓе што беа со него, и таа ноќ ги гонеше тие цареви и ги порази, и сите паднаа пред Аврам и неговите луѓе, и не остана никој освен четирите цареви што избегаа, и секој си отиде по својот пат.
8 И Аврам го врати целиот имот на Содом, го врати и Лот и неговиот имот, неговите жени и деца и сè што му припаѓаше, така што на Лот ништо не му недостигаше.
9 И кога се врати откако ги победи овие цареви, тој и неговите луѓе ја поминаа долината Сидим каде што царевите се бореа заедно.
10 И Вера, царот на Содом, и останатите негови луѓе што беа со него, излегоа од јамите со вар во кои паднаа, за да се сретнат со Аврам и неговите луѓе.
11 И Адониседек, царот ерусалимски, односно Сем, излезе со своите луѓе да ги пречека Аврама и неговиот народ, со леб и вино, и останаа заедно во долината Мелех.
12 И Адониседек го благослови Аврама, а Аврам му даде десеток од сè што донесе од пленот на своите непријатели, зашто Адониседек беше свештеник пред Бога.
13 И сите цареви на Содом и Гомора, кои беа таму, со своите слуги, му пристапија на Аврам и го замолија да им ги врати слугите што ги беше заробил, и да го земе за себе целиот имот.
14 А Аврам им одговори на царевите содомски: „Жив е Господ, Кој ги создаде небото и земјата, Кој ја избави душата моја од секоја неволја, Кој ме избави денес од непријателите мои и ги предаде во рацете мои, нема да земам ништо што ти припаѓа, за да не се фалиш утре, велејќи: Аврам се збогати од нашиот имот што го спаси.“
15. Зашто Господ, мојот Бог, во Кого се надевам, ми рече: „Ништо нема да ти недостасува, зашто Јас ќе те благословам во сите дела на твоите раце.“
16. И сега, ете, сè што ти припаѓа, земи го и оди си; жив ми Господ, нема да ти одземам ни жива душа, ни врвка за обувки ни конец, освен трошоците за храна на оние што излегоа со мене во војна, како и деловите на луѓето што излегоа со мене: Анар, Ашкол и Мамре, тие и нивните луѓе, како и оние што останаа да го чуваат товарот, тие ќе го земат својот дел од пленот.
17 И царевите на Содом му дадоа на Аврам сè што рече, и го натераа да земе што сака, но тој не сакаше.
18 И ги испрати царевите на Содом и останатите нивни луѓе, и им даде наредби за Лот, и тие отидоа на своите места.
19 И Лот, синот на својот брат, го испрати со својот имот, и отиде со нив. Лот се врати во својот дом, во Содом, а Аврам и неговиот народ се вратија во својот дом, во рамнините Мамре, кои се во Хеврон.
20 Во тоа време Господ повторно му се јави на Аврам во Хеврон и му рече: „Не плаши се, твојата награда е многу голема пред Мене, зашто нема да те оставам додека не те намножам и не те благословам и не го направам твоето потомство како ѕвездите на небото, кои не можат да се измерат ниту избројат.“

21 И ќе му ги дадам на твоето потомство сите овие земји што ги гледаш со своите очи, ќе им ги дадам во наследство засекогаш; само биди силен и не плаши се, оди пред мене и биди совршен.
22 Во седумдесет и осмата година од животот на Аврам, во таа година умре Рагу, синот на Пелег; и сите денови на Рагу беа двесте триесет и девет години, па умре.
23 А Сара, ќерката на Аран, жената Аврамова, беше неплодна во тие денови; не му роди на Аврама ни син ни ќерка.
24 И кога виде дека не раѓа деца, ја зеде својата слугинка Агар, која ѝ ја даде фараонот, и таа му ја даде на Аврам, својот маж, за жена.
25 Зашто Агар ги научи сите патишта на Сара, како што ја поучуваше Сара, и воопшто не беше несоодветна во следењето на своите добри патишта.
26 И Сара му рече на Аврама: „Еве ја мојата слугинка Агар; оди кај неа за да роди на моите колена, за да имам и јас деца преку неа.“
27 И на крајот од десетте години од престојот на Аврам во земјата Ханаан, односно осумдесет и петтата година од животот на Аврам, Сара му ја даде Агар.
28 А Аврам го послуша гласот на својата жена Сара, па ја зеде својата слугинка Агар, и Аврам дојде кај неа, и таа зачна.
29 Кога Агар виде дека зачнала, се зарадува многу, а нејзината господарка беше презрена во нејзините очи и си рече во себе: „Јас сум подобра пред Бога од Сара, мојата господарка, зашто во сите денови додека мојата господарка беше со мојот господар, таа не зачна, но мене Господ ми овозможи да зачнам од него за толку кратко време.“
30 Кога Сара виде дека Агара зачнала од Аврам, Сара ѝ завидуваше на својата слугинка, и си рече во себе: „Ова сигурно не е ништо друго, туку дека таа е подобра од мене.“
31 А Сара му рече на Аврама: „Мојата неправда нека биде врз тебе, зашто кога се молеше пред Господа за деца, зошто не се молеше за мене, за да ми даде Господ потомство од тебе?“
32. И кога ќе ѝ проговорам на Агара пред тебе, таа ги презира моите зборови, зашто зачна, а ти ништо нема да ѝ кажеш. Господ нека суди меѓу мене и тебе за она што ми го направи.
33 А Аврам ѝ рече на Сара: „Ете, твојата слугинка е во твои раце; направи со неа што ти се допаѓа!“ И Сара ја малтретираше, а Агар избега од неа во пустината.
34А ангел Господов ја најде на местото каде што избегала, кај еден бунар, и ѝ рече: „Не плаши се, зашто ќе го умножам твоето потомство; ќе родиш син и ќе го наречеш со име Исмаил; сега врати се кај Сара, твојата господарка, и покори се под нејзините раце.“
35 Агара го нарече местото на тој бунар Вир-Лахај-Рој, што е меѓу Кадес и пустината Бередˊ.
36 Во тоа време, Агара се врати во куќата на својот господар, и по некое време, Агара му роди син на Аврам, а Аврам го нарече Исмаил; а Аврам имаше осумдесет и шест години кога го роди.

ПОГЛАВЈЕ 17

1 И во тие денови, во деведесет и првата година од животот на Аврам, синовите на Китим војуваа против синовите на Тувал, зашто кога Господ ги распрсна синовите човечки по лицето на земјата, синовите на Китим отидоа и се населија во рамнината Канопија, и таму изградија градови и живееја покрај реката Тиврей.
2 И децата на Тувал се населија во Тоскана, а нивните граници достигнуваа до реката Тибреу, а децата на Тувал изградија град во Тоскана и го нарекоа Сабина, по името на Сабина, синот на нивниот татко Тувал, и живееја таму до ден-денес.
3 И во тоа време, синовите на Китим војуваа против синовите на Тувал, и синовите на Тувал беа поразени од синовите на Китим, а синовите на Китим убија триста и седумдесет луѓе од синовите на Тувал.
4 Во тоа време, синовите Тувалови им се заколнаа на синовите Хитимови: „Нема да се жените меѓу нас, и никој нека не ја дава својата ќерка на ниту еден од синовите Хитимови.“
5 Зашто сите ќерки Тувалови беа убави во тие денови, зашто тогаш на целата земја немаше жени толку убави како ќерките Тувалови.
6 И сите што уживаа во убавината на жените одеа кај ќерките на Тувал и земаа жени од нив, а синовите човечки, царевите и кнезовите, кои многу уживаа во убавината на жените, земаа жени во тие денови од ќерките на Тувал.
7 И по три години откако синовите на Тувал им се заколнаа на синовите на Хитим дека нема да им ги даваат своите ќерки за жени, околу дваесет мажи од синовите на Хитим отидоа да земат некои од ќерките на Тувал, но не најдоа ништо.
8 Зашто синовите Тувалови ги држеа своите заклетви да не стапуваат во брак со нив и не ги прекршија своите заклетви.
9 Во деновите на жетвата, синовите Тувалови одеа на своите полиња за да ја соберат својата жетва. Тогаш младите луѓе од Китим се собраа и отидоа во градот Сабина. Секој од нив зеде по една девојка од ќерките Тувалови и се вратија во своите градови.
10 И синовите Тувалови слушнаа за тоа и отидоа да војуваат против нив, но не можеа да ги победат, бидејќи планината беше премногу висока од нив, и кога видоа дека не можат да ги победат, се вратија во својата земја.
11 И во превратот во годината, синовите на Тувал отидоа и најмија околу десет илјади луѓе од градовите што беа близу нив, и отидоа во војна против синовите на Китим.
12 И синовите Тувалови отидоа во војна против синовите Китимови, за да ја уништат нивната земја и да ги вознемират. Во оваа борба синовите Тувалови ги победија синовите Китимови, а синовите Китимови, гледајќи дека се многу во неволја, ги поставија децата што ги добија од ќерките Тувалови на ѕидот што беше изграден, за да бидат пред очите на синовите Тувалови.
13 И синовите на Китим им рекоа: „Дали дојдовте да војувате против вашите синови и ќерки, а не сме ли ние сметани за ваша месо и коски од тогаш до сега?“

14 И кога синовите Тувалови го чуја тоа, престанаа да војуваат со синовите Хитимови и си отидоа.
15 И се вратија во своите градови, а децата на Китим во тоа време се собраа и изградија два града покрај морето, и едниот го нарекоа Пурту, а другиот Ариза.
16 А Аврам, синот на Тара, имаше тогаш деведесет и девет години.
17 Во тоа време му се јави Господ и му рече: „Ќе склучам завет меѓу мене и тебе и ќе го умножам многу твоето потомство. И еве го заветот што го склучувам меѓу мене и тебе: секое машко дете да биде обрежано, ти и твоето потомство по тебе.“
18. На осум дена нека биде обрежано, и овој завет нека биде во вашето тело како вечен завет.
19 И сега твоето име повеќе нема да се вика Аврам, туку Авраам, и твојата жена повеќе нема да се вика Сара, туку Сара.
20 Зашто ќе ве благословам и двајцата, и ќе го умножам потомството твое по тебе, за да станеш голем народ, и цареви ќе излезат од тебе.

ПОГЛАВЈЕ 18

1 А Авраам стана и направи сè што му заповеда Бог. Ги зеде луѓето од своето домаќинство и оние што ги купи со пари, и ги обрежа, како што му заповеда Господ.
2 И не остана ниту еден кого не го обрежа, а Авраам и неговиот син Исмаил беа обрежани во месото на нивната препуциумска кожа. Исмаил имаше тринаесет години кога беше обрежан во месото на неговата препуциумска кожа.
3 На третиот ден Авраам излезе од својот шатор и седна пред вратата за да ужива во жештината на сонцето, додека страдаше од болка во телото.
4 И му се јави Господ во рамнината Мамре и испрати три од Своите ангели-слуги да го посетат. Тој седеше пред вратата од шаторот. Ги подигна очите и виде, и ете, тројца мажи доаѓаат оддалеку. Тој стана и истрча да ги пречека, им се поклони и ги внесе во својот дом.
5 И им рече: „Ако сум нашол милост во вашите очи, свртете се и јадете залак леб!“ И ги притисна, и тие се свртеа, им даде вода и си ги измија нозете, и ги постави под едно дрво при влезот од шаторот.
6 А Авраам потрча и зеде едно теле, нежно и добро, и побрза да го заколе, па му го даде на својот слуга Елиезер да го приготви.
7 И Авраам влезе кај Сара во шаторот и ѝ рече: „Подготви брзо три мерки фино брашно, замеси го и направи колачиња за да го покриеш садот со месото.“ И таа го направи тоа.
8 А Авраам побрза и им донесе путер и млеко, говедско и овчо месо, и им даде да јадат пред да се свари месото од телето, и да јадат.
9 И кога јадеа, еден од нив му рече: „Ќе се вратам кај тебе во времето кога ќе ти дојде времето, и Сара, твојата жена, ќе има син.“
10 Потоа луѓето си отидоа и си отидоа по своите патишта, во местата каде што беа испратени.
11 Во тие денови, сите жители на Содом и Гомор, и од сите пет градови, беа многу злобни и грешни пред Господа, и го разгневија Господа со своите гнасотии, и се зајакнаа во стареењето гнасно и презирно пред Господа, и нивната беззаконие и злосторства беа големи во тие денови пред Господа.
12 Во својата земја имаа многу пространа долина, од околу половина ден пешачење, а во неа имаше извори со вода и многу трева околу водата.
13 И сите жители на Содом и Гомора одеа таму четири пати годишно, со своите жени, деца и сè што им припаѓаше, и се веселеа таму со дајриња и танци.
14 И во времето на радоста сите стануваа и ги зграпчуваа жените на своите соседи, а некои и девичките ќерки на своите соседи, и уживаа во нив, и секој човек ја гледаше својата жена и ќерка во рацете на својот сосед и не проговори ни збор.
15 И така правеа од утро до вечер, а потоа се враќаа дома, секој маж во својата куќа, а секоја жена во својот шатор; така правеа секогаш четири пати годишно.
16 Исто така, кога некој странец ќе дојдеше во нивните градови и ќе донесеше стока што ја купил со намера да ја фрли таму, луѓето од овие градови се собираа, мажи, жени и деца, млади и стари, и одеа кај човекот и му ја земаа стоката на сила, давајќи му по малку на секој човек додека не завршеше целата стока на сопственикот што ја внесол во земјата.
17 И ако сопственикот на имотот се скараше со нив, велејќи: „Што ми направивте?“, тие му пристапуваа еден по еден, и секој му го покажуваше малкуто што го зеде и му се потсмеваа, велејќи: „Јас зедов само тоа малку што ми го даде“. Кога го слушна ова од сите нив, стануваше и си одеше од нив во тага и горчина во душата, кога сите стануваа и тргнуваа по него и го бркаа од градот со голема врева и врева.
18 И имаше еден човек од земјата Елам, кој лежерно одеше по патот, седнат на своето магаре, кое носеше убава наметка во разни бои, а наметката беше врзана со јаже на магарето.
19 А човекот патуваше низ улицата Содом кога сонцето зајде навечер, и остана таму за да преноќи, но никој не го пушти во неговата куќа. Во тоа време во Содом живееше еден злобен и непослушен човек, вешт во правење зло, по име Хедад.
20 И ги крена очите и го виде патникот на градската улица, па дојде кај него и го праша: „Од каде доаѓаш и каде одиш?“
21 Човекот му рече: „Патувам од Хеврон за Елам, каде што сум, и кога поминав покрај зајдисонце, никој не ми дозволи да влезам во неговата куќа, иако имав леб, вода, слама и храна за моето магаре, а ништо не ми недостигаше.“
22 И Хедад му одговори и рече: „Сè што ќе ти треба, ќе ти го дадам јас, но нема да преноќиш на улица.“
23 И Хедад го одведе во својата куќа, го симна од ослето мантилот со јажето и ги однесе во својата куќа. Му даде на ослето слама и храна, додека патникот јадеше и пиеше во куќата на Хедад, и остана таму таа ноќ.
24 И наутро патникот стана рано за да го продолжи своето патување, кога Хедад му рече: „Почекај, утеши го срцето со залак леб и потоа оди!“ И човекот си отиде. И остана со него, и двајцата јадеа и пиеја заедно во текот на денот, кога човекот стана да оди.

25 И Хедад му рече: „Ете, денот се стемнува; подобро е да преноќиш цела ноќ, за да ти се утеши срцето.“ И го натера, така што остана таму цела ноќ. И на вториот ден стана рано за да си оди, кога Хедад го натера, велејќи: „Утеши го срцето со залак леб, а потоа оди.“ И остана и јадеше со него и на вториот ден. Потоа човекот стана за да го продолжи своето патување.
26 И Хедад му рече: „Ете, денот се стемнува; остани кај мене, за да ти го утешам срцето, а наутро стани рано и оди си по патот свој.“
27 Човекот не сакаше да остане, туку стана и го оседла ослето. Додека тој го оседла ослето, жената на Хедад му рече на мажот свој: „Ете, овој човек остана кај нас два дена, јаде и пие, а ништо не ни даде; а сега нека си оди од нас без да даде ништо?“ Хедад ѝ рече: „Молчи!“
28 И човекот го оседла ослето за да оди, и го замоли Хедад да му ги даде јажето и мантијата за да го врзе на ослето.
29 И Хедад му рече: „Што велиш?“ А тој му рече: „Господару мој, дај ми ја јажето и облеката со разни бои, што си ја сокрил кај себе во куќата своја, за да ја чувам.“
30 И Хедад му одговори на човекот, велејќи: „Ова е толкувањето на твојот сон: јажето што го виде значи дека твојот живот ќе се продолжи како јаже, а откако ќе ја видиш наметката обоена со секакви бои, значи дека ќе имаш лозје во кое ќе садиш дрвја од секакви плодови.“
31 Патникот одговори: „Не така, господару мој, зашто бев буден кога ти го дадов јажето и наметката исткаена со разни бои, што ти ја соблече од ослицата за да ми ги облечеш.“ А Хедад одговори и рече: „Навистина ти го кажав толкувањето на твојот сон, и тој е добар сон, и еве го неговото толкување.“
32 Сега, синовите човечки, дајте ми четири сребреници, што ми е задолжение за толкување соништа, а само од тебе ми требаат три сребреници.
33 И човекот се налути од зборовите на Хедад, плачеше горко и го доведе Хедад кај Серак, судијата на Содом.
34 И човекот го изнесе својот случај пред судијата Серак, кога Хедад одговори: „Не е така, туку вака стои работата.“ А судијата му рече на патникот: „Овој човек Хедад ти ја кажува вистината, зашто е познат во градовите по точното толкување на соништа.“
35 И човекот извика на зборот на судијата и рече: „Не така, господару мој, зашто во денот кога му ги дадов јажето и мантијата што беа на ослицата, за да ги смести во неговата куќа.“ И двајцата се препираа пред судијата, едниот велејќи: „Така е работата“, а другиот тврдеше поинаку.
36 И Хедад му рече на човекот: „Дај ми четири сребреници, што ќе ги земам за толкување на соништа; нема да земам ништо; и плати ми ги трошоците за четирите оброци што ги јадеше во мојата куќа.”
37 И човекот му рече на Хедад: „Ќе ти платам за она што го јадев во твојата куќа, само дај ми го јажето и плаштот што ги скри во твојата куќа.“
38 И Хедад одговори пред судијата и му рече на човекот: „Не ти го кажав ли толкувањето на твојот сон? Јажето значи дека твоите денови ќе бидат продолжени како јаже, а плаштот значи дека ќе имаш лозје во кое ќе садиш секакви овошни дрвја.“
39 Ова е точното толкување на твојот сон, сега дај ми ги четирите сребреници што ги барам како надомест, зашто нема да ти направам никаква отстапка.
40 И човекот заплака од зборовите на Хедад, и двајцата се скараа пред судијата, а судијата им нареди на своите слуги, кои брзоплето ги истераа од куќата.
41 И си отидоа карајќи се од судијата, кога луѓето од Содом ги слушнаа, се собраа околу нив и извикаа против странецот, па брзоплето го истераа од градот.
42 И човекот го продолжи своето патување на своето магаре со горчина во душата, тагувајќи и плачејќи.
43 И додека одеше, плачеше за она што му се случи во расипаниот град Содом.

ПОГЛАВЈЕ 19

1 А градовите на Содом имаа по четири судии во четири града, и еве ги нивните имиња: Серак во градот Содом, Шаркад во Гомора, Забнак во Адма и Менон во Себоим.
2 И слугата на Елиезер Авраам им даде различни имиња, и го претвори Серак во Шакра, Шаркад во Шакрура, Зебнак во Кезобим и Менон во Мацлодин.
3 И по желба на нивните четворица судии, луѓето од Содом и Гомора поставија кревети на улиците на градовите, и ако некој човек дојдеше на овие места, го фаќаа и го доведуваа до еден од нивните кревети, и со сила го тераа да легне во нив.
4 И додека легнуваше, тројца мажи стоеја до неговата глава и тројца до неговите нозе и го мереа според должината на креветот, а ако човекот беше помал од креветот, овие шестмина го растегнуваа на двата краја, и кога ќе им викнеше, тие не му одговараа.
5 А ако беше подолг од креветот, ги спојуваа двете страни на креветот од двата краја, сè додека човекот не стигнеше до портите на смртта.
6 И ако продолжи да вика кон нив, тие ќе му одговорат: „Така ќе му се прави на човек што ќе влезе во нашата земја.”
7 И кога луѓето чуја за сè што правеа жителите на градовите Содом, се воздржаа да дојдат таму.
8 И кога некој сиромав човек ќе дојдеше во нивната земја, тие му даваа сребро и злато и објавуваа низ целиот град да не му даваат ни залак леб да јаде, а ако странецот останеше таму неколку дена и умреше од глад, не можејќи да си најде залак леб, тогаш по неговата смрт сите луѓе од градот доаѓаа и го земаа среброто и златото што му го дадоа.
9 И оние што можеа да го препознаат среброто или златото што му го дадоа, го зедоа назад, а по неговата смрт го соблекоа и од неговата облека и се тепаа околу неа, а оној што ќе го надвладееше својот сосед, ја зеде.
10 Потоа го носеа и го закопуваа под грмушките во пустините; така правеа во сите денови со секој што ќе дојдеше кај нив и ќе умреше во нивната земја.
11 И со текот на времето Сара го испрати Елиезер во Содом, за да го види Лот и да се распраша за неговата благосостојба.

12 И Елиезер отиде во Содом, и сретна еден содомец како се тепа со странец. Содомецот го соблече сиромавиот од сите негови алишта и си отиде.
13 И овој сиромашен човек извика кон Елиезер и се помоли за него за она што му го направи човекот од Содом.
14 И му рече: „Зошто постапуваш така со сиромавиот човек што дојде во твојата земја?“
15 А човекот од Содом му одговори на Елиезер: „Дали овој човек ти е брат, или денес жителите на Содом те поставија за судија, па зборуваш за овој човек?“
16 И Елиезер се караше со човекот од Содом поради сиромавиот човек. И кога Елиезер се приближи да ја земе облеката на сиромавиот од човекот од Содом, тој брзо го удри Елиезер со камен во челото.
17 И крвта течеше обилно од челото на Елиезер. Кога човекот ја виде крвта, го фати Елиезер и рече: „Дај ми ја мојата награда за тоа што те ослободив од оваа лоша крв што ти беше на челото, зашто таков е обичајот и законот во нашата земја.“
18 И Елиезер му рече: „Ме рани и бараш од мене да ти ја платам твојата плата.“ А Елиезер не ги послуша зборовите на човекот од Содом.
19 И човекот го фати Елиезер и го одведе кај Шакра, судијата на Содом, за да му суди.
20 И човекот му рече на судијата: „Ве молам, господару мој, вака направи овој човек: го удрив со камен, така што му потече крв од челото, а тој не сака да ми ја даде наградата.“
21 И судијата му рече на Елиезер: „Овој човек ти зборува вистина, дај му ја неговата плата, зашто таков е обичајот во нашата земја.“ И Елиезер ги чу зборовите на судијата, крена камен и го удри судијата, а каменот го удри по челото, и крвта течеше обилно од челото на судијата. И Елиезер рече: „Ако таков е обичајот во вашата земја, дајте му на овој човек она што требаше да му го дадам, зашто таква беше твојата одлука, ти си го одредил тоа.“
22 И Елиезер го остави човекот од Содом кај судијата, а тој си отиде.
23 И кога царевите на Елам војуваа со царевите на Содом, царевите на Елам го заседоа целиот имот на Содом, а го заробија Лот заедно со неговиот имот. И кога му беше соопштено на Авраам, тој отиде и војуваше со царевите на Елам, и го врати од нивните раце целиот имот на Лот, како и имотот на Содом.
24 Во тоа време, жената Лотова му роди ќерка, и тој ја нарече Палтит, велејќи: „Затоа што Бог го избави него и целиот негов дом од царевите Еламски“. Палтит, ќерката Лотова, порасна, и еден од жителите на Содом ја зеде за жена.
25 И еден сиромав човек дојде во градот да бара егзистенција, и остана во градот неколку дена, а сите жители на Содом објавија дека имаат обичај да не му даваат на овој човек ни залак леб да јаде, додека не падна мртов на земјата, и така и направија.
26 И Палтит, ќерката Лотова, го виде овој човек како лежи на улицата измачуван од глад, и никој не му даваше ништо за да го одржи во живот, а тој беше на работ на смртта.
27 И нејзината душа се исполни со сожалување поради човекот, и таа го хранеше тајно со леб многу денови, и душата на овој човек оживеа.
28 Зашто кога одеше да донесе вода, го ставаше лебот во бокалот за вода, а кога ќе стигнеше до местото каде што беше сиромавиот, го земаше лебот од бокалот и му даваше да јаде; така правеше многу денови.
29 И сите жители на Содом и Гомора се чудеа како овој човек може да издржи глад толку многу денови.
30 И си рекоа еден на друг: „Можеби само јаде и пие, зашто никој не може да издржи глад толку денови или да живее како овој, а да не му се промени ниту лицето.“ И тројца мажи се скрија на местото каде што беше сместен сиромавиот, за да знаат кој му носи леб да јаде.
31 И Палтит, ќерката Лотова, излезе во тој ден да донесе вода, стави леб во својата стомна со вода и отиде да нацрпи вода кај сиромавиот; го извади лебот од стомната и му го даде на сиромавиот, и тој јадеше.
32 И тројцата мажи видоа што Палтит му направи на сиромавиот човек и ѝ рекоа: „Ти си тогаш таа што го издржуваше, и затоа не гладуваше, ниту се промени во изгледот, ниту умре како другите.“
33 И тројцата мажи излегоа од местото каде што беа скриени и го зграпчија Палтит и лебот што беше во раката на сиромавиот.
34 И ја зедоа Палтит и ја доведоа пред своите судии, а тие им рекоа: „Така направи таа, и таа му даваше леб на сиромавиот, затоа не умре цело ова време; затоа сега кажете ни ја казната што ѝ следува на оваа жена затоа што го прекрши нашиот закон.“
35 И се собраа жителите на Содом и Гомора и запалија оган на градскиот плоштад, ја зедоа жената и ја фрлија во огнот, и таа беше изгорена до пепел.
36 А во градот Адма имаше една жена со која направија слично.
37 Еден патник дојде во градот Адма за да преноќи таму цела ноќ, со намера да си оди дома наутро, и седна спроти вратата од куќата на таткото на младата жена, за да остане таму, бидејќи сонцето зајде кога стигна таму; и младата жена го виде како седи покрај вратата од куќата.
38 И тој ја замоли да пие вода, а таа му рече: „Која си ти?“ А тој ѝ рече: „Денес одев по пат и стигнав тука кога сонцето зајде; па ќе преноќам тука, а наутро ќе станам рано и ќе го продолжам патот.“
39 И девојката влезе во куќата и му донесе на човекот леб и вода да јаде и да пие.
40 И за ова дознаа жителите на Адма, па се собраа и ја доведоа девојката пред судиите, за да ја осудат за ова дело.
41 И судијата рече: „Пресудата на смрт мора да се изрече врз оваа жена затоа што го прекрши нашиот закон, и затоа еве ја пресудата во врска со неа.“
42 И луѓето од тие градови се собраа и ја изведоа младата жена, ја помазаа со мед од глава до пети, како што беше одредил судијата, и ја поставија пред рој пчели кои тогаш беа во нивните кошници, а пчелите долетаа врз неа и ја каснаа така што целото тело ѝ отече.

43 И младата жена извика поради пчелите, но никој не ја забележа, ниту се сожали на неа, а нејзините крици се искачија до небото.
44 И Господ се разгневи поради ова и поради сите дела на градовите Содомски, зашто имаа изобилство храна и мир меѓу себе, а сепак не можеа да ги издржуваат сиромашните и оние во неволја, и во тие денови нивните зли дела и гревови станаа големи пред Господа.
45 И Господ испрати двајца од ангелите што дојдоа во домот на Авраам, за да ги уништат Содом и неговите градови.
46 И ангелите станаа од вратата на шаторската куќа Авраамова, откако јадеа и пиеја, и стигнаа во Содом навечер. Лот седеше пред портата Содомска. Кога ги виде, стана да ги пречека и се поклони до земја.
47 И ги притисна многу, па ги внесе во својот дом, им даде храна што ја јадеа, и тие пренокќеа во неговиот дом.
48 И ангелите му рекоа на Лот: „Стани, излези од ова место, ти и сè што е твое, за да не бидеш уништен во беззаконието на овој град, зашто Господ ќе го уништи ова место.“
49 И ангелите ги фатија рацете на Лот, и рацете на неговата жена, и рацете на неговите деца, и сè што му припаѓаше, па го изведоа и го поставија надвор од градовите.
50 И му рекоа на Лот: „Бегај за да си го спасиш животот!“ И тој избега со сè што му припаѓаше.
51 Потоа Господ врнеше од небото врз Содом и Гомора и врз сите тие градови сулфур и оган од Господа.
52 И ги собори овие градови, целата рамнина и сите жители на градовите, и сè што растеше на земјата; и Адо, жената Лотова, се осврна назад за да го види уништувањето на градовите, зашто се сожали на неа поради ќерките што останаа во Содом, зашто тие не отидоа со неа.
53 И кога се осврна назад, стана столб од сол, и тој е на тоа место до ден-денес.
54 И воловите што стоеја на тоа место секојдневно ја лижеа солта до крајот на нозете, а наутро таа повторно никнуваше, и тие повторно ја лижеа до ден-денес.
55 А Лот и двете негови ќерки што останаа со него избегаа и се скрија во пештерата Адулам, и останаа таму некое време.
56 И Авраам стана рано наутро за да види што им беше направено на градовите на Содом; и погледна и виде како чадот од градовите се крева како чад од печка.
57 А Лот и неговите две ќерки останаа во пештерата, го натераа таткото свој да пие вино и легнаа со него, зашто рекоа дека нема човек на земјата што би можел да им роди семе, зашто мислеа дека целата земја е уништена.
58 И двајцата легнаа со татка си, и зачнаа и родија синови. Првородената го нарече синот свој Моав, велејќи: „Од татко ми го зачнав; тој е татко на Моавците до ден-денес.“
59 А помладата го нарече својот син Венами; тој е татко на Амоновите синови до ден-денес.
60 Потоа Лот и неговите две ќерки си отидоа оттаму, и тој се насели од другата страна на Јордан со своите две ќерки и нивните синови. Синовите Лотови пораснаа и отидоа и си зедоа жени од земјата Ханаанска, и им се родија деца, и се размножија и се размножија.

ПОГЛАВЈЕ 20

1 Во тоа време, Авраам тргна од рамницата Мамре и отиде во филистејската земја, и се насели во Герар. Во дваесет и петтата година од престојот на Авраам во ханаанската земја, и во стотата година од животот на Авраам, тој дојде во Герар, во филистејската земја.
2 И кога влегоа во земјата, тој ѝ рече на Сара, жена си,: „Кажи му на секој што ќе те праша дека си ми сестра, за да го избегнеме злото на жителите на земјата.“
3 А кога Авраам живееше во филистејската земја, слугите на Авимелех, филистејскиот цар, видоа дека Сара е многу убава, па го прашаа Авраам за неа, а тој рече: „Таа ми е сестра.“
4 И отидоа слугите Авимелехови кај Авимелех и рекоа: „Еден човек од ханаанската земја дојде да се насели во земјата; и има сестра, која е многу убава.
5 И Авимелех ги чу зборовите на своите слуги, кои му ја фалеа Сара, и Авимелех ги испрати своите слуги, и тие ја доведоа Сара кај царот.
6 И Сара дојде во куќата на Авимелех, и царот виде дека Сара е убава, и таа му се допадна многу.
7 И тој ѝ пристапи и ѝ рече: „Што ти е на оној човек со кого дојде во нашата земја?“ А Сара одговори и рече: „Тој ми е брат; а ние дојдовме од земјата Ханаан за да живееме каде што ќе најдеме место.“
8 А Авимелех ѝ рече на Сара: „Еве, мојата земја е пред тебе; смести го братот твој во кој било дел од оваа земја, кој ти се допаѓа; и ние ќе бидеме должни да го воздигнеме и воздигнеме над сите луѓе на земјата, бидејќи тој е твој брат.“
9 И Авимелех испрати по Авраам, и Авраам дојде кај Авимелех.
10 А Авимелех му рече на Авраам: „Ете, ти заповедав да бидеш почитуван како што сакаш, поради твојата сестра Сара.“
11 И Авраам си отиде од царот, а по него тргна и царскиот подарок.
12 Како навечер, пред луѓето да легнат да се одморат, царот седеше на својот престол, и го обзеде длабок сон, па легна на престолот и спиеше до утрото.
13 И сонуваше дека му се приближил ангел Господов со извлечен меч во раката, и ангелот стоел над Авимелеха и сакал да го убие со меч. Царот се исплашил во сон и му рекол на ангелот: „Што ти згрешив, та дојде да ме убиеш со меч?“
14 Ангелот одговори и му рече на Авимелех: „Ете, ти умираш поради жената што си ја донесе ноќеска во твојот дом, зашто таа е мажена жена, жена Авраамова, која дојде во твојот дом; сега врати му ја жената на тој човек, зашто таа е негова жена; а ако не ја вратиш, знај дека сигурно ќе умреш, ти и сè што е твое.“
15 И во таа ноќ се крена голема врева во филистејската земја, и жителите на земјата видоа фигура на човек како стои со извлечен меч во раката, и тој ги удри жителите на земјата со мечот, да, продолжи да ги удира.

16 И ангелот Господов ја порази целата филистејска земја во таа ноќ, и настана голем метеж таа ноќ и следниот ден наутро.
17 И секоја утроба се затвори, и сите нивни изданоци, и раката Господова беше врз нив поради Сара, жената Авраамова, која ја беше зел Авимелех.
18 И наутро Авимелех стана со ужас, збунетост и голем страв, па испрати по своите слуги и им го раскажа својот сон, а народот се исплаши многу.
19 И еден човек, стоејќи меѓу слугите на царот, му одговори на царот: „О, царе, врати ја оваа жена кај нејзиниот маж, зашто тој е нејзин маж, зашто слично се случи и со египетскиот цар кога овој човек дојде во Египет.“
20 А за жена си рече: „Таа ми е сестра, зашто таков е неговиот обичај кога ќе се врати да живее во земјата во која е странец.”
21 И фараонот испрати и ја зеде оваа жена за жена, а Господ му нанесе тешки неволји додека не ја врати жената кај нејзиниот маж.
22 Затоа, о, царе, знај што се случи синоќа во целата земја, зашто имаше многу голем ужас, голема болка и плач, и знаеме дека тоа беше поради жената што ја зеде.
23 Затоа, сега вратете ја оваа жена кај нејзиниот маж, за да не ни се случи она што им се случи на фараонот, царот египетски, и на неговите поданици, и да не умреме. И Авимелех брзо ја повика Сара, и таа дојде пред него; и тој го повика Авраам, и тој дојде пред него.
24 А Авимелех им рече: „Што правите, велејќи дека сте брат и сестра, а јас ја зедов оваа жена за жена?“
25 А Авраам рече: „Затоа што мислев дека ќе умрам поради жена ми.“ А Авимелех зеде овци и говеда, слуги и слугинки, и илјада сребреници, и му ги даде на Авраам, а му ја врати и Сара.
26 А Авимелех му рече на Авраам: „Ете, целата земја е пред тебе; каде што ќе избереш, живеј во неа.“
27 А Авраам и Сара, неговата жена, излегоа од царот со чест и почитување, и се населија во земјата Герар.
28 Сите жители на филистејската земја и царските слуги сè уште беа во болка од чумата што им ја нанесе ангелот цела ноќ поради Сара.
29 И Авимелех го повика Авраам и рече: „Моли се сега за своите слуги на Господа, твојот Бог, да ја отстрани оваа смрт од нас.”
30 И Авраам се помоли за Авимелеха и за неговите поданици, и Господ ја слушна молитвата Авраамова и ги излечи Авимелеха и сите негови поданици.

ПОГЛАВЈЕ 21

1 Во тоа време, по една година и четири месеци од престојот на Авраам во филистејската земја, во Герар, Бог ја посети Сара; и Господ се сети на неа; таа зачна и му роди син на Авраам.
2 И Авраам го нарече името на синот што му се роди, што му го роди Сара, Исак.
3 И Авраам го обрежа својот син Исак кога имаше осум дена, како што Бог му заповеда на Авраам да направи со неговото потомство по него. Авраам имаше сто, а Сара деведесет години кога им се роди Исак.
4 И детето порасна и беше одбиено од гради, а Авраам приреди голема гозба на денот кога Исак беше одбиен од гради.
5 И Сим и Евер и сиот голем народ од земјата, и Авимелех, царот филистејски, и неговите слуги, и Фихол, војводата на неговата војска, дојдоа да јадат, да пијат и да се веселат на гозбата што ја приреди Авраам на денот кога беше одбиен од доење неговиот син Исак.
6 А Тара, таткото на Авраам, и неговиот брат Нахор, дојдоа од Харан, тие и сите нивни, зашто многу се зарадуваа кога чуја дека на Сара ѝ се роди син.
7 И дојдоа кај Авраам, и јадеа и пиеја на гозбата што ја приреди Авраам на денот кога Исак беше одбиен од доење.
8 И Тара и Нахор се радуваа со Авраам и останаа со него многу денови во филистејската земја.
9 Во тоа време умре Серуг, синот на Рагу, во првата година од раѓањето на Исак, синот на Авраам.
10 Серух поживе вкупно двесте триесет и девет години, па умре.
11 А Исмаил, синот Авраамов, порасна во тие денови; имаше четиринаесет години кога Сара му го роди Исак на Авраам.
12 И Бог беше со Исмаил, синот Авраамов, и тој порасна, научи да се користи со лак и стана стрелец.
13 А кога Исак имаше пет години, седеше со Исмаел на влезот од шаторот.
14И Исмаил дојде кај Исак и седна спроти него, го зеде лакот, го извлече и ја заболе стрелата во него, и намисли да го убие Исак.
15. А Сара виде што сакаше Исмаил да му направи на својот син Исак, и многу се нажали поради својот син. Затоа го повика Авраам и му рече: „Истерај ја оваа робинка и нејзиниот син, зашто нејзиниот син нема да биде наследник со мојот син, зашто така сакаше да му направи денес.“
16 И Авраам го послуша гласот на Сара, стана рано наутро, зеде дванаесет леба и мев со вода, ги даде на Агара и ја испрати со нејзиниот син. А Агара отиде со својот син во пустината, и се населија во пустината Фаран со жителите на пустината. Исмаил беше стрелец и живееше во пустината долго време.
17 Потоа тој и неговата мајка отидоа во земјата Египетска и се населија таму. А Агар зеде жена за својот син од Египет, по име Мерива.
18 И жената Исмаилова зачна и роди четири сина и две ќерки. Потоа Исмаил и неговата мајка, неговата жена и децата отидоа и се вратија во пустината.
19 И си направија шатори во пустината, во која живееја, и продолжија да патуваат, а потоа да се одморааат месечно и годишно.
20 И Бог му даде на Исмаил овци, стада и шатори заради Авраам, неговиот татко, и човекот се збогати со добиток.
21 И Исмаил живееше во пустини и во шатори, патувајќи и одмарајќи долго време, и не го виде лицето на својот татко.
22 По некое време, Авраам ѝ рече на Сара, жената своја: „Ќе одам да го видам мојот син Исмаил, зашто имам желба да го видам, бидејќи одамна не сум го видел.“

23 И Авраам се качи на една од своите камили во пустината за да го бара својот син Исмаил, зашто слушна дека тој живее во шатор во пустината со сè што му припаѓа.
24 И Авраам отиде во пустината, и стигна до шаторот на Исмаил околу пладне, и го праша Исмаил, и ја најде жената на Исмаил како седи во шаторот со своите деца, а Исмаил, нејзиниот маж и неговата мајка, не беа со нив.
25 А Авраам ја праша жената Исмаилова: „Каде отиде Исмаил?“ А таа одговори: „Отиде на полето да лови, а Авраам сè уште беше јавач на камилата, бидејќи не сакаше да се симне од земјата, бидејќи ѝ се заколна на жена си Сара дека нема да слезе од камилата.“
26 А Авраам ѝ рече на Исмаиловата жена: „Ќерко моја, дај ми малку вода да пијам, зашто сум уморен од патот.“
27 А Исмаиловата жена одговори и му рече на Авраам: „Немаме ни вода ни леб!“ И таа седеше во шаторот, не го забележа Авраам, ниту го праша кој е тој.
28 Но таа ги тепаше своите деца во шаторот и ги проколнуваше, а го проколнуваше и својот маж Исмаил и го прекоруваше. А Авраам ги слушна зборовите на жената на Исмаил кон нејзините деца и се налути многу и беше незадоволен.
29 И Авраам ја повика жената да излезе кај него од шаторот. Жената дојде и застана спроти Авраам, зашто Авраам сè уште беше јавач на камила.
30 А Авраам ѝ рече на Исмаиловата жена: „Кога твојот маж Исмаил ќе се врати дома, кажи му ги овие зборови:
31 Еден многу стар човек од филистејската земја дојде овде да те бара, и таков му беше изгледот и фигурата; не го прашав кој е, а бидејќи те немаше тука, ми рече: „Кога ќе се врати Исмаил, твојот маж, нека му каже, вака рече овој човек: „Кога ќе се вратиш дома, тргни го овој клинец од шаторот што си го поставил овде и стави друг клинец на негово место.“
32 И Авраам ги заврши своите упатства кон жената, па се сврте и се качи на камилата накај дома.
33 Потоа Исмаил се врати од потерата, тој и неговата мајка, и се вратија во шаторот, а неговата жена му ги кажа овие зборови:
34 Еден многу стар човек од филистејската земја дојде да те бара, и таков му беше изгледот и фигурата; не го прашав кој е, а бидејќи не беше дома, ми рече: „Кога ќе се врати мажот твој, кажи му: вака вели старецот: „Стави го клинецот од шаторот што си го поставил овде и стави друг клинец на негово место.“
35 И Исмаил ги чу зборовите на својата жена и знаеше дека тоа е неговиот татко и дека неговата жена не го почитува.
36 И Исмаил ги разбра зборовите на татко му што ѝ ги кажа на жена си, и Исмаил го послуша гласот на татко му, и Исмаил ја отфрли таа жена, а таа си отиде.
37 Потоа Исмаил отиде во земјата Хананска, зеде друга жена и ја однесе во својот шатор, во местото каде што тогаш живееше.
38 А по три години, Авраам рече: „Ќе одам пак да го видам Исмаил, синот мој, зашто одамна не сум го видел.“
39 И се качи на својата камила и отиде во пустината, и стигна до шаторот на Исмаил околу пладне.
40 И праша за Исмаил, а жена му излезе од шаторот и рече: „Не е тука, господару мој, зашто отиде да лови во полето и да ги храни камили. А жената му рече на Авраам: „Влези, господару мој, во шаторот и јади залак леб, зашто душата твоја сигурно е изморена од патот.“
41 А Авраам ѝ рече: „Нема да застанам, зашто брзам да го продолжам патот мој, но дај ми малку вода да пијам, зашто жеден сум.“ Жената брзо втрча во шаторот и му донесе вода и леб на Авраам, ги стави пред него и го наговори да јаде. Тој јадеше и пиеше, и срцето му се утеши, и го благослови својот син Исмаил.
42 И го заврши оброкот, го благослови Господа и ѝ рече на жената на Исмаил: „Кога Исмаил ќе се врати дома, кажи му ги овие зборови:
43 Еден многу стар човек од филистејската земја дојде овде и праша за тебе, а тебе те немаше. Му донесов леб и вода, јадеше и пиеше, и срцето му се утеши.
44 И ми ги кажа овие зборови: „Кога ќе се врати дома Исмаил, твојот маж, речи му: ‘Клинот на шаторот што го имаш е многу добар, не го тргај од шаторот.’“
45 И Авраам заврши со заповедите на жената, и се упати кон својот дом во филистејската земја. И кога Исмаил дојде во својот шатор, неговата жена излезе да го пречека со радост и весело срце.
46 А таа му рече: „Еден старец дојде овде од филистејската земја, и таков му беше изгледот; праша за тебе, а тебе те немаше. Затоа му донесов леб и вода, и тој јадеше и пиеше, и срцето му се утеши.“
47 И ми ги кажа овие зборови: „Кога ќе се врати дома Исмаил, твојот маж, речи му: ‘Клинот на шаторот што го имаш е многу добар, не го тргај од шаторот.’“
48 И Исмаил знаеше дека тоа е неговиот татко и дека неговата жена го почестила, и Господ го благослови Исмаил.

ПОГЛАВЈЕ 22

1 Исмаил стана, ги зеде жената своја, децата своја, добитокот свој и сè што му припаѓаше, па тргна оттаму и отиде кај татко си во филистејската земја.
2 И Авраам му раскажа на својот син Исмаил за зделката со првата жена што ја зеде Исмаил, според она што таа го направи.
3 И Исмаил и неговите деца живееја со Авраам многу денови во таа земја, а Авраам живееше долго време во филистејската земја.
4 И деновите се зголемија и достигнаа дваесет и шест години. Потоа Авраам, со своите слуги и со сè што му припаѓаше, отиде од филистејската земја и се пресели на големо растојание. Се приближија до Хеврон и останаа таму. Слугите Авраамови ископаа бунари за вода. Авраам и сè што му припаѓаше живееја покрај водата. Слугите на Авимелех, царот филистејски, слушнаа дека слугите Авраамови ископале бунари за вода во границите на земјата.
5 И дојдоа и се скараа со слугите на Авраам, и им го ограбија големиот бунар што го беа ископале.
6 Авимелех, царот филистејски, чу за таа работа, па дојде кај Авраам, заедно со Фихол, војводата на

неговата војска, и со дваесет негови луѓе. Авимелех му зборуваше на Авраам за неговите слуги, а Авраам го прекори Авимелех за кладенецот што го беа ограбиле неговите слуги.
7 А Авимелех му рече на Авраам: „Жив е Господ, Кој ја создаде целата земја, не сум чул за делото што Моите слуги им го направија на твоите слуги до денес.“
8 И Авраам зеде седум јагнињa и му ги даде на Авимелех, велејќи: „Земи ги, те молам, од моите раце, за да ми бидат сведоштво дека јас го ископав овој кладенец.“
9 И Авимелех ги зеде седумте женски јагнињa што му ги даде Авраам, зашто му даде и многу добиток и крупен добиток. И Авимелех му се заколна на Авраам за кладенецот. Затоа го нарече тој кладенец Вирсавеја, зашто таму двајцата се заколнаа за него.
10 И двајцата склучија завет во Вирсавеја. И Авимелех стана со Фихол, војводата на својата војска, и со сите негови луѓе, и се вратија во филистејската земја. А Авраам и сè што беше негово живееја во Вирсавеја, и остана во таа земја долго време.
11 И Авраам засади голема шума во Вирсавеја, и направи четири порти свртени кон четирите страни на земјата, и засади лозје во него, така што ако некој патник дојдеше кај Авраам, тој влегуваше во која било порта што беше на неговиот пат, и застанува таму, јадеше и пиеше и се наситуваше, а потоа си одеше.
12 Зашто домот Авраамов беше секогаш отворен за синовите човечки што минуваа и повторно минуваа, кои доаѓаа секој ден да јадат и да пијат во домот Авраамов.
13 И секој човек што ќе беше гладен и ќе дојдеше во Авраамовиот дом, Авраам му даваше леб за да јаде и пие и да се насити; а секој што ќе дојдеше гол во неговиот дом, го облекуваше во облека каква што сакаше, му даваше сребро и злато и му го објавуваше Господа, Кој го создаде на земјата; тоа го правеше Авраам целиот свој живот.
14 А Авраам, неговите деца и сè што му припаѓаше, се насели во Вирсавеја, а тој го распна својот шатор до Хеврон.
15 А Нахор, братот на Авраам, и неговиот татко, и сè што им припаѓаше, живееја во Харан, бидејќи не дојдоа со Авраам во земјата Хананска.
16 На Нахор му се родија деца, кои му ги роди Милха, ќерката на Аран, сестра на Сара, жената Авраамова.
17 А еве ги имињата на оние што му се родија: Уз, Вуз, Кемуил, Кесед, Хазо, Филдас, Тедлаф и Ватуил; осум сина. Тоа се децата на Милха, што таа му ги роди на Нахор, братот Авраамов.
18 Нахор имаше наложница, по име Реума; таа му ги роди на Нахор и Зевак, Гахас, Тахас и Мааха, четири сина.
19 И децата што му се родија на Нахор беа дванаесет синови, покрај неговите ќерки. И тие имаа деца што им се родија во Харан.
20 А синови на Уз, првороденият син на Нахор, беа Ави, Хереф, Гадин, Мелус и Девора, нивната сестра.
21 А синови на Буз беа Верахел, Намат, Шева и Мадон.
22 Синови Кемуилови беа Арам и Рехов.
23 Синови Кеседови беа Анамлех, Мешај, Венон и Јифи; а синови Хазови беа Пилдас, Мехи и Офер.
24 Синови на Пилдас беа Аруд, Хамум, Меред и Молох.
25 Синови на Тидлаф беа Мусан, Кусан и Муци.
26 А синови на Ветуил беа Сехар, Лаван и нивната сестра Ревека.
27 Ова се семејствата на Нахоровите синови, што им се родија во Харан. Арам, синот Кемуилов, и неговиот брат Рехов отидоа од Харан и најдоа долина во земјата покрај реката Еуфрат.
28 И изградија таму град, и го нарекоа градот по името на Фетор, синот Арамов, што е Арам Нахирим до ден-денес.
29 И синовите Кеседови исто така отидоа да се населат каде што можеа да најдат место; и отидоа и најдоа долина спроти земјата Сенар, и се населија таму.
30 И таму си изградија град, и го нарекоа градот Кесед по името на нивниот татко, што е земјата Касдим до ден-денес. Касдимците живееја во таа земја и беа плодни и многу се множеа.
31 И Тара, таткото на Нахор и Авраам, отиде и зеде друга жена во својата старост, по име Пелила. Таа зачна и му роди син, и тој го нарече со име Сова.
32 И Тара поживеа дваесет и пет години откако го роди Сова.
33 И Тара умре во истата година, односно во триесет и петтата година од раѓањето на Исак, синот Авраамов.
34 Тара поживе двесте и пет години, и беше погребан во Харан.
35 А Сова, синот на Тара, живееше триесет години и му се родија Арам, Ахлис и Мерик.
36 А Арам, синот на Сова, син на Тара, имаше три жени и роди дванаесет синови и три ќерки; и Господ му даде на Арам, синот на Сова, богатство и имот, и многу добиток, овци и крупи, и човекот се збогати многу.
37 А Арам, синот на Сова, и неговиот брат, и целиот негов дом тргнаа од Харан и отидоа да живеат таму каде што ќе најдат место, зашто нивниот имот беше преголем за да останат во Харан; зашто не можеа да останат во Харан заедно со своите браќа, синовите на Нахор.
38 А Арам, синот на Сова, отиде со своите браќа и најдоа една долина оддалеку, кон источната земја, и се населија таму.
39 И изградија таму град и го нарекоа Арам, по името на нивниот најстар брат; тоа е Арам Сова до ден-денес.
40 А Исак, синот Авраамов, растеше во тие денови, и Авраам, неговиот татко, го научи на патот Господов за да го познае Господа, и Господ беше со него.
41 Кога Исак имаше триесет и седум години, неговиот брат Исмаил одеше со него во шаторот.
42 И Исмаил се пофали со себе пред Исак, велејќи: „Имав тринаесет години кога Господ му рече на татко ми да нè обреже; и јас постапив според словото Господово, што му го кажа на татко ми, и му ја предадов душата моја на Господа, и не го прекршив словото Негово, што му го даде на татко ми.“
43 Исак му одговори на Исмаил: „Зошто ми се фалиш со ова, со малку од твоето тело, што си го зел од твоето тело, за што ти заповедал Господ?“

44 Како што е жив Господ, Бог на мојот татко Авраам, ако Господ му речеше на мојот татко: „Земи го сега твојот син Исак и принеси му жртва пред мене“, нема да се воздржам, туку со радост ќе ја прифатам.
45 И Господ го чу зборот што Исак му го кажа на Исмаил, и тоа Му се чинеше угодно на Господа, и тој помисли да го искуша Авраам во оваа работа.
46 И дојде денот кога синовите Божји дојдоа и се претставија пред Господа, а и сатаната дојде со синовите Божји пред Господа.
47 И Господ му рече на сатаната: „Од каде доаѓаш?“ А сатаната му одговори на Господа и рече: „Од одење по земјата и одење по неа.“
48 И Господ му рече на сатаната: „Што ми кажуваш за сите синови на земјата?“ А сатаната му одговори на Господа и рече: „Ги видов сите синови на земјата што Ти служат и се сеќаваат на Тебе кога ќе им треба нешто од Тебе.“
49. И кога ќе им го дадеш она што го бараат од Тебе, тие седат спокојно, те напуштаат и повеќе не се сеќаваат на Тебе.
50. Го виде ли Авраам, синот Таринов, кој отпрвин немаше деца, а ти служеше и ти подигаше жртвеници каде и да одеше, принесуваше жртви врз нив и го објавуваше Твоето име постојано на сите синови на земјата?
51 А сега, кога му се роди синот Исак, тој те напушти, направи голема гозба за сите жители на земјата, а Господа го заборави.
52 Зашто, покрај сè што направи, не ти донесе никаква жртва: ни жртва паленица, ни жртва за мир, ни вол, ни јагне, ни коза од сè што закла во денот кога синот му беше одбиен од гради.
53 Дури и од раѓањето на неговиот син, па сè до денес, кога имаше триесет и седум години, тој не изгради жртвеник пред тебе, ниту ти принесе дар, зашто виде дека ти му даде што побара пред тебе, па затоа те напушти.
54 И Господ му рече на сатаната: „Дали си го видел така Мојот слуга Авраам? Зашто нема друг како него на земјата, човек совршен и праведен пред Мене, кој се бои од Бога и се трпи од злото. Жив сум Јас, ако му кажам: ‘Доведи го пред Мене синот свој Исак’, тој нема да го скрати од Мене, а уште повеќе ако му кажам да ми принесе жртва паленица од своето стадо.’“
55 А Сатана Му одговори на Господа и рече: „Зборувај му на Авраам како што рече, и ќе видиш дали денес нема да престапи и да ги отфрли твоите зборови.“

ПОГЛАВЈЕ 23

1 Во тоа време му дојде словото Господово на Авраам и му рече: „Авраам!“ А тој одговори: „Еве ме.“
2 И му рече: „Земи го сега твојот син, твојот единороден син, кого го сакаш, Исак, и оди во земјата Морија, и принеси го таму како жртва паленица на една од планините што ќе ти се покажат, зашто таму ќе видиш облак и слава Господова.“
3 А Авраам си рече во себе: „Како да го одвојам синот мој Исак од Сара, неговата мајка, за да го принесам како жртва паленица пред Господа?“
4 И Авраам влезе во шаторот, седна пред Сара, жената своја, и ѝ ги кажа овие зборови:
5 Мојот син Исак порасна и веќе некое време не учел да Му служи на својот Бог. Утре ќе одам и ќе го доведам кај Сим и кај неговиот син Евер, и таму ќе ги научи патиштата Господови, зашто тие ќе го научат да го познава Господ, како и да знае дека кога постојано се моли пред Господа, ќе му одговори, затоа таму ќе го знае начинот на служење на Господа, својот Бог.
6 А Сара рече: „Добро рече! Оди, господару мој, и направи со него како што рече; само не го оддалечувај од мене, ниту оставај да остане таму предолго, зашто душата моја е врзана во неговата душа.“
7 А Авраам ѝ рече на Сара: „Ќерко моја, да се помолиме на Господа, нашиот Бог, да ни направи добро.“
8 И Сара го зеде својот син Исак, и тој остана со неа цела таа ноќ; го бакна и го прегрна, и му даде упатства до утрото.
9 И му рече таа: „Сине мој, како може душата моја да се одвои од тебе?“ И таа го бакна и го прегрна, и му даде упатства на Авраам за него.
10 А Сара му рече на Авраам: „Господару мој, те молам, внимавај на синот свој и сврти го погледот свој над него, зашто немам друг син ни ќерка освен него.“
11 Не го напуштај! Ако е гладен, дај му леб, ако е жеден, дај му вода да пие; не дозволувај да оди пеш, ниту да седи на сонце.
12 Не го пуштај сам по патот, ниту го присилувај од што и да посака, туку прави со него како што ќе ти каже.
13 И Сара плачеше горчливо цела ноќ за Исак, и му даваше упатства до утрото.
14 И наутро Сара избра многу убава и убава облека од облеката што ја имаше во куќата, а која ѝ ја даде Авимелех.
15 И го облече во неа својот син Исак, му стави турбан на главата и стави скапоцен камен на врвот од турбанот, им даде храна за патот. И тргнаа. Исак отиде со својот татко Авраам, а некои од нивните слуги ги придружуваа за да ги испратат од патот.
16 И Сара излезе со нив, и ги придружуваше по патот за да ги испрати, а тие ѝ рекоа: „Врати се во шаторот.“
17 Кога Сара ги чу зборовите на својот син Исак, горко заплака, а и Авраам, нејзиниот маж, плачеше со неа, а и нивниот син плачеше со нив многу; и оние што одеа со нив плачеа многу.
18 И Сара го зграпчи својот син Исак, го држеше во своите раце, го прегрна и продолжи да плаче со него, а Сара рече: „Кој знае дали по овој ден ќе те видам некогаш повторно?“
19 И тие сè уште плачеа заедно, Авраам, Сара и Исак, и сите што ги придружуваа по патот плачеа со нив. Потоа Сара се оддалечи од својот син, плачејќи горчливо, и сите нејзини слуги и слугинки се вратија со неа во шаторот.
20 И Авраам отиде со својот син Исак за да го принесе како жртва пред Господа, како што му беше заповедал.
21 И Авраам зеде со себе двајца од своите младичи, Исмаил, синот Агаров, и Елиезер, својот слуга, и

тргнаа заедно со нив. И додека одеа по патот, младите си ги кажаа овие зборови:
22 И Исмаил му рече на Елиезер: „Еве, татко ми Авраам оди со Исак за да го принесат како жртва паленица на Господа, како што му заповеда.“
23 А кога ќе се врати, ќе ми даде сè што поседува, за да го наследам по него, зашто јас сум неговиот првороден.
24 И Елиезер му одговори на Исмаил и рече: „Авраам сигурно те отфрли со твојата мајка и се заколна дека нема да наследиш ништо од сè што поседува; и кому ќе му даде сè што има, со сите свои богатства, освен мене, својот слуга, кој беше верен во својот дом, кој му служеше дење и ноќе и правеше сè што ми посака? Ќе ми го остави ли по смртта сè што поседува.“
25 И додека Авраам одеше по патот со својот син Исак, дојде Сатана и му се јави на Авраам во ликот на многу стар човек, смирен и со покајнички дух, па му пристапи на Авраам и му рече: „Дали си глупав или безумен, што денес одиш да му го правиш ова на својот единороден син?“
26. Зашто Бог ти даде син во последните дни, во твојата старост, и денес ќе одиш да го убиеш, бидејќи не направил никаква злоупотреба, и ќе ја истребиш душата на твојот единороден син од земјата?
27 Не знаеш ли и не разбираш ли дека ова не може да биде од Господа? Зашто Господ не може да му направи на човекот такво зло на земјата, ако му каже: „Оди и убиј го своето дете!“
28 А Авраам го чу тоа и сфати дека тоа е зборот на сатаната, кој се обидува да го одврати од патот Господов, но Авраам не го послуша гласот на сатаната, и Авраам го прекори, така што тој си отиде.
29 И сатаната се врати и дојде кај Исак; и му се јави на Исак во ликот на млад човек, убав и убаво лице.
30 И му се приближи на Исак и му рече: „Не знаеш ли и не разбираш ли дека твојот стар, глупав татко те доведува денес на колење залудно?
31 Затоа сега, сине мој, не го слушај ниту обрнувај внимание, зашто е глупав старец, и нека не ја изгуби твојата драгоцена душа и убава фигура од земјата.
32 Исак го чу тоа и му рече на Авраам: „Слушна ли, татко мој, што зборува овој човек? Така зборуваше.“
33 А Авраам му одговори на синот свој Исак и му рече: „Пази се од него и не ги слушај неговите зборови, ниту обрнувај внимание на него, зашто тој е сатана, кој денес се обидува да нè одврати од Божјите заповеди.“
34 А Авраам сè уште го прекоруваше Сатаната, и Сатаната си отиде од нив; и гледајќи дека не може да ги победи, се скри од нив; и отиде и помина пред нив по патот; и се претвори во голем поток со вода на патот; и Авраам, Исак и неговите двајца младичи стигнаа до тоа место, и видоа поток голем и силен како силните води.
35 И влегоа во потокот и поминаа низ него, а водата прво стигна до нивните нозе.
36 И тие се продлабочија во потокот, а водата им стигна до вратот, и сите се исплашија од водата; и додека одеа преку потокот, Авраам го препозна тоа место и знаеше дека таму претходно немало вода.
37 И Авраам му рече на синот свој Исак: „Го знам ова место каде што немаше ни поток ни вода; затоа, сега, сатаната ни го прави сето ова, за да нè одврати денес од Божјите заповеди.“
38 А Авраам го прекори и му рече: „Господ да те прекори, сатано, оди си од нас, зашто одиме по Божјите заповеди!“
39 И сатаната се исплаши од гласот на Авраам, па си отиде од нив, и местото повторно стана сува земја каква што беше порано.
40 И Авраам отиде со Исак кон местото што му го беше кажал Бог.
41 На третиот ден, Авраам ги подигна очите и го виде оддалеку местото за кое му беше рекол Бог.
42 И му се јави столб од оган, кој се протегаше од земјата до небото, и облак од слава на планината, и славата Господова се виде во облакот.
43 А Авраам му рече на Исака: „Сине мој, дали на таа планина, што ја гледаме оддалеку, го гледаш ли она што јас го гледам на неа?“
44 Исак одговори и му рече на таткото свој: „Гледам, и ете, столб од оган и облак, и славата Господова се гледа на облакот.“
45 И Авраам знаеше дека неговиот син Исак е прифатен пред Господа за жртва паленица.
46 А Авраам им рече на Елиезер и на својот син Исмаил: „Го гледате ли и вие она што го гледаме ние на планината што е оддалеку?“
47 А тие одговорија и рекоа: „Не гледаме ништо поубаво од другите планини на земјата.“ А Авраам знаеше дека Господ не им дозволува да одат со нив, па им рече: „Останете тука со ослицата, а јас и мојот син Исак ќе одиме на онаа гора и ќе се поклониме таму пред Господа, а потоа ќе се вратиме кај вас.“
48 И Елиезер и Исмаил останаа на тоа место, како што беше заповедал Авраам.
49 И Авраам зеде дрва за жртва паленица и му ги стави на синот свој Исак; потоа зеде оган и нож, и двајцата отидоа на тоа место.
50 И кога одеа, Исак му рече на татка си: „Еве, гледам оган и дрва, а каде е јагнето, што ќе биде жртва паленица пред Господа?“
51 А Авраам му одговори на синот свој Исак: „Господ те избра тебе, сине мој, да бидеш совршена жртва паленица наместо јагнето.“
52 Исак му рече на татка си: „Ќе направам сè што ти рече Господ, со радост и со весело срце.“
53 А Авраам пак му рече на синот свој Исак: „Дали во срцето твое има некаква мисла или совет за ова што не е исправно? Кажи ми, сине мој, те молам, сине мој, не крај го тоа од мене.“
54 Исак му одговори на таткото свој Авраам и му рече: „О татко мој, жив е Господ и жива е душата твоја, ништо во срцето мое не ме тера да отстапам ни десно ни лево од зборот што ти го кажа.“
55 Ниту екстремитет ниту мускул не се помрднаа од ова, ниту пак во срцето ми се појави некаква помисла или злобен совет во врска со ова.
56 Но јас сум радосен и весел во ова, и велам: „Благословен е Господ, Кој денес ме избра да бидам жртва паленица пред Него!“

57 А Авраам многу се зарадува на зборовите на Исак, и тргнаа и се собраа на местото за кое Господ им беше рекол.
58 И Авраам пристапи да изгради жртвеник на тоа место, а Авраам плачеше, а Исак зеде камења и малтер додека не го завршија градењето на жртвеникот.
59 И Авраам ги зеде дрвата и ги нареди на жртвеникот што го беше изградил.
60 И го зеде синот свој Исак, го врза за да го постави на дрвата што беа на жртвеникот, за да го заколе како жртва паленица пред Господа.
61 И Исак му рече на татка си: „Врзи ме цврсто и положи ме на жртвеникот, за да не се свртам и да не се помрднам, и да не се оттргнам од ударот на ножот врз моето тело и да не ја осквернам жртвата паленица.“ И Авраам така направи.
62 Исак уште му рече на татка си: „О, татко мој, кога ќе ме убиеш и ќе ме изгориш како жртва, земи со себе она што ќе остане од мојата пепел и однеси ѝ на Сара, мајка ми, и кажи ѝ: „Ова е пријатниот мирис на Исак!“ Но, не ѝ кажувај го ова ако седи близу до бунар или на некое високо место, за да не ја фрли душата своја по мене и да умре.“
63 И Авраам ги чу зборовите на Исак, и го крена гласот свој и заплака кога Исак ги изговори тие зборови; и солзите на Авраам се полеа врз Исак, синот негов; и Исак горко заплака и му рече на таткото свој: „Брзо, татко мој, и направи со мене волјата на Господа, нашиот Бог, како што ти заповеда.“
64 И срцата на Авраам и Исак се радуваа за тоа што им го заповеда Господ; но окото горчливо плачеше, а срцето се радуваше.
65 И Авраам го врза синот свој Исак и го постави на жртвеникот врз дрвата. Исак го испружи вратот свој на жртвеникот пред таткото свој. А Авраам ја испружи раката своја за да го земе ножот и да го заколе синот свој како жртва паленица пред Господа.
66 Во тоа време, ангелите на милоста дојдоа пред Господа и му зборуваа за Исак, велејќи:
67 0 Господи, Ти си милостив и сочувствителен Цар над сè што си создал на небото и на земјата, и Ти ги поткрепуваш сите; дај затоа откуп и избавување наместо Твојот слуга Исак, и смилувај се и сожали се на Авраам и на неговиот син Исак, кои денес ги исполнуваат Твоите заповеди.
68. Дали си видел, Господи, како Исак, синот Авраамов, слугата Твој, е врзан за клање како животно? Затоа, сега, Господи, нека се разбуди Твојата милост кон нив.
69. Во она време му се јави Господ на Авраам, го повика од небото и му рече: „Не кревај рака на момчето и не му прави ништо, зашто сега знам дека се боиш од Бога кога го правиш ова дело и не ми го одземаш синот свој, твојот единороден син.“
70 А Авраам ги крена очите и виде, и ете, еден овен беше заплеткан во грмушка за своите рогови; тоа беше овенот што Господ Бог го создаде на земјата во денот кога ги создаде земјата и небото.
71 Зашто Господ го беше подготвил овој овен од тој ден, за жртва паленица наместо Исак.
72 И овој овен се приближуваше кон Авраам кога Сатана го зграпчи и му ги заплетка роговите во грмушката, за да не може да се приближи кон Авраам, за да го убие Авраам својот син.
73. А Авраам, гледајќи го овенот како му се приближува, а Сатаната го задржува, го донесе и го доведе пред олтарот. Го ослободи синот свој Исак од оковите и го постави овенот наместо него. А Авраам го закла овенот на олтарот и го принесе како жртва наместо синот свој Исак.
74 И Авраам попрска со крвта од овенот жртвеникот, извика и рече: „Ова е на местото на мојот син, и ова нека се смета денес како крв на мојот син пред Господа.“
75 И сè што Авраам направи во оваа прилика покрај олтарот, тој извикуваше и велеше: „Ова е во собата на мојот син и нека се смета денес пред Господа наместо мојот син!“ И Авраам ја заврши целата служба кај олтарот, и службата беше прифатена пред Господа и се сметаше како да беше Исак; и Господ го благослови Авраам и неговото потомство во тој ден.
76 И Сатана отиде кај Сара и ѝ се јави во ликот на старец, многу скромен и кроток, а Авраам сè уште беше зафатен со жртвата паленица пред Господа.
77 И ѝ рече: „Не знаеш ли сè што направи Авраам денес со твојот единороден син? Зашто го зеде Исак, изгради жртвеник, го закла и го принесе како жртва на жртвеникот. И Исак плачеше и ридаше пред таткото свој, но не го погледна, ниту му се сожали.
78 И Сатана ги повтори овие зборови и си отиде од неа, а Сара ги слушна сите зборови на Сатана и го замисли како старец од синовите човечки кои биле со нејзиниот син и кои дошле и ѝ ги кажале овие работи.
79. И Сара го крена гласот свој и заплака, горко извика за синот свој, падна на земја, фрли прав на главата своја и рече: „Сине мој, Исаке, сине мој, да умрев денес наместо тебе!“ И продолжи да плаче и рече: „Тагувам за тебе, сине мој, сине мој Исаке, да умрев денес наместо тебе.“
80 А таа продолжи да плаче и рече: „Тагувам за тебе откако те одгледав и те воспитав; сега мојата радост се претвори во тага за тебе, јас што копнеев по тебе и плачев и му се молев на Бога додека не те родив на деведесет години; а сега денес служиш за ножот и огнот, за да бидеш жртва.“
81 Но, се тешам со тебе, сине мој, дека тоа е збор Господов, зашто ти ја исполни заповедта на твојот Бог; зашто кој може да го прекрши зборот на нашиот Бог, во чии раце е душата на секое живо суштество?
82. Праведен си Ти, Господи, Боже наш, зашто сите Твои дела се добри и праведни; зашто и јас се радувам на Твоето слово што го заповеда, и додека моето око горко плаче, моето срце се радува.
83 И Сара ја положи главата на градите на една од своите слугинки, и таа остана неподвижна како камен.
84 Потоа стана и се распрашуваше наоколу, додека не стигна до Хеврон. Ги праша сите што ги среќаваше по патот, но никој не можеше да ѝ каже што се случило со нејзиниот син.
85 И дојде таа со своите слугинки и слуги во Кирет-Арва, односно Хеврон, и праша за својот син, и остана таму додека испрати некои од своите слуги да побараат каде отишол Авраам со Исак; тие отидоа да го бараат

во куќата на Сим и Евер, но не го најдоа, па го бараа низ целата земја, но го немаше таму.
86 И ете, Сатана дојде кај Сара во облик на старец, дојде и застана пред неа и ѝ рече: „Лажно ти реков, зашто Авраам не го уби својот син, и тој не е мртов.“ И кога го чу зборот, нејзината радост беше толку силна поради нејзиниот син, што душата ѝ излезе од радост; таа умре и се придружи на својот народ.
87 И кога Авраам ја заврши својата служба, се врати со својот син Исак кај своите момчиња; и станаа и отидоа заедно во Вирсавеја, и се вратија дома.
88. И Авраам ја бараше Сара, но не можеше да ја најде; и се распраша за неа, а тие му рекоа: „Таа отиде до Хеврон, за да ве бара вас двајцата, каде што бевте отишле вие, зашто така ѝ беше кажано.“
89. И Авраам и Исак отидоа кај неа во Хеврон, и кога ја најдоа мртва, ги кренаа гласовите свои и горко заплакаа над неа; и Исак падна врз лицето на мајка си и заплака над неа, велејќи: „О, мајко моја, мајко моја, како ме остави? Каде отиде? О, како ме остави?“
90 А Авраам и Исак плачеа многу, и сите нивни слуги плачеа со нив за Сара, и тагуваа по неа со голема и тешка тага.

ПОГЛАВЈЕ 24

1 Сара поживе сто дваесет и седум години, а потоа умре. Авраам стана од пред својата мртва за да бара гроб, за да ја погребе својата жена Сара. Потоа отиде и им проговори на Хетевите синови, жителите на таа земја, велејќи:
2 Јас сум странец и придојденец кај вас во вашата земја; дајте ми наследство за гроб во вашата земја, за да ги погребам моите мртви пред себе.
3 И Хетовите синови му рекоа на Авраам: „Еве, земјата е пред тебе; во избраниот од нашите гробови погреби ја својата покојница, зашто никој нема да те спречи да ја погребаш својата покојница.“
4 А Авраам им рече: „Ако сте согласни со ова, одете и молете се за мене кај Ефрон, синот на Сохар, да ми ја даде пештерата Махпела, која е на крајот од неговата нива, и јас ќе ја купам од него за колку што сака.“
5 И Ефрон живееше меѓу синовите Хетеви, и тие отидоа и го повикаа, и тој дојде пред Авраам, и Ефрон му рече на Авраам: „Ете, сè што бараш од твојот слуга ќе направи.“ А Авраам рече: „Не, туку ќе ја купам пештерата и нивата што ја имаш по цена, за да бидат во посед на гробишта засекогаш.“
6 А Ефрон одговори и рече: „Еве, нивата и пештерата се пред тебе; дај што сакаш!“ А Авраам рече: „Само по полна вредност ќе го купам од твојата рака, од рацете на оние што влегуваат низ портата на твојот град, и од рацете на твоето потомство засекогаш.“
7 И Ефрон и сите негови браќа го чуја тоа, и Авраам му измери на Ефрон четиристотини сикли сребро во рацете на Ефрон и во рацете на сите негови браќа; и Авраам ја напиша оваа трансакција, и ја напиша и ја посведочи пред четири сведоци.
8 А еве ги имињата на сведоците: Амигал, син на Авишна Хетеецот, Адихором, син на Асунах Евеецот, Авдон, син на Ахирам Гомериецот, Бакдил, син на Авдиш Сидонецот.
9 И Авраам ја зеде книгата за купувањето и ја стави во своите ризници, а еве ги зборовите што ги напиша Авраам во книгата:
10 дека пештерата и нивата што Авраам ја купи од Ефрон Хетеецот, и од неговото потомство, и од оние што излегуваат од неговиот град, и од нивното потомство засекогаш, треба да бидат купени за Авраам, за неговото потомство и за оние што излегуваат од неговите бедра, за вечен посед на гроб; и стави печат на неа и го посведочи тоа со сведоци.
11 И нивата и пештерата што беше во неа и сè тоа место беа обезбедени за Авраам и за неговото потомство по него, од синовите Хетееви; ете, тие се пред Мамре во Хеврон, кој е во земјата Хананска.
12 Потоа Авраам ја погреба таму својата жена Сара, и тоа место и целата негова граница им станаа на Авраам и на неговото потомство погребни места.
13 И Авраам ја погреба Сара со помпезност, како што се почитуваше при погребувањето на царевите, и таа беше погребана во многу убава и убава облека.
14 А покрај нејзиниот погреб беа Сем, неговите синови Евер и Авимелех, заедно со Анар, Ашкол и Мамре, и сите големци од земјата го следеа нејзиниот погреб.
15 А деновите на Сара беа сто дваесет и седум години, кога таа умре. А Авраам направи голема и тешка тага и ги изврши обредите на тагување седум дена.
16 И сите жители на земјата ги тешеа Авраам и неговиот син Исак поради Сара.
17 И кога поминаа деновите на нивната жалост, Авраам го испрати својот син Исак, и тој отиде во куќата на Сим и Евер, за да ги научи патиштата Господови и Неговите упатства, и Авраам остана таму три години.
18 Во тоа време Авраам стана со сите свои слуги и отидоа и се вратија дома во Вирсавеја. А Авраам и сите негови слуги останаа во Вирсавеја.
19 И во таа година умре Авимелех, царот филистејски, во таа година; имаше сто деведесет и три години кога умре; и Авраам отиде со својот народ во филистејската земја, и тие го утешија целиот дом и сите негови слуги, а потоа се сврте и си отиде дома.
20 По смртта на Авимелех, жителите на Герар го зедоа неговиот син Венмалих, кој имаше само дванаесет години, и го погребаа на местото на неговиот татко.
21 И го нарекоа Авимелех по името на неговиот татко, зашто така им беше обичај да прават во Герар, и Авимелех царуваше наместо Авимелех, својот татко, и седна на неговиот престол.
22 И Лот, синот на Харан, умре во тие денови, во триесет и деветтата година од животот на Исак. Сите денови што ги поживеа Лот беа сто четириесет години, па умре.
23 А ова се Лотовите деца, што му ги родија ќерките негови: името на првиот син беше Моав, а името на вториот беше Венами.
24 И двајцата синови Лотови отидоа и си зедоа жени од земјата Хананска, и им родија деца. Синовите Моавови беа Ед, Мајон, Тарс и Канвил, четворица синови; тие се татковци на синовите Моавови до ден-денес.

25 И сите семејства на Лотовите синови се населија каде и да наидоа, зашто беа плодни и многу се множеа.
26 И отидоа и си изградија градови во земјата каде што живееја, и ги нарекоа имињата на градовите што ги изградија според своите имиња.
27 И Нахор, синот на Тара, брат на Авраам, умре во тие денови, во четириесеттата година од животот на Исак. И сите денови на Нахор беа сто седумдесет и две години. Потоа умре и беше погребан во Харан.
28 А кога Авраам чу дека брат му умрел, многу се нажали и тагуваше за братот свој многу денови.
29 И Авраам го повика Елиезер, својот главен слуга, за да му даде наредби за неговиот дом; и тој дојде и застана пред него.
30 А Авраам му рече: „Ете, стар сум, не го знам денот на смртта, зашто сум во поодминати години; затоа сега стани, излези и не земај жена за синот мој од ова место и од оваа земја, од ќерките на Ханаанците, меѓу кои живееме.“
31 Туку оди во мојата земја и во моето родно место, и оттаму земи жена за мојот син, и Господ, Бог на небото и земјата, Кој ме зеде од домот на мојот татко и ме доведе на ова место, и ми рече: ‘На твоето потомство ќе му ја дадам оваа земја во наследство засекогаш. Тој ќе испрати свој ангел пред тебе и ќе ти го усреќи патот, за да добиеш жена за мојот син од моето семејство и од домот на мојот татко.’
32 Слугата му одговори на господарот свој Авраам и рече: „Еве, јас одам во твојот роден крај и во домот на твојот татко, и оттаму земам жена за твојот син; но ако жената не сака да ме следи во оваа земја, дали ќе го вратам ли твојот син во твојата родна земја?“
33 А Авраам му рече: „Внимавај да не го вратиш синот мој овде, зашто Господ, пред Кого одев, ќе го испрати Својот ангел пред тебе и ќе ти го усреќи патот.“
34 И Елиезер направи како што му нареди Авраам, и Елиезер му се заколна на Авраам, својот господар, за тоа. И Елиезер стана и зеде десет камили од камилите на својот господар и десет луѓе од слугите на својот господар, и тие станаа и отидоа во Харан, градот на Авраам и Нахор, за да му најдат жена на Исак, синот Авраамов. И додека тие си отидоа, Авраам испрати луѓе во куќата на Сим и Евер, и тие го доведоа оттаму неговиот син Исак.
35И Исак се врати дома во куќата на својот татко во Вирсавеја, а Елиезер и неговите луѓе стигнаа во Харан; и застанаа во градот кај поилата, а тој ги натера своите камили да клекнат покрај водата, и тие останаа таму.
36 И Елиезер, слугата Авраамов, се помоли и рече: „О, Боже на мојот господар Авраам, испрати ми го денес добриот ден и направи му милост на мојот господар, за да му најдеш денес жена на синот на мојот господар од неговото семејство.“
37 И Господ го послуша гласот на Елиезер, заради својот слуга Авраам, и случајно се сретна со ќерката на Ватуил, синот на Мелха, жената на Нахор, брат на Авраам, и Елиезер дојде во нејзиниот дом.
38 И Елиезер им раскажа за сите свои грижи и дека е слуга Авраамов, и тие многу се зарадуваа за него.
39 И сите тие го благословија Господа, Кој го направи тоа, и му ја дадоа Ревека, ќерката Ватуилова, за жена на Исак.
40 А девојката беше многу убава, девица, а Ревека имаше десет години во тие денови.
41 И Ветуил, Лаван и неговите деца направија гозба таа ноќ, а Елиезер и неговите луѓе дојдоа, јадеа, пиеја и се веселеа таму таа ноќ.
42 И Елиезер стана наутро, тој и луѓето што беа со него, и го повика целиот дом на Ватуил, велејќи: „Пуштете ме да си одам кај мојот господар!“ И тие станаа и ги испратија Ревека и нејзината доилка Девора, ќерката на Уз, и ѝ дадоа сребро и злато, слуги и слугинки, и ја благословија.
43 И го испратија Елиезер со неговите луѓе, а слугите ја зедоа Ревека, и тој отиде и се врати кај својот господар во ханаанската земја.
44 И Исак ја зеде Ревека, и таа му стана жена, и ја внесе во шаторот.
45 Исак имаше четириесет години кога ја зеде за жена Ревека, ќерката на својот чичко Ватуил.

ПОГЛАВЈЕ 25

1 Во тоа време, во својата старост, Авраам повторно зеде жена, по име Хетура, од земјата Хананска.
2 И таа му ги роди Зимран, Јоксан, Медан, Мадијан, Јешвак и Шуах, шест сина. А синови Зимранови беа Авиен, Молих и Нарим.
3 Јокшанови синови беа Сава и Дедан, а Меданови синови беа Амида, Јоав, Гохи, Елисеј и Нотах; а Мадијанови синови беа Ефа, Ефер, Ханох, Авида и Елдаа.
4 Синови на Ишбак беа Макиро, Бејодуа и Татор.
5 Синови на Шуах беа: Вилдад, Мамдад, Мунан и Меван; сите тоа се семејствата на децата на Хетура, Ханаанката, која му ја роди на Авраам, Евреинот.
6 И Авраам ги испрати сите нив, и им даде подароци, и тие отидоа од неговиот син Исак за да живеат каде што ќе најдат место.
7 И сите тие отидоа на источната планина и изградија шест градови во кои живеат до ден-денес.
8 Но синовите на Сава и Дедан, синовите на Јокшан, со своите деца, не живееја со своите браќа во своите градови, туку патуваа и се улогорија по земјите и пустините до ден-денес.
9 И синовите на Мадијам, синот Авраамов, отидоа источно од земјата Хус, и таму најдоа голема долина во источната земја, и останаа таму, изградија град и живееја во него, тоа е земјата Мадијамска до ден-денес.
10 И Мадијамците живееја во градот што го изгради тој, тој и неговите пет синови и сè што му припаѓаше.
11 А ова се имињата на синовите Мадијамови според нивните имиња во нивните градови: Ефа, Ефер, Ханох, Авида и Елдаа.
12 Синови на Ефа беа Метах, Мешар, Ави и Цануа; синови на Ефер беа Ефрон, Сур, Алирун и Медин; синови на Ханох беа Рагуил, Рекем, Ази, Алиошув и Алад.
13 А Авидови синови беа: Хур, Мелуд, Керурий, Молхи; а Елдаеви синови беа: Микер, Рева, Малхија и Гавол;

тоа се имињата на Мадијанците според нивните семејства; а потоа Мадијанските семејства се раширија по целата мадијанска земја.
14 А ова е родословот на Исмаил, синот Авраамов, кого му го роди на Авраам слугинката Агар, Саринатa.
15 И Исмаил зеде жена од земјата Египетска, по име Рива, односно Мерива.
16 Рива му го роди на Исмаел Навајот: Кидар, Адвеил, Мивсам и нивната сестра Восмат.
17 И Исмаил ја отфрли својата жена Рива, и таа си отиде од него и се врати во Египет во куќата на својот татко, и таму се насели, бидејќи беше многу лоша во очите на Исмаил и во очите на неговиот татко Авраам.
18 Потоа Исмаел зеде жена од земјата Хананска, по име Малхут, и таа му ги роди Нишма, Дума, Маса, Хадад, Тема, Јетур, Нафиш и Кедма.
19 Ова се синовите Исмаилови, и ова се нивните имиња, дванаесет кнезови според нивните народи; а потоа се раширија семејствата Исмаилови, а Исмаил ги зеде своите деца и целиот имот што го беше стекнал, заедно со душите од своето домаќинство и сè што му припаѓаше, и отидоа да се населат таму каде што ќе најдат место.
20 И отидоа и се населија близу пустината Фаран, а нивното живеалиште беше од Авила до Сур, што е спроти Египет, кога се оди кон Асирија.
21 И Исмаил и неговите синови се населија во земјата, и им се родија деца, кои беа плодни и се множеа многу.
22 А ова се имињата на синовите на Навајот, првороденият на Исмаил: Менд, Сенд и Мајон; а синови на Кидар беа Алион, Кезем, Хамад и Илиј.
23 Адвеилови синови беа Хамад и Јавин; а Мивсамови синови беа Овадија, Авдемелех и Јеус; тоа се родовите на синовите на Рива, жената Исмаила.
24 Синови на Мишма, синот Исмаилов, беа Шамуа, Захарион и Овид; а синови на Дума беа Кесед, Илиј, Махмад и Амед.
25 Синови Масаови беа: Мелон, Мула и Авидадон; синови Хададови беа: Азур, Минсар и Авдемелех; синови Темаеви беа: Сеир, Садон и Јакол.
26 Синови Јетурови беа Мерит, Јаиш, Алио и Пахот; синови Нафисови беа Евед-Тамед, Авијасаф и Мир; синови Кедма беа Калип, Тахти и Омир; тоа беа синовите на Малхута, жената Исмаилова, според нивните семејства.
27 Сите тие се Исмаилови семејства според нивните родови, и тие живееја во оние земји каде што си изградија градови до ден-денес.
28 А Ревека, ќерката на Ватуил, жената на Исак, синот Авраамов, беше неплодна во тие денови, немаше потомство; и Исак живееше со таткото свој во земјата Хананска; и Господ беше со Исак; и Арфаксад, синот на Сим, синот Ноев, умре во тие денови, во четириесет и осмата година од животот на Исак; и сите денови што ги поживеа Арфаксад беа четиристотини триесет и осум години, и умре.

ПОГЛАВЈЕ 26

1 Во педесет и деветтата година од животот на Исак, синот Авраамов, неговата жена Ревека беше неплодна во тие денови.
2 И Ревека му рече на Исак: „Вистина сум слушнала, господару мој, дека твојата мајка Сара беше неплодна во своите денови додека мојот господар Авраам, твојот татко, не се помоли за неа, и таа зачна од него.“
3 Затоа сега стани, помоли се и ти на Бога, и Тој ќе ја чуе твојата молитва и ќе се сети на нас поради Својата милост.
4 Исак ѝ одговори на жена си Ревека: „Авраам веќе се помоли на Бога за мене да му го умножиме потомството, па затоа оваа неплодност треба да ни произлезе од тебе.“
5 А Ревека му рече: „Стани и ти сега и помоли се, за да ја чуе Господ твојата молитва и да ми даде деца.“ Исак ги послуша зборовите на својата жена. Исак и неговата жена станаа и отидоа во земјата Морија за да се молат таму и да Го бараат Господа. Кога стигнаа на тоа место, Исак стана и Му се помоли на Господа за својата жена, зашто беше неплодна.
6 И Исак рече: „Господи, Боже на небото и земјата, Твоја добрина и милост ја исполнуваат земјата, Ти, Кој го зеде татко ми од домот на неговиот татко и од неговото родно место, и го доведе во оваа земја, и му рече: ‘На твоето потомство ќе му ја дадам земјата!’ А ти му вети и му објави: ‘Ќе го умножам твоето потомство како ѕвездите небесни и како песокот морски!’ Сега нека се потврдат зборовите Твои, што му ги кажа на мојот татко.
7 Зашто Ти си Господ, Бог наш, нашите очи се насочени кон Тебе, за да ни дадеш потомство од луѓе, како што ни вети, зашто Ти си Господ, Бог наш, и нашите очи се насочени само кон Тебе.
8 И Господ ја чу молитвата на Исак, синот Авраамов, и Господ го послуша, и Ревека, неговата жена, зачна.
9 И по околу седум месеци, децата се мачеа едно со друго во нејзината утроба, и многу ја болеше, бидејќи беше изморена од нив, па им рече на сите жени што беа тогаш во земјата: „Дали ви се случи и вам нешто слично како мене?“ А тие ѝ рекоа: „Не.“
10 И им рече таа: „Зошто сум сама во ова меѓу сите жени што беа на земјата?“ И отиде во земјата Морија да Го побара Господа поради ова; и отиде кај Сим и кај неговиот син Евер за да ги праша за ова, и да Го побараат Господа за ова во врска со неа.
11 И таа исто така го замоли Авраам да го праша Господа за сè што ѝ се случило.
12 И сите тие го прашаа Господа за ова прашање, и ѝ донесоа збор од Господа и ѝ рекоа: „Две деца се во твојата утроба, и од нив ќе излезат два народа; и едниот народ ќе биде посилен од другиот, и поголемиот ќе му служи на помладиот.“
13. И кога се исполнија деновите за раѓање, таа клекна и, ете, во утробата ѝ имаше близнаци, како што ѝ рече Господ.
14 И првиот излезе црвен, целиот како влакнеста облека, и сиот народ на земјата го нарече Исав, велејќи: „Овој е создаден од утробата.“
15 Потоа дојде неговиот брат, и неговата рака ја држеше петата на Исав, затоа го нарекоа Јаков.

16 А Исак, синот Авраамов, имаше шеесет години кога ги роди.
17 Момчињата пораснаа до петнаесеттата година и се придружија на луѓето. Исав беше човек лукав и измамен, вешт ловец во полето, а Јаков беше човек совршен и мудар, живеејќи во шатори, пасејќи стада и учејќи ги упатствата Господови и заповедите на татко му и мајка му.
18 И Исак и децата од неговото домаќинство живееја со неговиот татко Авраам во земјата Хананска, како што им заповеда Бог.
19 И Исмаил, синот Авраамов, отиде со своите деца и со сè што им припаѓаше, и се врати таму во земјата Авила, и се насели таму.
20 И сите деца на Авраамовите соложници отидоа да живеат во источната земја, зашто Авраам ги беше отпуштил од својот син и им дал подароци, и тие си отидоа.
21 И Авраам му даде сè што имаше на својот син Исак, а му ги даде и сите свои богатства.
22 И му заповеда, велејќи: „Не знаеш ли и не разбираш дека Господ е Бог на небото и на земјата, и дека нема друг освен Него?
23 И Тој ме зеде од домот на мојот татко и од моето родно место, и ми ги даде сите љубезности на земјата; ме избави од советот на злите, зашто во Него се надевав.
24 И ме донесе на ова место и ме избави од Ур Каздим; и ми рече: „На твоето потомство ќе му ги дадам сите овие земји, и тие ќе ги наследат ако ги пазат Моите заповеди, Моите статути и Моите одлуки што ти ги заповедав и што ќе им ги заповедам.“
25. Затоа, сине мој, послушај го гласот мој и пази ги заповедите на Господа, твојот Бог, што ти ги заповедав. Не скршнувај од правиот пат ни надесно ни налево, за да ти биде добро тебе и на твоите деца по тебе засекогаш.
26. И сети се на чудесните дела Господови и на Неговата милост што ни ја покажа, избавувајќи нè од рацете на нашите непријатели, кога Господ, нашиот Бог, ги предаде во наши раце; и сега пази сè што ти заповедав, и не отстапувај од заповедите на твојот Бог, и не служи никому освен Него, за да ти биде добро тебе и на твоето потомство по тебе.
27. Научи ги синовите свои и потомството свое на поуките Господови и на Неговите заповеди, и научи ги на правиот пат по кој треба да одат, за да им биде добро засекогаш.
28 Исак му одговори на татка си и му рече: „Што ми заповеда Господ, тоа ќе го правам; и нема да отстапам од заповедите на Господа, мојот Бог; ќе пазам сè што ми заповеда.“ И Авраам го благослови синот свој Исак, а и своите деца; и Авраам го научи Јаков на Господовите упатства и на Неговите патишта.
29 Во тоа време умре Авраам, во петнаесеттата година од животот на Јаков и Исав, синовите Исакови, и сите денови на Авраам беа сто седумдесет и пет години. Умре и се придружи на својот народ во добра старост, стар и сит од деновите, а го погребаа неговите синови Исак и Исмаил.
30 И кога жителите на Ханаан чуја дека Авраам умрел, сите дојдоа со своите цареви, кнезови и сите свои луѓе да го погребаат Авраам.
31 И сите жители на земјата Харан, и сите семејства од домот Авраамов, и сите кнезови и големци, и синовите Авраамови од конкубините, сите дојдоа кога слушнаа за смртта на Авраам, и му возвратија на Авраамовата милост и го утешија синот негов Исак, и го погребаа Авраам во пештерата што ја купи од Ефрон Хетеецот и од неговите деца, за да им биде гроб.
32 И сите жители на Ханаан и сите што го познаваа Авраам плачеа за Авраам цела година, и мажи и жени тагуваа по него.
33 И сите мали деца и сите жители на земјата плачеа за Авраам, зашто Авраам беше добар кон сите нив и затоа што беше праведен пред Бога и луѓето.
34 И не се појави човек кој се боеше од Бога како Авраам, зашто тој се боеше од својот Бог од младоста своја и Му служеше на Господа и одеше по сите Негови патишта во текот на целиот свој живот, од детството до денот на неговата смрт.
35 И Господ беше со него и го избави од советот на Нимрод и неговиот народ, а кога војуваше против четирите цареви на Елам, ги победи.
36 И ги доведе сите деца на земјата во служба на Бога, ги научи на патиштата Господови и ги натера да го познаат Господа.
37 И направи шума и засади лозје во неа, и секогаш во својот шатор подготвуваше храна и пијалок за оние што минуваа низ земјата, за да се наситат во неговиот дом.
38 И Господ Бог ја избави целата земја заради Авраам.
39 А по смртта на Авраам, Бог ги благослови синот негов Исак и неговите деца, и Господ беше со Исак како што беше со татко му Авраам, зашто Исак ги пазеше сите заповеди Господови, како што му заповеда татко му Авраам; не скршнуваше ни десно ни лево од вистинскиот пат, што му го заповеда татко му.

ПОГЛАВЈЕ 27

1 Во тоа време, по смртта на Авраам, Исав често одеше по полето на лов.
2 И Нимрод, царот вавилонски, односно Амрафел, често одеше со своите силни луѓе на лов во полето и на прошетка со своите луѓе во студенилото на денот.
3 И Нимрод го набљудуваше Исав во текот на сите денови, зашто во срцето негово се создаде завист против Исав во текот на сите денови.
4 Еден ден Исав отиде во полето на лов и го најде Нимрод како шета низ пустината со своите двајца луѓе.
5 И сите негови јунаци и неговиот народ беа со него во пустината, но тие се оддалечија од него и тргнаа од него во различни правци за да ловат. И Исав се скри од Нимрод, а тој го демнеше во пустината.
6 А Нимрод и неговите луѓе што беа со него не го познаваа, а Нимрод и неговите луѓе често одеа по полето во текот на денот, за да знаат каде неговите луѓе ловат во полето.
7 И Нимрод и двајца од неговите луѓе што беа со него стигнаа до местото каде што беа, кога Исав одеднаш се

оддалечи од своето скривалиште, го извади мечот свој и брзо се стрча кон Нимрод и му ја отсече главата.
8 Исав очајно се бореше со двајцата мажи што беа со Нимрод, и кога тие го повикаа, Исав се сврте кон нив и ги удри со својот меч до смрт.
9 И сите силни луѓе на Нимрод, кои го оставија за да одат во пустината, го чуја викот оддалеку и ги познаа гласовите на тие двајца луѓе, и потрчаа да ја дознаат причината, кога го најдоа својот цар и двајцата луѓе што беа со него како лежат мртви во пустината.
10 И кога Исав ги виде силните луѓе на Нимрод како доаѓаат оддалеку, избега и така се спаси; и Исав ги зеде скапоцените облеки на Нимрод, што таткото на Нимрод му ги остави на Нимрод, и со кои Нимрод ја преовлада целата земја, и избега и ги скри во својата куќа.
11 И Исав ги зеде тие облеки и потрча во градот поради луѓето на Нимрод. И дојде во куќата на татко си изморен и исцрпен од борбата, и беше готов да умре од тага кога му се приближи на брат си Јаков и седна пред него.
12 И му рече на брата си Јакова: „Ете, денес умирам, и зошто ми е потребно првородството?“ Јаков постапи мудро со Исав во таа работа, и Исав му го продаде своето првородство на Јакова, зашто така беше од Господа.
13 И делот на Исав во пештерата на нивата Махпела, што Авраам го купи од синовите Хетееви за погреб, Исав му го продаде на Јаков. И Јаков го купи сето тоа од својот брат Исав за цена.
14 И Јаков го запиша сето ова во книга, и посведочи за истото со сведоци, и ја запечати, и книгата остана во рацете на Јаков.
15 И кога умре Нимрод, синот на Хуш, неговите луѓе го кренаа и го донесоа во ужас и го погребаа во неговиот град. И сите денови што ги поживеа Нимрод беа двесте и петнаесет години, па умре.
16 И деновите во кои Нимрод владееше над народот на земјата беа сто осумдесет и пет години; и Нимрод умре од мечот Исавов во срам и презир, и потомството Авраамово ја предизвика неговата смрт како што виде во својот сон.
17 И по смртта на Нимрод, неговото царство се подели на многу поделби, и сите делови со кои владееше Нимрод им беа вратени на соодветните кралеви на земјата, кои ги вратија по смртта на Нимрод, а целиот народ од домот на Нимрод долго време беше роб на сите други кралеви на земјата.

ПОГЛАВЈЕ 28

1 Во тие денови, по смртта на Авраам, во таа година, Господ донесе голем глад во земјата; и додека гладот беснееше во земјата Хананска, Исак стана да оди во Египет поради гладот, како што направи и неговиот татко Авраам.
2 И Господ му се јави на Исак таа ноќ и му рече: „Не оди во Египет, туку стани и оди во Герар кај Авимелех, царот филистејски, и остани таму додека не престане гладот.
3 Исак стана и отиде во Герар, како што му заповеда Господ, и остана таму цела година.
4 Кога Исак дојде во Герар, луѓето од земјата видоа дека неговата жена Ревека е убава. Тогаш луѓето од Герар го прашаа Исак за неговата жена, а тој рече: „Таа ми е сестра!“ Зашто се плашеше да каже дека му е жена, за да не го убијат луѓето од земјата поради неа.
5 И кнезовите Авимелехови отидоа и ја пофалија жената кај царот, но тој не им одговори ниту ги послуша нивните зборови.
6 Но ги слушна како велат дека Исак ја прогласил за своја сестра, па царот го задржа тоа во себе.
7 Откако Исак остана три месеци во земјата, Авимелех погледна низ прозорецот и виде, и ете, Исак се забавуваше со Ревека, својата жена, зашто Исак живееше во надворешната куќа, што му припаѓаше на царот, а куќата на Исак беше спроти куќата на царот.
8 И царот му рече на Исак: „Што ни направи, велејќи за жена ти: ‘Таа ми е сестра?’ Колку лесно можеше некој од големците народни да легне со неа, а ти да нѐ наведеш на грев?“
9 И Исак му рече на Авимелех: „Бидејќи се плашев да не умрам поради жена ми, реков: ‘Таа ми е сестра.’“
10 Во тоа време Авимелех им заповеда на сите свои кнезови и големци, и тие ги зедоа Исак и Ревека, неговата жена, и ги доведоа пред царот.
11 И царот заповеда да ги облечат во кнежевски облеки, да ги натераат да јаваат по градските улици и да објавуваат пред нив низ целата земја, велејќи: „Овој е човекот, а оваа е неговата жена; кој ќе се допре до овој човек или до неговата жена, ќе умре!“ И Исак се врати со својата жена во царскиот дом, а Господ беше со Исак, и тој растеше и ништо не му недостигаше.
12 И Господ му даде на Исак милост во очите на Авимелех и во очите на сите негови поданици, и Авимелех постапи добро со Исак, зашто Авимелех се сети на заветот и на заветот што беше меѓу неговиот татко и Авраам.
13 И Авимелех му рече на Исак: „Еве, целата земја е пред тебе; живеј каде што ти се чини угодно, додека не се вратиш во земјата своја.“ И Авимелех му даде на Исак ниви, лозја и најдобриот дел од земјата Герар, за да сее, да жнее и да јаде од плодовите на земјата додека не поминат деновите на гладот.
14И Исак посеа во таа земја и прими стократно повеќе во истата година, и Господ го благослови.
15 И човекот стана голем, поседуваше овци и говеда и имаше многу слуги.
16 А кога поминаа деновите на гладот, Господ му се јави на Исак и му рече: „Стани, излези од ова место и врати се во твојата земја, во земјата ханаанска!“ И Исак стана и се врати во Хеврон, кој е во земјата ханаанска, тој и сѐ што му припаѓаше, како што му заповеда Господ.
17 Потоа умре Шелах, синот на Арфаксад, во истата година, односно во осумнаесеттата година од животот на Јаков и Исав. Сите денови што ги поживе Шелах беа четиристотини триесет и три години, па умре.
18 Во тоа време Исак го испрати својот помлад син Јаков во куќата на Сим и Евер, и тој ги научи Господовите упатства. Јаков остана во куќата на Сим и

Евер триесет и две години. А Исав, неговиот брат, не отиде, зашто не сакаше да оди, и остана во куќата на својот татко во земјата Хананска.
19 Исав постојано ловеше по полињата за да донесе дома што можеше да најде, така правеше Исав во сите денови.
20 Исав беше лукав и измамен човек, кој ги ловеше срцата на луѓето и ги мамеше. Исав беше храбар човек во полето, и по некое време отиде, како и обично, на лов, и стигна до полето Сеир, односно Едом.
21 И остана во земјата Сеир, ловејќи во полето една година и четири месеци.
22 И Исав виде таму во земјата Сеир, ќерка на еден Ханаанец, по име Јехудита, ќерка на Веири, син Еферов, од племето на Хет, синот Ханаанец.
23 Исав ја зеде за жена и дојде кај неа. Исав имаше четириесет години кога ја зеде, ја одведе во Хеврон, во земјата каде што живееше неговиот татко, и се насели таму.
24 Во тие денови, во сто и десеттата година од животот на Исак, односно во педесеттата година од животот на Јаков, умре Сим, синот Ноев; Сим имаше шестотини години кога умре.
25 А кога умре Сем, Јаков се врати кај својот татко во Хеврон, кој е во земјата Хананска.
26 А во педесет и шестата година од животот на Јаков, дојдоа луѓе од Харан, и на Ревека ѝ кажаа за нејзиниот брат Лаван, синот на Ватуил.
27 Зашто жената Лаванова беше неплодна во тие денови и не раѓаше деца, а ниту сите негови слугинки не му раѓаа.
28 Потоа Господ се сети на Адина, жената Лаванова, и таа зачна и роди ќерки близначки. Лаван им ги даде имињата на ќерките свои: на постарата Лија, а на помладата Рахила.
29 И луѓето дојдоа и ѝ ги кажаа овие работи на Ревека, а Ревека многу се зарадува што Господ го посети нејзиниот брат и што тој имаше деца.

ПОГЛАВЈЕ 29

1 Исак, синот Авраамов, остаре и напредна во годините, а очите му отежнаа од старост; му ослабеа и не можеа да гледаат.
2 Во тоа време Исак го повика својот син Исав и му рече: „Земи го оружјето свое, тулот свој и лакот свој; стани и излези во полето и донеси ми дивеч; зготви ми вкусно месо и донеси ми го, за да јадам и да те благословам пред смртта, бидејќи остарев и ми побелеа косата.“
3 И Исав направи така; го зеде оружјето свое и излезе во полето да лови дивеч, како и обично, за да му го донесе на татка си, како што му беше наредил, за да го благослови.
4 И Ревека ги чу сите зборови што Исак му ги кажа на Исав, па брзо го повика синот свој Јаков и рече: „Така му рече татко ти на братот твој Исав, и така те чув јас; сега побрзај и направи го она што ќе ти го кажам.“
5 Стани и оди, те молам, кај стадото и донеси ми две убави јарињa; јас ќе му купам вкусно месо на татко ти, а ти ќе му донесеш вкусно месо за да јаде пред брат ти да се врати од гонењето, за да те благослови татко ти.
6 Јаков побрза и направи како што му заповеда мајка му. Приготви вкусно јадење и го донесе пред татка си, пред Исав да се врати од гонењето.
7 Исак му рече на Јаков: „Кој си ти, сине мој?“ А тој рече: „Јас сум твојот првороден Исав. Направив како што ми заповеда. Затоа сега стани, те молам, и јади од мојот лов, за да ме благослови душата твоја, како што ми рече.“
8 Исак стана, јадеше и пиеше, и срцето му се утеши, и го благослови Јакова, и Јаков си отиде од таткото свој. Штом Исак го благослови Јакова, а тој си отиде од него, ете, Исав се врати од лов од полето. И тој направи вкусно јадење и му го донесе на таткото свој за да јаде од него и да го благослови.
9 Исак му рече на Исав: „А кој беше тој што улови дивеч и ми го донесе пред да дојдеш ти, и кого го благословив?“ И Исав дозна дека неговиот брат Јаков го направил тоа, и се разгневи Исав против својот брат Јаков, што му направил така.
10 Исав рече: „Не е ли право да се нарече Јаков? Зашто двапати ме замени, ми го одзеде првородството, а сега ми го одзеде и благословот?“ Исав заплака многу. Кога Исак го чу гласот на синот свој Исав како плаче, му рече на Исав: „Што да направам, сине мој? Твојот брат дојде лукаво и го одзеде твојот благослов?“ Исав го замрази брата си Јакова поради благословот што му го даде татко му, и се разгневи многу против него.
11 Јаков многу се исплаши од својот брат Исав, па стана и избега во куќата на Евер, синот Симов, и се скри таму поради својот брат. Јаков имаше шеесет и три години кога излезе од земјата Хананска од Хеврон. Јаков се криеше во куќата на Евер четиринаесет години поради својот брат Исав. Таму ги учеше патиштата Господови и Неговите заповеди.
12 И кога Исав виде дека Јаков избегал и избегал од него, и дека Јаков лукаво го добил благословот, Исав многу се нажали и се налути на татко си и мајка си; и тој стана, ја зеде жената своја и си отиде од татко си и мајка си во земјата Сеир, и се насели таму; и Исав виде таму жена од ќерките Хетејки, по име Восмат, ќерка на Елон Хетеецот, и ја зеде за жена покрај својата прва жена, и Исав ја нарече Ада, велејќи дека благословот во тоа време поминал од него.
13 И Исав живееше во земјата Сеир шест месеци без да ги види татко си и мајка си. Потоа Исав ги зеде своите жени, се крена и се врати во земјата Хананска. И Исав ги смести своите две жени во куќата на татко си во Хеврон.
14 А жените Исавови ги вознемируваа и ги раздразнуваа Исак и Ревека со своите дела, зашто не одеа по патиштата Господови, туку им служеа на дрвените и камените богови на татко им, како што ги научи татко им, и беа полоши од татко им.
15 И тие одеа според злите желби на своите срца, и им принесуваа жртви и кадеа темјан на Ваалимите, а Исак и Ревека се заморија од нив.
16 А Ревека рече: „Уморна сум од животот поради ќерките Хетеви; ако Јаков земе жена од ќерките Хетеви,

какви што се овие од ќерките на земјата, каква ми е тогаш животот?“
17 Во тие денови, Ада, жената Исавова, зачна и му роди син. Исав го нарече синот што му се роди со името Елифаз. Исав имаше шеесет и пет години кога го роди.
18 И Исмаил, синот Авраамов, умре во тие денови, во шеесет и четвртата година од животот на Јаков. Сите денови што ги поживе Исмаил беа сто триесет и седум години, па умре.
19 Кога Исак чу дека Исмаил умрел, тагуваше за него; и Исак го оплакуваше многу денови.
20. По четиринаесет години живеење на Јаков во куќата на Евер, Јаков посака да ги види татко си и мајка си. Јаков дојде во куќата на татко си и мајка си во Хеврон. Исав во тие денови заборави што му направи Јаков, откашто го зеде благословот од него во тие денови.
21 И кога Исав го виде Јаков како доаѓа кај татко си и мајка си, се сети што му направи Јаков, и се налути многу на него и сакаше да го убие.
22 А Исак, синот Авраамов, беше стар и во поодминати години, и рече Исав: „Се ближи времето на татко ми да умре, и кога ќе умре, ќе го убијам брата ми Јакова.“
23 И ѝ кажаа за тоа на Ревека, па таа брзо испрати и го повика Јаков, синот свој, и му рече: „Стани, оди и бегај во Харан кај мојот брат Лаван, и остани таму некое време, додека не се одврати гневот на твојот брат од тебе, а потоа ќе се вратиш.“
24 И Исак го повика Јакова и му рече: „Не земај жена од ќерките ханаански, зашто така ни заповеда татко ни Авраам според словото Господово, што му го заповеда, велејќи: ‘На твоето потомство ќе му ја дадам оваа земја; ако твоите синови го пазат заветот Мој што го склучив со тебе, и Јас ќе го исполнам за твоите синови она што ти го кажав и нема да ги оставам.’
25 А сега, сине мој, послушај го гласот Мој, сè што ќе ти заповедам, и не земај жена од ќерките ханаански; стани, оди во Харан, во куќата на Ватуил, таткото на мајка ти, и земи си жена оттаму од ќерките на Лаван, братот на мајка ти.
26 Затоа внимавај да не Го заборавиш Господа, твојот Бог, и сите Негови патишта во земјата во која одиш, и да не се здружиш со народите на таа земја, и да се стремиш кон суета и да го напуштиш Господа, твојот Бог.
27. Но кога ќе дојдеш во таа земја, служи Му на Господа таму; не скршнувај ни десно ни лево од патот што ти го одредив и по кој си се научил.
28. И нека Семоќниот Бог ти даде милост пред луѓето на земјата, за да земеш таму жена по твој избор, добра и праведна по патиштата Господови.
29 И нека ти даде Бог тебе и на твоето потомство благословот од твојот татко Авраам, и нека те направи плоден и множи, и нека станеш од тебе мноштво народи во земјата во која одиш, и нека те врати Бог во оваа земја, земјата каде што живееше твојот татко, со деца и со големо богатство, со радост и со задоволство.
30И Исак заврши со заповедите што му ги даде на Јаков и со благословот што му ги даде, му даде многу дарови, сребро и злато, и го испрати. Јаков ги послуша татка си и мајка си, ги бакна, стана и отиде во Падан Арам. Јаков имаше седумдесет и седум години кога излезе од земјата Хананска од Вирсавеја.
31 А кога Јаков тргна да оди во Харан, Исав го повика својот син Елифаз и му рече тајно: „Побрзај, земи го мечот свој во раката и гони го Јакова; оди пред него по патот; талкај го и убиј го со мечот свој во една од планините; земи сè што му припаѓа и врати се.“
32 А Елифаз, синот Исавов, беше човек вешт со лак, како што го научи татко му; беше познат ловец во полето и храбар човек.
33 И Елифаз направи како што му заповеда татко му. Елифаз имаше во тоа време тринаесет години. Елифаз стана и отиде, зеде со себе десет од браќата на мајка си и тргна по Јакова.
34 И тој одеше по Јакова, и тој го демнеше во меѓата на ханаанската земја, спроти градот Сихем.
35 Јаков го виде Елифаз и неговите луѓе како го гонат, и застана на местото каде што одеше, за да дознае што е тоа, бидејќи не знаеше што се случува. Елифаз го извади мечот свој и тргна кон Јаков, тој и неговите луѓе. Јаков им рече: „Што ви е, што дојдовте ваму? И што значи тоа што гоните со вашите мечеви?“
36 И Елифаз му се приближи на Јаков, а тој му одговори и рече: „Така ми заповеда татко ми, и сега нема да отстапам од наредбите што ми ги даде татко ми.“ И кога Јаков виде дека Исав му рече на Елифаз да употреби сила, се приближи и ги замоли Елифаз и неговите луѓе, велејќи му:
37. Ете, сè што имам, што ми го дадоа татко ми и мајка ми, земи го и оди си од мене, и не ме убивај, и тоа нека ти се смета за праведност.
38 И Господ му даде на Јаков милост пред Елифаз, синот Исавов, и пред неговите луѓе; и тие го послушаа гласот на Јаков и не го погубија. И Елифаз и неговите луѓе зедоа сè што му припаѓаше на Јаков, заедно со среброто и златото што го донесе со себе од Вирсавеја, не му оставија ништо.
39 Елифаз и неговите луѓе си отидоа откај него и се вратија кај Исав во Вирсавеја. Му раскажаа сè што им се случи со Јаков, и му дадоа сè што зедоа од Јаков.
40 И Исав се налути на Елифаз, својот син, и на луѓето што беа со него, затоа што не го убија Јакова.
41 А тие му одговорија и му рекоа на Исав: „Бидејќи Јаков нè молеше да не го убиваме, се сожаливме на него, па зедовме сè што му припаѓаше и ти го донесовме. Исав го зеде целото сребро и злато што Елифаз му го беше зел на Јаков, и го стави во својата куќа.“
42 Во она време, кога Исав виде дека Исак го благослови Јакова и му заповеда, велејќи: „Не земај жена од ќерките ханаански, и дека ќерките ханаански се лоши во очите на Исак и Ревека,“
43 Потоа отиде во куќата на својот чичко Исмаил, и покрај своите постари жени ја зеде за жена и Махлата, ќерката на Исмаил, сестрата на Навајот.

ПОГЛАВЈЕ 30

1 И Јаков тргна, продолжувајќи го својот пат кон Харан, и стигна до планината Морија, и остана таму

цела ноќ во близина на градот Луз. И Господ му се јави таму на Јаков таа ноќ и му рече: „Јас сум Господ, Бог Авраамов и Бог Исак, твојот татко; земјата на која лежиш, ќе ти ја дадам тебе и на твоето потомство.
2 И ете, Јас сум со тебе и ќе те чувам каде и да одиш, и ќе го умножам твоето потомство како ѕвездите небесни, и ќе ги соборам сите твои непријатели пред тебе; и кога ќе војуваат против тебе, нема да те надвладеат, и ќе те вратам во оваа земја со радост, со деца и со големо богатство.
3 И се разбуди Јаков од сонот и многу се зарадува за видението што го виде; и го нарече тоа место Ветил.
4 И Јаков стана од таму многу радосен, и кога одеше, нозете му се олеснија од радост, и оттаму отиде во земјата на синовите од Исток, а потоа се врати во Харан и се смести покрај овчарскиот кладенец.
5 И таму најде неколку луѓе, кои одеа од Харан да ги пасат своите стада, и Јаков ги праша, а тие рекоа: „Од Харан сме.“
6 И им рече: „Го познавате ли Лаван, синот Нахоров?“ Тие рекоа: „Го познаваме, и ете, неговата ќерка Рахила доаѓа да го пасе стадото на својот татко.“
7 Додека тој уште зборуваше со нив, дојде Рахил, ќерката Лаванова, да ги пасе овците на својот татко, зашто беше овчарка.
8 И кога Јаков ја виде Рахила, ќерката на Лаван, брат на неговата мајка, се стрча и ја бакна, и го подигна гласот свој и заплака.
9 Јаков ѝ кажа на Рахила дека е син на Ревека, сестрата на нејзиниот татко. Рахила потрча и му кажа на таткото свој. Јаков плачеше, бидејќи немаше ништо со себе да донесе во куќата на Лаван.
10 Кога Лаван чу дека дошол Јаков, синот на неговата сестра, тој истрча, го бакна и го прегрна, го внесе во куќата и му даде леб, и тој јадеше.
11 Јаков му раскажа на Лавана што му направил брат му Исав, и што му направил син му Елифаз по патот.
12 И Јаков остана во куќата на Лаван еден месец. Јаков јадеше и пиеше во куќата на Лаван. Потоа Лаван му рече на Јаков: „Кажи ми каква ќе биде твојата плата? Како можеш да ми служиш бесплатно?“
13А Лаван немаше синови, туку само ќерки, а другите негови жени и слугинки беа неплодни во тие денови; а ова се имињата на ќерките на Лаван што му ги роди неговата жена Адина: постарата се викаше Лија, а помладата Рахила; Лија имаше нежни очи, а Рахила беше убава и убава, и Јаков ја сакаше.
14 Јаков му рече на Лаван: „Ќе ти служам седум години за твојата помлада ќерка Рахела.“ Лаван се согласи, и Јаков му служеше на Лаван седум години за својата ќерка Рахела.
15 Во втората година од живеењето на Јаков во Харан, односно во седумдесет и деветтата година од животот на Јаков, во таа година умре Евер, синот Симов. Тој имаше четиристотини шеесет и четири години кога умре.
16 Кога Јаков чу дека Евер умрел, многу се нажали и тагуваше за него многу денови.
17 Во третата година од престојот на Јаков во Харан, Восмат, ќерката Исмаилова, жената Исавова, му роди син, и Исав го нарече со името Рагуил.
18 Во четвртата година од престојот на Јаков во куќата на Лаван, Господ го посети Лаван и се сети на него поради Јакова, и му се родија синови. Првороденият му беше Веор, вториот Алив, а третиот Хорас.
19 И Господ му даде на Лаван богатство и слава, синови и ќерки, и човекот многу се збогати поради Јаков.
20 Во тие денови Јаков му служеше на Лаван во секоја работа, во куќата и на полето, и благословот Господов беше во сè што му припаѓаше на Лаван, во куќата и на полето.
21 А во петтата година умре Јеудит, ќерката на Беери, жената Исавова, во земјата ханаанска. Таа немаше синови, туку само ќерки.
22 А еве ги имињата на ќерките што му ги роди на Исав: постарата се викаше Марсит, а помладата Фуит.
23 Кога умре Јудит, Исав стана и отиде во Сеир да лови во полето, како и обично, и Исав живееше долго време во земјата Сеир.
24 А во шестата година, покрај другите свои жени, Исав ја зеде за жена Ахливема, ќерката на Зевеон Евеецот, и ја доведе Исав во земјата Хананска.
25 А Ахливама зачна и му роди на Исав три сина: Јеус, Јалан и Корај.
26 Во тие денови, во земјата Хананска, се случи караница меѓу пастирите Исавови и пастирите на жителите на земјата Хананска, зашто добитокот и имотот на Исав беа премногу за да може да остане во земјата Хананска, во домот на својот татко, а земјата Хананска не можеше да го поднесе поради неговиот добиток.
27 И кога Исав виде дека неговата кавга со жителите на Ханаанската земја се зголемува, стана и ги зеде своите жени, своите синови и своите ќерки, и сè што му припаѓаше, и добитокот што го поседуваше, и целиот свој имот што го беше стекнал во Ханаанската земја, и си отиде од жителите на земјата во земјата Сеир. И Исав се насели во земјата Сеир со сè што му припаѓаше.
28 Но одвреме-навреме Исав одеше да ги види татко си и мајка си во земјата Хананска, и се женеше со Хорејците, и ги даваше своите ќерки на синовите на Сеир Хореецот.
29 И му ја даде постарата ќерка своја Марзит на Ана, синот на Зевеон, брат на неговата жена, а Пуит му ја даде на Азар, синот на Вилан Хореецот. И Исав се насели во планината, тој и неговите деца, и беа плодни и се множеа.

ПОГЛАВЈЕ 31

1 А во седмата година, Јакововата служба, во која му служеше на Лаван, заврши. Јаков му рече на Лаван: „Дај ми ја жената моја, зашто деновите на мојата служба се исполнаа.“ Лаван го направи тоа. Лаван и Јаков ги собраа сите луѓе од тоа место и направија гозба.
2 Навечер Лаван дојде во куќата, а потоа Јаков дојде таму со луѓето на гозбата, а Лаван ги изгасна сите светла што беа таму во куќата.

3 Јаков му рече на Лаван: „Зошто ни го правиш ова?“ Лаван одговори: „Таков е нашиот обичај во оваа земја.“
4 Потоа Лаван ја зеде ќерката своја Лија и ја одведе кај Јакова; и тој дојде кај неа, но Јаков не знаеше дека таа е Лија.
5 И Лаван ѝ ја даде на ќерка си Лија, својата слугинка Зилфа, за слугинка.
6 И сите луѓе на гозбата знаеја што му направи Лаван на Јаков, но не му кажаа за тоа на Јаков.
7 И сите соседи дојдоа таа ноќ во куќата на Јаков, јадеа и пиеја, се веселеа и свиреа пред Лија на дајриња и ораа, и му се восхитуваа на Јаков: Хелеа, Хелеа.
8 Јаков ги чу нивните зборови, но не го разбра нивното значење, туку помисли дека таков би можел да биде нивниот обичај во оваа земја.
9 И соседите ги кажаа овие зборови пред Јаков во текот на ноќта, и сите светла што беа во куќата Лаван ги изгасна таа ноќ.
10 А наутро, кога се раздени, Јаков се сврте кон жена си и виде, и ете, тоа беше Лија, која лежеше во неговите гради. Јаков рече: „Еве, сега знам што рекоа соседите синоќа, Хелеа“, рекоа тие, а јас не знаев.
11 Јаков го повика Лавана и му рече: „Што ми направи? Јас ти служев за Рахила, а зошто ме измами и ми ја даде Лија?“
12 А Лаван му одговори на Јаков: „Кај нас не е така сега да ја даваме помладата пред постарата. Ако сакаш да ја земеш и нејзината сестра, земи ја за службата што ќе ми ја служиш уште седум години.“
13 Јаков направи така и ја зеде Рахила за жена, и му служеше на Лавана уште седум години. И Јаков дојде кај Рахила, и ја засака Рахила повеќе од Лија, и Лаван ѝ ја даде својата слугинка Валха за слугинка.
14 И кога Господ виде дека Лија е намразена, Господ ѝ ја отвори утробата, и таа зачна и му роди на Јаков четири сина во тие дни.
15 А еве ги нивните имиња: Рувим, Симеон, Леви и Јуда. Потоа таа престана да раѓа.
16 Во тоа време Рахила беше неплодна и немаше потомство; и ѝ завидуваше на сестра си Лија; и кога виде дека не му раѓа деца на Јакова, ја зеде својата слугинка Билха, и му роди на Јаков два сина: Дан и Нефталим.
17 Кога Лија виде дека престанала да раѓа, ја зеде и таа слугинката своја Зилфа и му ја даде на Јаков за жена. И Јаков дојде кај Зилфа, и таа му роди на Јаков два сина, Гад и Асер.
18 И Лија повторно зачна и му роди на Јаков во тие дни два сина и една ќерка; а еве ги имињата нивни: Исахар, Завулон и нивната сестра Дина.
19 Во тие денови Рахил беше неплодна, и во тоа време Му се помоли на Господа и рече: „Господи Боже, сети се на мене и посети ме, зашто сега мојот маж ќе ме отфрли, бидејќи не му родив деца.“
20. Сега, Господи Боже, чуј ја мојата молба пред Тебе, види ја мојата неволја и дај ми деца како една од слугинките, за да не го носам повеќе мојот срам.
21 И Бог ја чу и ѝ ја отвори утробата, и Рахил зачна и роди син, и рече: „Господ го отстрани мојот срам!“ И го нарече името Јосиф, велејќи: „Господ нека ми додаде уште еден син!“ А Јаков имаше деведесет и една година кога го роди.
22 Во тоа време, Јакововата мајка, Ревека, ја испрати кај Јаков својата доилка Девора, ќерката на Уз, и двајца од Исаковите слуги.
23 И дојдоа кај Јаков во Харан и му рекоа: „Ревека нè испрати кај тебе да се вратиш во домот на татко ти, во земјата ханаанска.“ И Јаков ги послуша во тоа што им го кажа мајка му.
24 Во тоа време, се навршија преостанатите седум години што Јаков му служеше на Лаван за Рахела, и по четиринаесет години, колку што живееше во Харан, Јаков му рече на Лаван: „Дај ми ги жените мои и пушти ме да си одам во мојата земја, зашто, ете, мајка ми ми испрати од земјата Ханаан да се вратам во домот на мојот татко.“
25 Лаван му рече: „Не така, те молам; ако сум нашол милост пред тебе, не ме оставај; одреди ми ја твојата плата, и јас ќе ја дадам, и ќе останеш со мене.“
26 Јаков му рече: „Еве што ќе ми дадеш за плата: денес ќе поминам низ целото твое стадо и ќе ги одземам од нив сите шарени и шарени јагнињa, и оние што се кафеави меѓу овците и козите. Ако го направиш тоа за мене, ќе се вратам и ќе го пазам твоето стадо и ќе го чувам како и порано.“
27 И Лаван направи така. Лаван зеде од своето стадо сè што рече Јаков и му го даде.
28 И Јаков им го предаде на синовите свои сè што беше одзел од стадото Лаваново, а Јаков го пасеше остатокот од стадото Лаваново.
29 И кога слугите на Исак, што ги беше испратил кај Јаков, видоа дека Јаков нема да се врати со нив во земјата Хананска кај својот татко, си отидоа од него и се вратија дома во земјата Хананска.
30 И Девора остана со Јаков во Харан, и не се врати со слугите Исакови во земјата Хананска; и Девора живееше со жените и децата Јакововци во Харан.
31 Јаков му служеше на Лавана уште шест години. Кога се родија овците, Јаков ги одделуваше од нив оние што беа шарени и шарени, како што беше решил со Лавана. Јаков го правеше тоа кај Лавана шест години. И човекот се намножи многу, и имаше добиток, слугинки, слугинки, камили и ослиња.
32 Јаков имаше двесте стада говеда, а говедата му беа големи, убави и многу плодни. Сите семејства на синовите човечки сакаа да добијат од говедата на Јаков, зашто беа многу богати.
33 И многу синови човечки доаѓаа да се хранат со Јакововото стадо, а Јаков им даваше овца за слуга, или за слугинка, или за магаре, или за камила, или што и да посакаше Јаков од нив, му даваа.
34 И Јаков стекна богатство, слава и имот преку овие зделки со синовите човечки, а синовите Лаванови му завидуваа на таа чест.
35 И со текот на времето ги чу зборовите на синовите Лаванови, кои велеа: „Јаков зеде сè што му припаѓаше на нашиот татко, и од она што му припаѓаше на нашиот татко ја стекна целата оваа слава.“
36 Јаков го погледна лицето на Лаван и на неговите деца, и ете, во тие денови не беше кон него како порано.

37 И му се јави Господ на Јаков по истекот на шесте години и му рече: „Стани, излези од оваа земја и врати се во земјата на твојот роден крај, и Јас ќе бидам со тебе.“
38 Во тоа време Јаков стана, ги качи своите деца, жени и сè што имаше на камили и тргна да оди во земјата Хананска кај својот татко Исак.
39 А Лаван не знаеше дека Јаков си заминал од него, зашто тој ден Лаван стрижеше овци.
40 И Рахил ги украде киповите на својот татко, ги зеде и ги скри на камилата на која седеше, и си отиде.
41 И ова е начинот на ликовите: земање на човек кој е првороден и убивање, и отстранување на косата од главата, и земање сол и солење на главата и помачкување со масло, потоа земање мала плочка од бакар или златна плочка и пишување на името на неа, и ставање на плочката под неговиот јазик, и земање на главата со плочката под јазикот и ставање во куќата, и палење светла пред неа и поклонување пред неа.
42 И во времето кога ќе му се поклонат, тоа им зборува за сите работи што ќе ги побараат од него, преку моќта на името што е напишано во него.
43 И некои ги прават во фигури на луѓе, од злато и сребро, и одат кај нив во времиња познати за нив, а фигурите го примаат влијанието на sвездите и им кажуваат идни работи, и на овој начин беа ликовите што Рахил ги украде од својот татко.
44 И Рахил ги украде тие ликови што му беа на татко ѝ, за да не знае Лаван преку нив каде отишол Јаков.
45 Лаван се врати дома и праша за Јакова и за неговото домаќинство, но не го најде. Лаван ги побара своите ликови за да дознае каде отишол Јаков, но не можеше да ги најде. Отиде кај други ликови и ги праша, а тие му кажаа дека Јаков избегал од него кај татко му, во земјата Хананска.
46 Потоа Лаван стана, ги зеде своите браќа и сите свои слуги, па излезе и го гонеше Јаков, и го стигна на планината Галад.
47 Лаван му рече на Јаков: „Што ми направи, бегај и ме измами, а ги одведе ќерките мои и нивните деца како заробеници, земени од меч?“
48 И не ми дозволи да ги бакнам и да ги испратам со радост, а ти ги украде моите богови и си замина.
49 Јаков му одговори на Лавана: „Се плашев да не ми ги земеш на сила ќерките свои; а сега, кај кого ќе ги најдеш своите богови, тој ќе умре.“
50 Лаван ги бараше идолите и ги пребара сите Јаковови шатори и покуќнина, но не можеше да ги најде.
51 Лаван му рече на Јаков: „Ќе склучиме завет меѓу мене и тебе; ако ги малтретираш ќерките мои, или ако земеш други жени покрај ќерките мои, Бог ќе биде сведок меѓу мене и тебе во ова.“
52 И зедоа камења и направија куп, а Лаван рече: „Оваа куп е сведок меѓу мене и тебе!“ Затоа ја нарече Галад.
53 Јаков и Лаван принесоа жртва на планината, и јадеа таму покрај купот, и останаа во планината цела ноќ. Лаван стана рано наутро, плачеше со своите ќерки и ги бакна, и се врати во своето место.
54 И тој брзо го испрати својот син Веор, кој имаше седумнаесет години, со Авихороф, синот на Уз, синот на Нахор, и со нив десет луѓе.
55 И брзо тргнаа и го поминаа патот пред Јаков, и по друг пат стигнаа во земјата Сеир.
56 И дојдоа кај Исав и му рекоа: „Вака вели твојот брат и роднина, братот на твојата мајка Лаван, синот Ватуилов:
57. Слушна ли што ми направи Јаков, братот твој? Кој дојде кај мене гол и гол, а јас му отидов во пресрет, го доведов во домот мој со чест, го направив голем и му ги дадов двете ќерки мои за жени, како и две од моите слугинки?
58 И Бог го благослови поради мене, и тој многу се умножи, и му се родија синови, ќерки и слугинки.
59 Тој има и огромен број овци и говеда, камили и магарињa, како и сребро и злато во изобилство; и кога виде дека неговото богатство се зголемува, ме остави додека јас отидов да ги стрижам овците, а тој стана и избега во тајност.
60 И ги качи своите жени и деца на камили, и го однесе целиот свој добиток и имот што го стекна во мојата земја, и го подигна лицето свое за да оди кај својот татко Исак, во земјата Хананска.
61 И не ми дозволи да ги бакнувам ќерките мои и нивните деца, и ги водеше ќерките мои како заробеници земени со меч, а ги украде и моите богови и избега.
62 И сега го оставив во планината кај потокот Јабук, него и сè што му припаѓа; ништо не му недостасува.
63 Ако сакаш да одиш кај него, оди тогаш, и таму ќе го најдеш, и ќе направиш со него што сака твојата душа. И дојдоа гласниците на Лаван и му ги кажаа на Исав сите овие работи.
64 И Исав ги чу сите зборови на гласниците Лаванови, и се разгневи многу против Јаков, и се сети на својата омраза, и гневот му пламна во него.
65 Исав брзо ги зеде своите деца, слуги и душите од својот дом, шеесет мажи, и отиде и ги собра сите синови на Сеир Хореецот и нивниот народ, триста и четириесет мажи; и ги зеде сите тие четиристотини луѓе со извлечени мечеви, и отиде кај Јаков да го убие.
66 И Исав го подели тој број на неколку делови, и ги зеде шеесетте мажи од своите деца и слуги и душите од своето домаќинство како еден старешина, и ги предаде на чување на својот најстар син Елифаз.
67 А преостанатите глави им ги даде на шесте синови на Сеир Хореецот, и секој од нив го постави според неговите родови и деца.
68 И целиот овој логор тргна како што беше, а Исав отиде меѓу нив кон Јакова и брзо ги водеше.
69 И гласниците Лаванови тргнаа од Исав и отидоа во земјата Хананска. И дојдоа во куќата на Ревека, мајката на Јаков и Исав.
70 И ѝ раскажаа, велејќи: „Ете, твојот син Исав тргна против брата си Јакова со четиристотини луѓе, зашто чу дека доаѓа, па отиде да војува против него, да го победи и да земе сè што има.“
71 И Ревека брзо испрати седумдесет и двајца луѓе од слугите Исакови да го пресретнат Јаков по патот, зашто си велеше: „Можеби Исав ќе војува по патот кога ќе го сретне.“
72 И гласниците тргнаа по патот да го пречекаат Јакова, и го сретнаа на патот покрај потокот, од спротивната

страна на потокот Јавук. Кога ги виде, Јаков рече: „Овој логор ми е одреден од Бога!“ И Јаков го нарече тоа место Махнаим.
73 Јаков го позна целиот народ на својот татко, ги бакна и ги прегрна, па отиде со нив. Јаков ги праша за татко му и мајка му, а тие рекоа: „Здрави се.“
74 И овие гласници му рекоа на Јаков: „Ревека, твојата мајка, нѐ испрати кај тебе, велејќи: „Слушнав, сине мој, дека твојот брат Исав излезе против тебе по патот со луѓе од синовите на Сеир Хореецот.“
75. Затоа, сине мој, послушај го гласот мој и види со твојот совет што ќе направиш, и кога ќе дојде кај тебе, помоли го, и не зборувај му брзоплето, и дај му подарок од она што го поседуваш и од она со што Бог те удостоил.
76. И кога ќе те праша за твоите работи, не крај ништо од него, можеби ќе се одврати од својот гнев против тебе и со тоа ќе ја спасиш својата душа, тебе и сѐ што ти припаѓа, зашто твоја должност е да го почитуваш, зашто тој е твој постар брат.
77 И кога Јаков ги чу зборовите на мајка си што му ги кажаа гласниците, Јаков го подигна гласот и горко заплака, и направи како што му заповеда мајка му.

ПОГЛАВЈЕ 32

1 Во тоа време Јаков испрати гласници кај својот брат Исав во земјата Сеир и му упати молбени зборови.
2 И им заповеда, велејќи: „Вака ќе му кажете на мојот господар Исав: вака вели твојот слуга Јаков: ‘Нека не мисли мојот господар дека благословот од мојот татко, со кој ме благослови, ми беше од корист.’
3 Зашто дваесет години бев со Лаван, а тој ме измами и десет пати ми ја промени платата, како што сѐ му беше кажано на мојот господар.
4 И му служев во неговиот дом многу напорно, и потоа Бог ја виде мојата неволја, мојот труд и делото на моите раце, и ми даде да најдам благодат и милост пред Него.
5 Потоа, благодарение на големата милост и добрина Божја, стекнав волови, ослиња, говеда, слуги и слугинки.
6 А сега, јас се враќам во мојата земја и во мојот дом кај татко ми и мајка ми, кои се во земјата ханаанска; и испратив да му соопштам на мојот господар сѐ ова, за да најдам милост пред очите на мојот господар, за да не помисли дека сум стекнал богатство сам од себе, или дека благословот со кој ме благослови татко ми ми помогнал.
7 И гласниците отидоа кај Исав и го најдоа на границите на земјата Едомска, како оди кон Јаков, а четиристотини луѓе од синовите на Сеир Хореецот стоеја со извлечени мечеви.
8 И гласниците на Јаков му ги раскажаа на Исав сите зборови што им ги кажа Јаков за Исав.
9 Исав им одговори со гордост и презир, велејќи им: „Сигурно слушнав и навистина ми кажаа што му направи Јаков на Лавана, кој го возвиши во неговиот дом и му ги даде ќерките негови за жени, и тој роди синови и ќерки, и многу го зголеми богатството и богатството во Лавановата куќа со своите средства.“
10 И кога виде дека неговото богатство е големо и дека неговото богатство е големо, тој избега со сѐ што му припаѓаше од куќата на Лаван, и ги одведе ќерките на Лаван од лицето на нивниот татко, како заробеници земени со меч без да му кажат за тоа.
11 И не само со Лавана направи така Јаков, туку и со мене, и двапати ме замени, и јас да молчам?
12 Затоа, денес дојдов со моите табори да го пресретнам и ќе направам со него според желбата на моето срце.
13 И гласниците се вратија и дојдоа кај Јаков и му рекоа: „Дојдовме кај твојот брат, кај Исав, и му ги кажавме сите твои зборови; и ете, тој ни одговори; и ете, доаѓа да те пречека со четиристотини луѓе.“
14. Сега знај и види што ќе правиш, и помоли се пред Бога да те избави од него.
15 И кога ги чу зборовите на својот брат, што им ги кажа на гласниците на Јаков, Јаков многу се исплаши и се нажали.
16 И Јаков Му се помоли на Господа, својот Бог, и рече: „Господи, Боже на моите татковци, Авраам и Исак, Ти ми рече кога си одев од домот на мојот татко, велејќи:
17 Јас сум Господ, Бог на твојот татко Авраам и Бог Исаков; тебе ти ја давам оваа земја и твоето потомство по тебе; и ќе го направам твоето потомство како ѕвездите небесни, и ќе се раширш на четирите страни на небото, и во тебе и во твоето потомство ќе бидат благословени сите племиња на земјата.
18. И ги исполни Твоите зборови и ми даде богатство, деца и добиток, како што му даде на Твојот слуга онака како што посакуваше срцето мое; ми даде сѐ што Те барав, така што ништо не ми недостигаше.
19 Потоа ми рече: ‘Врати се кај родителите твои и во родниот крај, и ќе ти бидам добро.’
20 А сега кога дојдов и ме избави од Лаван, ќе паднам во рацете на Исав, кој ќе ме убие, да, заедно со мајките на моите деца.
21 А сега, Господи Боже, избави ме и мене од рацете на мојот брат Исав, зашто многу се плашам од него.
22 А ако нема праведност во мене, направете го тоа заради Авраам и мојот татко Исак.
23. Знам дека со добрина и милост го стекнав ова богатство; затоа сега те молам избави ме денес со Твојата добрина и услиши ми.
24 И Јаков престана да Му се моли на Господа, и ги раздели луѓето што беа со него, со овците и говедата, на два табора. Половината му ја даде на Дамесек, синот Елиезеров, слугата Авраамов, за табор, со неговите деца, а другата половина му ја даде на чување на својот брат Елијан, синот Елиезеров, за табор со неговите деца.
25 И им заповеда, велејќи: „Држете се подалеку од вашите логори и не се приближувајте премногу еден кон друг, зашто ако Исав дојде до едниот логор и го убие, другиот логор, кој е подалеку од него, ќе му избега.“
26 Јаков остана таму таа ноќ и цела ноќ им даваше на своите слуги упатства за војската и за своите деца.
27 И Господ ја чу молитвата на Јаков во тој ден, и тогаш Господ го избави Јаков од рацете на неговиот брат Исав.

28 И Господ испрати три ангели од небесните ангели, и тие тргнаа пред Исав и дојдоа кај него.
29 И им се јавија овие ангели на Исав и на неговиот народ како две илјади луѓе, јавајќи коњи опремени со секакви бојни оружја, и им се јавија пред Исав и на сите негови луѓе поделени во четири табора, со четири војводи.
30 И еден логор тргна и го најде Исав како доаѓа со четиристотини луѓе кон својот брат Јаков. И овој логор се стрча кон Исав и неговиот народ и ги исплаши. И Исав падна од коњот од страв, и сите негови луѓе се одвоија од него на тоа место, зашто беа многу исплашени.
31 И целиот логор викаше по нив кога бегаа од Исав, а сите борбени луѓе одговараа, велејќи:
32 Навистина ние сме слуги на Јаков, кој е Божји слуга, и кој може тогаш да ни се спротивстави?“ И им рече Исав: „О, тогаш мојот господар и брат Јаков е ваш господар, кого не го видов дваесет години, а сега кога дојдов да го видам, така ли постапувате со мене?“
33. Ангелите му одговорија, велејќи: „Жив ми Господ, за кого зборуваш дека е твој брат, не оставивме ли никого да остане од тебе и од твојот народ, туку само заради Јаков нема да им направиме ништо.“
34 И овој логор се оддалечи од Исав и неговите луѓе и се оддалечи. Исав и неговите луѓе се оддалечија од нив околу една лига, кога вториот логор дојде кон него со секакво оружје. И тие направија со Исав и неговите луѓе како што направи првиот логор со нив.
35 И кога го оставија да продолжи, ете, третиот табор дојде кон него; сите се исплашија, а Исав падна од коњот, а целиот табор извика и рече: „Навистина ние сме слуги на Јаков, кој е Божји слуга, и кој може да ни се спротивстави?“
36 Исав им одговори пак, велејќи: „О, Јакове, господару мој, а ваш господар е и брат мој; дваесет години не сум го видел лицето негово и денес не сум чул дека доаѓа. Денес отидов да го пресретнам. А вие постапувате ли така со мене?“
37. Тие му одговорија и рекоа: „Жив ми Господ, не беше ли Јаков брат твој, како што рече? Не оставивме ли ни остаток од тебе и од твоите луѓе? Но, поради Јаков, за кого зборуваш дека е твој брат, нема да се мешаме ниту со тебе, ниту со твоите луѓе.“
38 И третиот табор исто така помина покрај нив, и тој сè уште го продолжуваше патот со своите луѓе кон Јаков, кога четвртиот табор дојде кон него, и тие исто така направија со него и со неговите луѓе како што направија другите.
39 И кога Исав го виде злото што четирите ангели му го направија нему и на неговите луѓе, многу се исплаши од својот брат Јаков, и отиде да го пречека во мир.
40 И Исав ја криеше својата омраза кон Јакова, зашто се плашеше за својот живот поради својот брат Јаков, и зашто мислеше дека четирите логори на кои наиде се Јаковови слуги.
41 Јаков ја преноќи таа ноќ со своите слуги во нивните логори и реши со своите слуги да му даде на Исав подарок од сè што имаше со него и од целиот свој имот. Јаков стана наутро, тој и неговите луѓе, и избраа од добитокот подарок за Исав.
42 И еве го износот на даровите што ги избра Јаков од своето стадо за да му ги даде на својот брат Исав: и од стадата избра двесте и четириесет грла, а од камили и ослиња избра по триесет, а од стадата избра педесет говеда.
43 И ги распореди сите во десет стада, и ги распореди секој вид одделно, и ги предаде во рацете на десет свои слуги, секое стадо одделно.
44 И им заповеда и им рече: „Држете се на растојание еден од друг и оставете растојание меѓу стадата. Кога Исав и оние што се со него ќе ве сретнат и ќе ве прашаат: „Чиј си и каде одиш? Чиј е сè ова пред тебе?“, речете им: „Ние сме слуги на Јаков и доаѓаме да го пресретнеме Исав со мир. И ете, Јаков доаѓа зад нас.“
45 А она што е пред нас е дар испратен од Јаков до неговиот брат Исав.
46. И ако ти речат: „Зошто се колеба зад тебе да дојде во пресрет на брата си и да го види лицето негово?“ - ти рече им: „Сигурно радосно доаѓа зад нас во пресрет на брата си, зашто рече: „Ќе го смирам со даровите што му ги давам, а потоа ќе го видам лицето негово, можеби ќе ме прифати.“
47 И целиот дар помина во рацете на неговите слуги и одеше пред него во тој ден, а тој преноќи таа ноќ со своите логори покрај границата на потокот Јабук. Стана среде ноќ, ги зеде своите жени и своите слугинки и сè што му припаѓаше, и таа ноќ ги помина преку преминот Јабук.
48 И кога Јаков го премина потокот со сè што му припаѓаше, остана сам. Еден човек го сретна, се бореше со него таа ноќ до зори. И шуплината на бедрото на Јаков се искриви од борбата со него.
49 А кога се раздени, човекот го остави Јаков таму, го благослови и си отиде. Јаков помина покрај потокот кога се раздени, и се препна на бедрото.
50 И сонцето изгреа над него кога го помина потокот, и стигна до местото каде што беа неговите добиток и деца.
51 И тие тргнаа до пладне, и додека одеа, подароците минуваа пред нив.
52 Јаков ги подигна очите и погледна, и ете, Исав беше оддалеку, доаѓајќи со многу луѓе, околу четиристотини. Јаков многу се исплаши од својот брат.
53 Јаков брзо ги раздели своите деца на свои жени и слугинки, а ќерка си Дина ја стави во ковчег и ја предаде во рацете на своите слуги.
54 И помина пред своите деца и жени за да го пречека брата си, и се поклони до земја, се поклони седум пати додека не се приближи до брата си. И Бог му даде на Јаков милост и наклонетост пред Исав и неговите луѓе, зашто Бог ја чу молитвата на Јаков.
55 И стравот и ужасот од Јаков го обзеде неговиот брат Исав, зашто Исав многу се плашеше од Јаков поради она што Божјите ангели му го направија на Исав. И гневот на Исав против Јаков се претвори во милост.
56 И кога Исав го виде Јаков како трча кон него, и тој се стрча кон него, го прегрна и му се обеси на вратот. Се бакнаа и заплакаа.

57 И Бог им стави страв и милост на Јаков во срцата на луѓето што дојдоа со Исав, па и тие го бакнаа Јакова и го прегрнаа.
58 И Елифаз, синот Исавов, плачеше со Јакова, заедно со неговите четири браќа, синови Исавови, и го бакнаа и го прегрнаа, зашто стравот од Јаков ги обзеде сите.
59 Исав ги подигна очите и ги виде жените со нивните потомци, синовите Јаковови, како одат зад Јаков и му се поклонуваат по патот.
60 Исав му рече на Јаков: „Кои се овие со тебе, брате мој? Твои деца ли се или твои слуги?“ Јаков му одговори на Исав и рече: „Тоа се мои деца што Бог му ги даде на својот слуга.“
61 И додека Јаков зборуваше со Исав и неговите луѓе, Исав го виде целиот логор и му рече на Јаков: „Од каде ти е целиот логор што го сретнав синоќа?“ Јаков одговори: „За да најдам милост пред мојот господар, тоа е она што Бог му го даде на твојот слуга.“
62 И дарот дојде пред Исав, а Јаков го натера Исав, велејќи: „Земи го дарот што му го донесов на мојот господар!“ А Исав рече: „Зошто ми е ова намера? Задржи го она што го имаш за себе.“
63 Јаков рече: „Должност ми е да ти го дадам сето ова, откако го видов твоето лице, за да живееш во мир.“
64 Исав не сакаше да го прими дарот, а Јаков му рече: „Те молам, господару мој, ако сум нашол милост пред Твоите очи, прими го дарот од мојата рака, зашто го видов лицето Твое како да сум видел лице слично на божество, зашто ти беше задоволен од мене.“
65 Исав го зеде дарот, а Јаков му даде и сребро, злато и бделиум, зашто толку многу го тераше, што ги зеде.
66 И Исав го раздели добитокот што беше во логорот, а половината им ја даде на луѓето што дојдоа со него, зашто дојдоа на плата, а другата половина им ја предаде на рацете на своите деца.
67 Среброто, златото и бделиумот му ги даде на Елифаз, својот најстар син. Исав му рече на Јаков: „Да останеме кај тебе и ќе одиме полека со тебе додека не дојдеш кај мене во моето место, за да живееме таму заедно.“
68 Јаков му одговори на брата си и рече: „Ќе направам како што ми рече господарот мој, но господарот мој знае дека децата се нежни, а овците и говедата со своите млади, што се со мене, одат полека, зашто ако одат брзо, сите ќе умрат, зашто Ти ги знаеш нивните товари и нивниот замор.“
69 Затоа, нека оди мојот господар пред својот слуга, а јас ќе одам полека, заради децата и стадото, додека не стигнам до местото на мојот господар во Сеир.
70 Исав му рече на Јаков: „Ќе поставам со тебе некои од луѓето што се со мене, за да те чуваат по патот и да го носат твојот товар и мака.“ А тој рече: „Што ми треба, господару мој, ако најдам милост пред тебе?“
71 „Еве, ќе дојдам кај тебе во Сеир за да живееме таму, како што рече; оди ти со народот свој, зашто јас ќе те следам.“
72 И Јаков му рече така на Исав за да ги одведе Исав и неговите луѓе од него, за да може потоа Јаков да се врати во домот на својот татко во земјата Хананска.
73 Исав го послуша гласот на Јаков, и се врати со четиристотините мажи што беа со него на пат кон Сеир. И Јаков, со сè што имаше, отиде во тој ден до крајот на земјата Хананска, во нејзините граници, и остана таму некое време.

ПОГЛАВЈЕ 33

1 По некое време, Јаков си отиде од границите на земјата и дојде во земјата Салем, односно во градот Сихем, кој е во земјата Хананска, и се одмори пред градот.
2 И купи еден дел од нивата што беше таму од синовите на Емор, народот на земјата, за пет сикли.
3 И Јаков си изгради таму куќа, и таму го постави својот шатор, и направи колиби за својот добиток; затоа го нарече тоа место Сокхот.
4 И Јаков остана во Сокхот една година и шест месеци.
5 Во тоа време, некои жени од жителите на таа земја отидоа во градот Сихем за да танцуваат и да се веселат со ќерките на жителите на градот. Кога излегоа, Рахил и Лија, жените на Јаков, со своите семејства, исто така отидоа да ја видат веселбата на ќерките од градот.
6 И Дина, ќерката Јаковова, отиде со нив и ги виде ќерките од градот, и тие останаа таму пред тие ќерки, додека сите луѓе од градот стоеја покрај нив за да ја видат нивната радост, и сите големи луѓе од градот беа таму.
7 А Сихем, синот на Емор, кнезот на земјата, стоеше таму за да ги види.
8 И Сихем ја виде Дина, ќерката Јаковова, како седи со мајка си пред ќерките од градот, и девојката многу му се допадна. И таму ги праша своите пријатели и својот народ, велејќи: „Чија ќерка е онаа што седи меѓу жените, а јас не ја познавам во овој град?“
9 И му рекоа: „Навистина ова е ќерката на Јаков, синот на Исак Евреинот, кој живее во овој град веќе некое време. И кога се јави дека ќерките од земјата излегуваат да се радуваат, таа отиде со мајка си и слугинките за да седне меѓу нив, како што гледаш.“
10 И Сихем ја виде Дина, ќерката Јаковова, и кога ја погледна, душата негова се впери во Дина.
11 И испрати, та ја зедоа со сила. Дина дојде во куќата Сихемова, ја зграпчи со сила, легна со неа и ја понижи. Ја засака многу и ја смести во својот дом.
12 И дојдоа и му кажаа на Јакова за тоа. Кога Јаков чу дека Сихем ја осквернил ќерка му Дина, Јаков испрати дванаесет свои слуги да ја доведат Дина од куќата Сихемова. Тие отидоа и дојдоа во куќата Сихемова за да ја земат Дина оттаму.
13 И кога дојдоа, Сихем излезе кај нив со своите луѓе и ги истера од својата куќа, и не им дозволи да дојдат пред Дина. А Сихем седеше со Дина, ја бакнуваше и ја прегрнуваше пред нивни очи.
14 И се вратија слугите на Јаков и му јавија, велејќи: „Кога дојдовме, тој и неговите луѓе нè избркаа; а Сихем така направи со Дина пред наши очи.“
15 Јаков дозна дека Сихем ја осквернил ќерка му, но не проговори ништо, а синовите негови го пасеа добитокот негов во полето, а Јаков молчеше додека не се вратија.
16 И пред да се вратат синовите негови дома, Јаков испрати две девојки од ќерките на своите слуги да се

грижат за Дина во куќата Сихемова, и да останат кај неа. Сихем, пак, испрати тројца свои пријатели кај татко му Емор, синот на Хидекем, син на Перед, велејќи: „Одземи ми ја оваа девојка за жена!“
17 И Емор, синот на Хидекем Евеецот, дојде во куќата на својот син Сихем, и седна пред него. И Емор му рече на својот син: „Сихем: „Зар нема жена меѓу ќерките на твојот народ за да земеш Еврејка, која не е од твојот народ?“
18 А Сихем му рече: „Само неа земи ми, зашто ми е мила.“ И Емор направи според зборот на својот син, зашто му беше многу омилен.
19 И Емор отиде кај Јаков да разговара со него за оваа работа. И кога тој си отиде од куќата на својот син Сихем, пред да дојде кај Јаков да разговара со него, ете, синовите Јаковови се вратија од полето, штом чуја што направи Сихем, синот Еморов.
20 А луѓето беа многу ожалостени за својата сестра, и сите се вратија дома разгорени од гнев, пред времето да го соберат добитокот.
21 И дојдоа, седнаа пред татка си и му зборуваа со гнев, велејќи: „Сигурно смрт ќе има овој човек и неговото домаќинство, зашто Господ, Бог на целата земја, им заповеда на Ное и на неговите деца да не крадат, ниту да прељубодејствуваат; еве, Сихем ја опустоши и блудствуваше со нашата сестра, и никој од сите жители на градот не му проговори ни збор.“
22. Ти сигурно знаеш и разбираш дека смртната пресуда е за Сихем, за неговиот татко и за целиот град поради делото што го сторил.
23 И додека тие зборуваа со таткото свој за таа работа, ете, Емор, таткото Сихемов, дојде да му ги каже на Јаков зборовите на својот син за Дина. И седна пред Јаков и пред синовите негови.
24 И им рече Емор: „Душата на мојот син Сихем копнее по вашата ќерка; ве молам дајте му ја за жена и омажете се со нас; дајте ни ги вашите ќерки, а ние ќе ви ги дадеме нашите ќерки, и ќе живеете со нас во нашата земја, и ќе бидеме како еден народ во таа земја.“
25 Зашто нашата земја е многу пространа, затоа живејте во неа и тргувајте во неа, стекнувајте имот во неа и правете во неа што сакате, и никој нема да ве спречи со ни збор.
26 И Емор престана да зборува со Јакова и неговите синови, и ете, неговиот син Сихем дојде по него, и седна пред нив.
27 А Сихем им проговори на Јаков и на неговите синови: „Да најдам милост во вашите очи, па да ми ја дадете вашата ќерка, и што и да ми кажете, ќе направам за неа.“
28. Побарај од мене изобилство мираз и дар, и ќе ти го дадам; и што и да ми кажеш, тоа ќе го направам; и кој и да се побуни против твоите наредби, нека умре; само дај ми ја девојката за жена.
29 А Симеон и Леви им одговорија лукаво на Емор и на неговиот син Сихем, велејќи: „Сè што ни рековте, ќе направиме за вас.“
30 И ете, нашата сестра е во твојата куќа, но држи се подалеку од неа додека не му пратиме на нашиот татко Исак за оваа работа, зашто не можеме ништо да направиме без негова согласност.
31 Зашто тој ги знае патиштата на нашиот татко Авраам, и што и да ни каже, ќе ви кажеме, ништо нема да скриеме од вас.
32 Симеон и Леви им го кажаа ова на Сихем и на неговиот татко, за да најдат изговор и да се советуваат што да се прави со Сихем и со неговиот град во врска со оваа работа.
33 Кога Сихем и неговиот татко ги чуја зборовите на Симеон и Леви, им се чинеше добро, па Сихем и неговиот татко излегоа да си одат дома.
34 И кога си отидоа, синовите Јаковови му рекоа на својот татко: „Ете, знаеме дека смртта им следува на овие зли луѓе и на нивниот град, затоа што го прекршија она што Бог им го заповеда на Ное и на неговите деца и на неговото потомство по нив.“
35 И затоа што Сихем го направи тоа со нашата сестра Дина, осквернувајќи ја, зашто таква гнасотија никогаш нема да се прави меѓу нас.
36 Затоа сега знај и види што ќе направиш, и побарај совет и изговор што ќе им се направи, за да ги убиеш сите жители на овој град.
37 И Симеон им рече: „Еве еден добар совет за вас: кажете им да обрежат секое машко меѓу нив како што сме обрежани ние; а ако не сакаат, ќе им ја земеме нашата ќерка и ќе си одиме.“
38 И ако се согласат да го сторат ова и ќе го сторат, тогаш кога ќе бидат потонати од болка, ќе ги нападнеме со нашите мечеви, како врз некој што е тивок и мирен, и ќе го убиеме секој машки човек меѓу нив.
39 И им се допадна советот на Симеон, и Симеон и Леви решија да постапат со нив како што беше предложено.
40 Утредента, Сихем и неговиот татко Емор се вратија кај Јаков и неговите синови, за да разговараат за Дина и да чујат каков одговор ќе дадат синовите Јаковови на нивните зборови.
41 А синовите Јаковови им зборуваа со измама, велејќи: „Му ги кажавме на таткото наш Исак сите ваши зборови, и вашите зборови му се допаднаа.“
42 Но тој ни рече: „Така му заповеда Авраам, неговиот татко, од Бога, Господарот на целата земја, дека секој човек, кој не е од неговото потомство, кој сака да земе една од неговите ќерки, треба да ги обрезува сите негови машки синови, како што сме обрезани ние, и тогаш можеме да му ја дадеме нашата ќерка за жена.“
43 Сега ти ги објавивме сите наши патишта што ни ги кажа нашиот татко, зашто не можеме да го направиме она што ни го кажа, да ја дадеме нашата ќерка на необрежан човек, зашто тоа е срам за нас.
44Но, еве, ќе се согласиме со тебе да ти ја дадеме нашата ќерка, а ќе ги земеме и твоите ќерки, и ќе живееме меѓу тебе и ќе бидеме еден народ, како што рече, ако нè послушаш и се согласиш да бидеш како нас, да обрезуваш секој машки од тебе, како што сме ние обрезани.
45. Ако не нè послушате и не обрежуваме секое машко дете, како што ние сме обрежани, како што сме

заповедале, тогаш ќе дојдеме кај вас и ќе ја земеме нашата ќерка од вас и ќе си одиме.
46 Сихем и неговиот татко Емор ги чуја зборовите на синовите Јаковови, и тоа им се допадна многу. И Сихем и неговиот татко Емор побрзаа да ги исполнат желбите на синовите Јаковови, зашто Сихем многу ја сакаше Дина, и душата му беше приврзана кон неа.
47 Сихем и неговиот татко Емор брзо се упатија кон градската порта и ги собраа сите луѓе од својот град и им ги кажаа зборовите на синовите Јаковови, велејќи:
48 Дојдовме кај овие луѓе, синовите Јаковови, и им зборувавме за нивната ќерка, и овие луѓе се согласија да постапат според нашите желби, и ете, нашата земја е голема за нив, и тие ќе живеат во неа и ќе тргуваат во неа, и ние ќе бидеме еден народ; ќе ги земеме нивните ќерки, а нашите ќерки ќе им ги дадеме за жени.
49 Но само под овој услов овие луѓе ќе се согласат да го сторат ова, дека секој маж меѓу нас ќе биде обрежан како што се обрежани, како што им заповедал нивниот Бог, и кога ќе постапиме според нивните упатства да бидеме обрежани, тогаш тие ќе живеат меѓу нас, заедно со нивниот добиток и имот, и ние ќе бидеме како еден народ со нив.
50 И кога сите луѓе од градот ги чуја зборовите на Сихем и на неговиот татко Емор, сите луѓе од нивниот град се согласија со овој предлог и се согласија да бидат обрежани, зашто Сихем и неговиот татко Емор беа многу почитувани од нив, бидејќи беа кнезови на земјата.
51 Утредента, Сихем и неговиот татко Емор станаа рано наутро и ги собраа сите мажи од својот град во средината на градот. Ги повикаа синовите Јаковови, кои ги обрежаа сите машки што им припаѓаа на тој и на другиот ден.
52 И ги обрежаа Сихем и Емор, неговиот татко, и петте браќа Сихемови, и потоа секој стана и си отиде дома, зашто тоа беше од Господа против градот Сихем, и од Господа беше советот на Симеон во таа работа, за да го предаде Господ градот Сихем во рацете на двајцата синови Јаковови.

ПОГЛАВЈЕ 34

1 И бројот на сите обрежани мажи беше шестотини четириесет и пет мажи и двесте четириесет и шест деца.
2 Но Хидекем, синот на Перед, таткото на Емор, и неговите шест браќа, не сакаа да ги послушаат Сихем и неговиот татко Емор, и тие не сакаа да бидат обрежани, зашто предлогот на синовите Јаковови им беше одвратен, и нивниот гнев беше многу разгорен поради тоа што луѓето од градот не ги послушаа.
3 И вечерта на вториот ден најдоа осум мали деца кои не беа обрежани, зашто нивните мајки ги беа скриле од Сихем и од неговиот татко Емор, и од луѓето од градот.
4 И Сихем и неговиот татко Емор испратија да ги доведат пред нив за да бидат обрежани, кога Хидекем и неговите шест браќа се нафрлија врз нив со своите мечеви и се обидоа да ги убијат.
5 И тие сакаа да ги убијат и Сихем и неговиот татко Емор, а сакаа да ја убијат и Дина со нив поради оваа работа.
6 И им рекоа: „Што е тоа што го направивте? Зар нема жени меѓу ќерките на вашите браќа Хананејци, па да сакате да земете ќерки Евреи, кои порано не ги познававте, и да го правите она што вашите татковци не ви го заповедаа?“
7 Замислуваш ли дека ќе успееш преку ова дело што го направи? И што ќе им одговориш во врска со ова на твоите браќа Хананејци, кои ќе дојдат утре и ќе те прашаат за ова?
8 И ако вашето дело не им се покаже праведно и добро во нивните очи, што ќе правите за вашите животи, а мене за нашите животи, кога не ги послушавте нашите гласови?
9 И ако жителите на земјата и сите ваши браќа, синовите Хамови, чујат за вашите дела, велејќи:
10 Поради една Еврејка, Сихем и Емор, неговиот татко, и сите жители на нивниот град, направија она што не го познаваа и што нивните предци никогаш не им го заповедаа. Каде ќе избегате тогаш или каде ќе го скриете вашиот срам, во сите ваши денови пред вашите браќа, жителите на земјата Хананска?
11 Затоа сега не можеме да го поднесеме ова што го направивте, ниту можеме да бидеме оптоварени со овој јарем што не ни го наложија нашите предци.
12 Ете, утре ќе одиме и ќе ги собереме сите наши браќа, ханаанските браќа што живеат во земјата, и сите ќе дојдеме и ќе ве поразиме вас и сите што се надеваат на вас, така што нема да остане ниту остаток ниту од вас ниту од нив.
13 И кога Емор, неговиот син Сихем и сите жители на градот ги чуја зборовите на Хидекем и неговите браќа, многу се исплашија за својот живот од нивните зборови и се покајаа за она што го направија.
14 И Сихем и неговиот татко Емор им одговорија на таткото свој Хидекем и на неговите браќа, и тие им рекоа: „Вистина е сè што ни кажавте.“
15 Немојте сега да зборувате, ниту да мислите во срцата ваши дека поради љубовта кон Евреите го направивме ова што нашите предци не ни го заповедаа.
16 Но, бидејќи видовме дека не им беше намера и желба да се согласат со нашите желби во врска со нивната ќерка, освен под овој услов, ги послушавме нивните гласови и го направивме ова дело што го видовте, за да ја добиеме нашата желба од нив.
17 И кога ќе го добиеме нашето барање од нив, ќе се вратиме кај нив и ќе направиме со нив она што ни го кажувате.
18 Ве молиме, тогаш, да почекате и да се задржите додека нашето тело не заздрави и повторно не станеме силни, а потоа ќе одиме заедно против нив и ќе им направиме она што е во вашите срца и во нашите.
19 И Дина, ќерката Јаковова, ги чу сите зборови што ги кажаа Хидекем и неговите браќа, и што им одговорија Емор, неговиот син Сихем и жителите на нивниот град.
20 И таа брзо испрати една од своите слугинки, што ја беше испратил нејзиниот татко, да се грижи за неа во куќата Сихемска, кај нејзиниот татко Јаков и кај нејзините браќа, велејќи:
21 Така советуваа Хидекем и неговите браќа за тебе, а така им одговорија Емор, Сихем и жителите на градот.

22 И кога Јаков ги чу овие зборови, се исполни со гнев, и се налути на нив, и неговиот гнев се разгоре против нив.
23 И Симеон и Леви се заколнаа и рекоа: „Жив е Господ, Бог на целата земја, дека утре во ова време нема да остане ниту еден остаток во целиот град.“
24 И се сокрија дваесет млади луѓе, кои не беа обрежани, и тие млади луѓе се бореа против Симеон и Леви. Симеон и Леви убија осумнаесет од нив, а двајца избегаа од нив и избегаа во некои јами со вар што беа во градот. Симеон и Леви ги бараа, но не можеа да ги најдат.
25 Симеон и Леви продолжија да одат низ градот и ги убија сите жители на градот со меч, не оставајќи никого жив.
26 И имаше голема врева во средината на градот, и плачот на луѓето од градот се искачи до небото, и сите жени и деца плачеа гласно.
27 Симеон и Леви го погубија целиот град, не оставија ниту еден маж во целиот град.
28 И ги убија Емор и неговиот син Сихем од острилото на мечот, а ја одведоа Дина од куќата Сихемова и си заминаа оттаму.
29 И синовите Јаковови отидоа и се вратија, и наидоа на убиените, и го ограбија целиот нивни имот, што беше во градот и во полето.
30 И додека го собираа пленот, триста луѓе станаа и фрлаа прав врз нив и ги удираа со камења. Симеон се сврте кон нив и ги уби сите со острилото на мечот. Симеон се сврте пред Леви и влезе во градот.
31 И ги зедоа нивните овци, нивните волови и нивниот добиток, а исто така и останатите жени и мали деца, и ги одведоа сите нив, и отворија порта и излегоа и дојдоа кај својот татко Јаков со енергија.
32 И кога Јаков виде сè што му направија на градот и го виде пленот што го зедоа од нив, се налути многу на нив и им рече: „Што ми направивте? Ете, си најдов спокојство меѓу жителите на земјата Ханаанци, и никој од нив не се мешаше во мене.“
33 А сега ме направи одвратен кај жителите на земјата, меѓу Ханаанците и Ферезејците, а јас сум само мал број, и сите тие ќе се соберат против мене и ќе ме убијат кога ќе чујат за твојата работа со своите браќа, и јас и мојот дом ќе бидеме истребени.
34 Симеон и Леви и сите нивни браќа со нив му одговорија на таткото свој Јаков и му рекоа: „Ете, ние живееме во оваа земја, а Сихем ли ќе ѝ направи вака на сестрата наша? Зошто молчиш пред сè што направи Сихем? И дали ќе постапи со сестрата наша како со блудница по улиците?“
35 А бројот на жените што Симеон и Леви ги заробија од градот Сихем, а не ги убија, беше осумдесет и пет, кои не познаваа маж.
36 Меѓу нив имаше и една млада девојка со убав изглед и убави углед, по име Буна, која Симеон ја зеде за жена. Бројот на машките што ги заробија, а не ги убија, беше четириесет и седум мажи, а останатите ги убија.
37 И сите млади мажи и жени што Симеон и Леви ги беа одвеле во заробеништво од градот Сихем, им беа слуги на синовите Јаковови и на нивните деца по нив, сè до денот кога синовите Јаковови излегоа од земјата Египетска.
38 И кога Симеон и Леви излегоа од градот, станаа двајцата младичи што останаа, кои се беа скриле во градот и не умреле меѓу луѓето. Овие младичи влегоа во градот и се шетаа низ него, и го најдоа градот пуст без мажи, а само жени плачеа. И тие младичи извикаа и рекоа: „Еве, ова е злото што синовите на Јаков Евреинот му го направија на овој град, кога денес уништија еден од ханаанските градови и не се плашеа за својот живот во целата ханаанска земја.“
39 И овие луѓе го напуштија градот и отидоа во градот Тапнах, и дојдоа таму и им раскажаа на жителите на Тапнах сè што им се случило и сè што синовите Јаковови направиле со градот Сихем.
40 И веста стигна до Јашув, царот на Тапнах, и тој испрати луѓе во градот Сихем за да ги видат тие млади луѓе, зашто царот не им веруваше во таа приказна, велејќи: „Како можат двајца луѓе да опустошат толку голем град како Сихем?“
41 И се вратија гласниците на Јасув и му јавија, велејќи: „Дојдовме во градот, и тој е разурнат; таму нема ниту еден човек, туку само жени што плачат; таму нема ниту овци, ниту добиток, зашто сè што беше во градот, синовите Јаковови го одведоа.
42 И Јашув се чудеше на тоа и рече: „Како можат двајца луѓе да го направат ова, да разорат толку голем град, а ниту еден да не може да им се спротивстави?“
43 Зашто такво нешто не се случило од деновите на Нимрод, ниту од најдалечното време се случило слично. И Јасув, царот на Тапнах, му рече на својот народ: „Бидете храбри, и ние ќе одиме да се бориме против овие Евреи, и ќе им направиме како што направија со градот, и ќе се одмаздиме за делото на луѓето од градот.“
44 И Јасув, царот на Тапнах, се советуваше со своите советници за ова прашање, и неговите советници му рекоа: „Сам нема да ги победиш Евреите, зашто тие мора да бидат силни за да ја извршат оваа работа за целиот град.“
45 Ако двајца од нив го опустошат целиот град, а никој не им се спротивстави, сигурно ако ти одиш против нив, сите тие ќе се кренат против нас и ќе нè уништат исто така.
46 Но, ако испратиш до сите цареви што нè опкружуваат и ги оставиш да се соберат, тогаш ние ќе одиме со нив и ќе се бориме против синовите Јаковови, и тогаш ќе ги победиш.
47 И Јашув ги чу зборовите на своите советници, и нивните зборови му се допаднаа нему и на неговиот народ, и тој така направи. И Јашув, царот на Тапнах, испрати до сите аморејски цареви што го опкружуваа Сихем и Тапнах, велејќи:
48 Качи се со мене и помогни ми, за да го поразиме Јаков Евреинот и сите негови синови и да ги истребиме од земјата, зашто така направи со градот Сихем, а не знаеш ли за тоа?
49 И сите аморејски цареви чуја за злото што синовите Јаковови му го направија на градот Сихем, и многу се зачудија од нив.

50 И се собраа седумте цареви аморејски со сите свои војски, околу десет илјади луѓе со извлечени мечеви, и дојдоа да се борат против синовите Јаковови. И Јаков чу дека царевите аморејски се собрале да се борат против неговите синови, и Јаков се исплаши многу и го вознемири тоа.
51 И извика Јаков против Симеона и Леви, велејќи: „Што е тоа дело што го направивте? Зошто ми наштетивте, за да ги доведете против мене сите синови Хананејци, за да ме истребите мене и мојот дом? Јас и мојот дом бевме мирни, а вие ми го направивте ова и ги разгневивте жителите на земјата против мене со вашите постапки.“
52 А Јуда му одговори на таткото свој: „Зар залудно ги убија моите браќа Симеон и Леви сите жители на Сихем? Навистина затоа што Сихем ја понижи нашата сестра и ја прекрши заповедта на нашиот Бог кон Ное и неговите деца, зашто Сихем ја зеде нашата сестра со сила и изврши прељуба со неа.“
53 И Сихем го направи сето ова зло, и никој од жителите на неговиот град не се спротивстави, велејќи му: „Зошто го правиш ова? Затоа моите браќа отидоа и го поразија градот, и Господ го предаде во нивните раце, зашто жителите негови ги прекршија заповедите на нашиот Бог. Зар тогаш залудно го направија сето ова?“
54. И сега, зошто си исплашен или вознемирен, и зошто си незадоволен од моите браќа, и зошто се разгорува твојот гнев против нив?
55 Нашиот Бог, Кој им го предаде во рацете градот Сихем и неговите жители, ќе ги предаде во наши раце и сите ханаански цареви што доаѓаат против нас, и ние ќе направиме со нив како што направија моите браќа со Сихем.
56. Сега биди смирен околу нив и отфрли ги своите стравови, но надевај се на Господа, нашиот Бог, и моли Му се да ни помогне и да нè избави, и да ги предаде нашите непријатели во наши раце.
57 И Јуда му викна на еден од слугите на својот татко: „Оди сега и види каде се наоѓаат царевите што доаѓаат против нас со своите војски.“
58 И слугата отиде и погледна далеку, и се искачи спроти гората Сион, и ги виде сите логори на царевите како стојат во полето, и се врати во Јуда и рече: „Ете, царевите се сместени во полето со сите свои логори, народ многубројен, како песок на морскиот брег.“
59 И Јуда им рече на Симеон и Леви и на сите свои браќа: „Јакнете се и бидете храбри синови, зашто Господ, нашиот Бог, е со нас; не бојте се од нив!“
60 Секој нека излезе, опашан со своето бојно оружје, со својот лак и со својот меч, и ние ќе одиме и ќе се бориме против овие необрезани луѓе; Господ е наш Бог, Тој ќе нè спаси.
61 И станаа, и секој се опаша со своето бојно оружје, големи и мали, единаесет синови Јаковови, и сите слуги Јаковови со нив.
62 И сите слуги Исакови, што беа со Исак во Хеврон, дојдоа кај нив вооружени во секакви бојни оружја, а синовите Јаковови и нивните слуги, сто и дванаесет луѓе, тргнаа кон тие цареви, а и Јаков тргна со нив.
63 И синовите Јаковови испратија кај својот татко Исак, синот Авраамов, во Хеврон, односно Кират-Арба, да му кажат:
64. Те молиме за нас пред Господа, нашиот Бог, да нè заштити од рацете на Хананците, кои доаѓаат против нас, и да ги предаде во наши раце.
65. И Исак, синот Авраамов, Му се помоли на Господа за своите синови и рече: „Господи Боже, Ти му вети на татко ми, велејќи: ‘Ќе го умножам потомството твое како ѕвездите небесни!’ И ми вети, и исполни го зборот свој, сега кога ханаанските цареви се собраа за да војуваат против моите синови, зашто тие не направија никаква насилна работа.’“
66. Затоа сега, Господи Боже, Боже на целата земја, Те молам, изопачи ја намерата на овие цареви за да не војуваат против моите синови.
67 И ќе ги врежам срцата на овие кралеви и нивниот народ со стравот од моите синови и ќе ја срушам нивната гордост, за да се одвратат од моите синови.
68. И со Твојата силна рака и со Твојата испружена мишка избави ги од нив моите синови и нивните слуги, зашто во Твоите раце е силата и моќта да го направиш сето ова.
69 И синовите Јаковови и нивните слуги отидоа кон тие цареви и се надеваа на Господа, својот Бог. И додека одеа, нивниот татко Јаков му се помоли на Господа и рече: „Господи Боже, силен и возвишен Боже, Кој царуваш од дамнина, оттогаш до сега и засекогаш!
70 Ти си Оној, Кој ги разгорува војните и ги прекинува, во Твојата рака е силата и моќта за воздигнување и соборување; О, нека биде прифатлива мојата молитва пред Тебе, за да се свртиш кон Мене со Твојата милост, за да ги врежеш срцата на овие цареви и нивниот народ со стравот од Моите синови, и да ги исплашиш нив и нивните логори, и со Твојата голема милост да ги избавиш сите што се надеваат на Тебе, зашто Ти си Тој што можеш да ни ги потчиниш луѓето и да ги покоруваш народите под наша власт.

ПОГЛАВЈЕ 35

1 И сите аморејски цареви дојдоа и застанаа на полето за да се советуваат со своите советници што да се прави со синовите Јаковови, зашто сè уште се плашеа од нив, велејќи: „Ете, двајца од нив го убија целиот град Сихем.“
2 И Господ ги слушна молитвите на Исак и Јаков, и ги исполни срцата на сите советници на овие цареви со голем страв и ужас, така што тие едногласно извикаа:
3 Дали си денес глупав? Или немаш ли во тебе разум, па ќе се бориш со Евреите? Зошто денес се радуваш на сопствената пропаст?
4 Ете, двајца од нив дојдоа во градот Сихем без страв и ужас, и ги убија сите жители на градот, така што никој не им се спротивстави. Како ќе можете да се борите против сите нив?
5 Сигурно знаете дека нивниот Бог е многу мил кон нив и дека направил за нив силни дела какви што не се правеле од дамнина, и меѓу сите богови на народите

нема никој што може да направи како Неговите силни дела.
6 Навистина, тој го избави нивниот татко Авраам, Евреинот, од раката на Нимрод и од раката на целиот негов народ, кој многупати се обидуваше да го убие.
7 Тој го избави и од огнот во кој го беше фрлил царот Нимрод, и неговиот Бог го избави од него.
8 И кој друг може да направи слично? Навистина Авраам беше тој што ги уби петте цареви на Елам, кога го допреа синот на неговиот брат, кој во тие денови живееше во Содом.
9 И го зеде неговиот слуга, кој беше верен во неговиот дом, и неколкумина од неговите луѓе, и ги гонеа царевите на Елам во една ноќ и ги убија, и му го вратија на синот на неговиот брат целиот негов имот што му го беа одзеле.
10 И сигурно знаете дека Богот на овие Евреи е многу воодушевен од нив, а и тие се воодушевени од него, бидејќи знаат дека тој ги избавил од сите нивни непријатели.
11 И ете, поради љубовта кон својот Бог, Авраам го зеде својот единствен и драг син и намисли да го принесе како жртва паленица на својот Бог, и да не беше Бог кој го спречи во тоа, тој тогаш ќе го направеше тоа поради љубовта кон својот Бог.
12 И Бог ги виде сите негови дела, му се заколна и му вети дека ќе ги избави неговите синови и целото негово потомство од секоја неволја што ќе ги снајде, затоа што го направи ова и преку својата љубов кон својот Бог ја задуши неговата сочувство кон своето дете.
13 И не сте ли чуле што им направи нивниот Бог на фараонот, царот египетски, и на Авимелех, царот герарски, кога ја зедоа жената на Авраам, кој рече за неа: „Таа ми е сестра! За да не го убијат поради неа и да помислат да ја земат за жена? И Бог им направи на нив и на нивниот народ сè што чу.
14 И ете, самите видовме со свои очи дека Исав, братот Јаковов, дојде кај него со четиристотини луѓе, со намера да го убие, зашто се сети дека му го одзеде благословот на татко му.
15 И тој отиде да го пречека кога се враќаше од Сирија, за да ја победи мајката со децата, и кој го избави од неговите раце ако не неговиот Бог, на кого се надеваше? Тој го избави од рацете на неговиот брат, а и од рацете на неговите непријатели, и сигурно повторно ќе ги заштити.
16 Кој не знае дека нивниот Бог им даде сила да му го направат на градот Сихем злото за кое слушна?
17 Дали тогаш двајца луѓе би можеле со сопствена сила да уништат толку голем град како Сихем, ако не беше нивниот Бог, во кого се надеваа? Тој им рече и им направи сè ова за да ги убие жителите на градот во нивниот град.
18 И можеш ли тогаш да ги победиш оние што излегоа од твојот град за да се борат против сите нив, дури и ако ти дојдат на помош илјада пати повеќе?
19 Сигурно знаеш и разбираш дека не доаѓаш да се бориш против нив, туку доаѓаш да војуваш против нивниот Бог, Кој ги избра, и затоа сите дојдовте денес да бидете истребени.
20 Затоа, сега воздржете се од ова зло што се обидувате да си го нанесете, и подобро ќе ви биде да не одите во војна против нив, иако се малкубројни, зашто нивниот Бог е со нив.
21 И кога аморејските цареви ги чуја сите зборови на своите советници, срцата им се исполнија со ужас, и се исплашија од синовите Јаковови и не сакаа да се борат против нив.
22 И ги наведнуваа ушите кон зборовите на своите советници и ги слушаа сите нивни зборови, и зборовите на советниците им се допаднаа на царевите, и тие го направија тоа.
23 И царевите се свртија и се воздржаа од синовите Јаковови, зашто не се осмелија да им се приближат за да војуваат со нив, зашто многу се плашеа од нив, и срцата им се стопија во нив од страв од нив.
24 Зашто ова дојде од Господа кон нив, зашто ги слушна молитвите на своите слуги Исак и Јаков, зашто тие се надеваа на Него; и сите овие цареви се вратија со своите логори во тој ден, секој во својот град, и во тоа време не се бореа со синовите на Јаков.
25 И синовите Јаковови се задржаа тој ден до вечерта спроти планината Сион, и откако видоа дека овие цареви не дојдоа да се борат против нив, синовите Јаковови се вратија дома.

ПОГЛАВЈЕ 36

1 Во тоа време му се јави Господ на Јаков и му рече: „Стани, оди во Ветил и остани таму; и направи таму жртвеник на Господа, Кој ти се јави, Кој те избави тебе и твоите синови од неволја.“
2 И стана Јаков, неговите синови и сè што му припаѓаше, и отидоа и дојдоа во Ветил според словото Господово.
3 Јаков имаше деведесет и девет години кога отиде во Ветил. Јаков, неговите синови и сиот народ што беше со него, останаа во Ветил, во Луз. Таму Му изгради жртвеник на Господа, Кој му се јави. Јаков и неговите синови останаа во Ветил шест месеци.
4Во тоа време умре Девора, ќерката на Уз, доилката на Ревека, која беше со Јаков; и Јаков ја погреба под Ветил, под дабот што беше таму.
5 Во тоа време умре и Ревека, ќерката на Ватуил, мајката на Јаков, во Хеврон, односно Кирет-Арба, и беше погребана во пештерата Махпела, што Авраам ја купи од синовите Хетееви.
6 А Ревека поживе сто триесет и три години, кога умре. Кога Јаков чу дека неговата мајка Ревека умрела, горко заплака за мајка си и направи голема тага за неа и за Девора, нејзината доилка, под дабот. И го нарече тоа место Алон-Бахут.
7 И Лаван Сириецот умре во тие денови, зашто Бог го удри затоа што го прекрши заветот што беше меѓу него и Јаков.
8 А Јаков имаше сто години кога му се јави Господ, го благослови и го нарече Израел. Во тие дни зачна Рахил, жената Јаковова.
9 Во тоа време Јаков и сè што беше негово тргнаа од Ветил за да одат во домот на својот татко, во Хеврон.

10 И додека одеа по патот, а имаше уште малку пат до Ефрата, Рахила роди син; имаше тешки породувања и умре.
11 Јаков ја погреба на патот кон Ефрата, односно Витлеем, и постави споменик на нејзиниот гроб, кој стои таму до ден-денес. Рахила поживеа четириесет и пет години, па умре.
12 И Јаков го нарече името на синот свој, што му се роди, што му го роди Рахила, Венијамин, зашто му се роди во земјата од десната страна.
13 А по смртта на Рахила, Јаков го постави својот шатор во шаторот на нејзината слугинка Билха.
14 Рувим завидуваше на својата мајка Лија поради тоа, се исполни со гнев, стана во својот гнев и отиде и влезе во шаторот на Вилха, и оттаму ја крена постелата на таткото свој.
15 Во тоа време на синовите Рувимови им беше одземен делот од првородството, заедно со царската и свештеничката служба, зашто тој ја оскверни постела на татко си; првородството му беше дадено на Јосифа, царската служба на Јуда, а свештенството на Леви, зашто Рувим ја оскверни постела на татко си.
16 А ова е родословот на Јаков, што му се родија во Падан Арам. Јаковови синови беа дванаесет.
17 Синови на Лија беа: првороденият Рувим, Симеон, Леви, Јуда, Исахар, Завулон и нивната сестра Дина; а синови на Рахила беа: Јосиф и Венијамин.
18 Синови на Зилфа, слугинката на Лија, беа Гад и Асер, а синови на Билха, слугинката на Рахила, беа Дан и Нефталим; тоа се синовите на Јаков, кои му се родија во Падан Арам.
19 И Јаков, неговите синови и сè што му припаѓаше, тргнаа на пат и стигнаа во Мамре, односно во Кирет-Арва, што е во Хеврон, каде што живееја Авраам и Исак како придојденици. Јаков, неговите синови и сè што му припаѓаше, живееше кај таткото свој во Хеврон.
20 И неговиот брат Исав, неговите синови и сè што му припаѓаше, отидоа во земјата Сеир и се населија таму, и имаа имот во земјата Сеир. И синовите Исавови беа плодни и многу се намножија во земјата Сеир.
21 А ова се родословите на Исав, што му се родија во земјата ханаанска. Исавови синови беа пет.
22 Ада му го роди на Исав својот првенец Елифаз; му го роди и Рагуил; а Ахливама му ги роди Јеус, Јалам и Корај.
23 Ова се Исавовите деца, кои му се родија во земјата Хананска; синови на Елифаз, синот Исавов, беа Теман, Омар, Сефо, Гатам, Кенез и Амалекс; а синови Рагуилови беа Нахат, Зарах, Шама и Миза.
24 Јеусови синови беа Тимна, Алва и Јетет; а Јаламови синови беа Ала, Финор и Кенез.
25 Синови на Корај беа Теман, Мивзар, Магдиел и Ерам; тоа се семејствата на синовите Исавови според нивните кнежевства во земјата Сеир.
26 А ова се имињата на синовите на Сеир Хореецот, жители на земјата Сеир: Лотан, Совал, Севеон, Ана, Дишан, Езер и Дишон, седум синови.
27 Лотанови синови беа Хориј, Еман и нивната сестра Тимна, односно Тимна, која дојде кај Јаков и неговите синови, но тие не ја послушаа. Таа отиде и му стана наложница на Елифаз, синот Исавов, и му го роди Амалик.
28 Синови на Совал беа Алван, Манахат, Евал, Шефо и Онам, а синови на Севеон беа Аја и Ана. Тоа беше Ана, кој ги најде Јемимците во пустината кога ги пасеше ослињата на својот татко Севеон.
29 И додека ги хранеше ослињата на татко му, ги водеше во пустината во различно време за да ги храни.
30 И еден ден ги одведе во една пустина на брегот на морето, спроти пустината на народот, и додека ги пасеше, ете, од другата страна на морето дојде многу силна бура и ги запре магаринјата што пасеа таму, и сите застанаа.
31 Потоа, околу сто и дваесет големи и страшни животни излегоа од пустината од другата страна на морето, и сите дојдоа на местото каде што беа ослите, и таму се сместија.
32 И тие животни, од средината надолу, беа во облик на човечки деца, а од средината нагоре, некои имаа сличност на мечки, а некои на клепки, со опашки зад нив меѓу рамената што се протегаа до земјата, како опашките на духифатот, и овие животни дојдоа, се качија и се качија на овие магаринја, и ги одведоа, и си отидоа до ден-денес.
33 И едно од овие животни се приближи до Ана и го удри со опашката, а потоа избега оттаму.
34 И кога ја виде оваа работа, многу се исплаши за својот живот, па избега и избега во градот.
35 И им раскажа на синовите и браќата свои сè што му се случи. Многу луѓе отидоа да ги бараат ослињата, но не можеа да ги најдат. Ана и неговите браќа повеќе не отидоа на тоа место од следниот ден, зашто многу се плашеа за своите животи.
36 Синови на Ана, синот Сеиров, беа Дишон и неговата сестра Ахливама; синови на Дишон беа Хемдан, Есван, Итран и Херан; синови на Езер беа Билхан, Заван и Акан; синови на Дишон беа Уз и Аран.
37 Тоа се родовите на синовите на Сеир Хореецот, според нивните кнежевства во земјата Сеир.
38 И Исав и неговите синови се населија во земјата на Сеир Хореецот, жител на таа земја, и имаа имоти во неа, беа плодни и многу се множеа. И Јаков и неговите синови и сè што им припаѓаше живееја со нивниот татко Исак во земјата Хананска, како што му заповеда Господ на Авраам, нивниот татко.

ПОГЛАВЈЕ 37

1 Во сто и петтата година од животот на Јаков, односно во деветтата година од живеењето на Јаков со своите деца во земјата Хананска, тој дојде од Падан Арам.
2 Во тие денови Јаков тргна од Хеврон со своите деца, и отидоа и се вратија во градот Сихем, тие и сè што им припаѓаше, и се населија таму, зашто синовите Јаковови добија добра и плодна земја за својот добиток во градот Сихем, а градот Сихем беше обновен, и во него имаше околу триста мажи и жени.
3 Јаков, неговите деца и сè што му припаѓаше живееја во делот од полето што Јаков го купи од Емор, таткото Сихемов, кога се врати од Падан Арам, пред Симеон и Леви да го освојат градот.

4 И сите цареви ханански и аморејски, што го опкружуваа градот Сихем, слушнаа дека синовите Јаковови повторно дошле во Сихем и се населија таму.
5 И рекоа: „Дали синовите на Јаков Евреинот ќе се вратат во градот и ќе живеат во него откако ќе ги поразат неговите жители и ќе ги истераат? Дали сега ќе се вратат и ќе ги истераат оние што живеат во градот или ќе ги убијат?“
6 И сите ханаански цареви повторно се собраа и се собраа за да војуваат против Јаков и неговите синови.
7 И Јасув, царот на Тапнах, им испрати гласници и на сите свои соседни цареви, на Елан, царот на Гас, и на Ихури, царот на Сило, и на Паратон, царот на Хазар, и на Суси, царот на Сартон, и на Лаван, царот на Вет-Хоран, и на Савир, царот на Отнај, велејќи:
8 Качете се кај мене и помогнете ми, и да ги победиме Јаков Евреинот и неговите синови и сè што му припаѓа, зашто тие повторно дојдоа во Сихем за да го освојат и да ги убијат неговите жители како и порано.
9 И сите овие цареви се собраа и дојдоа со сите свои логори, народ многубројен како песокот на морскиот брег, и сите беа спроти Тапнах.
10 И излезе Јасув, царот на Тапнах, против нив со целата своја војска и се улогорија кај нив спроти Тапнах, надвор од градот. И ги подели сите тие цареви на седум чети, седум логори против синовите на Јаков.
11 И им испратија порака на Јаков и на неговиот син, велејќи: „Излезете сите кај нас за да се состанеме заедно во рамнината и да им се одмаздиме на луѓето од Сихем, кои ги убивте во нивниот град, а сега повторно ќе се вратите во градот Сихем и ќе живеете во него, и ќе ги убиете неговите жители како порано.“
12 И синовите Јаковови го чуја тоа и нивниот гнев се разгоре многу поради зборовите на ханаанските цареви. Десет од синовите Јаковови побрзаа и станаа, и секој од нив го препаша своето бојно оружје; а со нив беа сто и двајца од нивните слуги, вооружени во бојни редови.
13 И сите тие луѓе, синовите Јаковови со нивните слуги, отидоа кон тие цареви, а со нив беше и нивниот татко Јаков, и сите стоеја на купиштето Сихем.
14 И Јаков Му се помоли на Господа за своите синови, ги рашири рацете кон Господа и рече: „Боже, Ти си Бог Семоќен, Ти си наш татко, Ти нè создаде, а ние сме дело на Твоите раце; Те молам, избави ги моите синови со Твојата милост од рацете на нивните непријатели, кои денес доаѓаат да се борат против нив и да ги спасат од нивните раце, зашто во Твојата рака е силата и моќта, да ги спасиш малкумина од многите.“
15 И дај им на моите синови, на твоите слуги, сила на срцето и моќ да се борат против нивните непријатели, да ги покоруваат и да ги туркаат нивните непријатели пред нив, и да не дозволуваш моите синови и нивните слуги да загинат од рацете на ханаанските синови.
16 Но, ако Ти се чини добро да ги одземеш животите на моите синови и на нивните слуги, прими ги во Твојата голема милост преку рацете на Твоите слуги, за да не загинат денес од рацете на аморејските цареви.
17 И кога Јаков престана да Му се моли на Господа, земјата се затресе од своето место, сонцето потемне, и сите тие цареви се ужасија и голем ужас ги обзеде.
18 И Господ ја услиши молитвата на Јаков, и Господ ги впие срцата на сите цареви и нивните војски со стравот и страхопочитта на синовите Јаковови.
19 Зашто Господ им даде да чујат глас од коли, глас од силни коњи од синовите Јаковови, и глас од голема војска што ги придружува.
20 И овие цареви беа зафатени од голем страв од синовите Јаковови, и додека стоеја во своите простории, ете, синовите Јаковови се нафрлија врз нив, со сто и дванаесет луѓе, со голем и страшен вик.
21 И кога царевите ги видоа синовите Јаковови како се приближуваат кон нив, уште повеќе се исплашија и беа склони да се повлечат од синовите Јаковови како и порано, и да не се борат со нив.
22 Но тие не се повлекоа, велејќи: „Ќе ни биде срам двапати да се повлекуваме од Евреите.”
23 И синовите Јаковови се приближија и се упатија кон сите овие цареви и нивните војски, и видоа, и ете, тоа беше многу силен народ, бројно како песокот морски.
24 И синовите Јаковови извикаа кон Господа и рекоа: „Помогни ни, Господи, помогни ни и услиши ни, зашто се надеваме на Тебе и не дозволувај да умреме од рацете на овие необрезани луѓе, кои денес дојдоа против нас.“
25 И синовите Јаковови се опашаа со своите воени оружја, и секој го зеде во рацете својот штит и своето копје, и пристапија кон битка.
26 И Јуда, синот Јаковов, истрча прв пред своите браќа, а со него и десетмина од своите слуги, и тргна кон тие цареви.
27 И Јасув, царот на Тапнах, излезе прв со својата војска пред Јуда, и Јуда го виде Јасув и неговата војска како доаѓаат кон него, и се разгоре гневот на Јуда, и неговиот гнев пламна во него, и тој се приближи кон битка во која Јуда го жртвуваше својот живот.
28 А Јасув со целата негова војска напредуваше кон Јуда, јавајќи на многу силен и моќен коњ. Јасув беше многу храбар човек, облечен со железо и месинг од глава до пети.
29 И додека беше на коњот, тој исфрлаше стрели со двете раце од напред и одзади, како што правеше во сите негови битки, и никогаш не го промашуваше местото кон кое ги насочуваше стрелите.
30 И кога Јасув дојде да се бори против Јуда, и фрлаше многу стрели против Јуда, Господ ја врза раката на Јасув, и сите стрели што ги испука отскокнаа врз неговите луѓе.
31 И покрај ова, Јасув продолжи да напредува кон Јуда, за да го предизвика со стрелите, но растојанието меѓу нив беше околу триесет лакти, и кога Јуда го виде Јасув како ги насочува своите стрели кон него, се стрча кон него со својата сила возбудена од гнев.
32 Јуда зеде голем камен од земјата, тежок шеесет сикли, и се стрча кон Јасув и го удри со каменот во штитот. Јасув се згрози од ударот и падна од коњот на земја.
33 И штитот се откина од раката на Јасув, и од силата на ударот се искачи на растојание од околу петнаесет лакти, и штитот падна пред вториот логор.

34 И царевите што дојдоа со Јасув ја видоа оддалеку силата на Јуда, синот Јаковов, и што му направи тој на Јасув, и многу се исплашија од Јуда.
35 И се собраа околу логорот на Јасув, гледајќи го неговиот збунетост, и Јуда го извади мечот свој и уби четириесет и двајца луѓе од логорот на Јасув. И целиот логор на Јасув избега пред Јуда, и никој не му се спротивстави. И го оставија Јасув и избегаа од него, а Јасув сè уште лежеше ничкум на земја.
36 А Јасув, откако виде дека сите луѓе од неговиот логор избегале од него, побрза и се крена со страв против Јуда, и застана на нозе спроти Јуда.
37 И Јасув водеше една битка со Јуда, поставувајќи штит врз штит, и сите луѓе на Јасув избегаа, зашто многу се плашеа од Јуда.
38 И Јасув го зеде копјето во раката за да го удри Јуда по главата. Но Јуда брзо го стави штитот на главата, притиснат на копјето на Јасув. Јудиниот штит го прими ударот од копјето на Јасув, и штитот се расцепи.
39 И кога Јуда виде дека му е расцепен штитот, брзо го извади мечот и го удри Јашув во глуждовите, му ги отсече нозете, така што Јашув падна на земја, а копјето му падна од раката.
40 И Јуда брзо го зеде копјето на Јасув, со кое му ја отсече главата и го фрли пред неговите нозе.
41 Кога синовите Јаковови видоа што Јуда му направи на Јасув, сите се упатија кон редовите на другите цареви, а синовите Јаковови се бореа против војската на Јасув и против војските на сите цареви што беа таму.
42 И синовите Јаковови убија петнаесет илјади луѓе, и ги удрија како да удираат тикви, а останатите избегаа за да си го спасат животот.
43 А Јуда сè уште стоеше покрај телото на Јашув и го соблече Јашув од неговиот оклоп.
44 И Јуда го отстрани железото и месингот што го опкружуваа Јасув, и ете, деветмина од Јасувовите војводи дојдоа да се борат против Јуда.
45 Јуда брзо крена камен од земјата и со него удри еден од нив по главата; черепот му беше скршен, а телото падна од коњот на земја.
46 А осумте преостанати војводи, откако ја видоа силата на Јуда, многу се исплашија и избегаа. Јуда со своите десет луѓе ги гонеше, ги стигнаа и ги убија.
47 И синовите Јаковови сè уште ги удираа војските на кралевите и убија многу од нив, но тие кралеви смело го задржаа својот став со своите војводи и не се повлекоа од своите места, и извикаа против оние од нивните војски што бегаа од пред синовите Јаковови, но никој не ги послуша, бидејќи се плашеа од своите животи да не умрат.
48 И сите синови Јаковови, откако ги победија војските на царевите, се вратија и дојдоа пред Јуда, а Јуда сè уште ги убиваше осумте војводи на Јасув и им ги соблекуваше облеките.
49 И Леви го виде Елон, царот на Гаш, како се приближува кон него, со своите четиринаесет војводи за да го порази, но Леви не знаеше со сигурност.
50 И Елон со своите војводи се приближи, а Леви се сврте назад и виде дека битката му е дадена одзади. Леви истрча со дванаесет свои слуги и отидоа и ги убија Елон и неговите војводи со острилото на мечот.

ПОГЛАВЈЕ 38

1 И Ихури, царот на Сило, дојде да му помогне на Елон, и се приближи до Јакова, кога Јаков го извлече лакот што го држеше во раката и со стрела го удри Ихури, што го уби.
2 И кога умре Ихури, царот на Сило, четирите преостанати цареви избегаа од својата позиција со останатите војводи и се обидоа да се повлечат, велејќи: „Немаме повеќе сила со Евреите откако ги убија тројцата цареви и нивните војводи, кои беа помоќни од нас“.
3 Кога синовите Јаковови видоа дека преостанатите цареви се повлекле од своето место, ги гонеа. И Јаков се врати од купиштето Сихем од местото каде што стоеше, и тргнаа по царевите и им се приближија со нивните слуги.
4 И царевите и војсководците со останатите нивни војски, гледајќи дека синовите Јаковови се приближуваат кон нив, се исплашија за своите животи и избегаа додека не стигнаа до градот Хазар.
5 И синовите Јаковови ги гонеа до портата на градот Хазар, и убија голем пораз меѓу царевите и нивните војски, околу четири илјади луѓе, и додека тие ја удираа војската на царевите, Јаков беше зафатен со лакот, ограничувајќи се на тоа да ги удира царевите, и ги уби сите.
6 И го уби Паратон, царот хазарски, при портата на градот Хазар, а потоа ги порази Суси, царот сартонски, и Лаван, царот ветхорински, и Савир, царот махнаима; и ги уби сите со стрели, по една стрела кон секого од нив, и тие умреа.
7 И синовите на Јаков, гледајќи дека сите цареви се мртви и дека се разбиени и се повлекуваат, продолжија да ја продолжуваат битката со војските на царевите спроти портата на Хазар, и тие сепак убија околу четиристотини од нивните луѓе.
8 И тројца од слугите на Јаков паднаа во таа битка, и кога Јуда виде дека тројца од неговите слуги загинаа, многу се нажали и пламна во него гнев против Аморејците.
9 И сите луѓе што останаа од војските на царевите се исплашија многу за своите животи, па побегнаа и ги скршија портите на ѕидините на градот Хазар, и сите влегоа во градот за да се заштитат.
10 И се скрија во средината на градот Хазар, зашто градот Хазар беше многу голем и пространа, и кога сите тие војски влегоа во градот, синовите Јаковови потрчаа по нив кон градот.
11 И четворица храбри луѓе, искусни во битка, излегоа од градот и застанаа пред градскиот влез, со извлечени мечеви и копја во рацете, и се поставија спроти синовите Јаковови, и не им дозволија да влезат во градот.
12 И Нефталим се стрча и влезе меѓу нив, и со мечот свој уби двајца од нив, отсекувајќи им ги главите со еден удар.
13 И се сврте кон другите двајца, и ете, тие избегаа, а тој ги гонеше, ги стигна, ги удри и ги уби.

14 И синовите Јаковови дојдоа во градот и видоа, и ете, имаше уште еден sид кон градот. Ја бараа портата на sидот, но не ја најдоа. И Јуда скокна на врвот од sидот, а Симеон и Леви го следеа, и сите тројца слегоа од sидот во градот.
15 Симеон и Леви ги убија сите мажи што избегаа во градот, како и жителите на градот, со нивните жени и деца, со сечилото на мечот, и викотниците од градот се издигнаа до небото.
16 И Дан и Нефталим скокнаа на sидот за да видат што предизвикува бучава на тагување, зашто синовите Јаковови беа загрижени за своите браќа, и ги слушаа жителите на градот како зборуваат со плач и молби, велејќи: „Земете сè што имаме во градот и одете си, само не нè убивајте!“
17 И кога Јуда, Симеон и Леви престанаа да ги убиваат жителите на градот, се искачија на sидот и ги повикаа Дан и Нефталим, кои беа на sидот, и другите нивни браќа. Симеон и Леви ги известија за влезот во градот, и сите синови на Јаков дојдоа да го земат пленот.
18 А синовите Јаковови го зедоа пленот од градот Хазар, овците и говедата, и имотот, и сè што можеше да се зароби, и истиот ден си заминаа од градот.
19 И следниот ден синовите на Јаков отидоа во Сартон, зашто слушнаа дека луѓето од Сартон, кои останале во градот, се собираат за да се борат со нив затоа што го убиле нивниот крал, а Сартон беше многу висок и утврден град, и имаше длабок бедем околу градот.
20 Столбот на бедемот беше висок околу педесет лакти, а широк четириесет лакти; и немаше место за човек да влезе во градот поради бедемот. Синовите Јаковови го видоа градскиот бедем и бараа влез во него, но не го најдоа.
21 Зашто влезот во градот беше одзади, и секој што сакаше да влезе во градот, поминуваше по тој пат и го обиколуваше целиот град, а потоа влегуваше во градот.
22 А кога синовите Јаковови видоа дека не можат да го најдат патот до градот, нивниот гнев се разгоре многу, и жителите на градот, гледајќи дека синовите Јаковови доаѓаат кај нив, многу се исплашија од нив, зашто беа чуле за нивната сила и што му направиле на Хазар.
23 А жителите на градот Сартон не можеа да излезат кон синовите Јаковови откако се собраа во градот за да се борат против нив, за да не влезат во градот, но кога видоа дека доаѓаат кон нив, многу се исплашија од нив, зашто слушнаа за нивната сила и што му направија на Хазар.
24 Така жителите на Сартон брзо го отстранија мостот на патот кон градот, од неговото место, пред да дојдат синовите Јаковови, и го внесоа во градот.
25 И дојдоа синовите Јаковови и го бараа патот до градот, но не го најдоа. Жителите на градот се искачија на врвот од sидот и видоа, и ете, синовите Јаковови бараа влез во градот.
26 И жителите на градот ги прекоруваа синовите Јаковови од врвот на sидот и ги проколнуваа. Синовите Јаковови ги чуја прекорите и се разгневија многу, а нивниот гнев гореше во нив.
27 И синовите Јаковови се налутија од нив, па сите станаа и скокнаа преку бедемот со силата своја, и со својата сила поминаа четириесет лакти ширина на бедемот.
28 И кога го поминаа бедемот, застанаа под градскиот sид и ги најдоа сите градски порти затворени со железни врати.
29 И синовите Јаковови се приближија да ги скршат градските порти, но жителите не им дозволија, зашто од врвот на sидот фрлаа камења и стрели врз нив.
30 А бројот на луѓето што беа на sидот беше околу четиристотини мажи. Кога синовите на Јаков видоа дека луѓето од градот не им дозволуваат да ги отворат градските порти, скокнаа и се искачија на врвот од sидот, а Јуда прв се искачи на источниот дел од градот.
31 Гад и Асер тргнаа по него до западниот агол од градот, Симеон и Леви на север, а Дан и Рувим на југ.
32 А луѓето што беа на врвот од sидот, жителите на градот, кога видоа дека синовите Јаковови доаѓаат кон нив, сите избегаа од sидот, слегоа во градот и се скрија среде градот.
33 Исахар и Нефталим, кои останаа под sидот, се приближија и ги скршија градските порти, запалија оган пред градските порти, така што железото се стопи. Сите синови на Јаков влегоа во градот, тие и сите нивни луѓе, и се бореа со жителите на градот Сартон, и ги поразија со меч, и никој не им се спротивстави.
34 И околу двесте луѓе избегаа од градот, и сите отидоа и се скрија во една кула во градот. Јуда ги гонеше до кулата и ја урна кулата, која падна врз луѓето, и сите умреа.
35 И синовите Јаковови се искачија по патот на покривот на таа кула, и видоа, и ете, друга цврста и висока кула во далечината во градот, а нејзиниот врв допираше до небото. И синовите Јаковови брзо се спуштија, и отидоа со сите свои луѓе во таа кула, и ја најдоа полна со околу триста мажи, жени и деца.
36 И синовите Јаковови нанесоа голем пораз меѓу оние луѓе во кулата, и тие избегаа и избегаа од нив.
37 Симеон и Леви ги гонеа, кога дванаесет силни и храбри луѓе излегоа кон нив од местото каде што се беа скриле.
38 И тие дванаесет луѓе водеа силна битка против Симеон и Леви, но Симеон и Леви не можеа да ги победат. Тие храбри луѓе ги скршија штитовите на Симеон и Леви, и еден од нив го удри Леви со мечот во главата, кога Леви брзо ја стави раката на главата, зашто се плашеше од мечот. Но мечот ја удри раката на Леви, и малку ѝ недостигаше за да биде отсечена раката на Леви.
39 И Леви го зграпчи мечот на јунакот во раката, го зеде од него и со него го удри во главата на силниот човек, отсекувајќи му ја главата.
40 И единаесет луѓе пристапија да се борат со Леви, зашто видоа дека еден од нив е убиен, и синовите Јаковови се бореа, но синовите Јаковови не можеа да ги победат, зашто тие луѓе беа многу силни.
41 А кога синовите Јаковови видоа дека не можат да ги победат, Симеон извика гласно и силно, а единаесетте силни луѓе се запрепастија од гласот на Симеоновиот крик.
42 И Јуда оддалеку го препозна гласот на викањето на Симеон, а Нефталим и Јуда потрчаа со своите штитови

кон Симеон и Леви, и ги најдоа како се борат со тие силни луѓе, не можејќи да ги победат, бидејќи нивните штитови беа скршени.
43 И Нефталим виде дека штитовите на Симеон и Леви се скршени, па зеде два штита од своите слуги и им ги донесе на Симеон и Леви.
44 И Симеон, Леви и Јуда во тој ден се бореа сите тројца против единаесетте јунаци до зајдисонце, но не можеа да ги победат.
45 И му го кажаа ова на Јаков, и тој многу се нажали, па се помоли на Господа, и тој и неговиот син Нефталим тргнаа против тие силни луѓе.
46 Јаков се приближи, го истегна лакот и се приближи до јунаците, уби тројца од нив со лакот, а останатите осуммина се вратија назад. И ете, војната се водеше против нив напред и назад. Тие се исплашија многу за своите животи и не можеа да им се спротивстават на синовите Јаковови, па избегаа од нив.
47 И бегајќи, ги сретнаа Дан и Асер, кои доаѓаа кон нив, и одеднаш се нафрлија врз нив, се бореа со нив и убија двајца од нив. Јуда и неговите браќа ги гонеа, ги поразија и останатите од нив и ги убија.
48 И сите синови Јаковови се вратија и шетаа низ градот, барајќи дали можат да најдат луѓе, и најдоа околу дваесет млади луѓе во една пештера во градот. Гад и Асер ги убија сите, а Дан и Нефталим ги нападнаа другите луѓе што избегаа од втората кула, и ги убија сите.
49 И синовите Јаковови ги убија сите жители на градот Сартон, освен жените и децата што ги оставија во градот, и не ги убија.
50 И сите жители на градот Сартон беа силни луѓе, еден од нив ќе гонеше илјада, а двајца од нив не сакаа да избегаат од десет илјади од останатите луѓе.
51 А синовите Јаковови ги убија сите жители на градот Сартон со меч, така што никој не им се спротивстави, а жените ги оставија во градот.
52 И синовите Јаковови го зедоа целиот плен од градот и го запленија она што го сакаа, и зедоа овци и говеда и имот од градот. И синовите Јаковови направија со Сартон и неговите жители како што направија со Хазар и неговите жители, и се свртеа и си отидоа.

ПОГЛАВЈЕ 39

1 И кога синовите Јаковови тргнаа од градот Сартон, беа поминале околу двесте лакти кога ги сретнаа жителите на Тапнах кои доаѓаа кон нив, зашто излегоа да се борат против нив, бидејќи го беа поразиле царот на Тапнах и сите негови луѓе.
2 Така сите што останаа во градот Тапнах излегоа да се борат против синовите на Јаков, и тие помислија да им го вратат пленот и грабежот што го беа зеле од Хазар и Сартон.
3 И останатите луѓе од Тапнах се бореа против синовите Јаковови на тоа место, и синовите Јаковови ги поразија, и тие избегаа пред нив, и ги гонеа до градот Арбелан, и сите паднаа пред синовите Јаковови.
4 И синовите Јаковови се вратија и дојдоа во Тапнах, за да го земат пленот од Тапнах. И кога стигнаа во Тапнах, слушнаа дека луѓето од Арбелан излегле да ги пречекаат за да го спасат пленот од своите браќа. И синовите Јаковови оставија десет свои луѓе во Тапнах за да го ограбат градот, и тргнаа кон луѓето од Арбелан.
5 И луѓето од Арбелан излегоа со своите жени да се борат против синовите на Јаков, зашто нивните жени беа искусни во битка, и излегоа околу четиристотини мажи и жени.
6 И сите синови Јаковови извикаа со силен глас и сите се стрчаа кон жителите на Арбелан, со голем и громогласен глас.
7 И жителите на Арбелан го чуја вревата од викањето на синовите Јаковови, нивното рикање како бучава од лавови и како рикање на морето и неговите бранови.
8 И страв и ужас ги обзеде срцата нивни поради синовите Јаковови, и се исплашија од нив многу, па се повлекоа и избегаа пред нив во градот. А синовите Јаковови ги гонеа до градската порта и ги претепаа во градот.
9 И синовите Јаковови се бореа против нив во градот, и сите нивни жени фрлаа праќа против синовите Јаковови. Борбата меѓу нив беше многу жестока целиот тој ден до вечерта.
10. Но синовите Јаковови не можеа да ги победат, и синовите Јаковови речиси загинаа во таа битка. Синовите Јаковови извикаа кон Господа и многу се здобија со сила кон вечерта. И синовите Јаковови ги поразија сите жители на Арбелан со меч, мажи, жени и деца.
11 И исто така и остатокот од народот што избега од Сартон, синовите Јаковови ги поразија во Арбелан, а синовите Јаковови направија со Арбелан и Тапнах како што направија со Хазар и Сартон, и кога жените видоа дека сите мажи се мртви, се качија на покривите од градот и ги удрија синовите Јаковови со камења како дожд.
12 А синовите Јаковови брзо влегоа во градот, ги грабнаа сите жени и ги убија со меч. Синовите Јаковови го зедоа целиот плен и плен, овци, говеда и добиток.
13 И синовите Јаковови направија со Махнаима како што направија со Тапнах, со Хазар и со Силом, и се вратија оттаму и си отидоа.
14 На петтиот ден, синовите на Јаков слушнаа дека народот од Гаш се собрал против нив за да се бори, бидејќи го убиле нивниот цар и своите војводи, зашто во градот Гаш имало четиринаесет војводи, а синовите на Јаков ги убиле сите во првата битка.
15 И синовите Јаковови во тој ден се опашаа со своето воено оружје и тргнаа во битка против жителите на Гаш. Во Гаш имаше силен и моќен народ од народот Аморејски. Гаш беше најсилниот и најутврдениот град од сите градови на Аморејците, и имаше три ѕида.
16 И синовите Јаковови дојдоа во Гаш и ги најдоа градските порти заклучени, а околу петстотини луѓе стоеја на врвот од најоддалечениот ѕид, а народ бројно како песок на морскиот брег им поставуваше заседа на синовите Јаковови надвор од градот, зад него.
17 И синовите Јаковови се приближија да ги отворат градските порти, и додека се приближуваа, ете, оние што беа во заседа зад градот излегоа од своите места и ги опколија синовите Јаковови.

18 А синовите Јаковови беа опколени меѓу народот на Гаш, и битката се водеше и напред и назад, и сите луѓе што беа на ѕидот фрлаа врз нив од ѕидот стрели и камења.
19 А Јуда, гледајќи дека луѓето од Гаш стануваат претешки за нив, извика со силен и продорен крик. Сите луѓе од Гаш се ужаснаа од гласот на Јудиниот вик, и луѓето паѓаа од ѕидот од неговиот силен крик. Сите што беа однадвор и во градот се исплашија многу за своите животи.
20 А синовите Јаковови сè уште се приближуваа да ги скршат градските врати, кога луѓето од Гаш фрлаа камења и стрели врз нив од врвот на ѕидот и ги натераа да избегаат од портата.
21 И синовите Јаковови се вратија против луѓето од Гас, кои беа со нив, однадвор од градот, и ги поразија ужасно, како да удираат по тикви, и не можеа да им се спротивстават на синовите Јаковови, зашто ги обзеде страв и ужас од викотницата на Јуда.
22 И синовите Јаковови ги убија сите луѓе што беа надвор од градот. Синовите Јаковови сè уште се приближуваа за да влезат во градот и да се борат под градските ѕидини, но не можеа, бидејќи сите жители на Гаш што останаа во градот ги беа опколиле ѕидините на Гаш од сите страни, така што синовите Јаковови не можеа да се приближат до градот за да се борат со нив.
23 И синовите Јаковови се приближија до еден агол за да се борат под ѕидот, а жителите на Гаш фрлаа врз нив стрели и камења како пороен дожд, и тие избегаа од под ѕидот.
24 И луѓето од Гас, кои беа на ѕидот, кога видоа дека синовите Јаковови не можат да ги надвладеат под ѕидот, ги прекорија синовите Јаковови со овие зборови, велејќи:
25 Што ти е во битката, па не можеш да победиш? Можеш ли тогаш да им направиш на силниот град Гаш и на неговите жители она што им го направи на градовите на Аморејците, кои не беа толку силни? Навистина, ти им го направи истото на оние слаби меѓу нас и ги уби на влезот од градот, зашто немаа сила кога се исплашија од звукот на твојот вик.
26 И сега ќе можете ли да се борите на ова место? Тука сигурно сите ќе умрете, а ние ќе се одмаздиме за градовите што ги опустошивте.
27 А жителите на Гаш многу ги прекоруваа синовите на Јаков и ги навредуваа со нивните богови, и постојано фрлаа стрели и камења врз нив од ѕидот.
28 Јуда и неговите браќа ги чуја зборовите на жителите на Гаш и нивниот гнев се разгоре многу, и Јуда му завидуваше на својот Бог поради ова, па извика и рече: „Господи, помогни ни, испрати ни помош нам и на нашите браќа!“
29 И тој трчаше на далечина со сета своја сила, со извлечен меч во раката, и скокна од земјата и со силата своја се искачи на ѕидот, но мечот му падна од раката.
30 И Јуда извика по ѕидот, и сите луѓе што беа на ѕидот се исплашија, и некои од нив паднаа од ѕидот во градот и умреа. А оние што беа уште на ѕидот, кога ја видоа силата на Јуда, многу се исплашија и избегаа за да си го спасат животот во градот, за да се спасат.
31 И некои се охрабрија да се борат со Јуда на ѕидот, и се приближија да го убијат кога видоа дека нема меч во раката на Јуда, па помислија да го фрлат од ѕидот кај неговите браќа. И дваесет луѓе од градот дојдоа да им помогнат, и го опколија Јуда, и сите извикаа над него, и му се приближија со извлечени мечеви, и го исплашија Јуда, и Јуда им викаше на своите браќа од ѕидот.
32 Јаков и неговите синови го истегнаа лакот од под ѕидот и убија тројца од луѓето што беа на врвот од ѕидот. Јуда продолжи да вика и извика: „Господи, помогни ни, Господи, избави нè!“ И извика со силен глас по ѕидот, а викот се слушаше од голема далечина.
33 И по овој вик тој повторно извика, и сите луѓе што го опколија Јуда на врвот од ѕидот се исплашија, и секој го фрли својот меч од раката од викањето и треперењето на Јуда, и избегаа.
34 И Јуда ги зеде мечевите што им паднаа од рацете, се бореше со нив и уби дваесет од нивните луѓе на ѕидот.
35 И околу осумдесет мажи и жени сè уште се искачуваа по ѕидот од градот и сите ја опколија Јуда, а Господ им всади страв од Јуда во срцата, така што не можеа да Му се приближат.
36 Јаков и сите што беа со него го истегнаа лакот од под ѕидот и убија десет луѓе на ѕидот, и паднаа под ѕидот пред Јаков и неговите синови.
37 И луѓето на ѕидините, гледајќи дека дваесетмина од нивните луѓе паднале, сè уште се стрчаа кон Јуда со извлечени мечеви, но не можеа да му се приближат, бидејќи беа многу исплашени од силата на Јуда.
38 И еден од нивните јунаци, по име Аруд, се приближи да го удри Јуда по главата со мечот, но Јуда брзо го стави штитот на главата, и мечот го погоди штитот, и тој се расцепи на два дела.
39 И овој силен човек, откако го удри Јуда, избега за да си го спаси животот, од стравот на Јуда, и нозете му се лизнаа од ѕидот и падна меѓу синовите на Јаков, кои беа под ѕидот. И синовите на Јаков го удрија и го убија.
40 Јуда го болеше главата од ударот на силниот човек, и Јуда речиси умре од него.
41 И Јуда извика на ѕидот од болката предизвикана од ударот, кога Дан го чу, и неговиот гнев се разгоре во него. И тој стана, отиде подалеку, истрча и скокна од земјата и се искачи на ѕидот со својата сила возбудена од гнев.
42 И кога Дан дојде на ѕидот близу до Јуда, сите луѓе на ѕидот, кои стоеја против Јуда, избегаа и се искачија на вториот ѕид, и фрлаа стрели и камења врз Дан и Јуда од вториот ѕид, обидувајќи се да ги избркаат од ѕидот.
43 Стрелите и камењата ги погодија Дан и Јуда, и тие речиси беа убиени на ѕидот, и каде и да бегаа Дан и Јуда од ѕидот, беа нападнати со стрели и камења од вториот ѕид.
44 А Јаков и неговите синови беа сè уште на влезот од градот, под првиот ѕид, и не можеа да го спуштат својот лак против жителите на градот, бидејќи не можеа да бидат видливи од нив, бидејќи беа на вториот ѕид.
45 И кога Дан и Јуда повеќе не можеа да ги поднесат камењата и стрелите што паѓаа врз нив од вториот ѕид, двајцата скокнаа на вториот ѕид близу до луѓето од

градот, и кога луѓето од градот што беа на вториот ѕид видоа дека Дан и Јуда дојдоа кај нив на вториот ѕид, сите извикаа и се спуштија долу меѓу ѕидовите.
46 Јаков и неговите синови го чуја викањето од градскиот народ, а тие сè уште беа на влезот од градот, и беа загрижени за Дан и Јуда, кои не ги видоа, бидејќи беа на вториот ѕид.
47 И Нефталим се искачи со својата гнев и сила и скокна на првиот ѕид за да види што е причината за бучавата од викање што ја слушнаа во градот. Исахар и Завулон се приближија за да ги скршат градските врати, ги отворија градските порти и влегоа во градот.
48 И Нефталим скокна од првиот ѕид на вториот и дојде да им помогне на своите браќа и на жителите на Гаш, кои беа на ѕидот. Кога видоа дека Нефталим е третиот што дојде да им помогне на своите браќа, сите избегаа и се спуштија во градот. А Јаков и сите негови синови и сите нивни момчиња дојдоа кај нив во градот.
49 Јуда, Дан и Нефталим слегоа од ѕидот во градот и ги гонеа жителите на градот. Симеон и Леви беа надвор од градот и не знаеја дека портата е отворена, па оттаму се искачија на ѕидот и слегоа кај своите браќа во градот.
50 И сите жители на градот се спуштија во градот, а синовите Јаковови дојдоа кај нив во различни правци, и битката се водеше против нив од напред и одзади, и синовите Јаковови ги поразија ужасно и убија од нив околу дваесет илјади мажи и жени, ниту еден од нив не можеше да им се спротивстави на синовите Јаковови.
51 И крвта течеше обилно во градот, и тој беше како поток вода, и крвта течеше како поток до надворешниот дел од градот и стигнуваше до пустината Бетхорин.
52 И луѓето од Бетхорин оддалеку ја видоа крвта што течеше од градот Гаш, и околу седумдесет мажи од нив истрчаа да ја видат крвта и стигнаа до местото каде што беше крвта.
53 И тие тргнаа по трагата на крвта и стигнаа до ѕидините на градот Гаш, и го видоа крвавиот излив од градот, и го чуја гласот на плачот од жителите на Гаш, зашто се вознесе кон небото, а крвта продолжуваше да тече обилно како поток вода.
54 И сите синови Јаковови сè уште ги тепаа жителите на Гаш и се зафатија со убивање до вечерта, околу дваесет илјади мажи и жени, а луѓето од Хорин рекоа: „Навистина ова е дело на Евреите, зашто тие сè уште војуваат во сите градови на Аморејците.“
55 И тие луѓе брзо се стрчаа кон Бетхорин, и секој го зеде своето бојно оружје, и извикаа кон сите жители на Бетхорин, кои исто така се опашаа со своето бојно оружје да одат и да се борат со синовите на Јаков.
56 И откако синовите Јаковови завршија со убивањето на жителите на Гаш, тие шетаа низ градот за да ги соблечат сите убиени. Влегувајќи во најдлабокиот дел од градот, и подалеку, сретнаа тројца многу силни луѓе, кои немаа меч во раката.
57 И синовите Јаковови дојдоа до местото каде што беа, а силните луѓе избегаа. Еден од нив го беше зел Завулон, кој виде дека е млад човек со низок раст, и со својата сила го собори на земја.
58 Јаков се стрча кон него со мечот свој, и го удри со мечот под слабините, го расекоа на два дела, и телото падна врз Завулон.
59 И вториот се приближи и го фати Јакова за да го собори на земја. Јаков се сврте кон него и извика кон него. Симеон и Леви се стрчаа и го удрија со меч по колковите и го соборија на земја.
60 И силниот човек се крена од земјата со гнев и сила, а Јуда дојде до него пред тој да се стабилизира, го удри со меч по главата, му ја пресекоа главата и умре.
61 И третиот силен човек, гледајќи дека неговите другари се убиени, избега од пред синовите на Јаков, а синовите на Јаков го гонеа во градот; и додека силниот човек бегаше, најде еден од мечевите на жителите на градот, го зеде и се сврте кон синовите на Јаков и се бореше против нив со тој меч.
62 И силниот човек потрча кон Јуда за да го удри со меч по главата, а Јудини немаа штит во раката; и додека се стремеше да го удри, Нефталим брзо го зеде својот штит и го стави на главата на Јуда. Мечот на силниот човек го погоди Нефталимовиот штит, и Јуда се извлече од мечот.
63 Симеон и Леви се нафрлија врз силниот човек со своите мечеви и силно го удрија со своите мечеви. И двата меча се забија во телото на силниот човек и го разделија на два дела по должина.
64 И синовите Јаковови ги поразија во тоа време тројцата јунаци, заедно со сите жители на Гаш, а денот беше на прагот да се стемни.
65 А синовите Јаковови се движеа околу Гаш и го зедоа целиот плен од градот, дури и децата и жените, на кои не им дозволија да живеат. А синовите Јаковови направија со Гаш како што направија со Сартон и Сило.

ПОГЛАВЈЕ 40

1 А синовите Јаковови го однесоа целиот плен од Гаш и излегоа од градот ноќе.
2 Тие тргнаа кон тврдината Бетхорин, а жителите на Бетхорин одеа кон тврдината за да ги пречекаат, и таа ноќ синовите на Јаков се бореа со жителите на Бетхорин, во тврдината Бетхорин.
3 И сите жители на Бетхорин беа силни луѓе, ниту еден од нив не сакаше да избега пред илјада луѓе, и се бореа таа ноќ против тврдината, а нивните извици се слушаа таа ноќ од далеку, и земјата се тресеше од нивните извици.
4 И сите синови Јаковови се плашеа од тие луѓе, бидејќи не беа навикнати да се борат во темнина, и беа многу збунети, а синовите Јаковови извикаа кон Господа, велејќи: „Помогни ни, Господи, избави нè за да не умреме од рацете на овие необрежани луѓе.“
5 И Господ го послуша гласот на синовите Јаковови, и Господ предизвика голем ужас и збунетост кај луѓето од Бетхорин, и тие се бореа меѓу себе еден со друг во темнината на ноќта и се убиваа еден со друг во голем број.
6 И синовите Јаковови, знаејќи дека Господ донел дух на разврат меѓу тие луѓе и дека секој се бори против својот ближен, излегоа од четите на луѓето од Бетхорин и отидоа до спуштањето на тврдината

Бетхорин, и подалеку, и останаа таму безбедно со своите момчиња таа ноќ.
7 И луѓето од Бетхорин се бореа цела ноќ, еден човек со својот брат, а другиот со својот сосед, и викаа на сите страни по замокот, а нивниот крик се слушаше од далечина, и целата земја се тресеше од нивниот глас, зашто беа помоќни од сите луѓе на земјата.
8 И сите жители на градовите на Ханаанците, Хетејците, Аморејците, Евејците и сите цареви ханаански, а и оние што беа од другата страна на Јордан, го чуја бучавата од викањето во таа ноќ.
9 И рекоа: „Навистина ова се битките на Евреите што се борат против седумте градови што им се приближија; и кој може да им се спротивстави на тие Евреи?“
10 И сите жители на градовите Хананци и сите што беа од другата страна на Јордан, се плашеа многу од синовите Јаковови, зашто велеа: „Ете, ќе ни биде сторено истото што им беше сторено на тие градови, зашто кој може да се спротивстави на нивната голема сила?“
11 И плачот на Хориите беше многу силен таа ноќ и се зголемуваше; и се тепаа едни со други до утрото, и многумина од нив беа убиени.
12 И се раздени, и сите синови Јаковови станаа во зори и се искачија во тврдината, и ги убија преостанатите Хоринци на ужасен начин, и сите беа убиени во тврдината.
13 И се појави шестиот ден, и сите жители на Ханаан ги видоа оддалеку сите жители на Бетхорин како лежат мртви во тврдината Бетхорин, расфрлани наоколу како трупови од јагнињa и кози.
14 И синовите Јаковови го поведоа целиот плен што го беа зеле од Гаш и отидоа во Бетхорин. И го најдоа градот полн со луѓе како песок морски. Се бореа со нив, и синовите Јаковови ги тепаа таму до вечерта.
15 И синовите Јаковови направија со Ветхорин како што направија со Гас и Тапнах, како што направија со Хазар, со Сартон и со Сило.
16 И синовите на Јаков го зедоа со себе пленот од Бет-Корин и целиот плен од градовите, и истиот ден се вратија дома во Сихем.
17 И синовите Јаковови се вратија дома во градот Сихем и останаа надвор од градот, а потоа се одморија таму од војната и преноќија таму.
18 И сите нивни слуги, заедно со целиот плен што го беа зеле од градовите, излегоа од градот и не влегоа во градот, зашто рекоа: „Можеби ќе има уште повеќе борби против нас, па ќе дојдат да нè опсадат во Сихем.”
19 И Јаков, неговите синови и нивните слуги останаа таа ноќ и следниот ден во делот од нивата што Јаков го купи од Емор за пет сикли, и сè што беа заробиле беше кај нив.
20 И целиот плен што го беа зеле синовите Јаковови, беше во делот од полето, огромен како песок на морскиот брег.
21 И жителите на земјата ги набљудуваа оддалеку, и сите жители на земјата се плашеа од синовите Јаковови, кои го направија тоа, зашто ниеден цар од античките времиња не го направил тоа.
22 И седумте цареви ханански решија да склучат мир со синовите Јаковови, зашто многу се плашеа за своите животи, поради синовите Јаковови.
23 И на тој ден, седмиот ден, Јафија, царот Хевронски, тајно им испрати на царот Гајски, на царот Гаваонски, на царот Салемски, на царот Одуламски, на царот Лахиски, на царот Хазарски и на сите ханаански цареви што беа под нивна власт, велејќи:
24 Качи се со мене и дојди кај мене, за да одиме кај синовите Јаковови, и ќе склучам мир со нив и ќе склучам сојуз со нив, за да не бидат уништени сите ваши земји од мечеви на синовите Јаковови, како што направија со Сихем и градовите околу него, како што си чул и видел.
25 И кога ќе дојдеш кај мене, не доаѓај со многу луѓе, туку секој цар нека ги доведе своите три главни војводи, а секој војвода нека донесе три свои офицери.
26 И дојдете сите вие во Хеврон, и ние ќе одиме заедно кај синовите Јаковови и ќе ги молиме да склучат мировен договор со нас.
27 И сите тие цареви направија како што им испрати царот Хевронски, зашто сите беа под негов совет и заповед, и сите ханаански цареви се собраа за да одат кај синовите Јаковови, за да склучат мир со нив. И синовите Јаковови се вратија и отидоа во делот од полето што беше во Сихем, зашто не се надеваа на царевите на земјата.
28 И синовите Јаковови се вратија и останаа во делот од полето десет дена, и никој не дојде да војува со нив.
29 И кога синовите Јаковови видоа дека нема знаци за војна, сите се собраа и отидоа во градот Сихем, а синовите Јаковови останаа во Сихем.
30. И по четириесет дена, сите аморејски цареви се собраа од сите свои места и дојдоа во Хеврон, кај Јафија, царот хевронски.
31 И бројот на царевите што дојдоа во Хеврон за да склучат мир со синовите Јаковови беше дваесет и еден цар, а бројот на војводите што дојдоа со нив беше шеесет и девет, а нивните луѓе беа сто осумдесет и девет. Сите тие цареви и нивните луѓе се одморија на планината Хеврон.
32 И царот на Хеврон излезе со своите тројца војводи и девет луѓе, и тие цареви решија да одат кај синовите на Јаков за да склучат мир.
33 И му рекоа на хевронскиот цар: „Оди ти пред нас со твоите луѓе и зборувај во наше име со синовите Јаковови, а ние ќе појдеме по тебе и ќе ги потврдиме твоите зборови.“ И хевронскиот цар така и направи.
34 И синовите Јаковови чуја дека сите ханаански цареви се собрале и се одморило во Хеврон, и синовите Јаковови испратија четворица од своите слуги како шпиони, велејќи: „Одете и извидете ги овие цареви, и пребарајте ги и испитајте ги нивните луѓе, дали се малкумина или многумина, и ако се малкумина, пребројте ги сите и вратете се.“
35 И слугите Јаковови отидоа тајно кај овие цареви и направија како што им заповедаа синовите Јаковови. И тој ден се вратија кај синовите Јаковови и им рекоа: „Дојдовме кај тие цареви, а тие се малкубројни, и ги пребројвме сите, и ете, беа двесте осумдесет и осум, цареви и луѓе.“

36 А синовите Јаковови рекоа: „Малкумина се, затоа нема сите да излеземе против нив.“ И наутро синовите Јаковови станаа и избраа шеесет и двајца од своите луѓе, а десет од синовите Јаковови тргнаа со нив; и се опашаа со своето бојно оружје, зашто рекоа: „Доаѓаат да војуваат против нас“, зашто не знаеја дека доаѓаат да склучат мир со нив.
37 И синовите Јаковови отидоа со своите слуги до портата Сихем, кон тие цареви, а со нив беше и нивниот татко Јаков.
38 И кога излегоа, ете, царот хевронски со неговите тројца војводи и девет луѓе со него, како доаѓаат по патот кон синовите Јаковови. Синовите Јаковови ги подигнаа очите и оддалеку го видоа Јафија, царот хевронски, со неговите војводи, како доаѓа кон нив. Синовите Јаковови застанаа кај Сихемската порта и не отидоа понатаму.
39 И царот хевронски одеше напред, тој и неговите војводи, додека не се приближи до синовите Јаковови; и тој и неговите војводи им се поклонија до земја. И царот хевронски седна со своите војводи пред Јаков и неговите синови.
40 А синовите Јаковови му рекоа: „Што те снајде, царе Хевронски? Зошто дојде денес кај нас? Што бараш од нас?“ А царот Хевронски му рече на Јаков: „Те молам, господару мој, денес сите цареви ханански дојдоа да склучат мир со тебе.“
41 И синовите Јаковови ги чуја зборовите на царот Хевронски и не се согласија со неговите предлози, зашто синовите Јаковови немаа доверба во него, зашто мислеа дека царот Хевронски им зборувал со измама.
42 И царот хевронски дозна од зборовите на синовите Јаковови дека тие не им веруваат на неговите зборови, па хевронскиот цар се приближи до Јаков и му рече: „Те молам, господару мој, биди сигурен дека сите овие цареви дојдоа кај тебе во мир, зашто не дојдоа со сите свои луѓе, ниту го донесоа своето воено оружје со себе, туку дојдоа да бараат мир од мојот господар и неговите синови.“
43 А синовите Јаковови му одговорија на царот Хевронски: „Испрати кај сите овие цареви, и ако ни зборуваш вистина, нека дојдат еден по еден пред нас; а ако дојдат кај нас без оружје, тогаш ќе знаеме дека бараат мир од нас.“
44 И Јафија, царот Хевронски, испрати еден од своите луѓе кај царевите, и сите тие дојдоа пред синовите Јаковови и им се поклонија до земја. И царевите седнаа пред Јаков и неговите синови и им зборуваа, велејќи:
45 Слушнавме сè што им направи на аморејските цареви со твојот меч и со твојата моќна мишка, така што никој не можеше да ти се спротивстави; и се плашевме од тебе заради нашите животи, за да не ни се случи она што им се случи на нив.
46. Затоа дојдовме кај вас да склучиме мировен договор меѓу нас, а сега склучете со нас завет за мир и вистина, дека нема да се мешате во нас, доколку ние не сме се мешале во вас.
47 И синовите Јаковови знаеја дека навистина дојдоа да бараат мир од нив, и синовите Јаковови ги послушаа и склучија завет со нив.
48 И синовите Јаковови им се заколнаа дека нема да се мешаат во нив; и сите цареви Хананејци им се заколнаа, и синовите Јаковови ги направија даночни обврзници од тој ден па натаму.
49 Потоа сите војводи на тие цареви дојдоа пред Јаков со своите луѓе, со дарови во рацете за Јаков и неговите синови, и му се поклонија до земја.
50 И овие цареви ги наговорија синовите Јаковови и ги замолија да го вратат целиот плен што го беа освоиле од седумте градови на Аморејците. И синовите Јаковови го направија тоа, и вратија сè што беа освоиле: жените, децата, добитокот и целиот плен што го беа ограбиле, и ги испратија, и тие си отидоа секој во својот град.
51 И сите овие цареви повторно им се поклонија на синовите на Јаков, и тие им испратија или им донесоа многу подароци во тие денови, и синовите на Јаков ги испратија овие цареви и нивните луѓе, и тие си отидоа мирно од нив во своите градови, а и синовите на Јаков се вратија во својот дом, во Сихем.
52 И од тој ден па натаму имаше мир меѓу синовите Јаковови и царевите Ханански, додека синовите Израилеви не дојдоа да ја наследат земјата Хананска.

ПОГЛАВЈЕ 41

1 Во преодната година, синовите Јаковови тргнаа од Сихем и стигнаа во Хеврон кај својот татко Исак, и се населија таму, а своите стада и говеда ги хранеа секојдневно во Сихем, зашто во тие денови имаше добри и плодни пасишта. Јаков, неговите синови и целиот нивни дом живееја во долината Хеврон.
2 Во тие денови, во таа година, сто и шестата година од животот на Јаков, во десеттата година од враќањето на Јаков од Падан Арам, умре Лија, жената Јаковова; имаше педесет и една година кога умре во Хеврон.
3 Јаков и неговите синови ја погребаа во пештерата на нивата Махпела, што е во Хеврон, која Авраам ја беше купил од синовите Хетееви за погреб.
4 И синовите Јаковови живееја со својот татко во долината Хеврон, и сите жители на земјата ја познаваа нивната сила и нивната слава се прошири низ целата земја.
5 А Јосиф, синот Јаковов, и неговиот брат Венијамин, синовите на Рахила, жената Јаковова, беа уште млади во тие денови и не одеа со своите браќа во нивните битки во сите градови на Аморејците.
6 И кога Јосиф ја виде силата на своите браќа и нивната величина, ги пофали и ги возвиши, но се сметаше себеси за поголем од нив и се возвиши над нив; и Јаков, неговиот татко, го сакаше повеќе од сите свои синови, зашто беше син на неговата старост, и поради љубовта кон него, му направи разнобојна облека.
7 И кога Јосиф виде дека татко му го сака повеќе од своите браќа, тој продолжи да се возвишува над своите браќа и му носеше на татко си лоши гласови за нив.
8 А синовите Јаковови, гледајќи го сè Јосифово однесување кон нив, и дека нивниот татко го сакаше повеќе од сите нив, го замразија и не можеа да му зборуваат мирно во сите денови.

9 А Јосиф имаше седумнаесет години, а тој сè уште се возвишуваше над своите браќа и размислуваше да се возвиши над нив.
10 Во тоа време тој сонуваше сон, па дојде кај своите браќа и им го раскажа својот сон, и им рече: „Сонував сон: сите врзувавме снопови во полето. Мојот сноп се крена и легна на земја, а вашите снопови го опкружија и му се поклонија.“
11 А браќата негови му одговорија и му рекоа: „Што значи овој сон што го сонуваше? Зар во срцето свое замислуваш да царуваш или да владееш над нас?“
12 И тој сепак дојде и му го раскажа тоа на таткото свој Јаков. Јаков го бакна Јосифа кога ги чу тие зборови од устата негова, и го благослови Јосифа.
13 А кога синовите Јаковови видоа дека нивниот татко го благослови Јосиф и го бакна, и дека многу го сака, му завидуваа и го замразија уште повеќе.
14 Потоа Јосиф сонуваше друг сон и му го раскажа сонот на таткото свој пред браќата свои. Јосиф им рече на таткото свој и на браќата свој: „Ете, пак сонував сон! И ете, сонцето, месечината и единаесетте ѕвезди ми се поклонија.“
15 И татко му ги чу зборовите на Јосиф и неговиот сон, и гледајќи дека неговите браќа го мразат Јосиф поради тоа, Јаков го прекори Јосиф пред своите браќа поради тоа, велејќи: „Што значи овој сон што го сонуваше и ова фалење пред своите браќа, кои се постари од тебе?“
16 Зар си замислуваш во срцето свое дека јас, твојата мајка и твоите единаесет браќа ќе дојдеме и ќе ти се поклониме, кога зборуваш за овие работи?
17 И браќата негови му завидуваа поради неговите зборови и соништа, и продолжија да го мразат, а Јаков ги чуваше соништата во своето срце.
18 Еден ден синовите Јаковови отидоа да го пасат стадото на својот татко во Сихем, бидејќи во тие денови сè уште беа сточари. Додека синовите Јаковови пасеа во Сихем, тој ден се задржаа, бидејќи времето за собирање на добитокот помина, а тие сè уште не беа стигнале.
19 Јаков виде дека неговите синови се задржаа во Сихем, па си рече во себе: „Можеби жителите на Сихем се кренале да се борат против нив, па затоа и доцнат да дојдат денес?“
20 Јаков го повика својот син Јосифа и му заповеда: „Ете, твоите браќа денес пасат во Сихем, а уште не се вратиле; оди сега и види каде се, и јави ми вест за здравјето на твоите браќа и за здравјето на стадото.“
21 Јаков го испрати својот син Јосиф во долината Хеврон. Јосиф дојде по своите браќа во Сихем, но не можеше да ги најде. Јосиф тргна по полето што беше близу Сихем за да види каде свртија неговите браќа. Но, го промаши патот во пустината и не знаеше по кој пат да оди.
22 И ангел Господов го најде како талка по патот кон полето, и Јосиф му рече на ангелот Господов: „Ги барам браќата мои; не си ли чул каде пасат?“ И ангелот Господов му рече на Јосиф: „Ги видов браќата твои како пасат тука, и ги чув како велат дека ќе одат да пасат во Дотан.“
23 И Јосиф го послуша гласот на ангелот Господов, па отиде кај своите браќа во Дотан и ги најде во Дотан како го пасат стадото.
24 Јосиф се упати кон своите браќа, и пред да им се приближи, тие решија да го убијат.
25 И Симеон им рече на браќата свои: „Ете, денес ни доаѓа човекот од соништата; затоа дојдете сега да го убиеме и да го фрлиме во една од јамите што се во пустината; и кога татко му ќе го побара од нас, ќе речеме дека го изела лош ѕвер.“
26. И ги чу Рувим зборовите на своите браќа за Јосиф, па им рече: „Не треба да го правите ова, зашто како можеме да го гледаме нашиот татко Јаков? Фрлете го во оваа јама за да умре таму, но не кревајте рака врз него за да ја пролеете неговата крв!“ Рувим го кажа ова за да го избави од нивните раце и да го врати кај неговиот татко.
27 И кога Јосиф дојде кај своите браќа, седна пред нив. Тие се нафрлија врз него, го зграпчија и го удрија на земја, и му ја соблекоа шарената облека што ја носеше.
28 И го зедоа и го фрлија во јама, а во јамата немаше вода, туку змии и скорпии. И Јосиф се плашеше од змиите и скорпиите што беа во јамата. И Јосиф извика со силен глас, и Господ ги скри змиите и скорпиите во внатрешноста на јамата, и тие не му наштетија на Јосиф.
29 И Јосиф извика од јамата кон браќата свои и им рече: „Што ви направив и во што згрешив? Зошто не се боите од Господа за мене? Не сум ли јас од вашите коски и од вашето тело? Не е ли Јаков вашиот татко, мојот татко? Зошто ми го правите ова денес? Како ќе можете да го гледате нашиот татко Јаков?“
30 И тој продолжи да вика и да ги вика своите браќа од јамата, и рече: „О, Јуда, Симеоне и Леви, браќа мои, подигнете ме од местото на темнината во кое ме ставивте, и дојдете денес да се смилувате на мене, вие синови Господови и синови на Јаков, мојот татко! И ако ви згрешив, не сте ли вие синови Авраамови, Исакови и Јаковови? Ако виделе сираче, се сожалувале на него, или гладен, му давале леб да јаде, или жеден, му давале вода да пие, или гол, го покривале со облека!“
31 И како тогаш ќе го воздржиш своето сочувство од братот свој, зашто јас сум од твое месо и коски, и ако ти згрешив, сигурно ќе го направиш тоа поради мојот татко!
32 И Јосиф ги изговори овие зборови од јамата, а неговите браќа не можеа да го слушаат, ниту да ги приклонат ушите кон зборовите на Јосиф, а Јосиф плачеше и ридаше во јамата.
33 Јосиф рече: „О, да знаеше татко ми денес што ми направија браќата мои и што ми кажаа денес!“
34 И сите негови браќа го чуја неговиот плач и плач во јамата, и неговите браќа отидоа и се оддалечија од јамата, за да не го чујат плачот на Јосиф и неговиот плач во јамата.

ПОГЛАВЈЕ 42

1 И отидоа и седнаа од спротивната страна, на растојание од еден стрелен истрел, и седнаа таму да

јадат леб. И додека јадеа, се советуваа што да прават со него, дали да го убијат или да го вратат кај татко му.
2 Додека се советуваа, ги кренаа очите и видоа, и ете, група Исмаилци доаѓаа оддалеку по патот Галад, спуштајќи се кон Египет.
3 Јуда им рече: „Каква ќе ни биде користа ако го убиеме братот наш? Можеби Бог ќе ни го побара. Еве го, пак, советот што ќе го направите со него: Еве го овој дружина Исмаилци што оди во Египет.
4 Затоа, ајде сега да им го предадеме, и нека не ни е раката наша врз него, туку ќе го поведат со себе, и ќе се изгуби меѓу народот на земјата, и ние нема да го убиеме со свои раце. И предлогот им се допадна на неговите браќа и тие постапија според зборот на Јуда.
5 И додека тие разговараа за оваа работа, и пред групата Исмаилци да им се приближи, седум трговци од Мадијам поминаа покрај нив, и додека минуваа, беа жедни. Ги кренаа очите и ја видоа јамата во која беше затворен Јосиф. Гледајќи, ете, секакви птици беа врз него.
6 И овие Мадијанци истрчаа до јамата да пијат вода, зашто мислеа дека има вода, и кога дојдоа пред јамата, го слушнаа гласот на Јосиф како плаче и плаче во јамата, и погледнаа надолу во јамата, и видоа и видеја таму едно момче со убав изглед и убава фигура.
7 И го повикаа и рекоа: „Кој си ти и кој те доведе овде и кој те стави во оваа јама, во пустината?“ И сите тие помогнаа да го воскреснат Јосиф, го извлекоа и го изнесоа од јамата, го зедоа и тргнаа на пат, и поминаа покрај неговите браќа.
8 А тие им рекоа: „Зошто го правите ова, што го земате нашиот слуга од нас и си одите? Навистина го ставивме ова момче во јама, бидејќи се побуни против нас. А вие доаѓате и го доведувате горе и го одведувате; сега вратете ни го нашиот слуга.“
9 А Мадијамците одговорија и им рекоа на синовите Јаковови: „Дали е ова вашиот слуга или овој човек ви служи? Можеби сите вие сте негови слуги, зашто е поубав и попривлечен од сите вас? Зошто сите вие зборувате лажно пред нас?“
10 Затоа сега нема да ги слушаме твоите зборови, ниту ќе ти обрнуваме внимание, зашто го најдовме момчето во јама во пустината и го зедовме; затоа ќе продолжиме.
11 И сите синови Јаковови се приближија до нив, станаа кон нив и им рекоа: „Вратете ни го нашиот слуга, а зошто сите вие да умрете од острица на меч?“ И Мадијамците извикаа против нив, ги извадија своите мечеви и се приближија да се борат со синовите Јаковови.
12 И ете, Симеон стана од своето место против нив, скокна на земја, го извади мечот и им се приближи на Мадијамците, и извика пред нив страшен вик, така што неговиот вик се слушаше оддалеку, и земјата се тресеше од викот на Симеон.
13 А Мадијамците се исплашија од Симеон и од бучавата од неговото викање, па паднаа ничкум и беа многу исплашени.
14 И Симеон им рече: „Јас сум Симеон, син на Јаков Евреинот, кој само со брат ми го уништи градот Сихем и градовите на Аморејците. Така ќе направи и со мене Бог: ако сите ваши браќа, народот Мадијамски, и царевите ханаански, дојдат со вас, нема да можат да војуваат против мене.“
15 Затоа, врати ни го сега момчето што го зеде, за да не им го дадам твоето месо на птиците небесни и на земните sверови.
16 А Мадијамците се плашеа уште повеќе од Симеон, и им пристапија на синовите Јаковови со ужас и страв, и со бедни зборови, велејќи:
17 Сигурно рече дека младичот е твој слуга и дека се побунил против тебе, па затоа го стави во јама. Што ќе правиш тогаш со слугата кој се побунил против својот господар? Сега продај ни го, и ние ќе ти дадеме сè што бараш за него. И Господ благоволи да го направи тоа за да не го убијат синовите Јаковови брата си.
18 А Мадијанците видоа дека Јосиф е убав и убаво лице, па го посакуваа во своите срца и брзаа да го откупат од неговите браќа.
19 И синовите Јаковови ги послушаа Мадијамците и им го продадоа својот брат Јосиф за дваесет сребреници, а нивниот брат Рувим не беше со нив. И Мадијамците го зедоа Јосиф и го продолжија своето патување кон Галад.
20 Додека одеа по патот, Мадијамците се покајаа за она што го направија, кога го купија младиот човек, па едниот му рече на другиот: „Што направивме, што го зедовме ова момче од Евреите, кое е убаво и убаво?“
21 Можеби ова момче е украдено од земјата на Евреите, па зошто тогаш го направивме ова? И ако го бараат и го најдат во наши раце, ќе умреме од него.
22 Сега сигурно силни и силни луѓе ни го продадоа, силата на оној што го видовте денес; можеби го украдоа од неговата земја со својата сила и со својата силна рака, и затоа ни го продадоа за малата цена што им ја дадовме.
23 И додека така разговараа, погледнаа и ете, групата Исмаилци, која доаѓаше прва, а која ја видоа синовите Јаковови, се приближуваше кон Мадијамците. Мадијамците си рекоа еден на друг: „Ајде да го продадеме ова момче на групата Исмаилци, кои доаѓаат кон нас, и ќе го земеме за него она малку што го дадовме за него, и ќе се избавиме од неговото зло.“
24 И така направија, и стигнаа кај Исмаилците, а Мадијамците го продадоа Јосиф на Исмаилците за дваесет сребреници, што им ги дадоа за него на неговите браќа.
25 И Мадијамците тргнаа по својот пат за Галад, а Исмаилците го зедоа Јосиф и го качија на една од камилите, и го водеа во Египет.
26 И Јосиф слушна дека Исмаилците одат кон Египет, и Јосиф се жалеше и плачеше за тоа што требаше да биде толку далеку од земјата Хананска, од својот татко, и горко плачеше додека јаваше на камилата, и еден од нивните луѓе го забележа и го спушти од камилата и одеше пеш, и покрај тоа Јосиф продолжи да плаче и да плаче, и рече: „О, татко мој, татко мој!“
27 И еден од Исмаилците стана и го удри Јосиф по образот, а тој сè уште плачеше; а Јосиф беше изморен на патот и не можеше да продолжи поради горчината во душата своја; и сите го удираа и го мачеа по патот, и го ужаснуваа за да престане да плаче.

28 И Господ ја виде ропството на Јосиф и неговата мака, и Господ спушти врз тие луѓе темнина и збунетост, и раката на секој што го удираше се исуши.
29 И си рекоа еден на друг: „Што ни направи Бог на патот?“ А не знаеја дека тоа им се случи поради Јосиф. И луѓето тргнаа по патот и поминаа покрај патот Ефрат, каде што беше погребана Рахила.
30 И Јосиф стигна до гробот на мајка си. Јосиф брзо се стрча кон гробот на мајка си, падна врз гробот и заплака.
31 И Јосиф извика гласно на гробот на мајка си и рече: „О, мајко моја, мајко моја, ти што ме роди, разбуди се сега, стани и види го синот свој, како е продаден за роб, а никој да не му се сожали.“
32 Стани и види го синот свој, плачи со мене поради моите маки и види го срцето на моите браќа.
33 Разбуди ја мајка ми, разбуди се, разбуди се од сонот за мене и насочи ги битките против моите браќа. О, како ме соблекоа од мојот плашт, ме продадоа веќе двапати за роб, ме одделија од татко ми, и нема никој да ме сожали.
34 Стани и изнеси ја својата тужба против нив пред Бога, и види кого Бог ќе оправда на судот, а кого ќе осуди.
35 Стани, мајко моја, стани, разбуди се од сонот и види го татко ми како му е душата со мене денес, и утеши го и смири го срцето негово.
36 Јосиф продолжи да ги кажува овие зборови, а Јосиф извика гласно и горчливо плачеше на гробот на мајка си; и престана да зборува, и од горчината во срцето се смири како камен на гробот.
37 И Јосиф чу глас како му зборува од под земјата, кој му одговори со горчина во срцето, со глас на плачење и молитва со овие зборови:
38 Сине мој, сине мој Јосифе, го чув гласот на твојот плач и гласот на твоето оплакување; ги видов твоите солзи; ги знам твоите маки, сине мој, и ме тагува поради тебе, и голема тага ми се додава на тагата.
39 А сега, сине мој, Јосифе, сине мој, надевај се на Господа, чекај на Него и не плаши се, зашто Господ е со тебе, Тој ќе те избави од секоја неволја.
40 Стани, сине мој, оди во Египет со своите господари и не плаши се, зашто Господ е со тебе, сине мој.“ И таа продолжи да му зборува на Јосиф како овие зборови, а таа се смири.
41 И Јосиф го чу ова, се зачуди многу и продолжи да плаче; а потоа еден од Исмаилците го виде како плаче и плаче на гробот, и неговиот гнев се разгоре против него, па го истера оттаму, го удри и го проколна.
42 А Јосиф им рече на луѓето: „Да најдам милост пред вас да ме вратите во домот на мојот татко, а тој ќе ви даде изобилство богатство!“
43 А тие му одговорија: „Не си ли роб, а каде е татко ти? Да имаше татко, немаше веќе двапати да бидеш продаден за роб за толку мала цена.“ И нивниот гнев сè уште беше разгорен против него, и тие продолжија да го тепаат и да го казнуваат, а Јосиф горко плачеше.
44 И Господ ја виде маката на Јосиф, и Господ повторно ги удри овие луѓе и ги казни, и Господ направи темнина да ги обвие по земјата, и молњите блеснаа и грмотевиците загрмеа, и земјата се тресеше од гласот на громовите и на силниот ветер, и луѓето беа преплашени и не знаеја каде да одат.
45. И добитокот и камилите застанаа, и ги водеа, но тие не сакаа да одат; ги удираа, и тие се струполија на земјата. И луѓето си велеа еден на друг: „Што ни направи Бог? Кои се нашите престапи и какви се нашите гревови, што нè снајде ова?“
46 И еден од нив одговори и им рече: „Можеби поради гревот што го снајдовме со овој роб, денес ни се случи ова; затоа, сега, молете Го силно да ни прости, и тогаш ќе знаеме поради кого нè снајде ова зло, и ако Бог се смилува на нас, тогаш ќе знаеме дека сето ова ни се случува поради гревот што го снајдовме со овој роб.“
47 И луѓето направија така, и го замолија Јосиф и го натераа да им прости, велејќи: „Згрешивме пред Господа и пред тебе; затоа сега сме достојни да го молиме твојот Бог да ја отстрани оваа смрт од нас, зашто му згрешивме Нему.“
48 И Јосиф постапи според нивните зборови, и Господ го послуша Јосиф, и Господ ја отстрани чумата што им ја нанесе на тие луѓе поради Јосиф. И ѕверовите се кренаа од земјата и ги водеа, и тие тргнаа. И бесната бура стивна и земјата се смири. И луѓето продолжија по својот пат за да одат во Египет. И луѓето знаеја дека ова зло ги снашло поради Јосиф.
49 И си рекоа еден на друг: „Ете, знаеме дека поради неговата мака нè снајде ова зло; сега зошто да ја донесеме оваа смрт врз нашите души? Да се посоветуваме што да правиме со овој роб.“
50 И еден одговори и рече: „Навистина ни рече да го вратиме кај татко му; а сега ајде да го земеме назад и да одиме на местото што ќе ни го каже, и да ја земеме од неговото семејство цената што ја дадовме за него, па ќе си одиме.“
51 И еден одговори повторно и рече: „Ете, овој совет е многу добар, но не можеме да го сториме тоа, бидејќи патот е многу далеку од нас и не можеме да отстапиме од нашиот пат.“
52 И уште еден им одговори и рече: „Ова е советот што треба да го прифатиме, нема да отстапиме од него; ете, денес одиме во Египет, и кога ќе стигнеме во Египет, ќе го продадеме таму по висока цена и ќе се избавиме од неговото зло.“
53 И ова им се допадна на луѓето, па така направија и го продолжија своето патување кон Египет со Јосиф.

ПОГЛАВЈЕ 43

1 И кога синовите Јаковови го продадоа својот брат Јосиф на Мадијамците, нивните срца беа скршени поради него, и се покајаа за своите дела, па го бараа да го врати, но не можеа да го најдат.
2 И Рувим се врати кај јамата во која беше ставен Јосиф, за да го извади и да му го врати на татко му. Рувим стоеше покрај јамата и не чу ни збор, туку го повика Јосиф! Јосиф! И никој не одговори ни збор не проговори.
3 И Рувим рече: „Јосиф умре од страв, или некоја змија го предизвикала смртта.“ И Рувим слезе во јамата, го бараше Јосиф, но не можеше да го најде во јамата, па излезе.

4 Рувим ги раскина своите облеки и рече: „Детето го нема, и како да го смирам таткото мој за него ако е мртов?“ И отиде кај браќата свои и ги најде како тагуваат поради Јосиф, и се договараат како да го смират таткото нивни за него. Рувим им рече на браќата свои: „Стигнав до јамата, и ете, Јосиф го немаше; што да му кажеме на таткото наш, зашто татко ми само од мене ќе го бара момчето.“
5 А браќата негови му одговорија: „Така и така направивме, и потоа срцата ни паднаа во страв поради ова дело, па сега седиме и бараме изговор како да го помириме таткото наш со тоа.“
6 И Рувим им рече: „Што направивте, па ги доведовте седите влакна на нашиот татко во тага во гробот? Не е добро тоа што го направивте.“
7 И седна Рувим со нив, и сите станаа и се заколнаа еден на друг дека нема да му кажат за ова на Јакова. И сите рекоа: „Човекот што ќе му го каже ова на нашиот татко или на неговото семејство, или кој ќе го извести за ова на некој од децата на земјата, сите ние ќе станеме против него и ќе го убиеме со меч.“
8 И синовите Јаковови се плашеа еден од друг во таа работа, од најмладиот до најстариот, и никој не проговори ни збор, туку го криеја тоа во своите срца.
9 Потоа седнаа да се договорат и да смислат нешто да му кажат на својот татко Јаков за сите овие работи.
10 Исахар им рече: „Еве еден совет за вас, ако ви се чини добро во очите да го направите ова: земете ја облеката на Јосиф, искинете ја, заколете едно јаре и натопете го во неговата крв.“
11 И испратете му го на нашиот татко, и кога ќе го види, ќе рече дека злобна сверка го проголтала, затоа искинете му ја облеката и ете, неговата крв ќе биде на облеката, и со тоа што ќе го направите ова, ќе се ослободиме од мрморењето на нашиот татко.
12 И им се допадна советот на Исахар, и тие го послушаа и постапија според зборот на Исахар, што им го беше советувал.
13 И брзо ја зедоа Јосифовата облека и ја искинаа, па заклаа едно јаре од козите, ја натопија облеката во крвта на јарето, па ја изгазија во прав. И ја испратија облеката на татко им Јаков преку Нефталим, и му заповедаа да ги каже овие зборови:
14. Се собравме со добитокот и стигнавме до патот за Сихем и подалеку, кога на патот во пустината ја најдовме оваа облека натопена во крв и прав; сега знај дали е тоа облеката на твојот син или не.
15 И Нефталим отиде и дојде кај татко си, и тој му ја даде облеката, и му ги кажа сите зборови што му ги беа заповедале браќата негови.
16 Јаков ја виде облеката на Јосиф и ја препозна, па падна ничкум на земја и се смири како камен. Потоа стана и извика со силен и плачлив глас, велејќи: „Тоа е облеката на мојот син Јосиф!“
17 Јаков брзо испрати еден од своите слуги кај своите синови, кои отидоа кај нив и ги најдоа како доаѓаат по патот со стадото.
18 И синовите Јаковови дојдоа кај својот татко околу вечерта, и ете, нивните облеки беа искинати и прав на главите нивни; и го најдоа својот татко како вика и плаче со силен глас.
19 И Јаков им рече на синовите свои: „Кажете ми, какво зло ми нанесовте денес ненадејно?“ Тие му одговорија на таткото свој Јаков: „Денес доаѓавме откако стадото беше собрано, и стигнавме до градот Сихем по патот во пустината, и ја најдовме таа облека полна со крв на земјата, и го препознавме тоа и испративме кај тебе, ако можеш да го препознаеш тоа.“
20 Јаков ги чу зборовите на своите синови и извика гласно и рече: „Тоа е облеката на мојот син, злобна сверка го изеде; Јосиф е раскинат на парчиња, зашто денес го испратив да види дали си добро со тебе и дали си добро со стадото, и да ми донесе вест од тебе. И си отиде како што му заповедав. И ова му се случи денес, додека мислев дека мојот син е со тебе.“
21 А синовите Јаковови одговорија и рекоа: „Не дојде кај нас, ниту го видовме откако си заминавме од тебе до сега.“
22 И кога Јаков ги чу нивните зборови, повторно извика гласно, стана и ги раскина своите облеки, и стави вреќа на слабините, и горко плачеше и се оплакуваше, и го подигна гласот свој плачејќи, и извика и ги изговори овие зборови:
23. Јосифе, сине мој, о, сине мој Јосифе, денес те испратив по доброто на твоите браќа, и ете, си растргнат на парчиња; од мојата рака се случи ова со мојот син.
24 Ме жали за тебе, Јосифе, сине мој, ме жали за тебе; колку ми беше сладок во животот, а сега колку ми е горчлива твојата смрт.
25 0 да умрев наместо тебе, Јосифе, сине мој, зашто тажно ми е за тебе, сине мој, сине мој. Јосифе, сине мој, каде си и каде си одведен? Стани, стани од местото свое и дојди и види ја мојата тага за тебе, сине мој Јосифе.
26 Дојдете сега и избројте ги солзите што ми течат од очите по образите, и изнесете ги пред Господа, за да се одврати Неговиот гнев од мене.
27 0 Јосифе, сине мој, како падна од раката на оној од кого никој не паднал од почетокот на светот до денес; зашто беше убиен од непријателски удар, нанесен со суровост, но сигурно знам дека ова ти се случи поради мноштвото мои гревови.
28 Разбуди се сега и види колку е горчлива мојата мака за тебе, сине мој, иако јас не те одгледав, ниту те обликував, ниту ти дадов здив и душа, туку Бог те создаде и ги изгради твоите коски и ги покри со месо, и ти вдахна здив животен во ноздрите, а потоа те даде мене.
29 А сега, навистина, Бог, Кој те даде, те зеде од мене, и токму тоа те снајде.
30 И Јаков продолжи да зборува за Јосиф како овие зборови, и горко заплака; падна на земја и се смири.
31 И сите синови на Јаков, откако ја видоа маката на својот татко, се покајаа за она што го направија, и горко заплакаа.
32 Јуда стана, ја крена главата на татко си од земјата и ја стави во скутот свој. Ги избриша солзите на татко си од образите. Јуда плачеше многу силно, додека главата на татко му му беше потпрена во скутот свој, мирна како камен.

33 Синовите на Јаков ја видоа маката на својот татко, па ги кренаа гласовите и продолжија да плачат. Јаков сè уште лежеше на земјата како камен.
34 И сите негови синови, слуги негови и деца на слугата негов станаа и застанаа околу него за да го утешат, но тој не сакаше да се утеши.
35 И целиот дом на Јаков стана и тагуваше многу поради Јосиф и маките на нивниот татко. И веста стигна до Исак, синот Авраамов, таткото на Јаков, и тој горко плачеше за Јосиф, тој и целиот негов дом. И си замина од местото каде што живееше во Хеврон, заедно со неговите луѓе, и го утеши својот син Јаков, но тој не сакаше да биде утешен.
36 Потоа Јаков стана од земјата, солзи му течеа по образите, па им рече на синовите свои: „Станете, земете ги мечевите и лаковите и излезете во полето, прашајте дали можете да го најдете телото на мојот син и да ми го донесете за да го погребам.“
37. Побарајте ги, ве молам, меѓу животните и ловете ги, и она што ќе дојде прво пред вас, зграпчете го и донесете го кај мене; можеби денес Господ ќе се смилува на мојата неволја и ќе подготви пред вас она што го раскина мојот син на парчиња, и донесете го кај мене, и јас ќе ја одмаздам правдата за мојот син.
38 И синовите негови направија како што им заповеда татко им. Станаа рано наутро, секој го зеде својот меч и својот лак во раката и излегоа во полето да ловат ѕверови.
39 А Јаков сè уште викаше гласно и плачеше, одеше низ куќата и удираше со рацете, велејќи: „Јосифе, сине мој, Јосифе, сине мој!“
40 И синовите Јаковови отидоа во пустината да ги фатат ѕверовите, и ете, волк дојде кон нив, и го фатија и го доведоа кај таткото свој, и му рекоа: „Ова е првиот што го најдовме, и го доведовме кај тебе како што ни заповеда, а телото на твојот син не го најдовме.“
41 И Јаков го зеде ѕверот од рацете на своите синови, и извика со силен и плачлив глас, држејќи го ѕверот во раката своја, и со горчливо срце му рече на ѕверот: „Зошто го проголта мојот син Јосиф? И како не се плашеше од Бога на земјата, ниту од мојата мака за мојот син Јосиф?“
42. И го проголта мојот син залудно, бидејќи тој не изврши насилство, и со тоа ме направи виновен поради него, затоа Бог ќе го бара од него што е прогонуван.
43 И Господ ја отвори устата на ѕверот за да го утеши Јаков со своите зборови, и тој му одговори на Јаков и му ги кажа овие зборови:
44. Како што е жив Бог, Кој нè создаде на земјата, и како што е жива твојата душа, господару мој, јас не го видов твојот син, ниту го искинав на парчиња, туку од далечна земја дојдов да го барам мојот син, кој денес си замина од мене, и не знам дали е жив или мртов.
45. Денес дојдов во полето да го барам синот свој, а вашите синови ме најдоа, ме зграпчија и ми ја зголемија тагата, па денес ме доведоа пред тебе и ти ги кажав сите мои зборови.
46. А сега, сине човечки, јас сум во твоите раце, и направи со мене денес што ти се чини добро; но, жив сум во Бога, Кој ме создаде, јас не го видов твојот син, ниту го искинав на парчиња, ниту човечко тело ми влезе во устата во сите денови од мојот живот.
47 И кога Јаков ги чу зборовите на ѕверот, се зачуди многу, и го пушти ѕверот од неговата рака, и тој си отиде по својот пат.
48 Јаков плачеше гласно и ридаше за Јосиф од ден на ден, и тагуваше за својот син многу денови.

ПОГЛАВЈЕ 44

1 Синовите на Исмаил, кои го купија Јосиф од Мадијамците, кои го купија него од неговите браќа, отидоа во Египет со Јосиф. Тие стигнаа до границите на Египет. Кога се приближија до Египет, сретнаа четири мажи од синовите на Медан, синот Авраамов, кои излегоа од земјата Египетска на пат.
2И Исмаилците им рекоа: „Дали сакате да го купите овој роб од нас?“ Тие рекоа: „Давајте ни го!“ И им го предадоа Јосиф. Го видоа како многу убав млад човек, па го купија за дваесет сикли.
3 И Исмаилците го продолжија своето патување кон Египет, а Меданимците исто така се вратија истиот ден во Египет, а Меданимците си рекоа еден на друг: „Ете, слушнавме дека Потифар, фараонов службеник, началник на стражата, бара добар слуга кој ќе стои пред него за да му служи и да го постави за надзорник над неговата куќа и сè што му припаѓа.“
4 Затоа, ајде сега да му го продадеме за колку што можеме да посакаме, ако може да ни го даде она што ќе го бараме за него.
5 И овие Меданими отидоа и дојдоа во куќата на Потифар и му рекоа: „Слушнавме дека бараш добар слуга да ти служи; ете, имаме слуга кој ќе ти угоди, ако можеш да ни дадеш што сакаме, и ние ќе ти го продадеме.“
6 А Потифар рече: „Доведи го пред мене, ќе го видам; и ако ми се допадне, ќе ти дадам што ќе бараш за него.”
7 И Меданите отидоа и го доведоа Јосиф и го поставија пред Потифар. Тој го виде и многу му се допадна. И Потифар им рече: „Кажете ми што ви треба за ова момче?“
8 А тие рекоа: „Четиристотини сребреници бараме за него!“ А Потифар рече: „Ќе ти ги дадам ако ми го донесеш записникот за неговата продажба и ќе ми ја раскажеш неговата историја, зашто можеби е украден, бидејќи ова момче не е ниту роб, ниту син на роб, но кај него гледам дека изгледа убаво и убаво.“
9 И Меданите отидоа и ги доведоа кај него Исмаилците, кои им го беа продале, и му рекоа: „Тој е роб и ние им го продадовме.“
10 И Потифар ги чу зборовите на Исмаилците кога им го даде среброто на Меданите, и Меданите го зедоа среброто и тргнаа на пат, а Исмаилците исто така се вратија дома.
11 И Потифар го зеде Јосифа и го одведе во својот дом за да му служи. Јосиф најде милост кај Потифар, и тој се потпре на него и го постави за надзорник над својот дом, и сè што му припаѓаше му го предаде во рацете негови.

12 И Господ беше со Јосиф, и тој стана благороден човек. Господ го благослови домот Потифариев заради Јосиф.
13 И Потифар сѐ што имаше му го остави на Јосиф, а Јосиф беше оној што внесуваше и излегуваше, и сѐ беше регулирано според неговата волја во куќата на Потифар.
14 А Јосиф имаше осумнаесет години, момче со убави очи и убав изглед, и немаше сличен на него во целата Египетска земја.
15 Во она време, додека тој беше во куќата на својот господар, влегувајќи и излегувајќи од куќата и служејќи му на својот господар, Зелика, жената на неговиот господар, ги подигна очите кон Јосифа и го погледна, и ете, тој беше убав и убаво лицев млад човек.
16 И таа ја посакуваше неговата убавина во своето срце, и нејзината душа беше вперена во Јосиф, и го мамеше секој ден, а Зелиха го убедуваше Јосиф секој ден, но Јосиф не ги креваше очите за да ја види жената на својот господар.
17 И Зелиха му рече: „Колку ти е убаво лицето и обликот! Навистина ги видов сите робови, а никогаш не сум видел робинка толку убава како тебе.“ И Јосиф ѝ рече: „Навистина, Оној што ме создаде мене во утробата на мајка ми, го создаде и целото човештво.“
18 А таа му рече: „Колку ти се убави очите, со кои ги заслепуваше сите жители на Египет, мажи и жени!“ А тој ѝ рече: „Колку се убави додека сме живи! Но, ако ги видиш во гробот, сигурно ќе се оддалечиш од нив.“
19 И му рече таа: „Колку се убави и пријатни сите твои зборови! Земи ја сега, те молам, харфата што е во куќата и свири со твоите раце, за да ги чуеме твоите зборови.“
20 И тој ѝ рече: „Колку се убави и пријатни моите зборови кога зборувам за слава на мојот Бог и Неговата слава!“ А таа му рече: „Колку е убава косата на твојата глава! Ете го златниот чешел што е во куќата! Земи го, те молам, и свиткај ја косата на твојата глава.“
21 А тој ѝ рече: „До кога ќе ги зборуваш овие зборови? Престани да ми ги зборуваш овие зборови, стани и работи си дома.“
22 А таа му рече: „Нема никој во мојата куќа, и нема ништо друго освен твоите зборови и твојата желба.“ Но, и покрај сѐ тоа, таа не можеше да го доведе Јосифа кај себе, ниту тој ја погледна, туку ги насочи очите надолу кон земјата.
23 А Зелика го посака Јосиф во срцето свое да легне со неа. И додека Јосиф седеше во куќата и работеше, Зелика дојде и седна пред него, и го намамуваше секој ден со своите зборови да легне со неа и да ја погледне, но Јосиф не ја послуша.
24 А таа му рече: „Ако не постапиш според моите зборови, ќе те казнам со смрт и ќе те обесхрабрам со железен јарем.”
25 Јосиф ѝ рече: „Навистина Бог, Кој го создаде човекот, ги ослободува оковите на затворениците; и Тој ќе ме избави од твојот затвор и од твојот суд.“
26 И кога не можеше да го наговори, да го убеди, а нејзината душа беше сѐ уште вперена во него, нејзината желба ја фрли во тешка болест.
27 И сите жени египетски дојдоа да ја посетат и ѝ рекоа: „Зошто си во оваа беда, ти што ништо не ти недостасува? Твојот маж е голем и почитуван кнез пред царевите очи, зар не ти недостасува нешто од она што ти го посакува срцето?“
28 А Зелиха им одговори: „Денес ќе ви биде објавено од каде потекнува оваа неволја, поради која ме гледате?“ И им заповеда на своите слугинки да приготват храна за сите жени, и им направи гозба, и сите жени јадеа во куќата на Зелиха.
29 И им даде ножеви да ги лупат цитроните за да ги јадат, и заповеда да го облечат Јосиф во скапоцени облеки, и тој да се појави пред нив. И Јосиф дојде пред нивни очи, и сите жени го погледнаа Јосиф, но не можеа да ги тргнат очите од него, и сите си ги исечеја рацете со ножевите што ги држеа во рацете, и сите цитрони што беа во рацете им беа полни со крв.
30 И не знаеја што направиле, туку продолжија да ја гледаат убавината на Јосиф и не ги свртуваа очните капаци од него.
31 И Зелиха виде што направија, па им рече: „Што е ова дело што го направивте? Еве, ви дадов цитрони да јадете, а сите си ги исечете рацете.“
32 И сите жени ги видоа рацете свои, и ете, беа полни со крв, а крвта им течеше по облеката, па ѝ рекоа: „Овој роб во твојата куќа нѐ победи, и не можевме да ги свртиме очните капаци од него поради неговата убавина.“
33 И им рече таа: „Навистина ова ви се случи во мигот кога го погледнавте и не можевте да се воздржите од него; како тогаш да се воздржам кога тој е постојано во мојата куќа и го гледам секој ден како влегува и излегува од мојата куќа? Како тогаш да се воздржам да не пропаднам или дури и да не загинам поради тоа?“
34 И тие ѝ рекоа: „Вистински се зборовите, зашто кој може да го види ова прекрасно лице во куќата и да се воздржи од него, а не е ли тој твој роб и слуга во твојата куќа, и зошто не му кажеш што ти е во срцето, и не дозволиш душата твоја да пропадне поради ова?“
35 И таа им рече: „Секој ден се трудам да го убедам, но тој не се согласува со моите желби, а му ветив сѐ што е добро, а сепак не можев да добијам ништо од него; затоа сум во опаѓачка состојба, како што гледате.“
36 И Зелика се разболе многу поради својата желба кон Јосиф, и беше очајно болна од љубов поради него, и целиот народ од домот на Зелика и нејзиниот маж не знаеја ништо за таа работа, дека Зелика се разболе поради својата љубов кон Јосиф.
37 И сите луѓе од нејзиниот дом ја прашаа: „Зошто си болна и си бедна, и ништо не ти недостасува?“ А таа им рече: „Не знам што ми се случува секој ден.“
38 И сите жени и нејзините пријателки доаѓаа секојдневно да ја видат и разговараа со неа, а таа им велеше: „Ова може да се случи само поради љубовта на Јосиф!“ А тие ѝ рекоа: „Намами го и фати го тајно, можеби ќе те послуша и ќе ја одврати оваа смрт од тебе.“
39 А Зелика се влоши од љубовта кон Јосиф и продолжи да се откажува, сѐ додека не ѝ снема сила да се држи.

40 Еден ден Јосиф ја вршеше работата на својот господар во куќата, кога Зелиха дојде тајно и одеднаш се нафрли врз него. Јосиф се крена против неа, беше посилен од неа и ја собори на земја.
41 И Зелиха плачеше поради желбата на нејзиното срце кон него, и го молеше со плач, и солзи ѝ течеа по образите, и му зборуваше со глас на молитва и со горчина во душата, велејќи:
42 Дали некогаш си чул, видел или познаваш жена толку убава како мене, или подобра од мене, која секојдневно ти зборува, паѓа во пропаст поради љубовта кон тебе, ти ја доделува целата оваа чест, а сепак не го слушаш мојот глас?
43. И ако е од страв од твојот господар да не те казни, како што е жив царот, никаква штета нема да ти се случи од твојот господар поради ова; затоа сега, те молам, послушај ме и прифати ме заради честа што ти ја дадов, и одложи ја оваа смрт од мене, а зошто да умрам заради тебе? И таа престана да зборува.
44 А Јосиф ѝ одговори: „Воздржи се од мене и остави му ја оваа работа на мојот господар; ете, мојот господар не знае што има кај мене во куќата, зашто сè што му припаѓа ми го предаде во рацете мои; и како ќе го направам тоа во куќата на мојот господар?“
45. Зашто и мене многу ме почести во својот дом, ме постави и за управител над својот дом, ме возвиши, и во овој дом нема никој поголем од мене, и мојот господар ништо не ми презре, освен тебе, која си негова жена. Како тогаш можеш да ми ги кажеш овие зборови, и како можам да направам ова големо зло и грев пред Бога и пред твојот маж?
46 Затоа, сега воздржи се од мене и не зборувај повеќе такви зборови, зашто нема да ги послушам твоите зборови. Но, Зелиха не сакаше да го послуша Јосиф кога тој ѝ ги кажуваше овие зборови, туку секојдневно го наведуваше да ја слуша.
47 И после ова, потокот Египетски се наполни од сите страни, и сите жители на Египет излегоа, а исто така и кралот и кнезовите излегоа со дајриња и ора, бидејќи тоа беше голема веселба во Египет и празник во времето на поплавувањето на морето Сихор, и тие одеа таму да се радуваат цел ден.
48 И кога Египќаните излегоа на реката да се веселат, како што беше нивниот обичај, сите луѓе од домот Потифаров отидоа со нив, но Зелика не сакаше да оди со нив, зашто рече: „Болна сум!“ И остана сама во куќата, и никој друг не беше со неа во куќата.
49 И стана и се вознесе во својот храм во куќата, се облече во кнежевски облеки, стави на главата скапоцени камења од оникс, украсени со сребро и злато, го разубави лицето и кожата со секакви женски течности за чистење, го намириса храмот и куќата со касија и темјан, распосла смирна и алое, а потоа седна на влезот од храмот, во ходникот на куќата, низ кој помина Јосиф за да ја работи својата работа, и ете, Јосиф дојде од полето и влезе во куќата за да ја работи својата господарска работа.
50 И стигна на местото низ кое требаше да помине, и ги виде сите дела на Зелиха, па се врати назад.
51 Зелиха го виде Јосиф како се оддалечува од неа, па извика кон него и рече: „Што ти е Јосифе? Дојди на работа, а јас ќе ти направам место додека не стигнеш до своето место.“
52 И Јосиф се врати и дојде во куќата, и оттаму отиде на своето место, и седна да ја работи работата на својот господар како и обично. И ете, Зелика му пријде и застана пред него во кнежевски облеки, а мирисот од нејзината облека се прошири на далечина.
53 Таа брзо се фати за Јосифа и за неговата облека и му рече: „Како што е жив царот, ако не го исполниш моето барање, ќе умреш денес!“ Таа брзо ја испружи другата рака, извади меч од под облеката, го стави на вратот на Јосифа и рече: „Стани и исполни го моето барање, ако не го исполниш, ќе умреш денес.“
54 Јосиф се исплаши од неа, бидејќи го направи тоа, па стана да избега од неа, а таа го зграби предниот дел од облеката негова. Од стравот на бегството, облеката што ја зграби Зелика се скина. Јосиф ја остави облеката во рацете на Зелика, па избега и излезе, бидејќи беше во страв.
55 Кога Зелиха виде дека облеката на Јосиф е скината, дека ја оставил во нејзините раце и избегал, се исплаши за својот живот, за да не се прошири гласот за неа; па стана и постапи лукаво, ги соблече облеките во кои беше облечена и ги облече другите свои облеки.
56 И ја зеде облеката на Јосиф, ја положи покрај себе и отиде и седна на местото каде што седеше во својата болест, пред луѓето од нејзината куќа да излезат на реката. И повика едно момче кое тогаш беше во куќата и му нареди да ги повика луѓето од куќата кај неа.
57 И кога ги виде, им рече со силен глас и ридање: „Видете што ми донесе еден Евреин, вашиот господар, во куќата, денес дојде да спие со мене!“
58. Зашто, кога си излегол, тој се врати во куќата и, откако виде дека нема никој во куќата, дојде кај мене, ме зграпчи и сакаше да легне со мене.
59 И ја зграпчив неговата облека, ја искинав и извикав против него со силен глас. И кога го подигнав гласот, тој се исплаши за својот живот, ја остави облеката пред мене и избега.
60 А луѓето од нејзиниот дом не проговорија ништо, туку нивниот гнев се разгоре многу против Јосиф, па отидоа кај неговиот господар и му ги кажаа зборовите на неговата лукавост.
61. И Потифар се врати дома разгневен, а жена му извика кон него и рече: „Што ми направи, та доведе ли еден слуга, отец на пир во куќата моја? Денес дојде кај мене да се забавува со мене; така ми направи и денес?“
62 И Потифар ги чу зборовите на својата жена и нареди Јосиф да биде казнет со тешки биења, и така му направија.
63 И додека го удираа, Јосиф извика со силен глас, ги крена очите кон небото и рече: „Господи Боже, Ти знаеш дека сум невин од сè ова, и зошто да умрам денес во лага, од раката на овие необрезани зли луѓе, кои Ти ги познаваш?
64 И додека луѓето на Потифар го тепаа Јосиф, тој продолжи да вика и да плаче. А таму имаше дете од единаесет месеци. Господ ја отвори устата на детето, и тоа ги изговори овие зборови пред луѓето на Потифар, кои го тепаа Јосиф, велејќи:

65 Што сакате од овој човек и зошто му правите ова зло? Мајка ми лаже и изговара лаги; така беше работата.
66 И детето им раскажа точно сè што се случи, и секој ден им ги објавуваше сите зборови на Зелиха на Јосиф.
67 И сите мажи ги чуја зборовите на детето и се восхитија многу на зборовите на детето, а детето престана да зборува и се смири.
68 И Потифар се засрами многу од зборовите на својот син, па им заповеда на своите луѓе да не го тепаат Јосиф повеќе, и луѓето престанаа да го тепаат Јосиф.
69 И Потифар го зеде Јосиф и нареди да го изведат пред свештениците, кои беа судии на царот, за да му судат за оваа работа.
70. И Потифар и Јосиф дојдоа пред свештениците, кои беа царски судии, и тој им рече: „Одлучете, ве молам, каква пресуда треба да му се припише на еден слуга, зашто така постапил.“
71 Свештениците му рекоа на Јосиф: „Зошто му направи така на својот господар?“ Јосиф им одговори: „Не така, господари мои, туку така беше работата.“ Потифар му рече на Јосиф: „Сè што ми припаѓаше ви го доверив во ваши раце и ништо не ви скратив освен жена ми; како можевте да го направите ова зло?“
72 А Јосиф одговори: „Не така, господару мој, како што е жив Господ и како што е жива душата твоја, господару мој, зборот што го чу од жена ти е лажен, зашто така беше денес работата.“
73. Помина една година откако сум во твојот дом; дали си видел во мене некаква неправда или нешто што би можело да те натера да ми го одземеш животот?
74 И свештениците му рекоа на Потифар: „Прати, те молам, да ни ја донесат пред нас искинатата облека на Јосиф, за да ја видиме скинатата. Ако скинатата е пред облеката, тогаш лицето му било спроти неа и таа го зграпчила за да дојде кај неа, и со измама твојата жена направи сè што рече.“
75 И ја донесоа Јосифовата облека пред свештениците, судиите, и тие видоа дека скинатата е пред Јосиф. Сите судии знаеја дека таа го притиснала, па рекоа: „Смртна пресуда не му следува на овој роб, зашто тој ништо не направил, туку пресудата е да биде ставен во затвор поради гласот што го изнесе против твојата жена.“
76 И Потифар ги чу нивните зборови и го смести во темница, местото каде што беа затворени царските затвореници. Јосиф остана во темница дванаесет години.
77 И покрај тоа, жената на неговиот господар не се одврати од него и не престануваше да му зборува секој ден за да ја слуша. И по три месеци, Зелика одеше кај Јосиф во затворот секој ден, и го наговараше да ја слуша. Зелика му рече на Јосиф: „До кога ќе останеш во оваа куќа? Но, сега послушај го мојот глас, и јас ќе те изведам од оваа куќа.“
78 Јосиф ѝ одговори: „Подобро ми е да останам во оваа куќа отколку да ги слушам твоите зборови и да грешам пред Бога.“ А таа му рече: „Ако не ја исполниш мојата волја, ќе ти ги извадам очите, ќе ти ставам окови на нозете и ќе те предадам во рацете на оние што порано не ги познаваше.“
79 Јосиф ѝ одговори и рече: „Ете, Бог на целата земја е моќен да ме избави од сè што можеш да ми направиш, зашто Тој им ги отвора очите на слепите, ги ослободува врзаните и ги чува сите странци што не ја познаваат земјата.“
80 А кога Зелика не можеше да го убеди Јосиф да ја послуша, таа престана да го наведува; а Јосиф беше сè уште затворен во затворот. Јаков, таткото на Јосиф, и сите негови браќа што беа во земјата ханаанска, тагуваа и плачеа во тие дни за Јосиф, зашто Јаков не сакаше да се утеши за својот син Јосиф. Јаков викаше гласно, плачеше и тагуваше сите тие дни.

ПОГЛАВЈЕ 45

1 Во тоа време, во таа година, кога Јосиф отиде во Египет откако неговите браќа го продадоа, Рувим, синот Јаковов, отиде во Тимна и ја зеде за жена Елиурам, ќерката на Ави Хананеецот, и тој дојде кај неа.
2 И Елиурам, жената Рувимова, зачна и му ги роди четири сина, Ханох, Палу, Хецрон и Харми; а брат му Симеон ја зеде за жена сестра му Дина; и таа му ги роди петте сина, Мемуил, Јамин, Оад, Јахин и Сохар.
3 Потоа дојде кај Вуна, Хананејката, која Симеон ја одведе во заробеништво од градот Сихем. Вуна беше кај Дина и се грижеше за неа. Симеон дојде кај неа, и таа му го роди Саул.
4 Во тоа време Јуда отиде во Одолам и дојде кај еден човек од Одолам, по име Ира. Таму Јуда ја виде ќерката на еден Ханаанец, по име Алијат, ќерка на Шуа. Ја зеде и дојде кај неа. Алијат му ги роди на Јуда трите сина: Ер, Онан и Сило.
5 И Леви и Исахар отидоа во источната земја и ги зедоа за жени ќерките на Јовав, синот на Јоктан, синот Еверов; а Јовав, синот на Јоктан, имаше две ќерки: името на постарата беше Адина, а името на помладата беше Арида.
6 Леви ја зеде Адина, а Исахар ја зеде Арида. Тие дојдоа во земјата Хананска, во домот на таткото нивни, и Адина му ги роди на Леви трите сина: Гирсон, Кехат и Мерари.
7Арида му ги роди на Исахар Тола, Фува, Јов и Сомрон, четири сина; а Дан отиде во Моавската земја и ја зеде за жена Афлалет, ќерката на Хамудан, Моавецот, и ја доведе во Ханаанската земја.
8 А Афлалет беше неплодна, немаше потомство. Потоа Бог се сети на Афлалет, жената Данова, и таа зачна и роди син, и го нарече Хушим.
9 И Гад и Нефталим отидоа во Харан и оттаму ги зедоа за жени ќерките на Амурам, синот на Уз, синот на Нахор.
10 А еве ги имињата на ќерките Амурамови: постарата се викаше Мерима, а помладата Узит; Нефталим ја зеде Мерима, а Гад го зеде Узит; и ги доведе во земјата Хананска, во домот на нивниот татко.
11 Мерима му роди на Нефталим: Јаксеил, Гуни, Јазер и Салем, четворица сина; а Узит му роди на Гад: Сефион, Хаги, Суни, Есвон, Ери, Ароди и Арали, седум сина.

12 И Ашер излезе и ја зеде за жена Адон, ќерката на Афлал, синот на Адад, синот на Исмаил, и ја доведе во земјата Хананска.
13 Во тие денови умре Адон, жената Ашерова, без потомство; и по смртта на Адон, Ашер отиде од другата страна на реката и ја зеде за жена Хадура, ќерката на Авимаел, синот на Евер, синот на Сим.
14А девојката беше убава и разумна, жена на Малхиел, синот на Елам, синот на Сим.
15 И Хадура му роди ќерка на Малкиел, и тој ја нарече Серах. Малкиел умре после тоа, а Хадура отиде и остана во куќата на својот татко.
16 А по смртта на жената кај Ашер, тој отиде и ја зеде Хадура за жена и ја доведе во земјата Хананска, а со нив ја доведе и нејзината ќерка Серах; таа имаше три години, а девојката беше одгледана во куќата на Јаков.
17 Девојката беше убава и одеше по светите патишта на синовите Јаковови; ништо не ѝ недостасуваше, а Господ ѝ даде мудрост и разум.
18 Адура, жената Ашерова, зачна и му ги роди: Јамна, Јашва, Јашви и Верија - четири сина.
19 И Завулон отиде во Мадијам и ја зеде за жена Мериса, ќерката на Молад, синот на Авида, синот Мадијанов, и ја доведе во земјата Хананска.
20. Меруша му ги роди на Завулон Серед, Елон и Јахлеил; три сина.
21 И Јаков испрати кај Арам, синот на Сова, син на Тара, и тој ја зеде за својот син Венијамин Мехалија, ќерката на Арам; и таа дојде во земјата ханаанска во домот Јаковов. А Венијамин имаше десет години кога ја зеде за жена Мехалија, ќерката на Арам.
22 И Мехалија зачна и му роди на Венијамин пет сина: Вехар, Асвел, Гера и Нееман; а Венијамин отиде потоа и ја зеде за жена Ариват, ќерката на Шомрон, синот Авраамов, покрај својата прва жена; имаше осумнаесет години; а Ариват му роди на Венијамин пет сина: Ахи, Вош, Мупим, Хупим и Орд.
23 Во тие денови Јуда отиде во куќата на Сим и ја зеде Тамар, ќерката на Елам, синот на Сим, за жена на својот првороден Ир.
24 И Ир влезе кај својата жена Тамар, и таа му стана жена; и кога влезе кај неа, го истреби своето потомство, и делото негово беше зло пред Господа, и Господ го уби.
25 А по смртта на Ир, првородениот син на Јуда, Јуда му рече на Онан: „Оди кај жената на брата си и ожени се со неа како најблиска роднина, и подигни му потомство на брата си.“
26 И Онан ја зеде Тамара за жена и дојде кај неа. И Онан го сакаше делото на својот брат, а неговото дело беше зло во очите на Господа, па и него го уби.
27 Кога умре Онан, Јуда ѝ рече на Тамара: „Остани во куќата на татко ти додека не порасне синот мој Сило!“ Јуда повеќе не сакаше Тамара да му ја даде на Сило, зашто си велеше: „Можеби и тој ќе умре како неговите браќа.“
28 И Тамар стана, отиде и се насели во куќата на својот татко, и Тамар остана во куќата на својот татко уште некое време.
29 И во превратот на годината, умре Алија, жената Јудина; и Јуда се утеши за жена си, и по смртта на Алија, Јуда отиде со својот пријател Ира во Тимна за да ги стрижат овците.
30 Тамара чу дека Јуда отишол во Тимна да ги стриже овците, и дека Силом пораснал, а Јуда не ја сакаше.
31 Тамар стана, ги соблече алиштата на својата вдовска возраст, стави превез на себе и се покри целосно, па отиде и седна на јавната улица, што е на патот за Тимна.
32 Јуда помина, ја виде и ја зеде, и тој дојде кај неа, и таа зачна од него. Во времето на породувањето, ете, близнаци имаше во утробата нејзина. И првиот го нарече Фарес, а вториот Зара.

ПОГЛАВЈЕ 46

1 Во тие денови Јосиф сè уште беше затворен во темница во земјата Египетска.
2 Во тоа време, пред него стоеја слугите на фараонот, главниот витарец и главниот пекар, кои му припаѓаа на египетскиот цар.
3 И витарецот зеде вино и го стави пред царот да пие, а пекарот стави леб пред царот да јаде, и царот пиеше од виното и јадеше од лебот, тој и неговите слуги и министри што јадеа на царската трпеза.
4 И додека јадеа и пиеја, куќникот и пекарот останаа таму, а фараоновите службеници најдоа многу муви во виното што го донесе куќникот, а во лебот на пекарот беа пронајдени камења од нитрат.
5 И заповедникот на стражата го постави Јосиф за слуга меѓу фараоновите службеници, а фараоновите службеници беа во затвор една година.
6 На крајот од годината, двајцата сонуваа соништа во една ноќ, во затворот каде што беа; изутрината Јосиф дојде кај нив за да ги прегледа како и обично. Ги виде, и ете, лицата им беа тажни и тажни.
7 Јосиф ги праша: „Зошто ви се лицата тажни и тажни денес?“ Тие му рекоа: „Сонивме сон, а нема никој да го протолкува.“ Јосиф им рече: „Раскажете ми го вашиот сон, и Бог ќе ви даде мирен одговор, како што сакате.“
8 И витринот му го раскажа својот сон на Јосиф, велејќи: „Видов во сон, и ете, голема лоза пред мене, а на таа лоза видов три гранки, и лозата брзо процвета и достигна голема висина, а нејзините гроздови зреја и станаа грозје.“
9 И го зедов грозјето, го исцедив во чаша и го ставив во раката на фараонот, и тој пиеше. А Јосиф му рече: „Трите гранки што беа на лозата се три дена.“
10. Но, за три дена царот ќе нареди да те доведат и ќе те врати на твојата должност, и ќе му дадеш на царот вино да пие како што беше кога му беше витарец; но да најдам милост во твоите очи, за да се сетиш на фараонот за мене кога ќе ти биде добро, и направи ми милост кон мене и изведи ме од овој затвор, зашто ме украдоа од земјата ханаанска и ме продадоа за роб на ова место.
11 А и она што ти беше кажано за жената на мојот господар е лажно, зашто ме ставија во оваа темница залудно. А витларот му одговори на Јосиф: „Ако царот постапи добро со мене како што ми протолкуваше порано, ќе направам сè што сакаш и ќе те изведам од оваа темница.“

12 И пекарот, откако виде дека Јосиф точно го протолкувал сонот на витарецот, исто така се приближи и му го раскажа целиот свој сон на Јосиф.
13 И му рече: „Во сон видов три бели кошници на главата моја. И видов, и ете, во горната кошница имаше секакви печени јадења за фараонот, и ете, птиците ги јадеа од главата моја.“
14 Јосиф му рече: „Трите кошници што ги виде се за три дена, а по три дена фараонот ќе ти ја отсече главата и ќе те обеси на дрво, а птиците ќе ти го изедат месото, како што виде во сон.“
15 Во тие денови, царицата требаше да биде предадена, и на тој ден му роди син на египетскиот цар. Прогласија дека царот го добил својот првороден син, и целиот египетски народ, заедно со службениците и слугите на фараонот, многу се радуваа.
16 И на третиот ден од неговото раѓање, фараонот направи гозба за своите дворјани и слуги, за војската од земјата Сигор и од земјата Египетска.
17 И целиот египетски народ и слугите фараонови дојдоа да јадат и да пијат со царот на гозбата на неговиот син и да се радуваат на царската веселба.
18 И сите царски службеници и неговите слуги се веселеа во тоа време осум дена на гозбата, и се веселеа со секакви музички инструменти, со дајрињa и со ора во царскиот дом осум дена.
19 И витларот, на кого Јосиф му го протолкува сонот, го заборави Јосиф и не му го спомена на царот, како што ветил, зашто тоа беше од Господа, за да го казни Јосиф затоа што се надеваше на човек.
20 Потоа Јосиф остана во затворот две години, додека не наполни дванаесет години.

ПОГЛАВЈЕ 47

1 А Исак, синот Авраамов, живееше во тие денови во земјата Хананска; беше многу стар, сто осумдесет години стар; а Исав, синот негов, брат Јаковов, беше во земјата Едомска; и тој и неговите синови имаа имот во неа меѓу синовите Сеирови.
2 И Исав чу дека се ближи времето на татко му да умре, па тој, неговите синови и неговиот дом, дојдоа во земјата Хананска, во домот на татко му. Јаков и неговите синови излегоа од местото каде што живееја во Хеврон, и сите дојдоа кај таткото свој Исак. И ги најдоа Исав и неговите синови во шаторот.
3 Јаков и неговите синови седеа пред неговиот татко Исак, а Јаков сè уште тагуваше за својот син Јосиф.
4 И Исак му рече на Јаков: „Доведи ми ги синовите твои, и јас ќе ги благословам!“ И Јаков ги доведе своите единаесет синови пред таткото свој Исак.
5 И Исак ги стави рацете свои врз сите синови на Јаков, ги зграпчи и ги прегрна, па ги бакна еден по еден. И Исак ги благослови во тој ден, велејќи им: „Богот на вашите татковци нека ве благослови и нека го умножи вашето потомство како ѕвездите небесни!“
6 Исак ги благослови и синовите Исавови, велејќи: „Бог нека ве направи ужас и ужас за сите што ќе ве видат и за сите твои непријатели!“
7 И Исак ги повика Јакова и неговите синови, и сите дојдоа и седнаа пред Исак. И Исак му рече на Јаков: „Господ, Бог на целата земја, ми рече: ‘На твоето потомство ќе му ја дадам оваа земја во наследство, ако твоите синови ги пазат Моите закони и Моите патишта, и ако им ја исполнам заклетвата со која му се заколнав на твојот татко Авраам.’“
8 Затоа, сине мој, научи ги своите деца и децата на своите деца да се бојат од Господа и да одат по добриот пат, кој ќе Му биде угоден на Господа, твојот Бог; зашто ако ги пазиш патиштата Господови и Неговите закони, Господ ќе го пази и твојот завет со Авраам и ќе ти прави добро тебе и на твоето потомство во сите денови.
9 И откако Исак им заповеда на Јаков и на неговите деца, се предаде и умре, и се придружи на својот народ.
10 Јаков и Исав паднаа врз лицето на својот татко Исак и заплакаа. Исак имаше сто осумдесет години кога умре во земјата ханаанска, во Хеврон, и синовите негови го однесоа во пештерата Махпела, која Авраам ја беше купил од синовите Хетееви за погреб.
11 И сите цареви на ханаанската земја отидоа со Јаков и Исав да го погребат Исак, и сите цареви ханаански му оддадоа голема чест на Исак по неговата смрт.
12 А синовите Јаковови и синовите Исавови одеа боси наоколу, одејќи и тагувајќи додека не стигнаа до Кирет-Арба.
13 Јаков и Исав го погребаа својот татко Исак во пештерата Махпела, која е во Кирет-Арба во Хеврон, и го погребаа со многу големи почести, како на погреб на цареви.
14 И Јаков и неговите синови, и Исав и неговите синови, и сите ханаански цареви направија голема и тешка тага, и го погребаа и тагуваа по него многу денови.
15 А кога Исак умре, тој им го остави својот добиток, својот имот и сè што му припаѓаше на синовите свои, а Исав му рече на Јаков: „Ете, сè што му остана на нашиот татко ќе го поделиме на два дела, и јас ќе имам право да изберам.“ Јаков рече: „Ќе направиме така.“
16 Јаков зеде сè што му остана на Исак во земјата Хананска, добитокот и имотот, и ги раздели на два дела пред Исав и неговите синови, и му рече на Исав: „Еве, сè ова е пред тебе; избери си ја половината што ќе ја земеш.“
17 Јаков му рече на Исав: „Слушај, те молам, што ќе ти кажам: Господ, Бог на небото и земјата, им рече на нашите татковци Авраам и Исак: ‘На твоето потомство ќе му ја дадам оваа земја во наследство засекогаш.’“
18 Затоа, сега сè што му остана на нашиот татко е пред тебе, и ете, целата земја е пред тебе; избери од нив што сакаш.
19 Ако ја посакуваш целата земја, земи ја за себе и за твоите деца засекогаш, и јас ќе го земам ова богатство, и ако го посакуваш богатството, земи го за себе, и јас ќе ја земам оваа земја за себе и за моите деца да ја наследат засекогаш.
20 А Навајот, синот Исмаилов, беше тогаш во земјата со своите деца. Исав отиде во тој ден и се посоветува со него, велејќи:
21 Така ми рече Јаков и така ми одговори: дај сега совет, и ние ќе те послушаме.

22 И Навајот рече: „Што е ова што ти го кажа Јаков? Ете, сите Ханаански синови живеат безбедно во својата земја, а Јаков вели дека ќе ја наследи со своето потомство за сите денови.“
23 Затоа оди сега и земи го целото богатство на татко ти, а остави го Јаков, брат ти, во земјата, како што рече тој.
24 Исав стана и се врати кај Јаков, и направи сè што му советуваше Навајот, синот Исмаилов; и Исав го зеде целото богатство што му остана на Исак: душите, добитокот, добитокот, имотот, и сето богатство; не му даде ништо на својот брат Јаков; и Јаков ја зеде целата земја Хананска, од потокот Египет до реката Еуфрат, и ја зеде во вечен имот за своите деца и за своето потомство по него засекогаш.
25 Јаков ја зеде од својот брат Исав пештерата Махпела, која е во Хеврон, која Авраам ја купи од Ефрон за вечен гроб, за себе и за неговото потомство.
26 И Јаков ги запиша сите овие работи во книгата за купување, ја потпиша и за сè посведочи со четири верни сведоци.
27 И ова се зборовите што ги запиша Јаков во книгата, велејќи: „Земјата Хананска и сите градови на Хетејците, Евејците, Јевусејците, Аморејците, Ферезејците и Гергесејците, сите седум народи од реката Египет до реката Еуфрат.
28 А градот Хеврон, Кирет-Арба, и пештерата што е во него, Јаков го купи сè од својот брат Исав по цена, за имот и наследство за своето потомство по него засекогаш.
29 И Јаков ја зеде книгата за купување и потписот, заповедта и одредбите и објавената книга, и ги стави во земјен сад, за да останат долго време, и ги предаде во рацете на своите деца.
30 Исав зеде сè што му остави татко му по смртта од брат му Јаков, и сиот имот, од човек до добиток, од камила и осли, од вол и јагне, од сребро и злато, од камења и од бделиум, и од сè богатство што му припаѓаше на Исак, синот Авраамов; не остана ништо што Исав не го зеде за себе од сè што му остана на Исак по смртта.
31 И Исав го зеде сето тоа, и се врати дома, тој и неговите деца, во земјата на Сеир Хореецот, подалеку од својот брат Јаков и неговите деца.
32 Исав имаше имот меѓу синовите Сеирови, и Исав не се врати во земјата Хананска од тој ден па натаму.
33 И целата земја Ханаан им стана наследство на синовите Израилеви за вечно наследство, а Исав со сите свои деца ја наследи планината Сеир.

ПОГЛАВЈЕ 48

1 Во тие денови, по смртта на Исак, Господ заповеда и предизвика глад по целата земја.
2 Во тоа време, фараонот, царот египетски, седеше на својот престол во земјата Египетска, лежеше во својата постела и сонуваше соништа. Фараонот виде во сон дека стои покрај реката Египетска.
3 И додека стоеше, виде седум дебели и убави волови како излегуваат од реката.
4 И седум други говеда, слаби и лошо обликувани, излегоа по нив, и седумте лоши говеда ги проголтаа убавите, но сепак им беше лошо обликувано како на почетокот.
5 И се разбуди, па пак заспа, и сонуваше втор пат, и виде седум класја пченка како изникнуваат од едно стебло, дебели и убави, а по нив изникнуваат седум тенки класја, издувани од источниот ветер, и тенките класја ги проголтуваат полните. И фараонот се разбуди од својот сон.
6 И наутро царот се сети на своите соништа, и духот му беше многу вознемирен поради соништата, па царот брзо испрати и ги повика сите египетски волшебници и мудреци, и тие дојдоа и застанаа пред фараонот.
7 Царот им рече: „Сонив соништа, а нема никој да ги протолкува.“ Тие му рекоа на царот: „Раскажи им ги своите соништа на слугите, и нека ги чуеме.“
8 Царот им ги раскажа своите соништа, а сите одговорија и едногласно му рекоа на царот: „Да живее царот довека! И еве го толкувањето на твоите соништа.“
9 Седумте добри волови што ги виде ги означуваат седумте ќерки што ќе ти се родат во последните денови, а седумте волови што ги виде како се качуваат по нив и ги проголтуваат, се знак дека ќерките што ќе ти се родат ќе умрат за време на царскиот живот.
10 И она што го виде во вториот сон за седум полни, добри класови пченка што изникнаа на едно стебло, е нивното толкување, дека во последните денови ќе изградиш за себе седум градови низ целата египетска земја; и она што го виде од седумте згмечени класови пченка што изникнаа по нив и ги проголтаа додека ги гледаше со своите очи, е знак дека градовите што ќе ги изградиш ќе бидат уништени во последните денови, за време на животот на царот.
11 И кога ги кажаа овие зборови, царот не го приклони слухот кон нивните зборови, ниту го насочи срцето кон нив, зашто царот знаеше во својата мудрост дека тие не даваат правилно толкување на соништата; и кога завршија со зборувањето пред царот, царот им одговори: „Што е ова што ми го кажавте? Навистина изговоривте лага и изговоривте невистини; затоа сега дајте го правилното толкување на моите соништа, за да не умрете.“
12 Потоа царот заповеда и повторно испрати и повика други мудреци, кои дојдоа и застанаа пред царот. Царот им ги раскажа своите соништа. Сите му одговорија според првото толкување. Царот се разгневи и многу се налути. Царот им рече: „Вие навистина зборувате лаги и измислувате невистини во она што го кажавте.“
13 И царот заповеда да се објави објава низ целата египетска земја, велејќи: „Царот и неговите големци одлучија дека секој мудар човек што го знае и го разбира толкувањето на соништата, а денес не дојде пред царот, ќе умре.“
14 И оној што ќе му го објасни на царот правилното толкување на неговите соништа, ќе му се даде сè што ќе побара од царот. И сите мудреци од земјата Египетска дојдоа пред царот, заедно со сите волшебници и волшебници што беа во Египет и во

Гесен, во Рамзес, во Такпанхес, во Сигор и во сите места на границите на Египет, и сите тие застанаа пред царот.
15 И се собраа сите благородници, кнезови и слуги на царот од сите градови египетски, и сите седнаа пред царот. Царот им ги раскажа своите соништа на мудреците и кнезовите, и сите што седеа пред царот беа воодушевени од видението.
16 И сите мудреци што беа пред царот беа многу поделени во толкувањето на неговите соништа; некои од нив му ги протолкуваа на царот, велејќи: „Седумте добри волови се седум цареви, кои од царското потомство ќе се издигнат над Египет.“
17 А седумте лоши вола се седум кнезови, кои ќе се кренат против нив во последните денови и ќе ги уништат; а седумте класја пченка се седумте големи кнезови на Египет, кои ќе паднат во рацете на седумте помалку силни кнезови на нивните непријатели, во војните на нашиот господар цар.
18 А некои од нив му протолкуваа на царот вака, велејќи: „Седумте добри вола се силните градови на Египет, а седумте лоши вола се седумте народи од земјата Хананска, кои ќе дојдат против седумте градови на Египет во последните денови и ќе ги уништат.“
19 И она што го виде во вториот сон, за седум добри и лоши класови пченка, е знак дека владата на Египет повторно ќе се врати кај твоето потомство како и прво.
20 И за време на неговото владеење, народот на градовите во Египет ќе се сврти против седумте градови во Ханаан кои се посилни од нив, и ќе ги уништи, а владата на Египет ќе се врати кај твоето потомство.
21 А некои од нив му рекоа на царот: „Еве го толкувањето на твоите соништа: седумте добри вола се седум кралици, кои ќе ги земеш за жени во последните денови, а седумте лоши вола означуваат дека сите тие жени ќе умрат за време на царскиот живот.“
22 И седумте добри и лоши класја пченка што ги виде во вториот сон се четиринаесет деца, и во последните денови тие ќе се кренат и ќе се борат меѓу себе, и седум од нив ќе ги убијат седумте што се посилни.
23 И некои од нив му ги кажаа овие зборови на царот, велејќи: „Седумте добри вола означуваат дека ќе ти се родат седум деца, и тие ќе убијат седум деца од твоите деца во последните денови; а седумте добри класја пченка што ги виде во вториот сон се оние кнезови против кои седум други помалку моќни кнезови ќе се борат и ќе ги уништат во последните денови, и ќе ја одмаздат работата на твоите деца, а владата повторно ќе се врати на твоето потомство.“
24 И царот ги чу сите зборови на египетските мудреци и нивното толкување на неговите соништа, и ништо од нив не му се допадна на царот.
25 И царот, во својата мудрост, знаеше дека тие не зборуваат сосема правилно во сите овие зборови, зашто тоа беше од Господа за да ги осуети зборовите на мудреците египетски, за да може Јосиф да излезе од затворот и да стане голем во Египет.
26 И царот виде дека ниту еден од сите мудреци и волшебници на Египет не му зборуваше правилно, и царот се разгневи и неговиот гнев се разгоре во него.
27 И царот заповеда сите мудреци и волшебници да излезат од пред него, и сите излегоа од пред царот со срам и немилост.
28 И царот нареди да се испрати проглас низ целиот Египет за да се убијат сите волшебници што беа во Египет, и ниту еден од нив да не остане жив.
29 И станаа царските војводи на стражата, секој го извади својот меч и почнаа да ги убиваат египетските волшебници и мудреците.
30 Потоа дојде Мерод, главниот витарец на царот, и се поклони пред царот и седна пред него.
31 И витларот му рече на царот: „Нека живее царот засекогаш, и нека се возвиши неговата власт во земјата!“
32. Ти се налути на Твојот слуга во тие денови, поминаа две години, и ме смести во одделението, и јас бев некое време во одделението, јас и шефот на пекарите.
33 И со нас имаше еден еврејски слуга, кој му припаѓаше на началникот на стражата, по име Јосиф, зашто неговиот господар се налути на него и го стави во затвор, и тој таму ни служеше.
34 И по некое време, додека бевме во одделението, сонувавме соништа во една ноќ, јас и главниот пекар; сонувавме, секој човек според толкувањето на својот сон.
35 И дојдовме наутро и му ги раскажавме на тој слуга, а тој ни ги протолкува нашите соништа, секому според неговиот сон, точно протолкувајќи го.
36 И како што ни протолкуваше, така и се случи; ниту еден од неговите зборови не падна на земја.
37 А сега, господару мој и цару, не ги убивајте египетските луѓе залудно; ете, тој роб е сè уште затворен во куќата од страна на стражарот, неговиот господар, во затворската куќа.
38 Ако царот е угоден, нека го повика да дојде пред тебе и да ти го соопшти точното толкување на сонот што си го сонувал.
39 И царот ги чу зборовите на главниот витарец и нареди да не се убиваат мудреците од Египет.
40 И царот им нареди на своите слуги да го доведат Јосиф пред него, а царот им рече: „Одете кај него и не плашете го, за да не се збуни и да не знае како да зборува.“
41 И слугите цареви отидоа кај Јосиф и брзо го изведоа од темница. Царевите слуги го избричија, ја пресоблече затворската облека и се појави пред царот.
42 Царот седеше на својот царски престол во кнежевски фустан, препашан со златен ефод, а чистото злато што беше на него блескаше, а смарагдот, рубинот и смарагдот, заедно со сите скапоцени камења што беа на главата на царот, го заслепуваа окото, а Јосиф многу му се восхитуваше на царот.
43 А престолот на кој седеше царот беше обложен со злато и сребро и со оникс, и имаше седумдесет степени.
44 И беше обичај низ целата египетска земја, секој човек што доаѓаше да разговара со царот, ако беше кнез или некој што беше почитуван во очите на царот,

да се искачува на царскиот престол до триесет и првото скалило, а царот се спушташе до триесет и шестото скалило и разговараше со него.
45 Ако беше од обичниот народ, се искачуваше на третото скалило, а царот се спушташе на четвртото и разговараше со него, а нивниот обичај беше, згора на тоа, секој човек што разбираше да зборува на сите седумдесет јазици, да се искачува по седумдесетте скалила и да се качува и да зборува додека не стигнеше до царот.
46 И секој човек што не можеше да ги заврши седумдесетте, се искачуваше по онолку скалила колку што броеше јазиците што ги знаеше да ги зборува.
47 И во тие денови во Египет беше вообичаено никој да не владее над нив, освен оној што разбираше да зборува на седумдесетте јазици.
48 И кога Јосиф дојде пред царот, се поклони до земја пред царот, па се искачи на третото скалило, а царот седна на четвртото скалило и разговараше со Јосиф.
49 И царот му рече на Јосифа: „Сонував сон, но нема толкувач што ќе го протолкува правилно. Денес им заповедав на сите египетски волшебници и мудреци да дојдат пред мене. Им ги раскажав моите соништа, но никој не ми ги протолкува правилно.“
50. И после ова, денес слушнав за тебе дека си мудар човек и дека можеш правилно да го протолкуваш секој сон што го слушаш.
51 Јосиф му одговори на фараонот и рече: „Нека фараонот ги раскаже соништата што ги сонувал; толкувањето му припаѓа на Бога!“ И фараонот му ги раскажа на Јосифа своите соништа: сонот за воловите и сонот за класјата пченка. И царот престана да зборува.
52 И Јосиф беше облечен во Божјиот дух пред царот и знаеше сè што ќе го снајде царот од тој ден па натаму, и го знаеше правилното толкување на царскиот сон, и зборуваше пред царот.
53 Јосиф најде милост во очите на царот, и царот ги приклони своите уши и своето срце, и ги слушна сите зборови на Јосиф. И Јосиф му рече на царот: „Не мисли дека се работи за два сона, зашто тоа е само еден сон; зашто она што Бог одлучи да го направи во целата земја, му го покажа на царот во својот сон; и еве го точното толкување на твојот сон:
54 Седумте добри крави и класја пченка се седум години, а седумте лоши крави и класја пченка се исто така седум години; тоа е еден сон.
55 Ете, седумте години што доаѓаат ќе бидат голема изобилство по целата земја, а потоа ќе следат седум години глад, многу голем глад; и целата изобилство ќе биде заборавена од земјата, а гладот ќе ги проголта жителите на земјата.
56 Царот сонуваше еден сон, и затоа сонот му се повтори на фараонот, бидејќи тоа е од Бога утврдено и Бог наскоро ќе го исполни.
57 Затоа, сега ќе ти дадам совет и ќе ја избавам душата твоја и душите на жителите на земјата од злото на гладот, за да побараш во целото свое царство човек многу разумен и мудар, кој ги знае сите работи на власта, и да го поставиш да управува со земјата Египетска.
58. И нека човекот, кого ќе го поставиш над Египет, постави под него надзорници, за да собираат сета храна за добрите години што доаѓаат, и нека складираат жито и да го складираат во твоите резерви.
59 И нека ја чуваат таа храна за седумте години глад, за да може да се најде за тебе, за твојот народ и за целата твоја земја, и за да не бидеш истребен од глад ти и твојата земја.
60 Нека им се нареди на сите жители на земјата да собираат, секој од своите ниви, секаков вид храна, во текот на седумте добри години, и да ја складираат во своите складишта, за да им се најде во деновите на гладот и да можат да живеат од неа.
61 Ова е правилното толкување на твојот сон и ова е советот даден за да се спаси твојата душа и душите на сите твои поданици.
62 Царот одговори и му рече на Јосифа: „Кој вели и кој знае дека твоите зборови се точни?“ И му рече на царот: „Ова нека ти биде знак за сите мои зборови, дека се вистинити и дека мојот совет е добар за тебе.“
63 Ете, твојата жена денес седи на столчето на породувањето, и ќе ти роди син, и ти ќе се радуваш со него; кога твоето дете ќе излезе од утробата на мајка си, твојот првороден син, кој се роди пред две години, ќе умре; и ти ќе се утешиш во детето што ќе ти се роди денес.
64 И кога Јосиф ги изговори овие зборови на царот, се поклони пред него и излезе. И кога Јосиф излезе од пред царот, во тој ден се исполнија знаците што му ги беше кажал Јосиф на царот.
65 И кралицата роди син на тој ден, и царот ја слушна радосната вест за својот син и се зарадува, и кога известувачот си замина од кај царот, царските слуги го најдоа првороденият син на царот легнат мртов на земја.
66 И се слушна голема тага и врева во царскиот дом, и царот го чу тоа и праша: „Каква е таа бучава и тага што ја слушнав во домот?“ И му кажаа на царот дека неговиот првороден син умрел. Тогаш царот дозна дека сите зборови на Јосиф што ги кажал се точни, и царот се утеши за својот син од детето што му се роди на тој ден, како што рече Јосиф.

ПОГЛАВЈЕ 49

1 После овие работи, царот испрати и ги собра сите свои службеници и слуги, и сите царски кнезови и благородници, и сите дојдоа пред царот.
2 И царот им рече: „Ете, ги видовте и ги чувте сите зборови на овој Евреин и сите знаци што ги најави дека ќе се случат, и ниту еден од неговите зборови не падна на земја.
3 Знаеш дека тој даде правилно толкување на сонот, и дека тој сигурно ќе се оствари; затоа сега советувај се и знај што ќе правиш и како земјата ќе се спаси од глад.
4 Побарајте сега и видете дали може да се најде сличен на оној, во чие срце има мудрост и знаење, и ќе го поставам над земјата.
5 Зашто слушна што советува Евреинот за ова, за да се спаси земјата од глад, а јас знам дека земјата нема да се

спаси од гладот, освен со советот на Евреинот, оној што ме советуваше мене.
6 И сите му одговорија на царот и рекоа: „Добар е советот што го даде Евреинот за ова; затоа сега, господару и цару наш, ете, целата земја е во твои раце; направи што ти се чини добро.“
7. Кого ќе го избереш, и кого во својата мудрост знаеш дека е мудар и способен да ја спаси земјата со својата мудрост, него ќе го постави царот да биде под негова власт над земјата.
8 И царот им рече на сите слуги: „Мислам дека откако Бог му откри на Евреинот сè што рече, нема никој толку разумен и мудар во целата земја како него; ако ви се допадне, ќе го поставам над земјата, зашто тој ќе ја спаси земјата со својата мудрост.
9 И сите службеници му одговорија на царот и рекоа: „Но, во законите на Египет е напишано и не смее да се прекрши дека никој нема да владее над Египет, ниту да биде втор по царот, туку оној што ги знае сите јазици на синовите човечки.“
10. Затоа, господару и цару наш, ете, овој Евреин може да зборува само хебрејски јазик, и како тогаш може да биде над нас втор по владата, човек кој не го знае ни нашиот јазик?
11 Сега те молиме, испрати го по него, нека дојде пред тебе, искушај го во сè, и направи како што сметаш дека е соодветно.
12 Царот рече: „Ќе се направи утре, и добро е она што го кажа.“ И сите службеници дојдоа тој ден пред царот.
13 И во таа ноќ Господ испрати еден од Своите ангели што му служат, и тој дојде во земјата Египетска кај Јосиф. Ангелот Господов застана над Јосиф. И ете, Јосиф лежеше во креветот ноќе во куќата на својот господар во темница, зашто неговиот господар го врати во темница поради неговата жена.
14Ангелот го разбуди од сон, а Јосиф стана и застана на нозете свои, и ете, ангелот Господов стоеше спроти него; и ангелот Господов разговараше со Јосиф, и тој го научи на сите човечки јазици таа ноќ, и го нарече Јосиф.
15 И ангелот Господов си отиде од него, а Јосиф се врати и легна на својата постела. Јосиф беше воодушевен од видението што го виде.
16 И се случи наутро кога царот ги повика сите свои службеници и слуги, и сите дојдоа и седнаа пред царот. И царот нареди да го доведат Јосиф. И царските слуги отидоа и го доведоа Јосиф пред фараонот.
17 И царот излезе и се искачи по скалите на престолот, а Јосиф му зборуваше на царот на сите јазици, а Јосиф се качи кај него и му зборуваше на царот сè додека не стигна пред царот на седумдесеттото скалило, и седна пред царот.
18 Царот многу се зарадува за Јосиф, и сите царски службеници многу се зарадуваа со царот кога ги чуја сите зборови на Јосиф.
19 И им се чинеше добро на царот и на дворјаните да го постават Јосиф за втор по царот над целата Египетска земја. Царот му рече на Јосиф:
20 А ти ми даде совет да поставам мудар човек над земјата Египетска, за да ја спаси земјата со својата мудрост од глад; затоа сега, откако Бог ти го откри сето ова и сите зборови што си ги кажал, нема по целата земја човек разумен и мудар како тебе.
21 И името твое повеќе нема да се вика Јосиф, туку името ќе ти биде Сафнат Панеа; ти ќе бидеш втор по мене, и според твојот збор ќе бидат сите работи на моето владеење, и по твојот збор ќе излегува и ќе влегува мојот народ.
22. И од твојата рака ќе добиваат плата моите слуги и службеници, што им се дава месечно, и пред тебе ќе се поклонува целиот народ на земјата; само на мојот престол ќе бидам поголем од тебе.
23 Царот го извади прстенот од раката и го стави на раката на Јосиф, а царот го облече Јосиф во кралска облека, му стави златна круна на главата и златен синџир на вратот.
24 Царот им заповеда на своите слуги да го качат на втората царска кола, која одеше спроти царската кола, и го качи на голем и силен коњ од царските коњи, и го водеа по улиците на Египетската земја.
25 И царот заповеда сите што свиреа на дајрињa, харфи и други музички инструменти да појдат со Јосиф; илјада дајрињa, илјада мехолоти и илјада невалии тргнаа по него.
26 И пет илјади луѓе, со извлечени мечеви што светкаа во рацете, маршираа и играа пред Јосиф, а дваесет илјади од царските великани, опашани со кожни појаси покриени со злато, маршираа од десната страна на Јосиф, а дваесет илјади од левата страна, а сите жени и девојки одеа по покривите или стоеја на улиците играјќи и радувајќи се на Јосиф, и го гледаа изгледот на Јосиф и неговата убавина.
27 И царскиот народ одеше пред него и зад него, мирисајќи го патот со темјан и касија и со секакви убави мириси, и расфрлајќи смирна и алое по патот, а дваесет луѓе ги објавуваа овие зборови пред него низ целата земја со гласен глас:
28 Го гледаш ли овој човек кого царот го избра да му биде втор? Сите владини работи ќе ги регулира тој, а кој ќе ги прекрши неговите наредби или нема да му се поклони до земја, ќе умре, зашто се бунтува против царот и неговиот втор.
29 И кога гласниците престанаа да проповедаат, целиот египетски народ се поклони до земја пред Јосиф и рече: „Нека живее царот, нека живее и неговиот втор цар!“ И сите жители на Египет се поклонија по патот, и кога гласниците им се приближија, се поклонија и се радуваа со секакви дајрињa, мехол и навал пред Јосиф.
30 А Јосиф на коњот ги крена очите кон небото, извика и рече: „Тој го крева сиромавиот од правта, го крева бедниот од ѓубриштето. Господи на војските, блажен е човекот што се надева на Тебе!“
31 И Јосиф помина низ целата египетска земја со фараоновите слуги и дворјани, и тие му ја покажаа целата египетска земја и сите царски ризници.
32 И Јосиф се врати и дојде истиот ден пред фараонот, и царот му даде на Јосиф имот во земјата Египетска, имот од ниви и лозја; и царот му даде на Јосиф три илјади таланти сребро и илјада таланти злато, и камења оникс и бделиум и многу подароци.
33 Утредента царот им нареди на сите египетски жители да му носат на Јосиф приноси и дарови, а секој

што ќе ја прекрши царската заповед да биде погубен. И направија високо место на градскиот плоштад, таму распостилија облеки, и секој што ќе му донесе нешто на Јосиф, го ставаше на високото место.
34 И сите египетски луѓе фрлија нешто на височинката: едниот златна обетка, а другиот прстени и обетки, и разни садови од злато и сребро, а оникс и бделиум фрлија на височинката; секој даде нешто од својот имот.
35 И Јосиф ги зеде сите овие и ги стави во своите ризници, а сите царски службеници и благородници го возвишуваа Јосиф и му дадоа многу подароци, бидејќи царот го избра да биде негов втор.
36 Царот испрати по Потифера, синот на Ахирам, свештеникот од Он, и тој ја зеде неговата мала ќерка Оснат и му ја даде на Јосиф за жена.
37 Девојката беше многу убава, девица, која маж не ја познаваше, и Јосиф ја зеде за жена. Царот му рече на Јосиф: „Јас сум фараонот, и никој освен тебе нема да се осмели да крене рака или нога за да управува со Мојот народ низ целата египетска земја.“
38 Јосиф имаше триесет години кога се појави пред фараонот. Јосиф излезе од пред царот и стана втор цар во Египет.
39 И царот му даде на Јосиф сто слуги да му служат во неговиот дом, а Јосиф испрати и купи многу слуги, и тие останаа во Јосифовиот дом.
40 Потоа Јосиф си изгради многу величествен дом, сличен на царските куќи, пред дворот на царскиот дворец, и во куќата направи голем храм, многу елегантен по изглед и погоден за негово живеалиште; Јосиф го градеше својот дом три години.
41 И Јосиф си направи многу елегантен престол од изобилство злато и сребро, го обложи со оникс и бделиум, и направи на него слика на целата земја Египетска, и слика на реката Египетска што ја наводнува целата земја Египетска. И Јосиф седеше цврсто на својот престол во својот дом, а Господ му ја зголеми мудроста на Јосиф.
42 И сите жители на Египет, и слугите фараонови и неговите кнезови, многу го сакаа Јосиф, зашто тоа беше од Господа за Јосиф.
43 Јосиф имаше војска што се бореше, излегувајќи во чети и војници, четириесет илјади и шестотини луѓе, способни да носат оружје за да им помогнат на царот и на Јосиф против непријателот, освен царските слуги и неговите слуги и безброј жители на Египет.
44 И Јосиф им даде на своите јунаци и на целата своја војска штитови и копја, капи, оклопи и камења за фрлање праќки.

ПОГЛАВЈЕ 50

1 Во тоа време Тарсисците дојдоа против Исмаиловите синови и војуваа со нив, а Тарсисците ги ограбуваа Исмаилците долго време.
2 А Исмаиловите синови беа малкубројни во тие денови, и не можеа да ги победат Тарсисците, и беа многу угнетувани.
3 И старешините на Исмаилците му испратија записник на египетскиот цар, велејќи: „Испрати кај твоите слуги, началници и војска, за да ни помогнат да се бориме против синовите на Тарсис, зашто одамна ги истребуваме.“
4 И фараонот го испрати Јосиф со јунаците и војската што беше со него, како и со своите јунаци од царскиот дворец.
5 И отидоа во земјата Авила кај Исмаиловите синови, за да им помогнат против Тарсисовите синови. И Исмаиловите синови се бореа против Тарсисовите синови. Јосиф ги порази Тарсисците и ја покори целата нивна земја, и Исмаиловите синови живеат во неа до ден-денес.
6 И кога земјата Тарсис беше покорена, сите Тарсисци избегаа и дојдоа до границата на своите браќа, синовите Јаванови. А Јосиф се врати во Египет со сите свои јунаци и војска, не пропушти ниту еден од нив.
7 И во превртувањето на годината, во втората година од царувањето на Јосиф над Египет, Господ даде големо изобилство низ целата земја седум години, како што рече Јосиф, зашто Господ ги благослови сите плодови на земјата во тие денови седум години, и јадеа и се наситија многу.
8 Во тоа време Јосиф имаше службеници под него, кои собираа сета храна од добрите години и секоја година натрупуваа жито и го ставаа во ризниците на Јосиф.
9 И секогаш кога собираа храна, Јосиф заповеда да донесат класје жито, а со него и земја од полето, за да не се расипе.
10 И Јосиф правеше така година по година, и натрупуваше жито како песок морски во изобилство, зашто неговите залихи беа огромни и не можеа да се избројат од изобилство.
11 Исто така, сите жители на Египет собраа секаква храна во своите залихи во голема количина во текот на седумте добри години, но не постапуваа со неа како што постапуваше Јосиф.
12 И целата храна што ја собраа Јосиф и Египќаните во текот на седумте години на изобилство, беше обезбедена за земјата во резерви за седумте години на глад, за издршка на целата земја.
13 И жителите на Египет ги наполнија секој своите складишта и своите скривалишта со жито, за да им служи за време на гладот.
14 И Јосиф ја распореди целата храна што ја беше собрал во сите градови на Египет, ги затвори сите складишта и постави стражари над нив.
15 А Јосифовата жена Оснаша, ќерката Потиферинова, му роди два сина: Манасија и Ефрем. Јосиф имаше триесет и четири години кога ги роди.
16 И момчињата пораснаа и одеа по Неговите патишта и по Неговите упатства, не отстапуваа од патот што ги поучи нивниот татко, ниту десно ниту лево.
17 И Господ беше со момчињата, и тие растеа и стекнаа разбирање и вештина во секоја мудрост и во сите работи на управата. И сите царски слуги и неговите големци од жителите на Египет ги возвишуваа момчињата, и тие беа воспитани меѓу царските синови.
18 И седумте години на изобилство што беа по целата земја завршија, и по нив дојдоа седумте години глад,

како што рече Јосиф, и гладот се прошири по целата земја.
19 И сиот египетски народ виде дека почна глад во египетската земја, и сиот египетски народ ги отвори своите складишта со жито, зашто гладот ги преовлада.
20 И ја најдоа целата храна што беше во нивните складишта полна со штетници и несоодветна за јадење, а гладот се засили низ целата земја, и сите жители на Египет дојдоа и плачеа пред фараонот, зашто гладот беше тежок врз нив.
21 И му рекоа на фараонот: „Дај им храна на своите слуги, а зошто да умираме од глад пред твоите очи, ние и нашите деца?“
22 А фараонот им одговори: „Зошто викате кон мене? Не заповеда ли Јосиф да се складира житото во текот на седумте години на изобилство за годините на глад? Зошто не го послушавте неговиот глас?“
23 А народот Египет му одговори на царот: „Како што е жива твојата душа, господару наш, твоите слуги направија сè што им заповеда Јосиф, зашто и твоите слуги ги собраа сите плодови од своите полиња во текот на седумте години на изобилство и ги складираа во складиштата, сè до ден-денес.“
24 И кога гладот завладеа над твоите слуги, ги отворивме нашите складишта, и ете, целиот наш производ беше полн со штетници и не беше доволен за храна.
25 Кога царот чу сè што им се случи на жителите на Египет, многу се исплаши поради гладот и многу се исплаши; и им одговори на луѓето на Египет: „Бидејќи ви се случи сè ова, одете кај Јосиф, правете што ќе ви каже, не ги прекршувајте неговите заповеди.“
26 И сиот египетски народ излезе и дојде кај Јосиф и му рече: „Дај ни храна, а зошто да умреме од глад пред тебе? Зашто собиравме род во текот на седумте години, како што ни заповеда, и го складиравме, и така ни се случи.“
27 И кога Јосиф ги чу сите зборови на египетскиот народ и што им се случи, ги отвори сите свои залихи од плодови и им ги продаде на египетските народи.
28 И гладот се засили низ целата земја, и гладот беше во сите земји, но во Египетската земја имаше плодови за продажба.
29 И сите жители на Египет доаѓаа кај Јосиф да купат жито, зашто гладот ги совлада, и целото нивно жито беше расипано, а Јосиф секојдневно го продаваше на сите жители на Египет.
30 И сите жители на земјата Хананска, Филистејците и оние од другата страна на Јордан, и синовите од Исток и сите градови на далечните и блиските земји чуја дека има жито во Египет, и сите дојдоа во Египет да купат жито, зашто гладот ги зафати.
31 Јосиф ги отвори складиштата со жито и постави надзорници над нив, а тие стоеја секој ден и продаваа на сите што доаѓаа.
32 Јосиф знаеше дека и неговите браќа ќе дојдат во Египет да купат жито, бидејќи гладот владееше низ целата земја. И Јосиф им заповеда на сите свои луѓе да го објават тоа низ целата египетска земја, велејќи:
33 На царот, на неговиот втор и на нивните големци им е волја секој што сака да купи жито во Египет да не ги испраќа своите слуги во Египет да купуваат, туку неговите синови, како и секој Египќанец или Хананец, кој ќе се врати од која било продавница од купување жито во Египет и ќе оди и ќе го продава низ целата земја, ќе умре, зашто никој нема да купува освен за издршка на неговиот дом.
34. И секој што ќе води две или три животни, ќе биде убиен, зашто секој може да го води само своето животно.
35 И Јосиф постави стражари пред портите на Египет и им заповеда, велејќи: „Секој што ќе дојде да купи жито, нека не му дозволува да влезе додека не се запише неговото име и името на неговиот татко и името на таткото на неговиот татко, и сè што е запишано преку ден, испратете ми ги нивните имиња навечер за да ги знам нивните имиња.“
36 Јосиф постави надзорници низ целата египетска земја и им заповеда да го прават сето тоа.
37 И Јосиф ги направи сите овие работи и ги донесе овие закони, за да знае кога неговите браќа ќе дојдат во Египет да купат жито. И народот на Јосиф секојдневно објавуваше во Египет според овие зборови и закони што ги беше заповедал Јосиф.
38 И сите жители на источната и западната земја, и на целата земја, чуја за законите и одредбите што ги донесе Јосиф во Египет, и жителите на најоддалечените делови од земјата доаѓаа и купуваа жито во Египет секој ден, а потоа си одеа.
39 И сите египетски службеници правеа како што им заповеда Јосиф. Вратарите ги запишуваа своите имиња и имињата на своите татковци и ги донесуваа пред Јосиф секој ден навечер.

ПОГЛАВЈЕ 51

1 Потоа Јаков чу дека има жито во Египет, па ги повика своите синови да одат во Египет да купат жито, зашто и кај нив владееше глад. Затоа ги повика своите синови и рече:
2 Ете, слушам дека има жито во Египет, и сите луѓе на земјата одат таму да купуваат. Зошто сега се заситувате пред целата земја? Одете и вие во Египет и купете ни малку жито меѓу оние што доаѓаат таму, за да не умреме.
3 И синовите Јаковови го послушаа гласот на својот татко, па станаа да одат во Египет за да купат жито меѓу другите што доаѓаа таму.
4 И Јаков, нивниот татко, им заповеда: „Кога ќе влезете во градот, не влегувајте заедно низ една порта, поради жителите на земјата.“
5 И синовите Јаковови тргнаа и отидоа во Египет. Синовите Јаковови направија сè како што им заповеда татко им. Јаков не го испрати Венијамин, зашто рече: „Да не го снајде несреќа по патот како брат му.“ И тргнаа десет синови Јаковови.
6 И додека синовите Јаковови одеа по патот, се покајаа за она што му го направија на Јосиф, и си зборуваа еден со друг, велејќи: „Знаеме дека нашиот брат Јосиф отиде во Египет, и сега ќе го бараме каде што одиме, и ако го најдеме, ќе го земеме од неговиот господар за откуп, а ако не, со сила, и ќе умреме за него.“

7 И синовите Јаковови се согласија на ова и се охрабрија поради Јосиф, за да го избават од рацете на неговиот господар. И синовите Јаковови отидоа во Египет. Кога се приближија до Египет, се разделија еден од друг и поминаа низ десет египетски порти. Портарите ги запишаа нивните имиња на тој ден и ги доведоа кај Јосиф навечер.
8 И Јосиф ги прочита имињата од раката на градските портири и виде дека неговите браќа влегле низ десетте градски порти. Тогаш Јосиф заповеда да се објави низ целата египетска земја, велејќи:
9 Излезете сите чувари на складиштата, затворете ги сите складишта со жито и оставете само едно отворено, за да можат оние што ќе дојдат да купат од него.
10 И сите Јосифови службеници го направија тоа во тоа време: ги затворија сите складишта, а само една оставија отворена.
11 И Јосиф му ги даде напишаните имиња на своите браќа на оној што беше поставен над продавницата, и му рече: „Кој ќе дојде кај тебе да купи жито, прашај го како се вика; и кога луѓе со такви имиња ќе дојдат пред тебе, фати ги и прати ги.“ И тие го сторија тоа.
12 И кога синовите Јаковови влегоа во градот, се собраа во градот за да го бараат Јосиф пред да си купат жито.
13 И отидоа кај sидовите на блудниците и го бараа Јосиф во sидовите на блудниците три дена, зашто мислеа дека Јосиф ќе влезе во sидовите на блудниците, зашто Јосиф беше многу убав и угледен. А синовите Јаковови го бараа Јосиф три дена, но не го најдоа.
14 А човекот што беше поставен над продавницата ги бараше имињата што му ги даде Јосиф, но не ги најде.
15 И му испрати на Јосиф да му кажат: „Поминаа три дена, а луѓето чии имиња ми ги даде, не дојдоа. Јосиф испрати слуги да ги бараат луѓето по целиот Египет и да ги доведат пред Јосиф.“
16 И отидоа слугите на Јосиф и дојдоа во Египет, но не ги најдоа; отидоа во Гесен, но ги немаше таму; потоа отидоа во градот Рамзес, но не ги најдоа.
17 Јосиф испрати шеснаесет слуги да ги бараат своите браќа, а тие отидоа и се распрснаа по четирите агли на градот. Четворица слуги влегоа во куќата на блудниците и ги најдоа таму десетте мажи како го бараат својот брат.
18 И ги зедоа тие четворица мажи и ги доведоа пред него, па му се поклонија до земја. Јосиф седеше на својот престол во својот храм, облечен во кнежевски облеки, а на главата имаше голема златна круна, а сите силни мажи седеа околу него.
19 И синовите Јаковови го видоа Јосиф, и неговата фигура, убавина и достоинство на лицето им се чинеа чудесни во очите, и повторно му се поклонија до земја.
20 И Јосиф ги виде своите браќа и ги позна, но тие не го познаа, зашто Јосиф беше многу голем во нивните очи, затоа не го познаа.
21 И Јосиф им рече: „Од каде доаѓате?“ Сите одговорија и рекоа: „Твоите слуги дојдоа од ханаанската земја да купат жито, зашто глад владееше низ целата земја; и твоите слуги чуја дека има жито во Египет, па дојдоа меѓу другите дојденци да купат жито за да се издржуваат.
22 Јосиф им одговори: „Ако дојдовте да купите, како што велите, зошто поминувате низ десет градски порти? Дојдовте само да ја извидите земјата.“
23 И сите заедно му одговорија на Јосифа и рекоа: „Не е така, господару мој, ние сме во право, твоите слуги не се шпиони, туку дојдовме да купиме жито, зашто сите твоите слуги се браќа, синови на еден човек во земјата Хананска, а нашиот татко ни заповеда, велејќи: „Кога ќе влезете во градот, не влегувајте заедно низ една порта, поради жителите на земјата.“
24 Јосиф повторно им одговори и рече: „Тоа е она што ви го кажав: дојдовте да ја извидите земјата, затоа сите поминавте низ десет градски порти; дојдовте да ја видите голотијата на земјата.“
25 Секој што доаѓа да купи жито, си оди, а вие сте веќе три дена во земјата, и што правите во sидовите на блудниците во кои престојувате веќе три дена? Навистина, шпионите прават такви работи.
26 И му рекоа на Јосифа: „Далеку од нашиот господар да зборува така, зашто ние сме дванаесет браќа, синови на нашиот татко Јаков, во земјата Хананска, син на Исак, син на Авраам, Евреин; и ете, најмладиот е денес со нашиот татко во земјата Хананска, а едниот го нема, зашто го изгубивме; и мислевме дека можеби е во оваа земја; затоа го бараме низ целата земја, и дојдовме дури и до куќите на блудниците да го бараме таму.“
27 Јосиф им рече: „Зар го баравте по целата земја, кога ви остана само Египет за да го барате? Што треба да прави вашиот брат во куќите на блудниците, иако е во Египет? Не рековте ли дека сте од синовите на Исак, синот Авраамов, и што ќе прават синовите на Јаков во куќите на блудниците?“
28 И му рекоа: „Бидејќи слушнавме дека Исмаилците ни го украле, и ни кажаа дека го продале во Египет, а твојот слуга, нашиот брат, е многу убав и угледен, па мислевме дека сигурно ќе биде во куќите на блудниците, затоа твоите слуги отидоа таму да го бараат и да дадат откуп за него.“
29 Јосиф им одговори уште: „Вие зборувате лажно и измислувате лаги, за да се изјасните за себе дека сте синови Авраамови; како што е жив фараонот, вие сте шпиони; затоа дојдовте во куќите на блудниците за да не бидете познати.“
30 А Јосиф им рече: „А сега, ако го најдете, а неговиот господар ви бара голема цена, ќе му ја дадете ли?“ Тие рекоа: „Ќе ви биде дадена.“
31 А тој им рече: „А ако неговиот господар не се согласи да се раздели од него за голема цена, што ќе му направите за него?“ А тие му одговорија: „Ако не ни го даде, ќе го убиеме, а братот наш ќе го земеме и ќе си одиме.“
32 Јосиф им рече: „Тоа е она што ви го кажав: вие сте шпиони, зашто дојдовте да ги убиете жителите на земјата, зашто слушнавме дека двајца од вашите браќа ги убија сите жители на Сихем, во земјата Хананска, поради вашата сестра, а сега дојдовте да го направите истото во Египет поради вашиот брат.“
33 Само така ќе знам дека сте вистински луѓе, ако испратите еден од вас да го земе вашиот најмлад брат од вашиот татко и да го доведе тука кај мене, и правејќи го ова, ќе знам дека сте во право.

34 Јосиф повика седумдесетмина од своите храбри луѓе и им рече: „Земете ги овие луѓе и одведете ги во оградата!“
35 И јунаците ги зедоа десеттемина, ги фатија и ги ставија во одделението, и останаа во одделението три дена.
36 На третиот ден, Јосиф ги изведе од затворот и им рече: „Ако сте чесни луѓе, направете го ова за да останете живи: еден од вашите браќа нека биде затворен во затворот, а вие ќе одите и ќе го однесете житото за вашето домаќинство во земјата Хананска, а потоа земете го и вашиот најмлад брат и доведете го тука кај мене, за да знам дека сте чесни луѓе кога ќе го правите тоа.“
37 И Јосиф излезе од нив, влезе во одајата и заплака многу, зашто се сожали на нив. Го изми лицето и се врати кај нив. Го зеде Симеон од нив и нареди да го врзат. Но Симеон не сакаше да го стори тоа, зашто беше многу силен човек и не можеа да го врзат.
38 И Јосиф ги повика своите храбри луѓе, и седумдесет храбри луѓе излегоа пред него со извлечени мечеви во рацете, а синовите на Јаков се исплашија од нив.
39 И Јосиф им рече: „Фатете го овој човек и затворете го во затвор додека неговите браќа не дојдат кај него.“ И храбрите луѓе на Јосиф брзо се упатија и сите го фатија Симеон за да го врзат. Симеон испушти гласен и страшен крик, и крикот се слушаше оддалеку.
40 И сите храбри луѓе на Јосиф се исплашија од гласот на врескањето, па паднаа ничкум, и многу се исплашија и избегаа.
41 И сите луѓе што беа со Јосиф избегаа, зашто многу се плашеа за својот живот. И останаа таму само Јосиф и неговиот син Манасија. А Манасија, синот Јосифов, ја виде силата на Симеон и се разгневи многу.
42 И Манасија, синот Јосифов, се приближи до Симеон, и Манасија го удри Симеон силно со тупаница во тилот. Тогаш Симеон се смири од својот гнев.
43 Манасија го фати Симеон, го зграпчи насилно, го врза и го одведе во затворот. Сите синови на Јаков беа восхитени од постапката на младичот.
44 И Симеон им рече на браќата свои: „Никој од вас не смее да каже дека ова е тепање на Египќанец, туку дека тоа е тепање на домот на мојот татко.“
45 Потоа Јосиф нареди да го повикаат оној што беше поставен над складиштето, за да им ги наполни вреќите со жито колку што можат да носат, и да ги врати парите на секого во неговата вреќа, и да им даде храна за патот, и така направи со нив.
46 Јосиф им заповеда: „Внимавајте да не ги прекршите Моите наредби и да го доведете вашиот брат, како што ви реков. Кога ќе го доведете вашиот брат тука кај мене, ќе знам дека сте чесни луѓе и ќе тргувате во земјата. Ќе ви го вратам вашиот брат, а вие ќе се вратите во мир кај вашиот татко.“
47 И сите одговорија и рекоа: „Како што ќе каже нашиот господар, така ќе направиме!“ И му се поклонија до земја.
48 И секој го крена своето жито на своето магаре и тргнаа да одат во земјата Хананска кај својот татко. Кога стигнаа во гостилницата, Леви ја рашири вреќата своја за да му даде храна на своето магаре. Кога виде дека неговите пари, со полна тежина, сè уште се во вреќата.
49 Човекот се исплаши многу и им рече на браќата свои: „Парите ми се вратени, и ете, се во вреќата моја!“ Луѓето се исплашија многу и рекоа: „Што ни направи Бог?“
50 И сите рекоа: „Каде е милоста Господова кон нашите татковци, кон Авраам, Исак и Јаков, та Господ денес нè предаде во рацете на египетскиот цар, за да направи нешто против нас?“
51 Јуда им рече: „Навистина сме грешни пред Господа, нашиот Бог, што го продадовме братот наш, нашето тело; па зошто велите: ‘Каде е милоста Господова кон нашите татковци?’“
52 И им рече Рувим: „Не ви реков, не грешете му на момчето, а вие не ме послушавте? Сега Бог го бара од нас. Како се осмелувате да кажете: „Каде е милоста Господова кон нашите татковци, кога вие згрешивте пред Господа?“
53 И преноќеа на тоа место, а рано наутро станаа и ги натоварија ослите со жито, ги поведоа и тргнаа напред, па стигнаа во домот на таткото нивни во земјата Хананска.
54 И Јаков и неговото семејство излегоа да ги пречекаат синовите свои. И Јаков виде и ете, нивниот брат Симеон го нема со нив. И им рече Јаков на синовите свои: „Каде е вашиот брат Симеон, кого не го гледам?“ И синовите негови му раскажаа сè што им се случи во Египет.

ПОГЛАВЈЕ 52

1 И влегоа во својата куќа, и секој ја отвори својата вреќа и видоа дека таму е снопот со пари на секого. Од тоа тие и нивниот татко многу се исплашија.
2 Јаков им рече: „Што ми направивте? Го испратив вашиот брат Јосиф да праша за вашето здравје, а вие ми рековте: „Дива sверка го изеде.“
3 И Симеон отиде со вас да купи храна, а вие велите дека египетскиот цар го затворил во затвор, а сакате да го земете и Венијамин за да го убиете, а мојата седа коса со тага да ја спуштите во гробот поради Венијамин и неговиот брат Јосиф.
4 Затоа, сега мојот син нема да дојде со вас, зашто неговиот брат е мртов, а тој остана сам, и може да го снајде неволја по патот по кој ќе одите, како што го снајде неговиот брат.
5 Рувим му рече на татка си: „Ќе ги убиеш моите два сина ако не го доведам твојот син и не го ставам пред тебе.“ Јаков им рече на синовите свои: „Останете тука и не слегувајте во Египет, зашто мојот син нема да слезе со вас во Египет, ниту ќе умре како неговиот брат.
6 Јуда им рече: „Воздржете се од него додека не се сврши житото, а тој ќе рече: ‘Одведете го вашиот брат,’ кога ќе открие дека неговиот живот и животот на неговото семејство се во опасност од глад.’
7 Во тие денови гладот се засили низ целата земја, и сите луѓе на земјата одеа и доаѓаа во Египет да купуваат храна, зашто гладот меѓу нив беше многу голем. И синовите Јаковови останаа во Ханаан една година и два месеци додека не им снема житото.

8 Откако им заврши житото, целото Јакововo домаќинство беше гладно, и сите бебиња на Јакововите синови се собраа и му пристапија на Јакова, и сите го опколија, и му рекоа: „Дај ни леб, и зошто сите да изгинеме од глад пред Тебе?“
9 Јаков ги чу зборовите на синовите на својот син и заплака многу, и се сожали на нив. Јаков ги повика синовите свои, и сите дојдоа и седнаа пред него.
10 А Јаков им рече: „Не видовте ли како денес вашите деца плачат над мене, велејќи: ‘Дајте ни леб, а нема!’ Затоа, вратете се и купете ни малку храна.’“
11 Јуда одговори и му рече на татко си: „Ако го испратиш нашиот брат со нас, ќе одиме и ќе купиме жито за тебе, а ако не го испратиш него, нема да одиме, зашто царот египетски ни заповеда посебно: „Нема да го видите моето лице ако вашиот брат не е со вас, зашто царот египетски е силен и моќен цар; и ете, ако одиме кај него без нашиот брат, сите ќе бидеме погубени.“
12 Не знаеш ли и не си слушнал ли дека овој цар е многу моќен и мудар, и дека нема како него во целата земја? Ете, ги видовме сите цареви на земјата и не видовме ниту еден како тој цар, царот египетски; сигурно меѓу сите цареви на земјата нема поголем од Авимелех, царот филистејски, но царот египетски е поголем и помоќен од него, а Авимелех може да се спореди само со еден од неговите слуги.
13 Татко, не си го видел неговиот дворец и неговиот престол, и сите негови слуги како стојат пред него; не си го видел тој цар на својот престол во својата раскош и кралски изглед, облечен во своите кралски облеки со голема златна круна на главата; не си ја видел честа и славата што му ја дал Бог, зашто нема сличен на него на целата земја.
14 Татко, ти не си ја видел мудроста, разумот и знаењето што Бог му ги дал во срцето негово, ниту си го чул Неговиот сладок глас кога ни зборуваше.
15 Не знаеме, оче, кој го запозна со нашите имиња и со сè што ни се случи, а тој праша и за тебе, велејќи: „Дали е сè уште жив татко ти и дали е добро?“
16 Не си видел како тој ги регулира работите на египетската влада, без да го праша фараонот, својот господар, не си видел каков страв и страх влеваше кај сите Египќани.
17 И кога си заминавме од него, се заканивме дека ќе постапиме со Египет како што ќе постапиме со останатите градови на Аморејците, и бевме многу лути на сите негови зборови што ги изговори за нас како шпиони, и сега кога повторно ќе дојдеме пред него, неговиот ужас ќе нè совлада сите нас, и никој од нас нема да може да му каже ниту малку ниту големо нешто.
18 Затоа, татко, те молам, испрати го момчето со нас, да одиме долу и да ти купиме храна за да се издржуваме, а да не умреме од глад.“ А Јаков рече: „Зошто ми направи толку лошо, па му кажа на царот дека имаш брат? Што ми направи?“
19 А Јуда му рече на Јаков, таткото свој: „Дај ми го момчето на моја грижа, за да станеме и да одиме во Египет и да купиме жито, а потоа да се вратиме; а кога ќе се вратиме, ако момчето не е со нас, ќе бидам виновен засекогаш.“
20 Ги виде ли сите наши бебиња како плачат над тебе од глад, а нема сила во твојата рака да ги наситиш? Сега нека се разбуди Твојата милост кон нив и испрати го нашиот брат со нас, и ние ќе одиме.
21 Зашто, како ќе ти се покаже милоста Господова кон нашите предци, кога велиш дека египетскиот цар ќе ти го земе синот? Жив ми Господ, нема да го оставам додека не го доведам и не го ставам пред тебе; туку моли се за нас на Господа, нека биде милостив кон нас и да бидеме примени благонаклоно и љубезно пред египетскиот цар и пред неговите луѓе; зашто, да не се двоумевме, сигурно ќе се вратевме по втор пат со твојот син.
22 Јаков им рече на синовите свои: „Се надевам во Господа Бога, дека ќе ве избави и ќе ви даде милост пред египетскиот цар и пред сите негови луѓе.“
23 Затоа, стани и оди кај човекот, и земи му во рацете дар од она што може да се најде во земјата и донеси го пред него. И нека Семоќниот Бог ти даде милост пред него, па нека ги испрати со тебе твоите браќа Венијамин и Симеон.
24 И сите луѓе станаа и го зедоа својот брат Венијамин, и зедоа во рацете голем подарок од најдоброто од земјата, а зедоа и двоен дел сребро.
25 Јаков строго им заповеда на синовите свои за Венијамин, велејќи: „Пазете се од него на патот по кој одите и не се одвојувајте од него ни на патот, ни во Египет.“
26 Јаков стана од своите синови, ги рашири рацете и Му се помоли на Господа за своите синови, велејќи: „Господи, Боже на небото и земјата, сети се на заветот Свој со нашиот татко Авраам, сети се на заветот Свој со мојот татко Исак, и биди милостив кон моите синови и не предавај ги во рацете на египетскиот цар; направи го тоа, Боже, поради Твојата милост и избави ги сите мои деца и избави ги од египетската власт, и испрати им ги нивните двајца браќа.“
27 И сите жени на синовите Јакововци и нивните деца ги кренаа очите кон небото и сите плачеа пред Господа и викаа кон Него да ги избави нивните татковци од раката на египетскиот цар.
28 И Јаков напиша записник за египетскиот цар и го предаде во рацете на Јуда и во рацете на своите синови за египетскиот цар, велејќи:
29 Од твојот слуга Јаков, син Исаков, син Авраамов Евреин, кнез Божји, до силниот и мудриот цар, откривачот на тајните, царот египетски, поздрав.
30 Нека му е познато на мојот господар, царот египетски, дека гладот нè зафати во земјата ханаанска, и јас ги испратив синовите мои кај тебе да ни купат малку храна од тебе за да се издржуваме.
31 Зашто синовите мои ме опкружија, а јас, бидејќи сум многу стар, не можам да гледам со очите свои, зашто очите ми отежнаа од старост, како и од секојдневен плач за мојот син, за Јосиф, кој беше изгубен пред мене, и им заповедав на синовите мои да не влегуваат низ градските порти кога ќе дојдат во Египет, поради жителите на земјата.

32 И им заповедав да одат низ Египет за да го бараат мојот син Јосиф, можеби таму ќе го најдат, и го направија тоа, а ти ги сметаше за шпиони на земјата.
33 Не сме ли слушнале за тебе дека си го протолкувал сонот на фараонот и дека си му зборувал вистина? Како тогаш не знаеш во својата мудрост дали моите синови се шпиони или не?
34 Затоа, господару мој и цару, ете, го праќам синот мој пред тебе, како што им рече на моите синови; те молам, внимавај на него додека не ми се врати во мир со своите браќа.
35 Зашто не знаеш ли, или не си чул ли што направи нашиот Бог со фараонот кога ја зеде мајка ми Сара, и што направи со Авимелех, царот филистејски, поради неа, и што направи нашиот татко Авраам со деветте цареви Еламски, како ги победи сите со малкумина луѓе што беа со него?
36. И што направија моите двајца синови Симеон и Леви со осумте градови на Аморејците, како ги уништија поради нивната сестра Дина?
37 И исто така, поради својот брат Венијамин, се утешија за загубата на неговиот брат Јосиф; што ќе направат тогаш за него кога ќе видат дека раката на некој народ надвладува над нив, заради него?
38. Не знаеш ли, царе египетски, дека силата Божја е со нас, и дека Бог секогаш ги слуша нашите молитви и не нè напушта во сите денови?
39. И кога синовите мои ми раскажаа за твоите постапки со нив, не го повикав Господа поради тебе, зашто тогаш ќе загинеше со твоите луѓе пред мојот син Венијамин да дојде пред тебе; но мислев дека, бидејќи мојот син Симеон беше во твојата куќа, можеби ќе му бидеш милостив, затоа не ти го направив тоа.
40. Затоа, ете, синот мој Венијамин доаѓа кај тебе со моите синови; внимавај на него и насочи го погледот кон него, и тогаш Бог ќе ги насочи очите кон тебе и кон целото твое царство.
41 Сега ти кажав сè што ми е на срце, и ете, моите синови доаѓаат кај тебе со нивниот брат, испитај го лицето на целата земја заради нив и врати ги во мир со нивните браќа.
42 И Јаков им го предаде записот на своите синови на чување кај Јуда за да му го дадат на египетскиот цар.

ПОГЛАВЈЕ 53

1 И синовите Јаковови станаа, го зедоа Венијамин и сите подароци, па отидоа и дојдоа во Египет и застанаа пред Јосиф.
2 И Јосиф го виде својот брат Венијамин со нив и ги поздрави, а тие луѓе дојдоа во куќата на Јосиф.
3 И Јосиф му заповеда на управникот на својот дом да им даде на браќата негови да јадат, и тој им го направи тоа.
4 Напладне Јосиф ги повика луѓето да дојдат пред него со Венијамин. Луѓето му кажаа на управникот на Јосифовиот дом за среброто што им беше вратено во вреќите. Тој им рече: „Ќе ви биде добро, не бојте се!“ И го доведе кај нив нивниот брат Симеон.
5 А Симеон им рече на браќата свои: „Господарот египетски ми покажа голема милост, не ме држеше во ропство, како што видовте со своите очи; зашто кога излеговте од градот, ме пушти на слобода и ми покажа милост во својот дом.“
6 И Јуда го фати Венијамин за рака, и тие дојдоа пред Јосиф, па му се поклонија до земја.
7 И луѓето му ги дадоа подароците на Јосиф и сите седнаа пред него. Јосиф им рече: „Дали сте добро вие, дали сте добро вашите деца, дали е добро вашиот стар татко?“ Тие рекоа: „Добро е!“ И Јуда го зеде записникот што го испрати Јаков и му го даде во рацете на Јосиф.
8 Јосиф го прочита писмото и го разбра писмото на својот татко, па посака да плаче, па влезе во внатрешната соба и заплака многу, па излезе.
9 И ги крена очите и го виде својот брат Венијамин, па рече: „Дали е ова вашиот брат за кого ми зборувавте?“ И Венијамин му пристапи на Јосиф, а Јосиф ја стави раката на главата негова и му рече: „Бог нека ти биде милостив, сине мој!“
10 И кога Јосиф го виде својот брат, синот на мајка му, повторно посака да плаче, па влезе во одајата и таму заплака, го изми лицето, излезе и се воздржа од плачење, и рече: „Подгответе јадење!“
11 Јосиф имаше чаша од која пиеше, од сребро, убаво украсена со оникс и бделиум. Јосиф ја удри чашата пред очите на своите браќа додека седеа да јадат со него.
12 И Јосиф им рече на луѓето: „По оваа чаша знам дека првороденият Рувим, Симеон и Леви и Јуда, Исахар и Завулон се деца од една мајка; седнете да јадете според вашето потекло.“
13 И ги подели и другите според нивните потомци, и рече: „Знам дека овој ваш најмлад брат нема брат, а и јас, како него, немам брат, затоа нека седне да јаде со мене.“
14 И Венијамин се качи пред Јосиф и седна на престолот, а луѓето ги гледаа делата на Јосиф и беа восхитени од нив; и луѓето јадеа и пиеја во тоа време со Јосиф, а тој им даде подароци. Јосиф му даде еден подарок на Венијамин. Манасија и Ефрем ги видоа делата на својот татко и му дадоа подароци. Оснат му даде еден подарок, а тоа беа пет подароци во раката на Венијамин.
15 И Јосиф им донесе вино да пијат, но тие не сакаа да пијат, па рекоа: „Од денот кога Јосиф исчезна, не пиевме вино ниту јадевме никакви вкусни јадења.“
16 И им се заколна Јосиф, ги натера силно, и пиеја обилно со него во тој ден. Потоа Јосиф се сврте кон својот брат Венијамин да разговара со него, а Венијамин сè уште седеше на престолот пред Јосиф.
17 Јосиф му рече: „Дали си родил деца?“ А тој рече: „Твојот слуга има десет синови, а еве ги нивните имиња: Вела, Бехер, Ашвал, Гера, Нааман, Ахи, Рош, Мупим, Хупим и Орд. Јас ги нарековнивните имиња по мојот брат, кого не го видов.
18 И им нареди да му ја донесат неговата карта на ѕвездите, преку која Јосиф ги знаеше сите времиња, а Јосиф му рече на Венијамин: „Слушнав дека Евреите се запознаени со сета мудрост, дали знаеш нешто за ова?“

19 И Венијамин рече: „Твојот слуга е свесен за сета мудрост, на која ме научи татко ми.“ Јосиф му рече на Венијамин: „Погледни го сега овој инструмент и дознај каде е твојот брат Јосиф во Египет, за кого рече дека слегол во Египет.“
20 И Венијамин го виде тој инструмент со картата на небесните ѕвезди, и беше мудар и погледна во него за да знае каде е неговиот брат, и Венијамин ја подели целата земја Египет на четири дела, и откри дека оној што седеше на престолот пред него е неговиот брат Јосиф, и Венијамин се зачуди многу, и кога Јосиф виде дека неговиот брат Венијамин е толку многу зачуден, му рече на Венијамин: „Што виде и зошто си зачуден?“
21 И Венијамин му рече на Јосиф: „По ова гледам дека мојот брат Јосиф седи тука со мене на престолот.“ А Јосиф му рече: „Јас сум Јосиф, твојот брат, не им го откривај ова на твоите браќа; ете, Јас ќе те пратам со нив кога ќе си одат, и ќе заповедам да ги вратат во градот, и ќе те одведам од нив.“
22. И ако се осмелат да си го дадат животот и се борат за тебе, тогаш ќе знам дека се покајале за она што ми го направија, и ќе им се покажам, а ако те напуштат кога ќе те земам, тогаш ќе останеш со мене, и јас ќе се расправам со нив, и тие ќе си одат, а јас нема да им бидам познат.
23 Во тоа време Јосиф му заповеда на својот службеник да им ги наполни вреќите со храна, да ги стави парите на секого во неговата вреќа, да ја стави чашата во вреќата на Венијамин и да им даде храна за патот, и тие го направија тоа со нив.
24 Утредента луѓето станаа рано наутро, ги натоварија своите осли со жито и тргнаа со Венијамин, и отидоа во земјата Хананска со својот брат Венијамин.
25 Тие не беа отишле далеку од Египет кога Јосиф му заповеда на управителот на неговиот дом: „Стани, гони ги овие луѓе пред да се оддалечат од Египет, и кажи им: Зошто ја украдовте чашата од мојот господар?“
26 И стана Јосифовиот службеник, стигна до нив и им ги кажа сите Јосифови зборови. Кога го чуја тоа, многу се налутија и рекоа: „Кој ќе ја најде чашата на твојот господар, ќе умре, а ние ќе станеме робови.“
27 И побрзаа, секој ја симна својата вреќа од ослето, ги пребараа своите вреќи и чашата се најде во вреќата на Венијамин. Сите ги раскинаа своите облеки и се вратија во градот. Го тепаа Венијамин по патот, тепајќи го постојано додека не влезе во градот. И застанаа пред Јосиф.
28 Јуда се разгневи и рече: „Овој човек ме врати само за да го уништам Египет денес.“
29 И луѓето дојдоа во куќата на Јосиф и го најдоа Јосиф како седи на својот престол, а сите силни луѓе стоеја оддесно и одлево негови.
30 Јосиф им рече: „Што направивте, та ми ја зедовте сребрената чаша и си заминавте? Но, јас знам дека ја зедовте мојата чаша за да знаете од неа во кој дел од земјата е вашиот брат.“
31 Јуда рече: „Што да му кажеме на нашиот господар, што да кажеме и како да се оправдаме? Бог денес ја најде вината на сите твои слуги, затоа ни го направи ова денес.“
32 Јосиф стана, го фати Венијамин и го одзеде насилно од браќата негови. Влезе во куќата и ја заклучи вратата пред нив. Јосиф му заповеда на управителот на неговиот дом да им каже: „Вака вели царот: „Одете со мир кај вашиот татко! Ете, го зедов човекот во чија рака беше пронајдена мојата чаша.“

ПОГЛАВЈЕ 54

1 И кога Јуда виде како постапува Јосиф со нив, му пристапи, ја скрши вратата и дојде со своите браќа пред Јосиф.
2 А Јуда му рече на Јосиф: „Нека не му изгледа тешко на мојот господар! Може ли, те молам, твојот слуга да каже еден збор пред тебе?“ А Јосиф му рече: „Зборувај!“
3 И Јуда проговори пред Јосиф, а неговите браќа стоеја таму пред нив. И Јуда му рече на Јосиф: „Кога првпат дојдовме кај нашиот господар да купиме храна, ти нè сметаше за шпиони на земјата; и го доведовме Венијамин пред тебе, а ти ни се потсмеваш до ден денес.“
4 Затоа, сега царот нека ги чуе моите зборови и нека го испрати, те молам, нашиот брат да појде со нас кај нашиот татко, за да не загине денес твојата душа со сите души на жителите на Египет.
5 Не знаеш ли што направија двајцата мои браќа, Симеон и Леви, со градот Сихем и со седумте аморејски градови, поради нашата сестра Дина, и што ќе направат заради својот брат Венијамин?
6 И јас, со својата сила, поголема и помоќна од нив двајца, денес доаѓам против тебе и против твојата земја, ако не сакаш да го испратиш нашиот брат.
7 Не си ли чул што му направи на фараонот нашиот Бог, Кој нè избра, поради Сара, нашата мајка, која ја зеде од нашиот татко, така што го удри него и неговиот дом со тешки чуми, така што Египќаните до ден-денес си го раскажуваат ова чудо еден на друг? Така ќе направи и со тебе нашиот Бог поради Венијамин, кого денес го зеде од неговиот татко, и поради злото што денес ни го нанесуваш во твојата земја; зашто нашиот Бог ќе се сети на својот завет со нашиот татко Авраам и ќе ти нанесе зло, затоа што денес ја нажали душата на нашиот татко.
8 Затоа, сега чуј ги зборовите што ти ги кажав денес, и испрати го нашиот брат да си оди, за да не загинеш од меч ти и народот на твојата земја, зашто сите вие не можете да ме победите.
9 А Јосиф му одговори на Јуда: „Зошто ја отвори устата своја и зошто се фалиш со нас, велејќи: „Силата е во тебе? Како што е жив фараонот, ако им заповедам на сите мои храбри луѓе да се борат против вас, сигурно ти и овие твои браќа ќе потонете во калта.“
10 А Јуда му рече на Јосифа: „Навистина ти и твојот народ треба да се боите од Мене! Жив ми е Господ, ако го извадам мечот свој еднаш, нема да го ставам во фурнир додека денес не ги убијам сите Египетци. Ќе почнам од тебе и ќе завршам со фараонот, твојот господар.“
11 Јосиф му одговори и рече: „Сигурно силата не е само твоја; јас сум посилен и помоќен од тебе; ако го

извадиш мечот свој, ќе го забодам на твојот врат и на вратот на сите твои браќа.“
12 Јуда му рече: „Ако денес ја отворам устата против тебе, ќе те проголтам, ќе бидеш истребен од земјата и ќе загинеш денес од твоето царство.“ Јосиф рече: „Ако ја отвориш устата, јас имам моќ да ти ја затворам устата со камен, сè додека не можеш да изговориш ни збор; види колку камења има пред нас, навистина ќе земам камен, ќе ти го набијам во устата и ќе ти ги скршам вилиците.“
13 Јуда рече: „Бог нека биде сведок меѓу нас дека досега не сме сакале да војуваме со тебе; само дај ни го нашиот брат, и ние ќе си одиме од тебе!“ Јосиф одговори и рече: „Како што е жив фараонот, дури и да дојдат со тебе сите ханаански цареви, нема да го земеш од раката моја.“
14 А сега оди кај татко ти, и брат ти ќе ми биде роб, зашто го ограби царскиот дом.“ А Јуда рече: „Што ти е тебе или на царскиот личен карактер? Царот испраќа сребро и злато од својот дом по целата земја, или како подароци или како трошоци, а ти уште зборуваш за чашата што ја стави во вреќата на нашиот брат и велиш дека ти ја украл?“
15 Не дај Боже, нашиот брат Венијамин или некој од потомството на Авраам да го стори ова за да краде од тебе или од кој било друг, било да е цар, кнез или кој било друг човек.
16 Затоа, сега престани со ова обвинување, за да не ги чуе целата земја твоите зборови, кога велиш: ‘За малку сребро египетскиот цар се скара со луѓето, ги обвини и го зеде нивниот брат за роб.’
17 А Јосиф одговори и рече: „Земи ја оваа чаша и оди си од мене и остави го брата си како роб, зашто крадец е суд да биде роб.“
18 А Јуда рече: „Зошто не се срамиш од своите зборови, да го оставиш нашиот брат и да ја земеш твојата чаша? Дури и да ни ја дадеш твојата чаша, или илјада пати повеќе, нема да го оставиме нашиот брат за среброто што се наоѓа во раката на некого, за да не умреме поради него.“
19 Јосиф одговори: „Зошто го остави братот свој и го продаде за дваесет сребреници до ден денес? Зошто тогаш не го правиш истото и со овој брат свој?“
20 Јуда рече: „Господ нека биде сведок меѓу мене и тебе дека не ги сакаме твоите битки; затоа сега дај ни го нашиот брат, и ќе си одиме од тебе без препирки.“
21 Јосиф одговори и рече: „Ако се соберат сите цареви на земјата, нема да можат да го земат твојот брат од раката моја.“ Јуда рече: „Што да му кажеме на татко ни кога ќе види дека нашиот брат не доаѓа со нас и ќе тагува за него?“
22 Јосиф одговори и рече: „Еве што ќе му кажеш на татко ти: јажето отиде по кофата.“
23 Јуда рече: „Навистина си цар! Зошто зборуваш вакви работи и изрекуваш лажна пресуда? Тешко на царот како тебе!“
24 Јосиф одговори и рече: „Нема лажна пресуда во зборот што го кажав за вашиот брат Јосиф, зашто сите вие го продадовте на Мадијамците за дваесет сребреници, а вие му го одрековте тоа на таткото ваш и му рековте: ‘Злобна сверка го изеде, Јосиф е растргнат на парчиња.’“
25 А Јуда рече: „Ете, огнот на Сем ми гори во срцето; сега ќе ја изгорам целата твоја земја со оган.“ А Јосиф одговори и рече: „Навистина твојата снаа Тамар, која ги уби твоите синови, го изгасна огнот на Сихем.“
26 А Јуда рече: „Ако извадам едно влакно од моето тело, ќе го наполнам целиот Египет со неговата крв.“
27 Јосиф одговори и рече: „Таков е твојот обичај да правиш како што направи со твојот брат, кого го продаде, и кога му ја натопи облеката во крв и му ја однесе на татко ти, за да каже дека го изел лош сверр, а еве ја неговата крв.“
28 Кога Јуда го чу тоа, се разгневи многу и гневот му се разгоре во него. На тоа место пред него стоеше камен, тежок околу четиристотини сикли. Јудиниот гнев се разгоре, па го зеде каменот во едната рака и го фрли кон небото, а потоа го фати со левата рака.
29 Потоа го стави под нозете свои и седна на него со сета своја сила, а каменот се претвори во прав од Јудината сила.
30 Јосиф го виде Јудиниот потег и многу се исплаши, но му заповеда на својот син Манасија да направи и со друг камен исто како Јудиниот потег. Јуда им рече на своите браќа: „Никој од вас нека не вели дека овој човек е Египќанец, туку дека постапил така, тој е од племето на нашиот татко.“
31 Јосиф рече: „Не само вам ви е дадена сила, зашто и ние сме силни луѓе, па зошто се фалите со сите нас?“ Јуда му рече на Јосиф: „Испрати го, те молам, нашиот брат и не ја уништувај твојата земја денес.“
32 А Јосиф им одговори и рече: „Одете и кажете му на таткото ваш дека злобна сверка го изела, како што рековте за братот ваш Јосиф.“
33 Јуда му рече на својот брат Нефталим: „Побрзај, оди сега и преброи ги сите улици во Египет и дојди и кажи ми!“ Симеон му рече: „Нека не ти биде ова проблем; јас ќе одам на планината и ќе земам еден голем камен од планината и ќе го срамнам со земја секого во Египет, и ќе ги убијам сите што се во неа.“
34 И Јосиф ги чу сите овие зборови што ги зборуваа неговите браќа пред него, но не знаеја дека Јосиф ги разбира, зашто мислеа дека не знае да зборува хебрејски.
35 Јосиф многу се исплаши од зборовите на своите браќа, дека ќе го уништат Египет, па му заповеда на својот син Манасија: „Оди сега брзо и собери ми ги сите жители на Египет и сите храбри луѓе заедно, и нека дојдат кај мене на коњи и пеш, со секакви музички инструменти!“ И Манасија отиде и направи така.
36 И Нефталим тргна како што му заповеда Јуда, зашто Нефталим беше лесен како еден од брзите еленови, одеше по класовите пченка, но тие не се кршеа под него.
37 И отиде и ги преброи сите улици на Египет, и најде дека се дванаесет. Брзо дојде и им јави на Јуда. Јуда им рече на браќата свои: „Побрзајте и ставете го секој својот меч на слабините, и ние ќе го нападнеме Египет и ќе ги поразиме сите, и нема да остане ниту еден остаток.“

38 И Јуда рече: „Еве, јас ќе уништам три улици со Својата сила, а вие ќе уништите по една улица.“ И кога Јуда го зборуваше тоа, ете, жителите на Египет и сите силни луѓе дојдоа кон нив со секакви музички инструменти и со гласен вик.
39 И нивниот број беше петстотини коњаници и десет илјади пешадијци, и четиристотини луѓе кои можеа да се борат без меч или копје, туку само со рацете и силата.
40 И сите силни луѓе дојдоа со голема бура и викање, и сите ги опколија синовите Јаковови и ги исплашија, и земјата се тресеше од звукот на нивното викање.
41 Кога синовите на Јаков ги видоа овие војници, многу се исплашија за своите животи, а Јосиф го направи тоа за да ги исплаши синовите на Јаков и да се смират.
42 А Јуда, гледајќи ги некои од своите браќа како се исплашени, им рече: „Зошто се плашите кога Божјата благодат е со нас?“ А кога Јуда виде дека целиот египетски народ ги опкружува по наредба на Јосиф за да ги исплаши, само Јосиф им заповеда: „Не допирајте никого од нив.“
43 Тогаш Јуда побрза и го извади мечот свој, и испушти гласен и горчлив крик, и удираше со мечот свој, и скокна на земја, и сè уште викаше против целиот народ.
44 И кога го направи тоа, Господ предизвика страв кај Јуда и неговите браќа врз храбрите луѓе и врз целиот народ што ги опкружуваше.
45 И сите избегаа од звукот на викањето, се исплашија и паднаа еден врз друг, и многи од нив умреа паѓајќи, и сите избегаа од Јуда и од неговите браќа и од Јосиф.
46 И додека бегаа, Јуда и неговите браќа ги гонеа до фараоновиот дом, и сите избегаа. Јуда пак седна пред Јосиф и рикаше кон него како лав, и му извика со голем и страшен крик.
47 И викањето се слушна оддалеку, и сите жители на Сокхот го чуја, и целиот Египет се стресе од викањето, а и sидините на Египет и на земјата Гесен се урнаа од тресењето на земјата, и фараонот падна од својот престол на земја, а и сите бремени жени во Египет и Гесен пометнаа кога го чуја тресењето, зашто се исплашија многу.
48 И фараонот испрати гласници, велејќи: „Што е ова што се случи денес во земјата Египетска?“ И дојдоа и му раскажаа сè, од почеток до крај. И фараонот се исплаши, се зачуди и многу се исплаши.
49. И кога чу за сè тоа, се зголеми стравот негов, па му прати гласници на Јосиф, велејќи: „Ми ги донесе Евреите за да го уништиме целиот Египет; што ќе правиш со тој крадец? Пушти го и нека оди со браќата свои, за да не загинеме ние во нивното зло, ние, ти и целиот Египет.“
50. И ако не сакаш да го направиш ова, отфрли ги од себе сите мои вредни работи и оди со нив во нивната земја, ако ти е мило, зашто тие денес ќе ја уништат целата моја земја и ќе го убијат целиот мој народ; дури и сите жени во Египет пометнаа од своите вресоци; види што направија само со своето викање и зборување; а ако се борат со меч, ќе ја уништат земјата; затоа сега избери што сакаш, дали мене или Евреите, дали Египет или земјата на Евреите.
51 И дојдоа и му ги кажаа на Јосиф сите зборови на фараонот што ги кажа за него. Јосиф многу се исплаши од зборовите на фараонот, а Јуда и неговите браќа стоеја пред Јосиф, огорчени и бесни. Сите синови на Јаков рикаа против Јосиф, како бучавата на морето и неговите бранови.
52 Јосиф многу се плашеше од своите браќа и од фараонот, па бараше изговор да им се покаже на своите браќа, за да не го уништат целиот Египет.
53 Јосиф му заповеда на синот свој Манасија, а Манасија отиде и му се приближи на Јуда, ја стави раката на неговото рамо, и гневот на Јуда стивна.
54 А Јуда им рече на браќата свои: „Никој од вас нека не каже дека ова е дело на едно египетско момче, зашто тоа е работа на домот на мојот татко.“
55 А Јосиф, гледајќи и знаејќи дека гневот на Јуда стивна, се приближи да му зборува на Јуда на благ јазик.
56 Јосиф му рече на Јуда: „Вистина зборуваш и денес ги потврди своите тврдења за твојата сила, и нека твојот Бог, Кој е благонаклонет кон тебе, ти ја зголеми благосостојбата. Но, кажи ми, вистина, зошто од сите твои браќа се караш со мене поради момчето, кога никој од нив не ми кажа ниту еден збор за него.“
57 Јуда му одговори на Јосифа: „Секако, знаеш дека јас бев залог за момчето кај неговиот татко, велејќи: „Ако не го доведам кај него, ќе бидам негова вина засекогаш.“
58 Затоа ти пристапив од сите мои браќа, бидејќи видов дека не сакаш да го пуштиш да си оди од тебе; затоа сега нека најдам милост во твоите очи да го испратиш да оди со нас, а јас ќе останам како негов заменик, да ти служам во што и да посакаш, зашто каде и да ме испратиш, ќе одам да ти служам со голема енергија.
59 Прати ме сега кај еден моќен цар кој се побунил против тебе, и ќе знаеш што ќе направам со него и со неговата земја; дури и да има коњаница и пешадија или многу моќен народ, ќе ги убијам сите и ќе ја донесам главата на царот пред тебе.
60 Не знаеш ли, ниту чу дека нашиот татко Авраам, со својот слуга Елиезер, ги порази сите цареви Еламски со нивните војски во една ноќ, не остави ниту еден жив? И од тој ден силата на нашиот татко ни беше дадена во наследство, за нас и за нашето потомство засекогаш.
61 Јосиф одговори и рече: „Вистина зборуваш, а лага нема во устата твоја, зашто ни беше кажано дека Евреите имаат моќ и дека Господ, нивниот Бог, многу ги сака, и кој може да им се спротивстави?“
62. Но, под овој услов ќе го испратам вашиот брат, ако го доведете пред мене неговиот брат, синот на неговата мајка, за кого рековте дека си заминал од вас во Египет; и кога ќе ми го доведете неговиот брат, јас ќе го земам него наместо него, зашто никој од вас не му беше гаранција кај вашиот татко; и кога ќе дојде кај мене, ќе го испратам со вас неговиот брат, за кого вие бевте гаранција.
63 И се разгневи Јуда против Јосиф кога го изговори тоа, и очите му течеа крв од лутина, па им рече на

браќата свои: „Како овој човек денес бара пропаст за себе и за пропаста на целиот Египет?“
64 А Симеон му одговори на Јосифа: „Не ти кажавме ли прво дека не знаеме каде оди, дали е мртов или жив? Зошто мојот господар зборува вака?“
65. А Јосиф, набљудувајќи го лицето на Јуда, забележа дека неговиот гнев почна да се разгорува кога му рече: „Доведи ми го твојот друг брат наместо овој брат.”
66 Јосиф им рече на браќата свои: „Вие навистина рековте дека вашиот брат е или мртов или изгубен; сега, ако го повикам денес и тој дојде пред вас, ќе ми го дадете ли него наместо неговиот брат?“
67 И Јосиф почна да зборува и да вика: „Јосифе, Јосифе, дојди денес пред мене и покажи се на браќата твои и седни пред нив!“
68 И кога Јосиф им го кажа тоа, секој погледна на различен начин за да види од каде ќе излезе Јосиф пред нив.
69 Јосиф ги виде сите нивни дела и им рече: „Зошто гледате ваму-натаму? Јас сум Јосиф, кого го продадовте во Египет. Затоа, не тагувајте што ме продадовте, зашто Бог ме испрати пред вас како потпора во време на глад.“
70 И неговите браќа се ужасија од него кога ги чуја зборовите на Јосиф, а Јуда многу се ужасна од него.
71 И кога Венијамин ги чу зборовите на Јосиф, се најде пред нив во внатрешноста на куќата. И Венијамин се стрча кон Јосиф, својот брат, го прегрна и му се фрли на вратот, и заплакаа.
72 Кога браќата на Јосиф видоа дека Венијамин го прегрнал брата си и плачел со него, и тие паднаа врз Јосиф, го прегрнаа и плачеа силно со него.
73 И се чу глас во домот на Јосиф дека тие се браќа на Јосиф, и тоа многу му се допадна на фараонот, зашто се плашеше од нив да не го уништат Египет.
74 И фараонот ги испрати своите слуги кај Јосиф да му честитаат за браќата негови што дојдоа кај него. И сите војводи и војници што беа во Египет дојдоа да се радуваат со Јосиф, и целиот Египет се радуваше многу за браќата негови.
75 И фараонот ги испрати своите слуги кај Јосиф, велејќи: „Кажи им на браќата твои да дојдат кај мене, и јас ќе ги сместам во најдобриот дел од Египетската земја.” И така и направија.
76 И Јосиф му заповеда на оној што беше поставен над домот негов да им донесе на браќата свои дарови и облеки. И им донесе многу облеки, царски облеки и многу подароци, и Јосиф ги подели меѓу браќата свои.
77 И им даде на секој од своите браќа по една златна и сребрена облека и триста сребрени парчиња, а Јосиф им заповеда на сите да се облечат во таа облека и да бидат доведени пред фараонот.
78 А фараонот, гледајќи дека сите браќа Јосифови се храбри луѓе и со убав изглед, се зарадува многу.
79 Потоа си заминаа од фараонот за да одат во земјата ханаанска, кај својот татко, а со нив беше и нивниот брат Венијамин.
80 И Јосиф стана и им даде единаесет кочии од фараонот, а Јосиф им ја даде и својата кочија, на која се возеше на денот кога беше крунисан во Египет, за да го доведе својот татко во Египет. И Јосиф им испрати на сите деца на своите браќа облека според нивниот број, и по сто сребреници за секого од нив, а им испрати и облека на жените на своите браќа од облеката на царските жени, и ги испрати.
81 И им даде на секој од своите браќа по десет луѓе за да одат со нив во земјата хананска, за да им служат, за да им служат на нивните деца и на сè што им припаѓа кога ќе дојдат во Египет.
82 И Јосиф испрати, преку својот брат Венијамин, десет облеки за своите десет синови, еден дел повеќе од останатите синови на Јакововите синови.
83 И на секого му испрати педесет сребреници и десет кочии по фараонот, а на татко му му испрати десет ослиња натоварени со сите луксузи на Египет, и десет ослиња натоварени со жито, леб и храна за татко му и за сите што беа со него, како храна за патот.
84 И ѝ испрати на сестра си Дина облека од сребро и злато, темјан и смирна, алое и женски украси во големо изобилство, а истото им го испрати и од жените фараонови на жените Венијаминови.
85 И им даде на сите свои браќа, а и на нивните жени, секакви ониксни камења и бделиум, а од сите скапоцености меѓу богатото египетско население, од сите скапоцености не остана ништо освен она што Јосиф го испрати во домот на својот татко.
86 И ги испрати своите браќа, и тие отидоа, а со нив го испрати и својот брат Венијамин.
87 И Јосиф излезе со нив за да ги придружува по патот кон границите на Египет, и им заповеда за татко му и за неговото домаќинство да дојдат во Египет.
88. И им рече: „Не карајте се по патот, зашто ова е од Господа, за да се зачува голем народ од глад, зашто уште пет години глад ќе има во земјата.“
89 И им заповеда, велејќи: „Кога ќе дојдете во земјата Хананска, не доаѓајте ненадејно пред мојот татко за оваа работа, туку постапувајте мудро.“
90 И Јосиф престана да им заповеда, се сврте и се врати во Египет. А синовите Јаковови отидоа во земјата Хананска со радост и веселба кај својот татко Јаков.
91 И дојдоа до границите на земјата и си рекоа еден на друг: „Што да правиме во врска со ова пред нашиот татко? Ако одеднаш дојдеме кај него и му кажеме што се случува, тој ќе се исплаши многу од нашите зборови и нема да ни верува?“
92 И одеа додека не се приближија до своите куќи, и ја најдоа Серах, ќерката Ашерова, како излегува да ги пречека. Девојката беше многу добра и лукава, и знаеше да свири на харфа.
93. И ја повикаа, и таа дојде пред нив, ги бакна, и тие ја зедоа и ѝ дадоа харфа, велејќи: „Оди сега пред нашиот татко, седни пред него, и засвири на харфата, и кажи ги овие зборови.”
94 И ѝ заповедаа да си оди во нивната куќа, а таа ја зеде харфата и побрза пред нив, па дојде и седна близу до Јаков.
95 И таа свиреше добро и пееше, и со сладоста на своите зборови изговори: „Јосиф, мојот чичко, е жив и владее над целата египетска земја и не е мртов“.
96 И таа продолжи да ги повторува и изговара овие зборови, а Јаков ги слушна нејзините зборови и тие му беа во ред.

97 Тој слушаше додека таа ги повторуваше двапати и трипати, и радост влезе во срцето на Јаков од сладоста на нејзините зборови, и Божјиот дух беше врз него, и тој знаеше дека сите нејзини зборови се вистинити.
98. И Јаков ја благослови Серах кога таа ги изговори овие зборови пред него, и ѝ рече: „Ќерко моја, смртта никогаш да не те победи, зашто ти го оживеа духот мој; само зборувај пред мене уште како што зборуваше, зашто ме развесели со сите твои зборови.“
99 И таа продолжи да ги пее овие зборови, а Јаков ги слушаше и тоа му беше угодно, и се зарадува, и Божјиот дух беше врз него.
100 Додека тој сè уште зборуваше со неа, ете, неговите синови дојдоа кај него со коњи, кочии и царски облеки, а слуги трчаа пред нив.
101 И Јаков стана да ги пречека, ги виде своите синови облечени во царски облеки и сите богатства што им ги беше испратил Јосиф.
102 И му рекоа: „Јави дека нашиот брат Јосиф е жив, дека тој владее над целата египетска земја и дека тој ни кажа како што ти кажавме.“
103 И Јаков ги чу сите зборови на своите синови, и срцето му чукаше од нивните зборови, зашто не можеше да им верува сè додека не виде сè што им даде Јосиф и што му испрати, и сите знаци што им ги кажа Јосиф.
104 И му отворија пред него и му покажаа сè што му испратил Јосиф, му дадоа на секого она што му го испратил Јосиф, и тој знаеше дека ја кажале вистината, и се радуваше многу на приказната за својот син.
105 А Јаков рече: „Доста ми е што е жив синот мој Јосиф; ќе одам да го видам пред да умрам.“
106 Синовите му раскажаа сè што им се случило, а Јаков рече: „Ќе слезам во Египет да го видам синот свој и неговото потомство.“
107 Јаков стана и ја облече облеката што му ја беше испратил Јосиф. Откако се изми и ја избричи косата, стави на главата турбанот што му го беше испратил Јосиф.
108 И сите луѓе од домот Јаковов и нивните жени ги облекоа облеките што им ги испрати Јосиф, и многу се радуваа на Јосиф што е сè уште жив и што владее во Египет,
109 И сите жители на Ханаан чуја за ова, па дојдоа и многу се радуваа со Јаков што е сè уште жив.
110 И Јаков им приреди гозба три дена, и сите ханаански цареви и благородници на земјата јадеа и пиеја и се веселеа во домот Јаковов.

ПОГЛАВЈЕ 55

1 Потоа Јаков рече: „Ќе одам да го видам синот мој во Египет, а потоа ќе се вратам во земјата Ханаан, за која Бог му зборуваше на Авраам, зашто не можам да ја напуштам земјата на мојот роден крај.“
2. И ете, му дојде словото Господово: „Слези во Египет со целиот свој дом и остани таму; не плаши се да слезеш во Египет, зашто таму ќе те направам голем народ.“
3 И Јаков си рече во себе: „Ќе одам и ќе го видам синот мој, дали сè уште има страв од неговиот Бог во срцето кај сите жители на Египет.“
4 И Господ му рече на Јаков: „Не плаши се од Јосиф, зашто тој сè уште ја задржува својата чесност за да ми служи, како што ти се допаѓа.“ Јаков многу се радуваше за својот син.
5 Во тоа време Јаков им заповеда на синовите свои и на домот свој да одат во Египет, според словото Господово до него. И стана Јаков, синовите свои и целиот свој дом, и излезе од земјата Хананска од Вирсавеја, со радост и весело срце, и отидоа во земјата Египетска.
6 И кога се приближија до Египет, Јаков го испрати Јуда пред себе кај Јосиф за да му покаже каква е ситуацијата во Египет. Јуда постапи според зборовите на својот татко, брзо отрча и дојде кај Јосиф. И им одредија место во земјата Гесен за целото негово домаќинство. Јуда се врати и дојде по патот кај својот татко.
7 Јосиф ја опреми колата и ги собра сите свои јунаци, своите слуги и сите египетски службеници за да одат да го пречекаат татко му Јаков. Тогаш Јосифовата заповед беше објавена во Египет: „Сите што нема да одат да го пречекаат Јаков, ќе умрат.“
8 Утредента Јосиф излезе со целиот Египет, голема и моќна војска, сите облечени во облеки од фин лен и пурпур, со сребрени и златни оружја и со своите воени оружја.
9 И сите тие отидоа да го пречекаат Јакова со секакви музички инструменти, со тапани и дајриња, расфрлајќи смирна и алое по целиот пат. И сите тргнаа по тој пат, а земјата се тресеше од нивното викање.
10 И сите жени египетски излегоа по покривите и по ѕидовите египетски за да го пречекаат Јаков, а на главата на Јосиф беше фараоновата царска круна, зашто фараонот му ја беше испратил да ја стави кога ќе оди да го пречека својот татко.
11 И кога Јосиф се приближи на педесет лакти од својот татко, слезе од колата и тргна кон својот татко. И кога сите египетски кнезови и големци видоа дека Јосиф тргнал пеш кон својот татко, и тие слегоа и тргнаа пеш кон Јаков.
12 И кога Јаков се приближи до логорот на Јосиф, Јаков го виде логорот што доаѓаше кон него со Јосиф, и тоа му се допадна, и Јаков се зачуди од тоа.
13 Јаков му рече на Јуда: „Кој е тој човек, кого го гледам во египетскиот логор, облечен во царска облека, со многу црвена облека и царска круна на главата, кој слезе од колата и доаѓа кон нас?“ Јуда одговори на таткото свој: „Тоа е твојот син Јосиф, царот!“ Јаков се зарадува кога ја виде славата на својот син.
14 И Јосиф се приближи до татка си и му се поклони, и сите луѓе од логорот се поклонија до земја со него пред Јаков.
15 И ете, Јаков се стрча и се стрча кон својот син Јосиф, му се фрли на вратот и го бакна, и тие заплакаа. И Јосиф го прегрна татка си и го бакна, и тие заплакаа, и сите египетски жители плачеа со нив.

16 Јаков му рече на Јосифа: „Сега ќе умрам радосен откако ќе го видам твоето лице, дека си сè уште жив и славен.“
17 А синовите Јаковови, нивните жени, нивните деца, нивните слуги и целиот дом Јаковов плачеа многу со Јосиф, го бакнаа и плачеа многу со него.
18 Потоа Јосиф и целиот негов народ се вратија дома во Египет. Јаков и неговите синови и сите деца од неговото домаќинство дојдоа со Јосиф во Египет. Јосиф ги смести во најдобриот дел од Египет, во земјата Гесен.
19 Јосиф им рече на татко си и на браќа си: „Ќе одам горе и ќе му кажам на фараонот: ‘Браќата мои и домот на татко ми и сè што им припаѓа дојдоа кај мене, и ете, се во земјата Гесен.’
20 Јосиф направи така и ги зеде од браќата свои Рувим, Исахар Завулон и братот свој Венијамин, и ги изложи пред фараонот.
21 Јосиф му рече на фараонот: „Браќата мои, домот на татко ми и сè што им припаѓа, со нивните овци и говеда, дојдоа кај мене од ханаанската земја за да престојуваат во Египет, зашто гладот ги снајде.
22 А фараонот му рече на Јосифа: „Насели ги татко ти и браќата твои во најдобриот дел од земјата, не им скратувај сè што е добро, и дај им да јадат од плодовите на земјата.“
23 Јосиф одговори: „Ете, ги сместив во земјата Гесен, зашто се овчари; нека останат во Гесен за да ги пасат своите стада, одделно од Египќаните.“
24 А фараонот му рече на Јосифа: „Направи со браќата твои сè што ќе ти кажат!“ И синовите Јаковови му се поклонија на фараонот и си отидоа откај него со мир. Потоа Јосиф го доведе татко си пред фараонот.
25 Јаков дојде и му се поклони на фараонот, а Јаков го благослови фараонот, па си отиде. И се насели Јаков, сите негови синови и целиот негов дом во земјата Гесен.
26 Во втората година, односно во сто и триесеттата година од животот на Јаков, Јосиф ги издржуваше таткото свој, браќата свои и целиот татков дом со леб за децата нивни, во сите денови на гладот; ништо не им недостигаше.
27 И Јосиф им го даде најдобриот дел од целата земја; најдоброто од Египет го имаа во сите денови на Јосиф; а Јосиф им даваше и ним и на целото семејство на татко му, облека и облеки секоја година; и синовите Јаковови живееја безгрижно во Египет во сите денови на нивниот брат.
28 Јаков секогаш јадеше на Јосифовата трпеза. Јаков и неговите синови не ја напуштаа Јосифовата трпеза ни дење ни ноќе, освен она што Јакововите синови јадеа во своите куќи.
29 И целиот Египет јадеше леб од домот на Јосиф во деновите на гладот, зашто сите Египетци продадоа сè што им припаѓаше поради гладот.
30 И Јосиф ги купи сите земји и полиња во Египет за леб поради фараонот, и Јосиф го снабдуваше целиот Египет со леб во сите денови на гладот. И Јосиф го собра целото сребро и злато што му доаѓаше за житото што го купуваа од целата земја, и насобра многу злато и сребро, покрај огромно количество оникс, бделиум и скапоцени облеки што му ги донесуваа на Јосиф од сите делови на земјата кога им се потрошија парите.
31 И Јосиф го зеде целото сребро и злато што му дојде во раката, околу седумдесет и два таланти злато и сребро, како и оникс и бделиум во големо количество, и отиде Јосиф и ги скри на четири дела: еден дел скри во пустината близу Црвеното Море, еден дел покрај реката Перат, а третиот и четвртиот дел ги скри во пустината спроти пустината Персија и Медија.
32 И зеде дел од златото и среброто што остана и им го даде на сите свои браќа и на целото семејство на својот татко и на сите жени од семејството на својот татко, а остатокот го однесе во фараоновиот дом, околу дваесет таланти злато и сребро.
33 И Јосиф му го даде на фараонот целото злато и сребро што му остана, и фараонот го стави во ризницата. Потоа престанаа гладните денови во земјата. Сееја и жнееја по целата земја, и секоја година го добиваа вообичаеното количество; ништо не им недостигаше.
34 Јосиф живееше безбедно во Египет, и целата земја беше под негова власт, а татко му и сите негови браќа живееја во земјата Гесен и ја завладеа.
35 Јосиф беше многу стар, во поодминати години, а неговите два сина, Ефрем и Манасиј, останаа постојано во домот Јаковов, заедно со децата на синовите Јаковови, нивните браќа, за да ги учат патиштата Господови и Неговиот закон.
36 Јаков и неговите синови живееја во земјата Египетска, во земјата Гесен, ја наследија и се множеа во неа.

ПОГЛАВЈЕ 56

1 Јаков поживе во земјата Египетска седумнаесет години, а деновите на Јаков беа сто четириесет и седум години.
2Во тоа време Јаков го погоди таа болест од која умре, па испрати да го повикаат својот син Јосиф од Египет. И Јосиф, неговиот син, дојде од Египет, а Јосиф дојде кај својот татко.
3 И Јаков им рече на Јосифа и на неговите синови: „Ете, умирам, и Бог на вашите предци ќе ве посети и ќе ве врати во земјата, за која Господ се заколна дека ќе ви ја даде вам и на вашите деца по вас. Затоа, кога ќе умрам, погребете ме во пештерата што е во Махпела, во Хеврон, во земјата Хананска, близу до моите предци.“
4 И Јаков ги заколна своите синови дека ќе го погребаат во Махпела, во Хеврон, и неговите синови му се заколнаа за тоа.
5 И им заповеда, велејќи: „Служете Му на Господа, вашиот Бог, зашто Оној, Кој ги избави вашите татковци, ќе ве избави и вас од секоја неволја.“
6 И Јаков рече: „Повикај ги сите свои деца кај мене!“ И сите деца на Јакововите синови дојдоа и седнаа пред него, и Јаков ги благослови, велејќи им: „Господ, Бог на вашите татковци, ќе ви даде илјадакратно повеќе и ќе ве благослови, и нека ви го даде благословот на вашиот татко Авраам!“ И сите деца на Јакововите синови излегоа во истиот ден откако ги благослови.

7 Утредента Јаков повторно ги повика своите синови, и сите се собраа, дојдоа кај него и седнаа пред него. И во тој ден Јаков ги благослови своите синови пред смртта. Секој го благослови според својот благослов. Ете, тоа е напишано во книгата на законот Господов за Израел.
8 Јаков му рече на Јуда: „Знам, сине мој, дека си силен човек за своите браќа; владеј над нив, и твоите синови ќе владеат над своите синови засекогаш.“
9 Научи ги само твоите синови на лакот и на сите воени оружја, за да можат да ги водат битките на својот брат, кој ќе владее над своите непријатели.
10 И во тој ден Јаков повторно им заповеда на синовите свои: „Ете, денес ќе се соберам кај мојот народ; изведете ме од Египет и погребете ме во пештерата Махпела, како што ви заповедав.“
11 Но, ве молам, внимавајте никој од вашите синови да не ме понесе, туку само вие самите. Еве како ќе постапите со мене кога ќе го понесете моето тело во земјата Хананска за да ме погребате.
12 Јуда, Исахар и Завулон ќе го носат мојот одар од источната страна; Рувим, Симеон и Гад од југ, Ефрем, Манасија и Венијамин од запад, Дан, Асер и Нефталим од север.
13 Левиј нека не носи со вас, зашто тој и неговите синови ќе го носат ковчегот на заветот Господов со Израелците во логорот; ниту мојот син Јосиф нека не го носи, зашто како цар нека му биде славата; но Ефрем и Манасија ќе бидат наместо нив.
14 Така ќе правиш со мене кога ќе ме однесеш; не занемарувај ништо од сè што ти заповедам; и кога ќе го направиш тоа со мене, Господ ќе се сети на тебе и на твоите деца по тебе засекогаш.
15 А вие синови мои, почитувајте го секој својот брат и својот роднина, и заповедајте им на вашите деца и на децата на вашите деца по вас да Му служат на Господа, Бога на вашите предци, во сите денови.
16 за да ги продолжиш своите денови на земјата, ти и твоите синови и синовите на твоите синови засекогаш, кога правиш што е добро и исправно пред Господа, твојот Бог, одејќи по сите Негови патишта.
17 А ти, Јосифе, сине мој, прости им ги на своите браќа гревовите и сите нивни злодела, зашто Бог го науми тоа за тебе и за доброто на твоите деца.
18 И сине мој, не ги оставај своите браќа на жителите на Египет, ниту ги повредувај нивните чувства, зашто, ете, ги предавам во рацете Божји и во твоите раце за да ги чуваш од Египќаните. И синовите Јаковови му одговорија на својот татко, велејќи: „О, татко наш, сè што ни заповеда, така ќе направиме; само Бог нека биде со нас.“
19 А Јаков им рече на синовите свои: „Така нека биде Бог со вас кога ќе ги пазите сите Негови патишта; не скршнувајте од Неговите патишта ни десно ни лево, правејќи го она што е добро и исправно пред Негови очи!“
20 Зашто знам дека многу и тешки неволји ќе ве снајде во последните денови на земјата; да, вашите деца и децата на децата, служете Му само на Господа, и Тој ќе ве спаси од сите неволји.
21. И кога ќе тргнете по Бога за да Му служите и ќе ги научите вашите деца по вас и децата на вашите деца да го познаваат Господа, тогаш Господ ќе ви подигне вам и на вашите деца слуга од вашите деца, и Господ ќе ве избави преку раката Негова од секоја неволја, и ќе ве изведе од Египет и ќе ве врати во земјата на вашите татковци за да ја наследите безбедно.
22 И Јаков престана да им заповеда на синовите свои, ги стави нозете свои во постела, и умре и се придружи на својот народ.
23 И Јосиф се фрли врз татка си, извика и заплака над него, го бакна и извика со горчлив глас и рече: „О, татко мој, татко мој!“
24 И жените на синот негов и целиот негов дом дојдоа и се нафрлија врз Јакова, и плачеа над него, и викаа со силен глас за Јакова.
25 И сите синови Јаковови станаа заедно, ги раскинаа облеките свои, и сите ставија вреќиште околу слабините, и паднаа ничкум, и фрлаа прав врз главите свои кон небото.
26 И ѝ го кажаа тоа на Јосифовата жена Оснат, па таа стана, облече вреќа и дојде, заедно со сите египетски жени, па тагуваше и плачеше за Јакова.
27 И сите египетски жители што го познаваа Јакова, дојдоа на тој ден, кога го слушнаа тоа, и целиот египетски народ плачеше многу денови.
28 Исто така, од земјата Ханаан дојдоа жените во Египет кога слушнаа дека Јаков е мртов, и плачеа за него во Египет седумдесет дена.
29 Потоа Јосиф им заповеда на своите слуги, лекарите, да го балсамираат татко му со смирна и темјан и со секаков вид темјан и мириси. И лекарите го балсамираа Јаков, како што им заповеда Јосиф.
30 И сиот египетски народ, старешините и сите жители на земјата Гесен плачеа и тагуваа за Јакова, а сите негови синови и децата од неговиот дом тагуваа и тагуваа за својот татко Јакова многу денови.
31 Откако поминаа деновите на неговото плачење, по седумдесет дена, Јосиф му рече на фараонот: „Ќе одам горе и ќе го погребам татко ми во земјата Хананска, како што ме заколна, а потоа ќе се вратам.“
32 И фараонот го испрати Јосифа, велејќи: „Оди горе и погреби го татко ти, како што рече тој и како што те заколна.“ И стана Јосиф со сите свои браќа за да оди во земјата Хананска за да го погреба својот татко Јаков, како што им заповеда.
33 И фараонот заповеда да се објави низ целиот Египет, велејќи: „Кој не оди со Јосиф и неговите браќа во земјата Хананска за да го погребаат Јаков, ќе умре.“
34 И целиот Египет чу за фараоновиот глас, и сите станаа заедно, и сите слуги фараонови, и старешините на неговиот дом, и сите старешини од земјата Египетска отидоа со Јосифа, и сите службеници фараонови и благородници отидоа како слуги Јосифови, и отидоа да го погребат Јаков во земјата Хананска.
35 А синовите на Јаков го носеа одарот на кој лежеше; како што им заповеда татко им, така направија синовите негови со него.
36 А одарот беше од чисто злато, обложен со оникс и бделиум наоколу; а покривката на одарот беше од злато, ткаена, споена со конци, а преку нив имаше куки од оникс и бделиум.

37 И Јосиф стави на главата на татко му Јаков голема златна круна, и му стави златен жезол во раката, и го опкружија одарот, како што беше обичај кај царевите за време на нивниот живот.
38 И сите египетски војски одеа пред него во овој ред, прво сите силни луѓе на фараонот, потоа силните луѓе на Јосиф, а по нив и останатите жители на Египет, и сите беа опашани со мечеви и вооружени со оклопи, а на нив беа и воени оклопи.
39 И сите плачливи и ожалостени одеа на растојание спроти одарот, одејќи, плачејќи и тагувајќи, а остатокот од народот одеше по одарот.
40 И Јосиф и неговото домаќинство се собраа околу одарот, боси и плачејќи, а другите Јосифови слуги одеа околу него; секој имаше своја накит на себе и сите беа вооружени со своето бојно оружје.
41 И педесет од Јакововите слуги одеа пред одарот и расфрлаа по патот смирна и алое и секакви мириси. Сите синови на Јаков, што го носеа одарот, одеа по парфимерницата, а Јакововите слуги одеа пред нив расфрлајќи го мирисот по патот.
42 И Јосиф се искачи со густ табор, и правеа така секој ден додека не стигнаа во ханаанската земја. И стигнаа до гумното Атад, кое беше од другата страна на Јордан, и тагуваа многу и многу на тоа место.
43 И сите ханаански цареви чуја за тоа, па сите излегоа, секој од својот дом, триесет и еден ханаански цар, и сите дојдоа со своите луѓе да тагуваат и да плачат за Јакова.
44 И сите овие цареви го видоа одарот на Јаков, и ете, круната на Јосиф беше на него, и тие ги ставија своите круни на одарот и го опкружија со круни.
45 И сите овие цареви направија на тоа место голема и тешка тага со синовите Јакововци и Египетски за Јаков, зашто сите ханаански цареви ја знаеја храброста на Јаков и на неговите синови.
46 И гласот стигна до Исав: „Јаков умре во Египет, а неговите синови и целиот Египет го носат во земјата Хананска за да го погребаат.“
47 Исав го чу тоа, а живееше на планината Сеир. Стана со своите синови, со сиот свој народ и со сиот свој дом, народ многу голем, и дојдоа да тагуваат и да плачат по Јакова.
48 И кога дојде Исав, тагуваше за својот брат Јаков, и целиот Египет и целиот Ханаан повторно станаа и тагуваа со Исав за Јаков на тоа место.
49 Јосиф и неговите браќа го доведоа оттаму својот татко Јаков и отидоа во Хеврон за да го погребаат Јаков во пештерата покрај неговите татковци.
50 И стигнаа во Кират-Арва, до пештерата. И кога стигнаа, Исав со синовите свои застана пред Јосиф и браќата свои како пречка во пештерата, велејќи: „Јаков нема да биде погребан во неа, зашто таа е наша и на нашиот татко.“
51 И Јосиф и неговите браќа ги чуја зборовите на синовите Исавови, и се налутија многу. Јосиф му пристапи на Исав и рече: „Што е ова што го кажаа? Мојот татко Јаков го купи од тебе со големо богатство по смртта на Исак, пред дваесет и пет години, а и целата земја Хананска ја купи од тебе и од твоите синови и од твоето потомство по тебе.“
52 И Јаков го купи тоа за своите синови и за своето потомство по него како наследство засекогаш. Зошто зборуваш за ова денес?
53 Исав одговори: „Лажно зборуваш и измислуваш лаги, зашто јас не продадов ништо мое во целата оваа земја, како што велиш ти; ниту мојот брат Јаков не купи ништо мое во оваа земја.“
54 И Исав ги кажа овие работи за да го измами Јосиф со своите зборови, зашто Исав знаеше дека Јосиф го нема во оние денови кога Исав му продаде на Јаков сè што му припаѓаше во земјата ханаанска.
55 Јосиф му рече на Исав: „Татко ми го внесе ова кај тебе во купопродажниот запис и го посведочи записот пред сведоци, и ете, тој е кај нас во Египет.“
56 Исав му одговори: „Донеси го записот! Сè што ќе најдеш во записот, така ќе направиме.“
57 Јосиф го повика својот брат Нефталим и му рече: „Брзо, не се задржувај, туку бегај во Египет и донеси ги сите записи: записот за купопродажбата, запечатениот запис и отворениот запис, како и сите први записи во кои се запишани сите трансакции за првородството.“
58 И доведи ни ги овде, за да ги дознаеме од нив сите зборови на Исав и неговите синови, што ги кажаа денес.
59 И Нефталим го послуша гласот на Јосиф и брзо се стрча да слезе во Египет. Нефталим беше полесен пеш од сите елени што беа во пустината, зашто одеше по класја пченка без да ги згмечува.
60 И кога Исав виде дека Нефталим отишол да ги донесе записите, тој и неговите синови го засилија отпорот кон пештерата, и Исав и целиот негов народ се кренаа против Јосиф и неговите браќа во борба.
61 И сите синови Јакововци и народот Египетски се бореа против Исав и неговите луѓе, и синовите Исавови и неговиот народ беа поразени пред синовите Јакововци, и синовите Јакововци убија четириесет луѓе од народот Исавов.
62 А Хушим, синот Данов, син Јаковов, беше во тоа време со синовите Јакововци, но беше оддалечен околу сто лакти од местото на битката, зашто остана со синовите на синовите Јакововци покрај Јакововиот одар за да го чува.
63 А Хушим беше нем и глув, но сепак го разбираше гласот на ужас меѓу луѓето.
64 И праша, велејќи: „Зошто не ги погребувате мртвите? Што е тоа големо негодување?“ И му одговорија според зборовите на Исав и неговите синови. И тој потрча кон Исав среде битката, го уби Исав со меч и му ја отсече главата, која скокна далеку, и Исав падна меѓу луѓето во битката.
65 И кога Хушим го направи тоа, синовите Јакововци надвладеаја над синовите Исавови, и синовите Јакововци го погребаа таткото свој Јаков во пештерата, а синовите Исавови го видоа тоа.
66 Јаков беше погребан во Хеврон, во пештерата Махпела, што Авраам ја купи од синовите Хетееви за гробишта, и беше погребан во многу скапоцени облеки.
67 И на ниеден цар не му била оддадена таква чест како што Јосиф му ја оддаде на својот татко по неговата смрт, зашто го погреба со голема чест како што се погребуваат цареви.

68 Јосиф и неговите браќа прогласија седумдневна жалост за својот татко.

ПОГЛАВЈЕ 57

1 Потоа синовите Исавови војуваа против синовите Јаковови, а синовите Исавови војуваа против синовите Јаковови во Хеврон. Исав сè уште лежеше мртов, не беше погребан.
2 И битката беше жестока меѓу нив, и синовите Исавови беа поразени пред синовите Јаковови. И синовите Јаковови убија осумдесет луѓе од синовите Исавови, и ниту еден не умре од народот на синовите Јаковови. И раката на Јосиф надвладеа над целиот народ на синовите Исавови. И го зароби Сефон, синот на Елифаз, синот Исавов, и педесет од неговите луѓе, и ги врза со железни синџири и ги предаде во рацете на своите слуги, за да ги одведат во Египет.
3 И кога синовите Јаковови ги заробија Сефон и неговиот народ, сите што останаа многу се плашеа за своите животи од домот Исавов, за да не бидат и тие заробени, и сите избегаа со Елифаз, синот Исавов, и неговиот народ, со телото на Исав, и тргнаа по својот пат кон планината Сеир.
4 И дојдоа на гората Сеир и го погребаа Исав во Сеир, но неговата глава не ја донесоа со себе во Сеир, зашто беше погребана на местото каде што се водеше битката во Хеврон.
5 И кога синовите Исавови избегаа од пред синовите Јаковови, синовите Јаковови ги гонеа до пределите Сеир, но не убија ниту еден човек од нив кога ги гонеа, зашто телото Исавово, што го носеа со себе, предизвика нивна збунетост. И избегаа, а синовите Јаковови се вратија од нив и дојдоа до местото каде што беа нивните браќа во Хеврон, и останаа таму тој ден и на другиот ден додека не се одморија од битката.
6 И на третиот ден ги собраа сите синови на Сеир Хореецот, и ги собраа сите синови од Исток, мноштво луѓе како песок морски, и отидоа и дојдоа во Египет за да се борат со Јосиф и неговите браќа, за да ги спасат своите браќа.
7 И Јосиф и сите синови Јаковови чуја дека синовите Исавови и синовите од Исток дошле против нив да се борат за да ги спасат своите браќа.
8 И Јосиф, неговите браќа и силните египетски луѓе излегоа и се бореа во градот Рамзес, а Јосиф и неговите браќа им нанесоа силен пораз на синовите Исавови и на синовите од Исток.
9 И убија од нив шестотини илјади луѓе, и меѓу нив ги убија сите храбри луѓе од синовите на Сеир Хореецот; останаа само малкумина од нив, а убија и многу од синовите на Исток и од синовите на Исав; а Елифаз, синот на Исав, и синовите на Исток, сите избегаа пред Јосиф и неговите браќа.
10 Јосиф и неговите браќа ги гонеа додека не стигнаа до Сокхот. И уште убија од нив во Сокхот триесет луѓе, а другите избегаа и избегаа секој во својот град.
11 И Јосиф, неговите браќа и силните египетски луѓе се вратија од нив со радост и весело срце, зашто ги беа поразиле сите нивни непријатели.
12 А Сефон, синот Елифасов, и неговите луѓе сè уште беа робови кај синовите Јаковови во Египет, и нивните маки се зголемуваа.
13 И кога синовите Исавови и синовите Сеирови се вратија во својата земја, синовите Сеирови видоа дека сите паднале во рацете на синовите Јаковови и на народот Египетски, поради битката на синовите Исавови.
14 А синовите Сеирови им рекоа на синовите Исавови: „Видовте и затоа знаете дека овој логор е создаден поради вас, и не остана ниту еден силен човек, ниту еден вешт во војна.“
15 Затоа, излезете од нашата земја, одете од нас во земјата Хананска во земјата каде што живееја вашите татковци; зошто вашите деца ќе го наследат наследството од нашите деца во последните денови?
16 Но синовите Исавови не ги послушаа синовите Сеирови, и синовите Сеирови се замислија да војуваат против нив.
17 И синовите Исавови испратија тајно до Ангеј, царот на Африка, односно Динава, велејќи:
18 Испрати ни неколку од твоите луѓе, нека дојдат кај нас, и ние ќе се бориме заедно со синовите на Сеир Хореецот, зашто тие решија да се борат со нас за да нè избркаат од земјата.
19 И Ангеј, царот на Денава, направи така, зашто во тие денови беше пријателски настроен кон синовите Исавови. И Ангеј испрати петстотини храбри пешаци кај синовите Исавови и осумстотини коњаници.
20 И синовите Сеирови испратија до синовите од Исток и до синовите Мадијамови, велејќи: „Видовте што ни направија синовите Исавови, поради кои речиси сите бевме уништени, во нивната борба со синовите Јаковови.“
21 Затоа, дојдете кај нас и помогнете ни, за да се бориме заедно против нив и да ги истераме од земјата и да се одмаздиме за делото на нашите браќа кои загинаа заради нив во нивната битка со нивните браќа, синовите Јаковови.
22 И сите синови од Исток ги послушаа синовите Сеирови, и дојдоа против нив околу осумстотини луѓе со извлечени мечеви. И синовите Исавови се бореа во тоа време со синовите Сеирови во пустината Фаран.
23 Тогаш Сеировите синови ги победија синовите Исавови, и во тој ден Сеировите синови убија од синовите Исавови во таа битка околу двесте луѓе од народот на Ангеј, царот на Денава.
24 На вториот ден, синовите Исавови повторно дојдоа да се борат против синовите Сеирови, и битката стана жестока против синовите Исавови овој втор пат, и им предизвика голема неволја поради синовите Сеирови.
25 Кога синовите Исавови видоа дека синовите Сеирови се посилни од нив, некои луѓе од синовите Исавови се свртеа и им помогнаа на синовите Сеирови, нивните непријатели.
26 И уште педесет и осум луѓе од народот на синовите Исавови паднаа во втората битка кај Ангеја, царот на Денава.
27 На третиот ден, синовите Исавови чуја дека некои од нивните браќа се одвратиле од нив за да се борат

против нив во втората битка; и синовите Исавови се оплакуваа кога го чуја тоа.
28 И рекоа: „Што да правиме со браќата наши, кои се одвратија од нас за да им помогнат на синовите Сеирски, нашите непријатели?“ И синовите Исавови повторно испратија до Ангеја, царот на Денава, велејќи:
29 Испратете ни пак други луѓе за да се бориме со нив против синовите на Сеир, зашто тие веќе двапати беа потешки од нас.
30 И Ангеј повторно испрати кај синовите Исавови околу шестотини храбри луѓе, и тие дојдоа да им помогнат на синовите Исавови.
31 И по десет дена, синовите Исавови повторно војуваа против синовите Сеирови во пустината Фаран. Битката беше многу жестока против синовите Сеирови. Синовите Исавови во тој момент ги победија синовите Сеирови. Синовите Сеирови беа поразени од синовите Исавови. Синовите Исавови убија од нив околу две илјади луѓе.
32 И сите храбри луѓе од синовите на Сеир загинаа во оваа битка, а само нивните мали деца останаа во нивните градови.
33 И сите Мадијамци и синовите од Исток бегаа од битката, и ги оставија синовите на Сеир и избегаа кога видоа дека битката е жестока против нив. И синовите Исавови ги гонеа сите синови од Исток додека не стигнаа во нивната земја.
34 И синовите Исавови убија уште околу двесте и педесет луѓе од нив, а од народот на синовите Исавови паднаа во таа битка околу триесет луѓе. Но, злото ги снајде затоа што нивните браќа се одвратија од нив за да им помогнат на синовите на Сеир Хореецот. И синовите Исавови повторно слушнаа за злите дела на своите браќа и повторно тагуваа поради тоа.
35 И по битката, синовите Исавови се вратија и се вратија во Сеир. И синовите Исавови ги убија оние што останаа во земјата на синовите Сеирови; ги убија и нивните жени и деца; не оставија ниту една жива душа освен педесет млади момчиња и девојки, кои ги оставија да живеат. И синовите Исавови не ги убија, туку момчињата им станаа робови, а девојките ги земаа за жени.
36 И синовите Исавови се населија во Сеир, наместо синовите Сеирови, и ја наследија нивната земја и ја зазедоа.
37 И синовите Исавови им зедоа сè што им припаѓаше на Сеировите синови, и нивните стада, и нивните волови, и нивниот имот, и сè што им припаѓаше на Сеировите синови, синовите Исавови ги зедоа. И синовите Исавови живееја во Сеир, на местото на Сеировите синови, до ден-денес. И синовите Исавови ја поделија земјата на петте синови Исавови, според нивните семејства.
38 Во тие денови, синовите Исавови решија да крунисаат цар над себе во земјата што ја освоија. И си рекоа еден на друг: „Не така, зашто тој ќе владее над нас во нашата земја, и ние ќе бидеме под негов совет, и тој ќе ги води нашите битки против нашите непријатели.“ И така и направија.
39 И сите синови Исавови се заколнаа, велејќи: „Никој од нивните браќа нема да владее над нив, туку некој туѓинец, кој не е од нивните браќа, зашто душите на сите синови Исавови беа огорчени, секој против својот син, брат и пријател, поради злото што го претрпеа од своите браќа кога се бореа со синовите Сеирови.“
40 Затоа се заколнаа синовите Исавови, велејќи: „Од тој ден па натаму нема да избираат цар меѓу браќата свои, туку од туѓа земја до денес.“
41 Таму имаше еден човек од народот Ангеј, цар на Денава; се викаше Вела, син Веоров; тој беше многу храбар човек, убав и убав, мудар во сета мудрост, човек со разум и совет; и никој од народот Ангеј не беше како него.
42 И сите синови Исавови го зедоа, го помазаа и го крунисаа за цар, му се поклонија и му рекоа: „Да живее царот, да живее царот!“
43 И го распостилија чаршафот, и секој од нив му донесе златни и сребрени обетки или прстени или гривни, и го направија многу богат со сребро и злато, со оникс и бделиум, и му направија царски престол, и му ставија кралска круна на главата, и му изградија дворец и тој се насели во него, и стана цар над сите синови Исавови.
44 А луѓето од Ангеја ја зедоа платата за својата битка од синовите Исавови и во тоа време отидоа и се вратија кај својот господар во Денава.
45 И Вела царуваше над синовите Исавови триесет години, и синовите Исавови се населија во земјата наместо синовите Сеирови, и живееја безбедно на нивното место до ден-денес.

ПОГЛАВЈЕ 58

1 Во триесет и втората година од слегувањето на Израелците во Египет, односно во седумдесет и првата година од животот на Јосиф, во таа година умре фараонот, царот египетски, и наместо него се зацари неговиот син Магрон.
2 И фараонот му нареди на Јосиф пред неговата смрт да биде татко на својот син Магрон, а Магрон да биде под грижата на Јосиф и под неговите совети.
3 И целиот Египет се согласи со тоа Јосиф да биде цар над нив, зашто сите Египетци го сакаа Јосиф како и досега, само Магрон, синот фараонов, седеше на престолот на својот татко, и тој стана цар во тие денови наместо својот татко.
4 Магрон имаше четириесет и една година кога почна да владее, и владееше четириесет години во Египет; и целиот Египет го нарекуваше фараон по името на неговиот татко, како што беше обичај да прават во Египет со секој цар што владееше над нив.
5 И кога фараонот владееше наместо својот татко, ги довери законите на Египет и сите владини работи во рацете на Јосиф, како што му заповеда неговиот татко.
6 И Јосиф стана цар над Египет, зашто тој управуваше над целиот Египет, и целиот Египет беше под негова грижа и под негов совет, зашто целиот Египет се наклони кон Јосиф по смртта на фараонот, и многу го сакаа за да владее над нив.
7 Но меѓу нив имаше и некои луѓе кои не го сакаа, велејќи: „Ниеден странец нема да владее над нас“. Сепак, во тие денови, по смртта на фараонот, целата

власт во Египет му припадна на Јосиф, бидејќи тој беше управител, правејќи што сакаше низ целата земја без никој да се меша.
8 И целиот Египет беше под власта на Јосиф, и Јосиф војуваше со сите свои околни непријатели и ги покори; исто така, Јосиф ги покори целата земја и сите Филистејци, до границите на Ханаан, и сите беа под негова власт и му даваа годишен данок на Јосиф.
9 И фараонот, царот египетски, седна на престолот наместо својот татко, но беше под контрола и совет на Јосиф, како што беше и во почетокот под контрола на својот татко.
10 Тој не владееше освен во земјата Египетска, под совет на Јосиф, туку Јосиф владееше над целата земја во тоа време, од Египет до големата река Перат.
11 И Јосиф беше успешен во сите свои патишта, и Господ беше со него, и Господ му даде на Јосиф дополнителна мудрост, чест, слава и љубов кон него во срцата на Египќаните и во целата земја, и Јосиф владееше над целата земја четириесет години.
12 И сите филистејски земји, Ханаан и Сидон, и од другата страна на Јордан, му донесуваа дарови на Јосиф во сите негови денови, и целата земја беше во рацете на Јосиф. Му донесуваа годишен данок, како што беше пропишано, зашто Јосиф се бореше против сите свои непријатели околу себе и ги покори, и целата земја беше во рацете на Јосиф. И Јосиф седеше цврсто на својот престол во Египет.
13 И сите негови браќа, синовите Јаковови, живееја безбедно во земјата во текот на сите денови на Јосиф; беа плодни и многу се множеа во земјата, и Му служеа на Господа во сите свои денови, како што им заповеда нивниот татко Јаков.
14 И по многу денови и години, кога синовите Исавови живееја мирно во својата земја со Вела, нивниот цар, синовите Исавови беа плодни и намножени во земјата, и решија да одат и да се борат против синовите Јаковови и целиот Египет, и да го ослободат својот брат Сефон, синот Елифасов, и неговите луѓе, зашто тие во тие денови беа робови на Јосиф.
15 И синовите Исавови испратија по сите синови од Исток, и тие склучија мир со нив. И сите синови од Исток дојдоа кај нив за да одат со синовите Исавови во Египет за да војуваат.
16 И дојдоа кај нив и луѓе од народот на Ангеас, царот на Денхава, и тие испратија и кај децата на Исмаил, и тие дојдоа кај нив.
17 И сиот овој народ се собра и дојде во Сеир за да им помогне на синовите Исавови во нивната битка, а овој логор беше многу голем и преполн со луѓе, бројни како песокот морски, околу осумстотини илјади луѓе, пешадија и коњаница, и сите овие војници отидоа во Египет да се борат со синовите Јаковови, и се улогорија кај Рамзес.
18 И Јосиф излезе со своите браќа со силните египетски војници, околу шестотини луѓе, и се бореа со нив во земјата Рамзес. И синовите Јаковови во тоа време повторно се бореа со синовите Исавови, во педесеттата година откако синовите Јаковови слегоа во Египет, односно во триесеттата година од царувањето на Вела над синовите Исавови во Сеир.
19 И Господ ги предаде сите силни луѓе од Исав и од синовите од Исток во рацете на Јосифа и на неговите браќа, и народот на синовите Исавови и синовите од Исток беа поразени пред Јосифа.
20 А од народот Исавов и од синовите на Исток, кои беа убиени, паднаа пред синовите Јаковови околу двесте илјади луѓе, а нивниот цар Вела, синот Веоров, падна со нив во битката. Кога синовите Исавови видоа дека нивниот цар падна во битката и дека е мртов, рацете им ослабнаа во борбата.
21 А Јосиф, неговите браќа и целиот Египет сè уште го тепаа народот од домот Исавов, и целиот народ Исавов се плашеше од синовите Јаковови и бегаше од нив.
22 А Јосиф, неговите браќа и целиот Египет ги гонеа еден ден пат, и убија уште околу триста луѓе од нив, продолжувајќи да ги удираат по патот; а потоа се оддалечија од нив.
23 И Јосиф се врати во Египет и сите негови браќа. Не им недостигаше ниту еден човек, туку од Египќаните паднаа дванаесет луѓе.
24 И кога Јосиф се врати во Египет, нареди Сефон и неговите луѓе дополнително да бидат врзани, и ги врзаа со железа и им ја зголемија тагата.
25 И сиот народ од синовите Исавови и синовите од Исток се врати засрамен, секој во својот град, зашто сите храбри луѓе што беа со нив паднаа во битка.
26 Кога синовите Исавови видоа дека нивниот цар умрел во битка, побрзаа и зедоа еден човек од народот на синовите од Исток, по име Јовав, син на Зарах, од земјата Воцра, и го поставија за цар над нив наместо Вела, нивниот цар.
27 И Јовав седна на престолот на Вела како цар наместо него, а Јовав царуваше во Едом над сите синови Исавови десет години. И синовите Исавови повеќе не војуваа против синовите Јаковови од тој ден па натаму, зашто синовите Исавови ја знаеја храброста на синовите Јаковови и многу се плашеа од нив.
28 Но од тој ден па натаму, синовите Исавови ги мразеа синовите Јаковови, и омразата и непријателството меѓу нив беа многу силни во текот на сите денови, па сè до денес.
29 И по десет години умре Јовав, синот Зарахов, од Воцра. И синовите Исавови зедоа човек по име Хушам, од земјата Теманска, и го поставија за цар над себе наместо Јовав. И Хушам царуваше во Едом над сите синови Исавови дваесет години.
30. И Јосиф, царот египетски, и неговите браќа, и сите синови Израилеви живееја безбедно во Египет во тие денови, заедно со сите синови Јосифови и неговите браќа, без никакви пречки или лоши несреќи. Египетската земја во тоа време беше мирна од војна во времето на Јосиф и неговите браќа.

ПОГЛАВЈЕ 59

1 А ова се имињата на синовите Израилеви што живееја во Египет, кои дојдоа со Јакова. Сите синови Јаковови дојдоа во Египет, секој со своето домаќинство.
2 Лиеви синови беа Рувим, Симеон, Леви, Јуда, Исахар и Завулон, и нивната сестра Дина.
3 Синови на Рахила беа Јосиф и Венијамин.

4 Синови на Зилфа, слугинката на Лија, беа Гад и Асер.
5 Синови на Билха, слугинката на Рахела, беа Дан и Нефталим.
6 А ова беа нивните потомци што им се родија во земјата Хананска, пред да дојдат во Египет со нивниот татко Јаков.
7 Рувимови синови беа Ханох, Фалу, Хецрон и Харми.
8 Симеонови синови беа: Јемуил, Јамин, Оад, Јахин, Сохар и Саул, синот на Ханаанката.
9 Левиеви синови беа: Гирсон, Кехат и Мерари, и нивната сестра Јохаведа, која им се роди кога одеа во Египет.
10 Јудини синови беа Ер, Онан, Шелах, Фарес и Зарах.
11 И Ер и Онан умреа во земјата Хананска; а синови на Фарес беа Хесрон и Хамул.
12 А синови Исахарови беа Тола, Фува, Јов и Сомрон.
13 Синови Завулонови беа: Серед, Елон и Јахлеил, а Данов син беше Хушим.
14 Синови на Нефталим беа Јахсеил, Гуни, Јецер и Силам.
15 Гадови синови беа: Сифион, Хаги, Суни, Есвон, Ери, Ароди и Арили.
16 Асирови синови беа: Јимна, Јишва, Јишви, Верија и нивната сестра Серах; а Веријани синови беа: Хевер и Малхил.
17 А синови Венијаминови беа Вела, Бехер, Асвел, Гера, Нааман, Ахи, Рош, Мупим, Хупим и Орд.
18 А синовите на Јосиф, што му се родија во Египет, беа Манасиј и Ефрем.
19 И сите души, што излегоа од бедрата на Јаков, беа седумдесет души; тоа се оние што дојдоа со Јаков, нивниот татко, во Египет за да живеат таму. И Јосиф и сите негови браќа живееја безбедно во Египет, и јадеа од најдоброто од Египет во сите денови на животот на Јосиф.
20 И Јосиф живееше во земјата Египетска деведесет и три години, а Јосиф владееше над целиот Египет осумдесет години.
21 А кога се приближија деновите на Јосиф пред неговата смрт, тој испрати по своите браќа и целото семејство на својот татко, и сите тие се собраа и седнаа пред него.
22 И им рече Јосиф на браќата свои и на целиот дом на таткото свој: „Ете, умирам, но Бог сигурно ќе ве посети и ќе ве изведе од оваа земја во земјата за која им се заколна на вашите татковци дека ќе им ја даде.“
23 И кога Бог ќе ве посети и ќе ве одведе оттука во земјата на вашите татковци, тогаш изнесете ги и моите коски со вас оттука.
24 И Јосиф ги заколна синовите Израилеви за нивното потомство по нив, велејќи: „Бог сигурно ќе ве посети и ќе ги изнесете моите коски со себе оттука.“
25 Потоа Јосиф умре во таа година, во седумдесет и првата година откако Израелците слегоа во Египет.
26 А Јосиф имаше сто и десет години кога умре во земјата Египетска. Сите негови браќа и сите негови слуги станаа и го балсамираа Јосиф, според нивниот обичај. Неговите браќа и целиот Египет тагуваа по него седумдесет дена.
27 И го положија Јосиф во ковчег полн со мириси и секакви мириси, и го погребаа покрај реката, односно Сихор, а неговите синови и сите негови браќа, и целиот дом на неговиот татко прогласи седумдневна жалост за него.
28 И се случи по смртта на Јосиф, сите Египќани во тие денови почнаа да владеат над децата на Израел, а фараонот, царот на Египет, кој владееше наместо својот татко, ги зеде сите закони на Египет и ја водеше целата влада на Египет под свој совет, и тој владееше безбедно над својот народ.

ПОГЛАВЈЕ 60

1 Кога наврши годината, седумдесет и втората година откако Израелците слегоа во Египет, по смртта на Јосиф, Сефон, синот на Елифаз, синот Исавов, избега од Египет, тој и неговите луѓе, и си отидоа.
2 И тој дојде во Африка, односно во Денхава, кај Ангеј, царот на Африка, и Ангеј ги прими со големи почести, а го постави Сефон за водач на својата војска.
3 И Сефон најде милост кај Ангеј и кај својот народ, и беше војвода на војската на африканскиот цар Ангеј многу денови.
4 И Сефон го наговори Ангеј, царот на Африка, да ја собере целата своја војска за да оди и да се бори против Египќаните и со синовите на Јаков, и да им се одмазди за делото на своите браќа.
5 Но Ангеј не сакаше да го послуша Сефон да го направи тоа, зашто Ангеј ја знаеше силата на синовите Јаковови и што направија со неговата војска во нивната војна против синовите Исавови.
6 И во тие денови Сефон беше многу голем во очите на Ангеј и во очите на целиот негов народ, и постојано ги наведуваше да војуваат против Египет, но тие не сакаа.
7 И се случи во тие денови во земјата Китим, во градот Пузимна, човек по име Узу, кој стана дегенериран од децата на Китим, и човекот умре и немаше син, само една ќерка по име Јанија.
8 А девојката беше многу убава, убава и паметна, никој не се виде како неа по убавина и мудрост низ целата земја.
9 И народот на Ангеј, кралот на Африка, ја виде, дојдоа и ја пофалија кај него, а Ангеј им испрати послание на децата на Китим и побара да ја земе за жена, а народот на Китим се согласи да му ја даде за жена.
10 И кога гласниците на Ангеас тргнаа од земјата Китим за да тргнат на пат, ете, гласниците на Турнус, царот на Бибенту, стигнаа во Китим, зашто Турнус, царот на Бибенту, исто така ги испрати своите гласници да ја побараат Јанија за него, за да ја земе за жена, бидејќи сите негови луѓе му ја пофалија, затоа тој ги испрати сите свои слуги кај неа.
11 И слугите на Турнус дојдоа во Китим и ја замолија Јанија да ја однесат кај нивниот крал Турнус за жена.
12. И народот на Китим им рече: „Не можеме да ја дадеме, бидејќи Ангеј, царот на Африка, сакаше таа да ја земе за жена пред да дојдеш ти, и ние да му ја дадеме нему. Затоа сега не можеме да го направиме ова, да го лишиме Ангеј од девојката за да му ја дадеме на Турнус.“

13 Зашто многу се плашиме од Ангеј да не дојде во битка против нас и да не уништи, а твојот господар Турнус да не може да не избави од неговата рака.
14 И кога гласниците на Турнус ги чуја сите зборови на Китимовите синови, се вратија кај својот господар и му ги раскажаа сите зборови на Китимовите синови.
15. И децата на Китим му испратија порака на Ангеј, велејќи: „Ете, Турнус испрати по Јанија да ја земе за жена, и вака му одговоривме; и слушнавме дека ја собрал целата своја војска за да војува против тебе, и дека има намера да помине по патот на Сардунија за да се бори против твојот брат Лук, а потоа ќе дојде да се бори против тебе.“
16. И Ангеј ги слушна зборовите на децата на Хитим што му ги испратија во записникот, и неговиот гнев се разгоре, па тој стана, ја собра целата своја војска и дојде преку островите на морето, по патот за Сардунија, кај својот брат Лук, царот на Сардунија.
17 И Ниблос, синот на Лук, слушна дека неговиот чичко Ангеј доаѓа, па излезе да го пречека со тешка војска, го бакна и го прегрна, а Ниблос му рече на Ангеј: „Кога ќе го прашаш татко ми за неговата благосостојба, кога ќе одам со тебе да се борам со Турн, побарај од него да ме постави за водач на неговата војска.“ И Ангеј го направи тоа, и дојде кај својот брат, а неговиот брат дојде да го пречека, и го праша за неговата благосостојба.
18. И Ангеј го замоли својот брат Лук да се грижи за неговата благосостојба и да го постави својот син Ниблос за водач на неговата војска, и Лук го стори тоа, и Ангеј и неговиот брат Лук се кренаа и тргнаа кон Турнус да се борат, а со нив имаше голема војска и многу луѓе.
19. И тој дојде со бродови и тие стигнаа во покраината Аштора, и ете, Турнус дојде кон нив, бидејќи тој отиде во Сардунија и имаше намера да ја уништи, а потоа да продолжи оттаму кон Ангеја за да се бори со него.
20. Ангеј и неговиот брат Лук се сретнаа со Турнус во долината Канопија, и битката меѓу нив беше силна и жестока на тоа место.
21 И битката беше жестока против Лук, царот на Сардунија, и целата негова војска падна, а во таа битка загина и неговиот син Ниблос.
22 И неговиот чичко Ангеј им заповеда на своите слуги да направат златен ковчег за Ниблос и го ставија во него, а Ангеј повторно водеше битка против Турнус, а Ангеј беше посилен од него, го уби и го погуби целиот свој народ со острилото на мечот, а Ангеј ја одмазди каузата на Ниблос, синот на неговиот брат, и каузата на војската на неговиот брат Лук.
23 И кога Турнус умре, рацете на оние што ја преживеаа битката ослабнаа и тие избегаа пред Ангеј и Лук, неговиот брат.
24 И Ангеј и неговиот брат Лук ги гонеа до главниот пат, кој е помеѓу Алфану и Рома, и ја убија целата војска на Турнус со сечилото на мечот.
25 И Лук, царот на Сардунија, им нареди на своите слуги да направат месинган ковчег и во него да го положат телото на неговиот син Ниблос, и го погребаа на тоа место.
26 И изградија на неа висока кула таму, на главниот пат, и го нарекоа името по името Ниблос до ден-денес, а го погребаа и Турнус, царот на Бибенту, таму на тоа место со Ниблос.
27 И ете, на главниот пат помеѓу Алфану и Ромах, од едната страна е гробот на Ниблос, а од другата гробот на Турнус, а меѓу нив има тротоар до ден-денес.
28 И кога Ниблос беше погребан, неговиот татко Лук се врати со својата војска во неговата земја Сардунија, а неговиот брат Ангеј, кралот на Африка, отиде со својот народ во градот Бибенту, односно градот Турнус.
29 И жителите на Бибенту слушнаа за неговата слава и многу се исплашија од него, па излегоа да го пречекаат со плачење и молби, а жителите на Бибенту го молеа Ангеас да не ги убива ниту да го уништува нивниот град; и тој го стори тоа, бидејќи Бибенту во тие денови се сметаше за еден од градовите на децата на Китим; затоа не го уништи градот.
30 Но од тој ден па натаму, војниците на африканскиот крал одеа во Китим за да го ограбат и ограбат, и секогаш кога одеа, со нив одеше и Сефон, војводата на војската на Ангеј.
31 И после ова, Ангеј се сврте со својата војска и стигнаа во градот Пузимна, а оттаму ја зеде Јанија, ќерката на Узу, за жена и ја донесе во својот град во Африка.

ПОГЛАВЈЕ 61

1 Во тоа време фараонот, царот египетски, им заповеда на сите свои луѓе да му изградат цврста палата во Египет.
2 И им заповеда на синовите на Јаков да им помогнат на Египќаните во градењето, и Египќаните направија прекрасна и елегантна палата за кралска резиденција, и тој се насели во неа и ја обнови својата власт и владееше безбедно.
3 И Завулон, синот Јаковов, умре во таа година, односно во седумдесет и втората година од слегувањето на Израелците во Египет. Завулон умре на сто и четиринаесет години, и беше ставен во ковчег и предаден во рацете на неговите деца.
4 А во седумдесет и петтата година почина неговиот брат Симеон, кој имаше сто и дваесет години кога умре, и тој беше ставен во ковчег и предаден во рацете на неговите деца.
5 А Сефон, синот на Елифаз, синот Исавов, војвода на војската на Ангеј, царот на Денава, го наговараше Ангеј секојдневно да се подготвува за битка против синовите Јаковови во Египет, но Ангеј не сакаше да го стори тоа, зашто неговите слуги му раскажаа за сите јунаци на синовите Јаковови, што им направија во битката против синовите Исавови.
6 Во тие денови, Сефон секојдневно го наговараше Ангеј да се бори против синовите на Јаков.
7 По некое време, Ангеј ги послуша зборовите на Сефон и се согласи да се бори против синовите на Јаков во Египет. Ангеј го собра целиот свој народ, народ бројно како песокот на морскиот брег, и реши да оди во Египет за да се бори.

8 Меѓу слугите на Ангеј имаше петнаесетгодишно момче, по име Валаам, син на Беор, а момчето беше многу мудро и ја разбираше вештината на гатањето.
9. И Ангеј му рече на Валаам: „Вражи ни се, те молам, со гатање, за да знаеме кој ќе победи во оваа битка во која сега одиме.“
10 И Валаам нареди да му донесат восок, и тој направи од него слика на кочии и коњаници што ја претставуваат војската на Ангеј и војската на Египет, и ги стави во вешто подготвените води што ги имаше за таа цел, и зеде во рака гранки од мирта, и ја употреби својата лукавост, и ги спои над водата, и му се појавија во водата слични ликови на војските на Ангеј како паѓаат пред сличните ликови на Египќаните и синовите на Јаков.
11 И Валаам му го кажа тоа на Ангеј, а Ангеј очајуваше и не се вооружуваше за да оди во Египет на битка, туку остана во својот град.
12 И кога Сефон, синот Елифасов, виде дека Ангеј се очајува да излезе во битка со Египќаните, Сефон избега од Ангеј од Африка и отиде и дојде во Китим.
13 И сите луѓе од Китим го пречекаа со големи почести и го најмија да ги води нивните битки во сите денови, а Сефон стана многу богат во тие денови, а трупите на кралот на Африка сè уште се шираа во тие денови, а децата на Китим се собраа и отидоа на планината Куптија поради трупите на кралот на Африка, Ангеј, кои напредуваа кон нив.
14 Еден ден, Сефон изгуби една млада јуница, па отиде да ја бара, и го слушна како мука околу планината.
15 И Сефон отиде и виде, и ете, имаше голема пештера на дното од планината, и таму имаше голем камен на влезот од пештерата. Сефон го скрши каменот и влезе во пештерата, и погледна, и ете, големо животно го голташе волот; од средината нагоре личеше на човек, а од средината надолу личеше на животно. И Сефон се крена против животното и го уби со своите мечеви.
16 И жителите на Китим слушнаа за ова, се зарадуваа многу и рекоа: „Што да правиме со овој човек што го уби ова животно што го проголта нашиот добиток?“
17 И сите се собраа за да му посветат еден ден во годината, и го нарекоа Сефон по неговото име, и му донесуваа жртви за налевница секоја година на тој ден, и му донесуваа дарови.
18 Во тоа време, Јанија, ќерката на Узу, жена на кралот Ангеј, се разболе, а нејзината болест тешко ја почувствуваа Ангеј и неговите службеници, а Ангеј им рече на своите мудреци: „Што да правам со Јанија и како да ја излекувам од нејзината болест?“ А неговите мудреци му рекоа: „Бидејќи воздухот во нашата земја не е како воздухот во земјата Китим, а нашата вода не е како нивната вода, затоа кралицата се разболе.“
19 Зашто поради промената на воздухот и водата таа се разболе, а исто така и затоа што во својата земја пиеше само водата што доаѓаше од Пурма, која нејзините предци ја донесоа со мостови.
20 И Ангеј им заповеда на своите слуги, и тие му донесоа во садови од водите на Пурма што им припаѓаа на Китим, и ги измерија тие води со сите води на земјата Африка, и откриј дека тие води се полесни од водите на Африка.
21 И Ангеј го виде ова, и им заповеда на сите свои службеници да ги соберат каменорезците на илјадници и десетици илјади, и тие изделкаа камен безброј, и градителите дојдоа и изградија исклучително јак мост, и го пренесоа изворот на вода од земјата Китим во Африка, а тие води беа за кралицата Јанија и за сите нејзини грижи, за да пие од неа и да пече, да се мие и да се бања со неа, а исто така и да ги полева со неа сите семиња од кои може да се добие храна и сите плодови од земјата.
22 И царот нареди да донесат од земјата на Китим во големи бродови, а донесоа и камења за градење, а градителите изградија палати за кралицата Јанија, и кралицата се излекува од својата болест.
23 И при превратот во годината, африканските трупи продолжија да доаѓаат во земјата Китим за да ограбуваат како и обично, а Сефон, синот на Елифаз, го слушна нивниот извештај, даде наредби за нив и се бореше со нив, но тие избегаа пред него, а тој ја ослободи земјата Китим од нив.
24 И синовите на Китим ја видоа храброста на Сефон, и синовите на Китим решија да го постават Сефон за цар над нив, и тој стана цар над нив, и додека владееше, тие отидоа да ги покорат синовите на Тувал и сите околни острови.
25 И нивниот цар Сефон им тргна на чело и тие војуваа со Тувал и островите, и ги покорија, а кога се вратија од битката, ја обновија неговата власт за него, и му изградија многу голема палата за негово кралско живеалиште и седиште, и направија голем престол за него, и Сефон владееше над целата земја Китим и над земјата Италија педесет години.

ПОГЛАВЈЕ 62

1 Во таа година, седумдесет и деветтата година откако Израелците слегоа во Египет, умре Рувим, синот Јаковов, во земјата Египетска. Рувим имаше сто дваесет и пет години кога умре. Го ставија во ковчег и им го дадоа на децата негови.
2 А во осумдесеттата година почина неговиот брат Дан; имаше сто и дваесет години кога умре, и тој беше ставен во ковчег и предаден во рацете на неговите деца.
3 Во таа година умре Хушам, царот едомски, а по него владееше Адад, синот Ведадов, триесет и пет години; а во осумдесет и првата година умре Исахар, синот Јаковов, во Египет; Исахар имаше сто дваесет и две години кога умре, и беше положен во ковчег во Египет и предаден во рацете на неговите деца.
4 Во осумдесет и втората година умре Ашер, неговиот брат. Тој имаше сто дваесет и три години кога умре. Беше положен во ковчег во Египет и предаден во рацете на неговите деца.
5 А во осумдесет и третата година умре Гад, на сто дваесет и пет години кога умре, и беше положен во ковчег во Египет и предаден во рацете на неговите деца.
6 И се случи во осумдесет и четвртата година, односно педесеттата година од владеењето на Адад, синот Ведадов, царот едомски, кога Адад ги собра сите синови Исавови, и ја подготви целата своја војска,

околу четиристотини илјади луѓе, и се упати кон земјата моавска, и отиде да се бори против Моавците и да ги направи даночни обврзници.
7 Моавците го чуја тоа и многу се исплашија, па испратија луѓе кај Мадијамците да им помогнат во борбата против Адад, синот Бедадов, царот едомски.
8 И Адад дојде во земјата Моавска, и Моав и синовите Мадијамци излегоа да го пречекаат, и се наредија во бојни редови против него во полето Моавско.
9 Адад се бореше против Моавците, и од Моавците и од Мадијамците паднаа многу убиени, околу двесте илјади луѓе.
10 И битката беше многу жестока против Моавците, и кога Моавците видоа дека битката е жестока против нив, ги ослабнаа рацете и се свртија грбовите, оставајќи ги Мадијамците да продолжат со битката.
11 А синовите на Мадијам не ги знаеја намерите на Моав, туку се зајакнаа во битката и се бореа против Адад и целата негова војска, и сите Мадијамци паднаа пред него.
12 А Адад ги порази сите Мадијамци со тежок пораз и ги погуби со сечилото на мечот, не оставајќи никој жив од оние што дојдоа да им помогнат на Моавците.
13 И кога сите синови Мадијамци загинаа во битката, а децата Моавци избегаа, Адад ги натера сите Моавци во тоа време да му плаќаат данок, и тие беа под негова власт, и тие даваа годишен данок како што беше пропишано. И Адад се врати во својата земја.
14 И кога се случи превратот во годината, кога останатите од народот на Мадијам, што беа во земјата, слушнаа дека сите нивни браќа паднале во битката со Адад заради Моав, бидејќи Моавците се откажале од битката и ги напуштиле Мадијамците да се борат, тогаш петмина од мадијамските кнезови решија со останатите свои браќа што останаа во нивната земја да се борат со Моавците за да ја одмаздат вината на своите браќа.
15 И Мадијамците испратија кај сите свои браќа, синовите од Исток, и кај сите свои браќа, сите Хетурски синови дојдоа да им помогнат на Мадијамците во борбата против Моавците.
16. Моавските синови го чуја тоа и многу се исплашија, бидејќи сите синови од Исток се собраа против нив за војна. Затоа Моавските синови испратија порака до Адад, синот Ведадов, во земјата Едомска, велејќи:
17 Дојдете сега кај нас и помогнете ни, за да ги победиме Мадијанците, зашто сите се собраа и дојдоа против нас со сите свои браќа, синовите од исток, за да се борат, за да се одмаздат за Мадијанците, кои паднаа во битката.
18 И Адад, синот на Бедад, царот на Едом, излезе со целата своја војска и отиде во земјата Моавска за да се бори против Мадијанците. И Мадијанците и синовите од Исток се бореа против Моавците во полето Моавско. Битката меѓу нив беше многу жестока.
19 И Адад ги погуби сите Мадијамци и синовите од Исток со сечилото на мечот, и во тоа време Адад ги избави Моавците од рацете на Мадијамците. Оние што останаа од Мадијамците и од синовите од Исток избегаа пред Адад и неговата војска. А Адад ги гонеше до нивната земја и ги порази со многу тежок колеж, а убиените паднаа по патот.
20 И Адад ги избави Моавците од рацете на Мадијамците, зашто сите синови на Мадијам паднаа од острилото на мечот. А Адад се сврте и се врати во својата земја.
21 И од тој ден па натаму, синовите Мадијамци ги мразеа синовите Моавци, зашто паднаа во битка поради нив, и меѓу нив имаше големо и силно непријателство во текот на сите денови.
22 И сите што се најдоа од Мадијамците на патот во земјата Моавска, загинаа од мечот Моавски, и сите што се најдоа од Моавците на патот во земјата Мадијанска, загинаа од мечот Мадијамски. Така постапуваа Мадијамците со Моавците и Моавците со Мадијамците многу денови.
23 Во тоа време умре Јуда, синот Јаковов, во Египет, во осумдесет и шестата година од неговото слегување во Египет. Јуда имаше сто дваесет и девет години кога умре. Го балсамираа и го ставија во ковчег, и им го дадоа на децата негови.
24 А во осумдесет и деветтата година умре Нефталим, на сто триесет и две години, и беше ставен во ковчег и предаден во рацете на неговите деца.
25 И се случи во деведесет и првата година откако Израелците слегоа во Египет, односно во триесеттата година од владеењето на Сефон, синот на Елифаз, синот Исавов, над синовите на Хитим, синовите на Африка навалија врз синовите на Хитим за да ги ограбат, како и обично, но не навалија врз нив во текот на овие тринаесет години.
26 И тие дојдоа против нив во таа година, и Сефон, синот Елифасов, излезе против нив со некои од своите луѓе и ги порази ужасно. И војниците на Африка избегаа од пред Сефон, а убиените паднаа пред него. И Сефон и неговите луѓе ги гонеа, одејќи и удирајќи ги додека не се приближија до Африка.
27Ангеј, царот на Африка, чу за она што го направи Сефон, и тоа многу го вознемири; и Анеј се плашеше од Сефон во сите денови.

ПОГЛАВЈЕ 63

1 Во деведесет и третата година умре Леви, синот Јаковов, во Египет. Леви имаше сто триесет и седум години кога умре. Го ставија во ковчег и им го предадоа на децата негови.
2 И по смртта на Леви, кога целиот Египет виде дека синовите на Јаков, браќата на Јосиф, се мртви, сите Египќани почнаа да ги мачат синовите на Јаков и да им го огорчуваат животот од тој ден до денот на нивното излегување од Египет. И ги зедоа од нивните раце сите лозја и ниви што им ги даде Јосиф, и сите прекрасни куќи во кои живееше народот Израилев, и целиот богат египетски плод. Египќаните во тие денови им го зедоа сè на синовите на Јаков.
3 Во тие денови раката на целиот Египет се заоструваше уште повеќе врз синовите Израилеви, и Египќаните ги малтретираа Израилците, сè додека синовите Израилеви не се изморија од животите свои поради Египќаните.

4 Во тие денови, во сто и втората година од слегувањето на Израел во Египет, умре фараонот, царот египетски, и наместо него се зацари неговиот син Мелол; и сите силни луѓе египетски и целото поколение што го познаваше Јосиф и неговите браќа умреа во тие денови.
5 И наместо нив се крена друга генерација, која не ги познаваше синовите Јаковови, ниту сите добри работи што им ги направија, ниту целата нивна сила во Египет.
6 Затоа, од тој ден, целиот Египет почна да им го огорчува животот на синовите Јаковови и да ги мачи со секаков вид тешка работа, бидејќи не ги познаваа своите предци, кои ги избавија во деновите на гладот.
7 И ова беше исто така од Господа, за синовите Израилеви, за да им користи во нивните последни денови, за да можат сите синови Израилеви да го познаат Господа, својот Бог.
8 и за да ги знаат знаците и силните чуда што Господ ќе ги направи во Египет заради Својот народ Израел, за да се бојат синовите Израелеви од Господа, Бога на своите предци, и да одат по сите Негови патишта, тие и нивното потомство по нив во сите денови.
9 Мелол имаше дваесет години кога почна да владее, а владееше деведесет и четири години, и целиот Египет го нарекуваше фараон по името на неговиот татко, како што беше обичај да прават со секој цар што владееше над нив во Египет.
10 Во тоа време, сите војски на африканскиот цар Ангеј тргнаа да се распоредат по земјата Китим, како и обично, за плен.
11 И Сефон, синот на Елифаз, синот Исавов, го чу нивниот глас, па излезе да ги пречека со својата војска и се бореше таму на патот против нив.
12 И Сефон ги порази војските на африканскиот цар со сечилото на мечот, не оставајќи никој од нив, и ниту еден не се врати кај својот господар во Африка.
13 Ангеј слушна за она што го направи Сефон, синот Елифасов, со сите свои војски, дека ги уништил, и Ангеј ги собра сите свои војски, сите луѓе од земјата Африка, народ бројно како песок на морскиот брег.
14 И Ангеј му испрати на својот брат Лук, велејќи: „Дојди кај мене со сите твои луѓе и помогни ми да ги поразам Сефон и сите деца на Хитим кои ги уништија моите луѓе.“ И Лук дојде со целата своја војска, многу голема сила, за да му помогне на својот брат Ангеј да се бори против Сефон и децата на Хитим.
15 И Сефон и синовите на Хитим го чуја тоа, и многу се исплашија, и голем ужас им падна во срцата.
16 И Сефон испрати писмо во земјата Едомска до Адад, синот Ведадов, царот на Едом, и до сите синови Исавови, во кое пишуваше:
17 Слушнав дека африканскиот цар Ангеј доаѓа кај нас со својот брат во битка против нас, и ние многу се плашиме од него, зашто неговата војска е многу голема, особено затоа што доаѓа против нас со својот брат и неговата војска.
18 Затоа, сега и ти дојди со мене и помогни ми, и ќе се бориме заедно против Ангеј и неговиот брат Лук, и ќе нè спасиш од нивните раце, но ако не, знајте дека сите ќе умреме.
19 И синовите Исавови испратија писмо до синовите Хитимови и до нивниот цар Сефон, во кое пишуваше: „Не можеме да се бориме против Ангеј и неговиот народ, зашто меѓу нас е завет за мир од многу години, од деновите на првиот цар Вела, и од деновите на Јосиф, синот Јаковов, цар египетски, со кого се боревме од другата страна на Јордан кога го погреба својот татко.
20 И кога Сефон ги чу зборовите на своите браќа, синовите Исавови, се воздржа од нив, а Сефон многу се плашеше од Ангеј.
21 А Ангеј и Лукус, неговиот брат, ги распоредија сите свои сили, околу осумстотини илјади луѓе, против децата на Хитим.
22 И сите Китимови синови му рекоа на Сефон: „Моли се за нас на Бога на твоите предци, можеби ќе нè избави од раката на Ангеј и неговата војска, зашто слушнавме дека е голем Бог и дека ги избавува сите што се надеваат на Него.“
23 И Сефон ги чу нивните зборови, и Сефон го побара Господа и рече:
24 0 Господи, Боже на Авраам и Исак, моите предци, денес знам дека Ти си вистински Бог, а сите богови на народите се суетни и бескорисни.
25. Спомни ми денес за Твојот завет со Авраам, нашиот татко, што ни го раскажаа нашите татковци, и направи ми милост кон мене денес заради Авраам и Исак, нашите татковци, и спаси ме мене и синовите хитимски од раката на африканскиот цар, кој доаѓа против нас во војна.
26 И Господ го послуша гласот на Сефон и се наклони кон него поради Авраам и Исак. И Господ ги избави Сефон и синовите на Китим од рацете на Ангеј и неговиот народ.
27 И во тој ден Сефон се бореше против африканскиот цар Ангеј и против целиот негов народ, и Господ ги предаде сите луѓе на Ангеј во рацете на синовите на Китим.
28 И битката беше жестока против Ангеј, и Зефон ги победи сите луѓе на Ангеј и неговиот брат Лук со сечилото на мечот, и од нив паднаа до вечерта на тој ден околу четиристотини илјади луѓе.
29. Кога Ангеј виде дека сите негови луѓе загинаа, испрати писмо до сите жители на Африка да дојдат кај него и да му помогнат во битката, а во писмото напиша: „Сите што се наоѓаат во Африка, нека дојдат кај мене од десет години нагоре; нека дојдат сите кај мене, а ако не дојде, ќе умре, а сè што има, со целиот негов дом, царот ќе го земе.“
30 И сите останати жители на Африка се исплашија од зборовите на Ангеј, и од градот излегоа околу триста илјади мажи и момчиња, од десет години нагоре, и дојдоа во Ангеј.
31 И по десет дена, Ангеј ја обнови битката против Сефон и децата на Хитим, и битката меѓу нив беше многу голема и силна.
32 И од војската на Ангеј и Лук, Зефон испрати многу ранети во своја рака, околу две илјади луѓе, а Сосифтар, водачот на војската на Ангеј, загина во таа битка.

33 И кога Сосифтар падна, африканските војници се свртеа за да бегаат, и тие избегаа, а Ангеј и Лук, неговиот брат, беа со нив.
34 И Сефон и децата на Хитим ги гонеа, и ги удрија силно по патот, околу двесте луѓе, и го гонеа Аздрубал, синот на Ангеас, кој избега со својот татко, и убија дваесет од неговите луѓе по патот, и Аздрубал избега од децата на Хитим, и тие не го убија.
35 А Ангеј и Лук, неговиот брат, избегаа со останатите нивни луѓе, и тие избегаа и дојдоа во Африка со ужас и ужас, а Ангеј се плашеше во сите денови да не може Сефон, синот на Елифаз, да војува со него.

ПОГЛАВЈЕ 64

1 Валаам, синот на Беор, беше во тоа време со Ангеј во битката, и кога виде дека Сефон го победи Ангеј, избега оттаму и дојде во Китим.
2 И Сефон и децата на Хитим го пречекаа со големи почести, зашто Сефон ја знаеше мудроста на Валаам, и Сефон му даде на Валаам многу дарови, и тој остана со него.
3 И кога Сефон се врати од војната, заповеда да се пребројат сите Китимови синови што отидоа во битка со него, и ете, ниту еден не пропушти.
4 И Сефон се радуваше на ова, го обнови своето царство и им приреди гозба на сите свои поданици.
5 Но Сефон не се сети на Господа и не помисли дека Господ му помогнал во битката и дека го избавил него и неговиот народ од раката на африканскиот цар, туку сепак одеше по патиштата на Китимовите синови и на злите Исавови синови, служејќи на други богови, на кои го научија неговите браќа, синовите Исавови; затоа се вели: „Од злиот доаѓа беззаконието“.
6 И Сефон безбедно владееше над сите Китимови синови, но не го познаваше Господа, Кој го избави него и целиот негов народ од раката на африканскиот цар; и африканските војници повеќе не доаѓаа во Китим да ограбуваат како и обично, зашто знаеја за силата на Сефон, кој ги порази сите со меч. Затоа Ангеј се плашеше од Сефон, синот Елифасов, и од Китимовите синови во сите денови.
7 Во тоа време, кога Сефон се врати од војната и кога виде како ги победи сите луѓе од Африка и ги порази во битка со сечилото на мечот, тогаш Сефон им советуваше на синовите на Хитим да одат во Египет за да се борат против синовите на Јаков и против фараонот, царот на Египет.
8 Зашто Сефон чу дека јунаците египетски умреле, дека Јосиф и неговите браќа, синовите на Јаков, умреле, и дека сите нивни синови, синовите Израилеви, останале во Египет.
9 И Сефон помисли да оди да се бори против нив и против целиот Египет, за да се одмазди за делото на своите браќа, синовите Исавови, кои Јосиф, со своите браќа и со целиот Египет, ги порази во земјата Хананска, кога отидоа да го погребаат Јаков во Хеврон.
10 И Сефон испрати гласници до Адад, синот Ведадов, царот едомски, и до сите негови браќа, синовите Исавови, велејќи:
11 Не рековте ли дека нема да се борите против африканскиот цар, зашто тој е член на вашиот завет? Еве, се борев со него и го поразив него и целиот негов народ.
12 Затоа сега решив да се борам против Египет и против синовите на Јаков што се таму, и ќе им се одмаздам за она што ни го направија Јосиф, неговите браќа и неговите предци во земјата Хананска, кога отидоа да го погребаат својот татко во Хеврон.
13 А сега, ако сте спремни да дојдете кај мене да ми помогнете во борбата против нив и Египет, тогаш ќе се одмаздиме за делото на нашите браќа.
14 И синовите Исавови ги послушаа зборовите на Сефон, и се собраа синовите Исавови, многу голем народ, и отидоа да им помогнат на Сефон и на синовите Хитимови во битка.
15 И Сефон испрати до сите синови од Исток и до сите синови Исмаилови со слични зборови, и тие се собраа и дојдоа на помош на Сефон и на синовите Хитимови во војната против Египет.
16 И сите тие цареви, царот на Едом и синовите од Исток, и сите синови на Исмаил, и Сефон, царот на Китим, излегоа и ги распоредија сите свои војски во Хеврон.
17 А логорот беше многу густ, се протегаше во должина од три дена патување, народ бројно како песок на морскиот брег, што не може да се изброи.
18 И сите овие цареви и нивните војски отидоа и дојдоа во битка против целиот Египет, и се улогорија заедно во долината Патрос.
19 И целиот Египет го чу нивниот глас, и се собраа сите луѓе од земјата Египетска и од сите градови што ѝ припаѓаа на Египет, околу триста илјади луѓе.
20 А египетските луѓе испратија и до синовите Израилеви, кои во тие денови беа во земјата Гесен, за да дојдат кај нив и да се борат против тие цареви.
21 И се собраа Израелците, и беа околу сто и педесет луѓе, и тргнаа во битка за да им помогнат на Египќаните.
22 И излегоа луѓето од Израел и Египет, околу триста илјади луѓе и сто и педесет луѓе, и тргнаа кон тие цареви да се борат, и се распоредија однадвор од земјата Гесен спроти Патрос.
23 А Египќаните не веруваа во Израел да оди со нив во нивните логори заедно во битка, зашто сите Египќани велеа: „Можеби синовите Израилеви ќе нè предадат во рацете на синовите Исавови и Исмаилови, зашто тие се нивни браќа.“
24 И сите Египќани им рекоа на синовите Израилеви: „Останете тука заедно на вашето место, а ние ќе одиме и ќе се бориме против синовите Исавови и Исмаилови. И ако овие цареви надвладеат над нас, тогаш дојдете сите заедно против нив и помогнете ни.“ И синовите Израилеви го направија тоа.
25 И Сефон, синот на Елифаз, синот Исавов, царот хитимски, и Адад, синот Ведадов, царот едомски, и сите нивни логори, и сите синови од Исток, и синовите Исмаилови, народ бројно како песок, се улогорија заедно во долината Патрос спроти Тахпанхес.
26 Валаам, синот на Веор Сириецот, беше таму во логорот на Сефон, зашто тој дојде во битка со синовите

на Китим. Валаам беше многу почитуван во очите на Сефон и неговите луѓе.
27 И Сефон му рече на Валаам: „Пробај да гатаме за нас, за да знаеме кој ќе победи во битката, ние или Египќаните.”
28 И Валаам стана и се обиде да го гата, и беше вешт во знаењето за тоа, но се збуни и работата му пропадна во рацете.
29 И се обиде повторно, но не успеа. Валаам се очаји, го остави и не го доврши, зашто тоа беше од Господа, за да ги предаде Сефон и неговиот народ во рацете на синовите Израилеви, кои се надеваа во Господа, Бога на своите предци, во нивната војна.
30 И Сефон и Адад ги поставија своите војски во бојни редови, и сите Египќани тргнаа сами против нив, околу триста илјади луѓе, и ниту еден Израелец не беше со нив.
31 И сите Египќани се бореа против овие кралеви спроти Патрос и Такпанхес, и битката беше жестока против Египќаните.
32 И царевите беа посилни од Египќаните во таа битка, и околу сто осумдесет луѓе од Египет паднаа во тој ден, и околу триесет луѓе од војската на царевите, и сите луѓе од Египет избегаа од пред царевите. Затоа синовите на Исав и Исмаил ги гонеа Египќаните, продолжувајќи да ги удираат до местото каде што беше логорот на синовите Израилеви.
33 И сите Египтјани извикаа кон синовите Израилеви, велејќи: „Побрзајте кај нас и помогнете ни и спасете нè од рацете на Исав, Исмаил и синовите Хитимови!“
34 И сто и педесетте луѓе од синовите Израилеви избегаа од своите места кон логорите на овие цареви, а синовите Израилеви извикаа кон Господа, својот Бог, да ги избави.
35 И Господ го послуша Израилот, и ги предаде Господ сите цареви луѓе во нивните раце, и синовите Израилеви се бореа против тие цареви, и синовите Израилеви убија околу четири илјади цареви луѓе.
36 И Господ предизвика голем ужас во логорот на царевите, така што ги обзеде страв од синовите Израилеви.
37 И сите војски на царевите избегаа од пред синовите Израилеви, а синовите Израилеви ги гонеа, продолжувајќи да ги удираат до границите на земјата Хус.
38 И синовите Израилеви убија од нив по патот уште две илјади луѓе, и од синовите Израилеви не падна ниту еден.
39 И кога Египќаните видоа дека синовите Израилеви се бореа со толку малку луѓе против царевите и дека битката беше толку жестока против нив,
40 Сите Египќани многу се исплашија за своите животи поради силната битка, и сите Египќани избегаа, секој се криеше од наредените војски, и се скри на патот, а ги оставија Израелците да се борат.
41 И синовите Израилеви им нанесоа ужасен пораз на царевите луѓе, и се вратија од нив откако ги протераа до границата на земјата Хус.
42 И сиот Израел дозна што им направија Египетците, дека избегаа од нив во битката и ги оставија сами да се борат.
43 И синовите Израилеви постапуваа лукаво, и кога синовите Израилеви се враќаа од битка, најдоа некои од Египќаните на патот и ги убија таму.
44 И додека ги убиваа, им ги кажаа овие зборови:
45 Зошто си заминавте од нас и нè оставивте, како малкумина, да се бориме против овие цареви, кои имаа голем народ да нè поразат, за да можете со тоа да ги спасите своите души?
46 И за некои што Израелците ги сретнаа по патот, синовите Израилеви си рекоа еден на друг: „Удирај, удирај, зашто е Исмаилец, или Едомец, или од синовите Хитимови!“ И застанаа над него и го убија, и сфатија дека е Египќанец.
47 И синовите Израилеви го направија тоа лукаво против Египќаните, зашто ги беа напуштиле во битката и избегале од нив.
48 И синовите Израилеви убија на патот околу двесте луѓе од Египет.
49 И сите луѓе во Египет го видоа злото што им го направија синовите Израилеви, па целиот Египет многу се плашеше од синовите Израилеви, зашто ја видоа нивната голема сила и дека ниту еден од нив не падна.
50 Така сите синови на Израел се вратија радосно по својот пат кон Гесен, а остатокот од Египет се врати секој во своето место.

ПОГЛАВЈЕ 65

1 По овие настани, се собраа сите советници на фараонот, царот египетски, и сите старешини египетски, па дојдоа пред царот, се поклонија до земја и седнаа пред него.
2 И советниците и старешините на Египет му рекоа на царот:
3 Ете, народот на синовите Израилеви е поголем и помоќен од нас, и ти знаеш какво зло ни направија по патот кога се враќавме од битка.
4 И ти ја виде и нивната силна моќ, зашто оваа моќ им е од нивните татковци, зашто само неколкумина се кренаа против народ бројно како песок и ги поразија со меч, и од нив не падна ниту еден, така што ако беа бројни, тогаш целосно ќе ги истребеа.
5 Затоа, дај ни совет што да правиме со нив, додека постепено не ги истребиме од нас, за да не станат премногубројни за нас во земјата.
6 Зашто, ако синовите Израилеви се намножат во земјата, тие ќе ни станат пречка, и ако се случи војна, тие со својата голема сила ќе се здружат со нашите непријатели против нас и ќе се борат против нас, ќе нè истребат од земјата и ќе си одат од неа.
7 Царот им одговори на египетските старешини и им рече: „Ова е планот што го имаме замислено против Израел, од кој нема да отстапиме.
8 Ете, во земјата се Питом и Рамзес, градови неутврдени за битка; ние и вие треба да ги изградиме и да ги утврдиме.
9 Затоа сега оди и ти и постапувај лукаво со нив, и објави глас во Египет и во Гесен по царска заповед:
10 Сите вие луѓе од Египет, од Госен, од Патрос и од сите нивни жители, царот ни заповеда да ги изградиме Питом и Рамзес и да ги утврдиме за војна; кој од вас од

целиот Египет, од синовите Израилеви и од сите жители на градовите, е спремен да гради со нас, секој ќе добие плата дневно по царска наредба; затоа одете прво вие и работете лукаво, соберете се и дојдете во Питом и Рамзес за да градите.
11 И додека градите, наредете секој ден по царска наредба да се објавува ваков проглас низ целиот Египет.
12 И кога некои од синовите Израилеви ќе дојдат да градат со тебе, ќе им даваш нивна плата секој ден во текот на неколку дена.
13 И откако ќе градат со вас за нивната дневна наемнина, оддалечувајте се од нив секој ден еден по еден во тајност, а потоа ќе станете и ќе станете нивни надзорници и службеници, и ќе ги оставите потоа да градат без плата, а доколку одбијат, тогаш ќе ги принудите со сета ваша сила да градат.
14 И ако го направиш ова, ќе ни биде добро да ја зајакнеме нашата земја против синовите Израилеви, зашто поради заморот од градењето и работата, синовите Израилеви ќе се намалуваат, бидејќи ќе ги лишуваш од нивните жени ден по ден.
15 И сите старешини на Египет го чуја советот на царот, и советот им се чинеше добар во очите нивни и во очите на фараоновите слуги и во очите на целиот Египет, и тие постапија според зборот на царот.
16 И сите слуги си отидоа од царот и објавија низ целиот Египет, во Такпанхес и во Гесен и во сите градови што го опкружуваа Египет, велејќи:
17 Видовте што ни направија синовите Исавови и Исмаилови, кои дојдоа да војуваат против нас и сакаа да нè уништат.
18 Затоа царот ни заповеда да ја утврдиме земјата, да ги изградиме градовите Питом и Рамзес, и да ги утврдиме за битка, ако повторно дојдат против нас.
19 Кој од вас од целиот Египет и од синовите Израилеви ќе дојде да гради со нас, царот ќе му дава дневна плата, како што ни заповеда.
20 И кога Египет и сите синови Израилеви чуја сè што зборуваа фараоновите слуги, дојдоа од Египетците и синовите Израилеви да градат со фараоновите слуги, Питом и Рамзес; но никој од синовите Левиеви не дојде со своите браќа да гради.
21 И сите слуги на фараонот и неговите кнезови најпрво дојдоа со измама да градат со целиот Израел како дневно наемници, и на почетокот му даваа на Израел својата дневна заработка.
22 И слугите фараонови градеа со сите Израелци и беа зафатени со таа работа еден месец со Израелците.
23 И на крајот од месецот, сите слуги на фараонот почнаа тајно да се оддалечуваат од народот на Израел секој ден.
24И Израелците продолжија со работата во тоа време, но потоа ја добиваа својата дневна плата, бидејќи некои од египетските мажи во тоа време сè уште работеа со Израелците; затоа Египќаните им ја даваа својата плата на Израелците во тие денови, за да можат и тие, Египќаните, нивни соработници, да ја земат платата за својот труд.
25 И по една година и четири месеци, сите Египќани се одвоија од синовите Израилеви, така што синовите Израилеви останаа сами да работат.
26 И откако сите Египќани се повлекоа од синовите Израилеви, тие се вратија и станаа угнетувачи и управители над нив, а некои од нив стоеја над синовите Израилеви како управители, за да добиваат од нив сè што им даваа за плата за нивниот труд.
27 И Египќаните правеа така со синовите Израилеви секој ден, за да ги мачат во работата.
28 И сите синови Израилеви беа сами зафатени со работата, а Египќаните оттогаш па натаму не им даваа никаква плата на синовите Израилеви.
29 И кога некои од Израелците одбија да работат затоа што не им се даваше плата, даночните службеници и фараоновите слуги ги угнетуваа и ги тепаа со тешки удари, принудувајќи ги да се вратат за да работат со своите браќа. Така правеа сите Египќани со Израелците во сите денови.
30 И сите синови Израилеви се исплашија многу од Египќаните во врска со ова, и сите синови Израилеви се вратија и работеа сами без плата.
31 И синовите Израилеви ги изградија Питом и Рамзес, и сите синови Израилеви ја вршеа работата, едни правеа тули, а други градеа. И синовите Израилеви ја градеа и ја утврдуваа целата земја Египетска и нејзините ѕидови. И синовите Израилеви беа зафатени со работа многу години, сè додека не дојде времето кога Господ се сети на нив и ги изведе од Египет.
32 Но синовите Левиеви не беа зафатени со работа со своите браќа Израилеви, од почетокот до денот на нивното излегување од Египет.
33 Зашто сите Левиеви синови знаеја дека Египќаните им ги кажале сите овие зборови на Израелците со измама, затоа Левиевите синови се воздржуваа од пристапување кон работата со своите браќа.
34 И Египќаните не се потрудија да ги принудат Левиевите синови да работат подоцна, бидејќи тие не беа со своите браќа во почетокот, па затоа Египќаните ги оставија сами.
35 И рацете на египетските луѓе беа насочени со постојана суровост против синовите Израилеви во таа работа, и Египќаните ги тераа синовите Израилеви да работат со строгост.
36 А Египќаните им го загорчуваа животот на синовите Израилеви со тешка работа, со малтер и тули, а исто така и со секаква работа на полето.
37 И синовите Израилеви го нарекоа Мелол, царот египетски „Мерор, цар египетски“, зашто во неговите денови Египќаните си го загорчија животот со секаква работа.
38 И секоја работа, со која Египќаните ги тераа синовите Израилеви, ја вршеа со строга сила, за да ги измачуваат синовите Израилеви. Но, колку повеќе ги измачуваа, толку повеќе тие се зголемуваа и растеа, и Египќаните беа тажни поради синовите Израилеви.

ПОГЛАВЈЕ 66

1Во тоа време умре Адад, синот Ведадов, царот едомски, и на негово место се зацари Самла од Месрека, од земјата на синовите на Истокот.
2 Во тринаесеттата година од владеењето на фараонот, египетскиот цар, односно во сто дваесет и петтата година откако Израелците слегоа во Египет, Самла владееше над Едом осумнаесет години.
3 И кога се зацари, ги поведе своите војски да одат и да се борат против Сефон, синот на Елифаз, и против синовите на Хитим, зашто тие војуваа против африканскиот цар Ангеј, и ја уништија целата негова војска.
4 Но тој не се судри со него, зашто синовите Исавови го спречуваа, велејќи: „Тој е нивни брат“. Самла го послуша гласот на синовите Исавови и се врати со сите свои војски во земјата Едомска, и не тргна да се бори против Сефон, синот Елифасов.
5 И фараонот, царот египетски, го чу тоа и рече: „Самла, царот едомски, решил да се бори против синовите на Китим, а потоа ќе дојде да се бори против Египет.“
6 Кога Египќаните го слушнаа тоа, им го зголемија трудот на синовите Израилеви, за да не им постапат Израелците како што им постапија во војната со синовите Исавови во времето на Адад.
7 Тогаш Египќаните им рекоа на синовите Израилеви: „Побрзајте и завршете ја работата своја, завршете ја работата своја и зајакнете ја земјата, за да не дојдат синовите Исавови, вашите браќа, да војуваат против нас, зашто поради вас ќе дојдат против нас.“
8 И синовите Израилеви ја вршеа работата на египетските мажи од ден на ден, а Египќаните ги угнетуваа синовите Израилеви за да ги намалат во земјата.
9 Но како што Египќаните ја зголемуваа работата врз синовите Израилеви, така се множеа и се множеа синовите Израилеви, и целиот Египет се наполни со синови Израилеви.
10 И во сто дваесет и петтата година од слегувањето на Израел во Египет, сите Египтјани видоа дека нивниот совет не успеа против Израел, туку дека се множеа и растеа, и земјата Египетска и земјата Гесен се наполнија со синови Израилеви.
11 Тогаш сите старешини на Египет и неговите мудреци дојдоа пред царот, му се поклонија и седнаа пред него.
12 И сите старешини египетски и мудреците негови му рекоа на царот: „Да живее царот довека! Ти ни советуваше совет против синовите Израилеви, и ние постапивме со нив според царскиот збор.“
13 Но, пропорционално на зголемувањето на трудот, така се зголемуваат и растат во земјата, и ете, целата земја е полна со нив.
14 Затоа, господару и цару наш, очите на целиот Египет се насочени кон тебе, за да им дадеш совет со својата мудрост, со кој ќе можат да го надвладеат Израел за да ги истребат или да ги истребат од земјата. Царот им одговори велејќи: „Дајте ви совет за ова, за да знаеме што да правиме со нив.“
15 И еден дворјанин, еден од царските советници, по име Јов, од Месопотамија, во земјата Уз, му одговори на царот:
16 Ако му е угодно на царот, нека го чуе советот на својот слуга. Царот му рече: „Зборувај!“
17 И Јов проговори пред царот, пред кнезовите и пред сите старешини египетски, велејќи:
18 Ете, советот на царот, што го даде порано за трудот на синовите Израилеви, е многу добар, и не смееш засекогаш да ги оддалечуваш од оние што се трудат.
19 Но, ова е советот што ви го советува да ги ублажите, ако на царот му се чини дека е добро да ги угнетува.
20 Ете, ние долго време се плашиме од војна и си рековме: „Кога Израел ќе стане плоден во земјата, ако се случи војна, ќе нè истераат од неа.“
21 Ако му е угодно на царот, нека излезе царска заповед и нека се запише во египетските закони, што нема да се поништува, дека секое машко дете родено кај Израелците, неговата крв да се пролее на земја.
22 И ако го направите ова, кога ќе умрат сите машки синови на Израел, ќе престане злото на нивните војни; нека го направи царот така и нека ги повика сите еврејски бабици и нека им нареди да го извршат ова. Така им се допадна на царот и на кнезовите, и царот постапи според зборовите на Јов.
23 Царот испрати да ги повикаат еврејските бабици, од кои едната се викаше Шефра, а другата Фуа.
24 И бабиците дојдоа пред царот и застанаа пред него.
25 Царот им рече: „Кога ќе им служите како бабица на Еврејките и ќе ги видите на столчиња, ако е син, убијте го; ако е ќерка, нека живее.“
26 Но, ако не го направите ова, ќе ве изгорам вас и сите ваши куќи со оган.
27 Но бабиците се боеја од Бога и не го послушаа египетскиот цар ниту неговите зборови. И кога Еврејките ѝ раѓаа на бабицата син или ќерка, бабицата правеше сè што требаше за детето и го оставаше живо. Така правеа бабиците во сите денови.
28 И му јавија за ова на царот, а тој испрати и ги повика бабиците и им рече: „Зошто го направивте ова и ги оставивте децата живи?“
29 И бабиците одговорија и зборуваа една со друга пред царот, велејќи:
30 Царот нека не мисли дека Еврејките се како Египќанките, зашто сите синови Израилеви се здрави, и пред да дојде бабицата кај нив, тие се раѓаат, а ние, твоите слугинки, многу денови ниедна Еврејка не ни родила, зашто сите Еврејки се свои бабици, зашто се здрави.
31 И фараонот ги чу нивните зборови и им поверува во оваа работа, и бабиците си отидоа од царот. Бог им направи добро, а народот се намножи и многу се зголеми.

ПОГЛАВЈЕ 67

1 Во Египетската земја имаше еден човек од Левиевото потомство, по име Амрам, син на Кехат, син на Леви, син на Израел.

2 И тој човек отиде и зеде жена, името Јохаведа, ќерка на Леви, сестра на неговиот татко; таа имаше сто дваесет и шест години, и тој дојде кај неа.
3 Жената зачна и роди ќерка, па ја нарече Маријам, зашто во тие денови Египќаните им го загорчија животот на синовите Израилеви.
4 И таа повторно зачна и роди син, и го нарече Арон, зашто во деновите на нејзиното зачнување, фараонот почна да ја пролева крвта на машките синови на Израел.
5 Во тие дни умре Сефон, синот на Елифаз, син Исавов, цар на Китим, и на негово место се зацари Јанеј.
6 А времето во кое Сефон владееше над синовите на Хитим беше педесет години; потоа умре и беше погребан во градот Навна, во земјата на Хитим.
7 А Јанеас, еден од силните луѓе меѓу синовите на Хитим, владееше по него и владееше педесет години.
8 А по смртта на хитимскиот цар, Валаам, синот Веоров, избега од хитимската земја, и отиде и дојде во Египет кај фараонот, египетскиот цар.
9 И фараонот го пречека со големи почести, зашто беше слушнал за неговата мудрост, му даде подароци и го направи советник, и го возвиши.
10 И Валаам живееше во Египет, во чест кај сите царски благородници, и благородниците го возвишуваа, зашто сите посакуваа да ја научат неговата мудрост.
11 Во сто триесеттата година од слегувањето на Израел во Египет, фараонот сонуваше дека седи на својот царски престол. Ги подигна очите и виде старец како стои пред него, а во рацете имаше вага, каква што користат трговците.
12 И старецот ја зеде вагата и ја обеси пред фараонот.
13 И старецот ги зеде сите старешини на Египет, сите негови благородници и големци, ги врза заедно и ги стави на една вага.
14 И зеде едно јаре за млеко и го стави во другата вага, и јарето победи над сите.
15 И фараонот се зачуди од таа страшна визија, зошто јарето преовладуваше над сите, и фараонот се разбуди и виде дека тоа беше сон.
16 И фараонот стана рано наутро, ги повика сите свои слуги и им го раскажа сонот. И луѓето многу се исплашија.
17 И царот им рече на сите свои мудреци: „Тоа ви го, ве молам, толкувајте го сонот што го сонував, за да го разберам!“
18 И Валаам, синот Веоров, му одговори на царот и му рече: „Ова не значи ништо друго освен големо зло што ќе се појави врз Египет во последните денови.“
19 Зашто ќе му се роди син на Израел, кој ќе го уништи целиот Египет и неговите жители, и ќе ги изведе Израелците од Египет со силна рака.
20 Затоа, царе, посоветувај се сега за ова, за да ја уништиш надежта на синовите Израилеви и нивната надеж, пред да се појави ова зло врз Египет.
21 И царот му рече на Валаам: „Што да правиме со Израел? Прво се советувавме против нив, но не можевме да ги победиме.“
22 Затоа, сега дај ти совет против нив, со кој ќе можеме да ги победиме.
23 Валаам му одговори на царот: „Прати сега и повикај ги двајцата советници, за да видиме што ќе кажат за ова, а потоа ќе зборува твојот слуга.“
24 Царот испрати и ги повика своите двајца советници, Мадијамецот Рагуил и Узиецот Јов, и тие дојдоа и седнаа пред царот.
25 Царот им рече: „Ете, го чувте сонот што го сонував и неговото толкување; затоа, сега советувајте се и знајте и видете што треба да се направи со синовите Израилеви, за да можеме да ги победиме, пред нивното зло да се издигне врз нас.“
26 А Рагуил Мадијанецот му одговори на царот и рече: „Нека живее царот, нека живее царот довека!“
27 Ако му е угодно на царот, нека се откаже од Евреите и нека ги остави, и нека не крева рака против нив.
28 Зашто овие се оние што Господ ги избра во дамнешни времиња и ги зеде за жрепка за Своето наследство од сите народи на земјата и од царевите на земјата; и кој е тој што неказнето ја протегнал раката Своја против нив, од кого нивниот Бог не се одмаздил?
29 Сигурно знаеш дека кога Авраам слезе во Египет, фараонот, поранешниот египетски цар, ја виде својата жена Сара и ја зеде за жена, зашто Авраам рече: „Таа ми е сестра!“ Зашто се плашеше да не го убијат египетските мажи поради неговата жена.
30 И кога египетскиот цар ја зеде Сара, Бог го удри него и неговото домаќинство со тешки маки, сè додека не му ја врати на Авраам, неговата жена Сара, и тогаш тој беше излекуван.
31 А Авимелех, герарецот, царот филистејски, го казни Бог поради Сара, жената Авраамова, така што ја запре секоја утроба, од човек до животно.
32 Кога нивниот Бог дојде кај Авимелех во ноќен сон и го исплаши за да му ја врати на Авраам Сара, која ја беше зел, а потоа сите жители на Герар беа казнети поради Сара, и Авраам му се помоли на својот Бог за нив, и тој го послуша, и тој ги излекува.
33 А Авимелех се исплаши од сето ова зло што го снајде него и неговиот народ, па му ја врати на Авраам, својата жена Сара, и му даде со неа многу дарови.
34 Така направи и со Исак кога го истера од Герар, и Бог му направи чудеса: сите водни потоци во Герар се исушија, а нивните плодни дрвја не раѓаа.
35 Додека Авимелех од Герар, и Охузат, еден од неговите пријатели, и Пихол, војводата на неговата војска, не дојдоа кај него, се наведнаа и му се поклонија до земја.
36 И го замолија да се моли за нив, и тој му се помоли на Господа за нив, и Господ го услиши и ги исцели.
37 И Јаков, чистиот човек, беше избавен поради својата чесност од раката на својот брат Исав и од раката на Лаван Сириецот, брат на неговата мајка, кој ја бараше неговата смрт, исто така и од раката на сите ханаански цареви, кои се собраа против него и неговите синови за да ги истребат, и Господ ги избави од нивните раце, па се свртеа против нив и ги поразија, зашто кој некогаш ја протегнал раката Своја против нив неказнето?
38. Фараонот, таткото на твојот татко, го возвиши Јосиф, синот Јаковов, над сите кнезови во Египетската земја, кога ја виде неговата мудрост, зашто со неговата мудрост ги избави од глад сите жители на земјата.

39 Потоа им нареди на Јаков и неговите деца да дојдат во Египет, за преку нивната добродетел, земјата Египетска и земјата Гесен да бидат избавени од глад.
40 Затоа, ако ти се чини добро, престани да ги уништуваш синовите Израилеви; но ако не ти е волја да живеат во Египет, испрати ги оттука за да одат во земјата Хананска, во земјата каде што живееја нивните предци.
41 Кога фараонот ги чу зборовите на Јотор, многу се налути на него, така што стана засрамен од царското присуство и отиде во Мадијам, во својата земја, и го зеде со себе Јосифовиот стап.
42 Царот му рече на Јов Узеецот: „Што велиш, Јове, и што советуваш за Евреите?“
43 Јов му рече на царот: „Ете, сите жители на земјата се под твоја власт; нека направи царот што му се допаѓа!“
44 И царот му рече на Валаам: „Што велиш, Валаам, кажи го својот збор, за да го чуеме?“
45 И Валаам му рече на царот: „Од сè што царот советувал против Евреите, тие ќе бидат избавени; и царот нема да може да ги надвладее со никаков совет.“
46. Зашто, ако помислиш да ги понижиш со пламен, не ќе можеш да ги победиш, зашто нивниот Бог навистина го избави Авраам, нивниот татко, од Ур Халдејски; а ако помислиш да ги истребиш со меч, сигурно Исак, нивниот татко, беше избавен од него, и наместо него беше поставен овен.
47 И ако со тешка и строга работа помислиш да ги омаловажиш, ни во тоа нема да победиш, зашто нивниот татко Јаков му служеше на Лавана во секаква тешка работа и напредуваше.
48 Затоа сега, царе, чуј ги моите зборови, зашто ова е советот што е советуван против нив, со кој ќе победиш над нив и од кој не треба да отстапиш.
49. Ако царот сака, нека нареди сите нивни деца што ќе се родат од денес па натаму да бидат фрлени во вода, зашто со ова можеш да им го избришеш името, бидејќи ниту еден од нив, ниту нивните татковци, не биле искушани на овој начин.
50 Царот ги чу зборовите на Валаам, и тоа им се допадна на царот и на кнезовите, и царот постапи според зборовите на Валаам.
51 Царот нареди да се издаде проглас и да се донесе закон низ целата египетска земја, во кој се вели: „Секое машко дете родено кај Евреите од денес па натаму да биде фрлено во вода.“
52 И фараонот ги повика сите свои слуги и рече: „Одете сега и побарајте низ целата земја Гесен, каде што се синовите Израилеви, и секој син што ќе го родат Евреите да биде фрлен во реката, а секоја ќерка да ја оставите жива.“
53 И кога синовите Израилеви го чуја ова што фараонот го заповеда, да ги фрлат своите машки деца во реката, некои од народот се одвоија од своите жени, а други им се придружија.
54 И од тој ден па натаму, кога ќе дојдеше времето за породување на оние Израилки што останаа со своите мажи, тие одеа на полето за да раѓаат таму; раѓаа на полето, а децата ги оставаа на полето и се враќаа дома.
55 И Господ, Кој им се заколна на нивните предци дека ќе ги умножи, испрати еден од Своите ангели што служат на небото да го измие секое дете во вода, да го помаже и да го завитка и да му стави во рацете два мазни камена, од кои едното цицаше млеко, а од другото мед, и направи влакната да му пораснат до колена, со кои можеше да се покрие; да го утеши и да се држи за него, преку Својата сочувствителност кон него.
56 И кога Бог се сожали на нив и посака да ги умножи по лицето на земјата, тој нареди Неговата земја да ги прими за да бидат зачувани во неа до времето кога ќе пораснат, по што земјата ја отвори устата и ги изблуја, и тие никнаа од градот како билката на земјата и тревата на шумата, и се вратија секој во своето семејство и во домот на својот татко, и останаа со нив.
57 И бебињата на синовите Израилеви беа на земјата како трева на полето, преку Божјата благодат кон нив.
58 И кога сите Египќани го видоа тоа, излегоа, секој на својата нива со својот јар волови и со својот плуг, и го изораа како што се ора земјата при сеење.
59 И кога ораа, не можеа да им наштетат на доенчињата на синовите Израилеви, па народот се множеше и се зголемуваше многу.
60 И фараонот им нареди на своите службеници секој ден да одат во Гесен за да ги бараат бебињата на синовите Израилеви.
61 И откако побараа и најдоа едно, го зедоа со сила од прегратката на мајка му и го фрлија во реката, а женското дете го оставија со мајка му. Така правеа Египќаните со Израелците во сите денови.

ПОГЛАВЈЕ 68

1 Во тоа време, Божјиот дух беше врз Маријам, ќерката на Амрам, сестрата на Арон, и таа излезе и пророкуваше за домот, велејќи: „Ете, овој пат ќе ни се роди син од мојот татко и мајка, и тој ќе го спаси Израел од рацете на Египет.“
2 Кога Амрам ги чу зборовите на својата ќерка, отиде и ја зеде жената назад во куќата, откако ја избрка во времето кога фараонот нареди секое машко дете од домот Јаковов да биде фрлено во водата.
3 Така Амрам ја зеде својата жена Јохаведа, три години откако ја избрка, и дојде кај неа, и таа зачна.
4 И на крајот од седум месеци од нејзиното зачнување, таа роди син, и целиот дом беше исполнет со голема светлина како светлината на сонцето и месечината во времето на нивното сјаење.
5 И кога жената виде дека детето е добро и пријатно за гледање, го криеше три месеци во внатрешна соба.
6 Во тие денови Египќаните се заверија да ги уништат сите Евреи што живееја таму.
7 И египетските жени отидоа во Гесен, каде што беа синовите Израилеви, и ги носеа своите деца на раменатa, своите бебиња кои сè уште не можеа да зборуваат.
8 Во тие денови, кога жените на синовите Израилеви се раѓаа, секоја жена го криеше својот син од пред Египќаните, за да не знаат Египќаните за нивното раѓање и да не ги истребат од земјата.

9 И Египќанките дојдоа во Гесен, а нивните деца, кои не можеа да зборуваат, беа на нивните рамена. И кога една Египќанка влезе во куќата на една Еврејка, нејзиното бебе почна да плаче.
10 И кога заплака, детето што беше во внатрешната соба одговори. Египќанките отидоа и го раскажаа тоа во куќата на фараонот.
11 И фараонот ги испрати своите дворјани да ги земат децата и да ги убијат; така правеа Египќаните со Еврејките во секое време.
12 И токму во тоа време, околу три месеци откако Јохаведа го скри својот син, за тоа се дозна во фараоновиот дом.
13 Жената побрза да го земе синот пред да дојдат службениците, па му зеде ковчег од трска, го намачка со кал и смола, го стави детето во него и го положи во рибниците покрај брегот на реката.
14 А неговата сестра Миријам стоеше подалеку за да знае што ќе му се случи и што ќе биде со нејзините зборови.
15 Во тоа време, Бог испрати страшна жега во земјата Египетска, која го изгоре човечкото тело како сонце во неговото круг, и многу ги угнетуваше Египќаните.
16 И сите Египќани отидоа да се искапат во реката, поради жештината што им го гореше телото.
17 И Батија, ќерката фараонова, отиде да се искапе во реката, поради жештината што ја голташе, а нејзините девојки одеа покрај реката, како и сите жени од Египет.
18 И Батија ги крена очите кон реката и го виде ковчегот на водата, па ја испрати својата слугинка да го донесе.
19 И таа го отвори и го виде детето, и ете, бебето плачеше; и таа се сожали на него и рече: „Ова е едно од еврејските деца.“
20 И сите жени египетски, што одеа покрај реката, сакаа да го цицаат, но тој не сакаше да цица, зашто тоа беше од Господа, за да го врати во градите на мајка му.
21 Во тоа време, неговата сестра Миријам беше меѓу египетските жени покрај реката. Го виде тоа и ѝ рече на фараоновата ќерка: „Да одам да викнам доилка од Еврејките, за да ти го дои детето?“
22 А фараоновата ќерка ѝ рече: „Оди!“ И девојката отиде и ја повика мајката на детето.
23 И фараоновата ќерка ѝ рече на Јохаведа: „Земи го ова дете и дои ми го, а јас ќе ти ја плаќам твојата плата, две сребрени цетки дневно.“ И жената го зеде детето и го доеше.
24 А кога навршија две години, кога детето порасна, таа го одведе кај ќерката фараонова, и тој ѝ стана како син, и таа го нарече Мојсеј, зашто рече: „Затоа што го извлеков од водата“.
25 А Амрам, татко му, го нарече Хабар, зашто рече: „Заради него ја зеде жената своја, од која се беше одвратил.”
26. А мајка му Јохаведа го нарече Јекутиел, велејќи: „Се надевав на него од Седржителот, и Бог ми го врати.”
27 А сестра му Маријам го нарече Јеред, зашто слезе по него до реката за да дознае каков ќе му биде крајот.
28 А Арон, неговиот брат, го нарече Ави-Занук, велејќи: „Татко ми ја остави мајка ми и се врати кај неа поради него.“
29 И Кехат, таткото на Амрам, го нарече неговото име Авигдор, зашто поради него Бог ја поправи пукнатината во домот Јаковов, така што повеќе не можеа да ги фрлаат своите машки деца во водата.
30 И нивната дадилка го нарече Ави-Сохо, велејќи: „Три месеци беше скриен во неговиот шатор, поради синовите Хамови.“
31 И сиот Израел го нарече Шемаја, син Натанаилов, зашто рекоа: „Во неговите дни Бог ги чу нивните викања и ги избави од нивните угнетувачи.“
32 Мојсеј беше во фараоновиот дом и ѝ беше син на Ватија, фараонова ќерка, а Мојсеј порасна меѓу царските синови.

ПОГЛАВЈЕ 69

1 И царот едомски умре во тие денови, во осумнаесеттата година од своето владеење, и беше погребан во својот храм што го изгради за себе како царска резиденција во земјата едомска.
2 И синовите Исавови испратија во Фетор, кој е покрај реката, и доведоа оттаму еден млад човек со убави очи и убав изглед, по име Саул, и го поставија за цар над себе на местото на Самла.
3 И Саул владееше над сите синови Исавови во земјата Едомска четириесет години.
4 И кога фараонот, царот египетски, виде дека советот што Валаам им го даде на синовите Израилеви не успеа, туку дека тие сепак беа плодни, множеа и се намножуваа низ целата земја Египетска,
5 Во тие денови фараонот заповеда да се објави објава низ целиот Египет до синовите Израилеви: „Никој не смее да му одземе ништо од својот секојдневен труд.“
6. И на оној човек, кој ќе му недостасува трудот што го извршува секојдневно, било да е со малтер или со тули, тогаш на негово место ќе биде поставен неговиот најмлад син.
7 И трудот на Египет се засили врз синовите Израилеви во тие денови, и ете, ако на некого му недостасуваше една тула во секојдневниот труд, Египќаните го земаа најмладиот син со сила од мајка му и го ставаа во зградата на местото каде што му недостасуваа тулите што му недостасуваа на татко му.
8 И така правеа Египетците со сите синови Израилеви, ден по ден, во текот на сите денови, долго време.
9 Но племето Левиево во тоа време не работеше со своите браќа Израелци, од почетокот, зашто синовите Левиеви ја знаеја лукавството на Египќаните, кое тие го практикуваа во почетокот против Израелците.

ПОГЛАВЈЕ 70

1 И во третата година од раѓањето на Мојсеј, фараонот седеше на гозба, кога кралицата Алпаранит седеше од десно, а Ватија од лево, а момчето Мојсеј лежеше на нејзините гради, а Валаам, синот на Беор, со неговите двајца сина, и сите кнезови на царството седеа на трпеза во присуство на царот.
2 И момчето ја испружи раката врз главата на царот, ја зеде круната од главата на царот и ја стави на својата глава.

3 И кога царот и кнезовите ја видоа работата што ја направи момчето, царот и кнезовите се исплашија, а еден човек му се зачуди на својот сосед.
4 И царот им рече на кнезовите што беа пред него на трпезата: „Што велите вие и што велите вие, кнезови, за ова прашање, и каква ќе биде пресудата против момчето поради ова дело?“
5 И Валаам, синот на Веор, волшебникот, одговори пред царот и кнезовите и рече: „Сети се сега, господару мој и цару, на сонот што го сонуваше од пред многу денови, и на она што ти го протолкува твојот слуга.“
6 А сега, ова е дете од еврејските деца, во кое е Божјиот дух, и нека не мисли мојот господар царот дека ова момче го направило тоа без знаење.
7 Зашто тој е еврејско момче, и мудроста и разумот се со него, иако е уште дете, и со мудрост го направи тоа и го избра за себе египетското царство.
8 Зашто таков е обичајот на сите Евреи да ги измамат царевите и нивните благородници, правејќи ги сите овие работи лукаво, за да ги заплашат земните цареви и нивните луѓе.
9 Сигурно знаеш дека така постапи Авраам, нивниот татко, кој ја измами војската на вавилонскиот цар Нимрод и на герарскиот цар Авимелех, и дека ја освои земјата на Хетевите синови и сите ханаански царства.
10 И дека слезе во Египет и рече за Сара, својата жена, дека ми е сестра, за да ги заведе Египет и нејзиниот цар.
11 И неговиот син Исак го направи истото кога отиде во Герар и се насели таму, и неговата сила ја надвладеа војската на Авимелех, царот филистејски.
12 Тој помисли да го сопне и филистејското царство, велејќи дека неговата жена Ревека му е сестра.
13 Јаков постапи и со брата си неверно, отфрлајќи му го од раката неговото првородство и неговиот благослов.
14 Потоа отиде во Падан Арам во куќата на Лаван, братот на неговата мајка, и лукаво ја зеде од него неговата ќерка, неговиот добиток и сè што му припаѓаше, па избега и се врати во земјата Хананска кај својот татко.
15 Неговите синови го продадоа својот брат Јосиф, кој отиде во Египет и стана роб, и беше затворен во темница дванаесет години.
16 Додека поранешниот фараон не сонуваше соништа, го изведе од затворот и го возвиши над сите кнезови во Египет, затоа што му ги толкуваше своите соништа.
17 А кога Бог предизвика глад низ целата земја, тој испрати по него и ги доведе татко му и сите негови браќа, и целото семејство на татко му, и ги издржуваше без надомест и без надомест, а ги купи Египќаните за робови.
18 Затоа, господару мој цару, ете, ова дете се крена наместо нив во Египет, за да постапува според нивните дела и да се шегува со секој цар, кнез и судија.
19 Ако му е угодно на царот, да ја пролееме сега неговата крв на земја, за да не порасне и да ја одземе власта од твојата рака, и да не пропадне надежта на Египет откако ќе владее.
20 Валаам му рече на царот: „Да ги повикаме сите судии египетски и мудреците негови, и да ни кажеме дали на ова момче му следува смртна пресуда, како што рече, и тогаш ќе го убиеме.“
21 И фараонот испрати по нив сите мудреци египетски, и тие дојдоа пред царот. И меѓу нив се појави ангел Господов, кој беше како еден од мудреците египетски.
22 И царот им рече на мудреците: „Сигурно сте чуле што направило ова еврејско момче кое е во куќата, и така Валаам пресуди за тоа.“
23 Сега судете и вие и видете што му следува на момчето за делото што го сторил.
24 Ангелот, кој личеше на еден од мудреците фараонови, одговори и рече вака, пред сите мудреци египетски, пред царот и кнезовите:
25 Ако му е угодно на царот, нека испрати луѓе што ќе донесат пред него ониксен камен и жар, и ќе ги стават пред детето, и ако детето ја испружи раката и го земе ониксниот камен, тогаш ќе знаеме дека момчето мудро го направило сè што направило, и ние мора да го убиеме.
26 Но, ако ја испружи раката врз жарот, тогаш ќе знаеме дека не го направил тоа со знаење, и ќе остане жив.
27 И тоа им се чинеше добро на царот и на кнезовите, и царот постапи според зборот на ангелот Господов.
28 И царот нареди да се донесат оникс и јаглен и да се стават пред Мојсеј.
29 И го поставија момчето пред нив, а момчето се обиде да ја испружи раката кон каменот од оникс, но ангелот Господов ја зеде неговата рака и ја стави врз јагленот, а јагленот се изгасна во неговата рака. Тој ја крена и ја стави во устата, и му изгоре дел од усните и дел од јазикот, и му се натежна устата и јазикот.
30 Кога царот и кнезовите го видоа тоа, сфатија дека Мојсеј не постапил мудро симнувајќи ја круната од главата на царот.
31 Царот и кнезовите се воздржаа од убивање на детето, па Мојсеј остана во фараоновиот дом, растејќи, а Господ беше со него.
32 И додека момчето беше во царскиот дворец, беше облечен во пурпурна облека и растеше меѓу царските деца.
33 И кога Мојсеј порасна во царскиот дом, Ватија, ќерката фараонова, го сметаше за син, и целиот фараонов дом го почитуваше, и сите луѓе во Египет се плашеа од него.
34 И секој ден одеше и влегуваше во земјата Госен, каде што беа неговите браќа, синовите Израилеви, и Мојсеј ги гледаше секој ден во тешкотии и тешка работа.
35 И Мојсеј ги праша: „Зошто ви се наметнува оваа работа секој ден?
36 И му раскажаа сè што им се случило и сите забрани што им ги дал фараонот пред неговото раѓање.
37 И му раскажаа сите совети што Валаам, синот Веоров, ги советуваше против нив, и што тој советуваше против него за да го убие откако му ја симна царската круна од главата.
38 Кога Мојсеј ги чу овие работи, се разгневи против Валаам и се обиде да го убие, и му поставуваше заседа од ден на ден.

39. И Валаам се плашеше од Мојсеј, па тој и неговите двајца синови станаа и излегоа од Египет, и избегаа, ги спасија своите души и отидоа во земјата Куш кај Кикијан, царот Кушовски.
40 Мојсеј беше во царскиот дворец, излегуваше и влегуваше. Господ му даде милост во очите на фараонот, во очите на сите негови слуги и во очите на целиот египетски народ, и тие го засакаа Мојсеј многу.
41 И дојде денот кога Мојсеј отиде во Гесен да ги види своите браќа, и ги виде синовите Израилеви во нивните товари и тешка работа, и Мојсеј се нажали поради нив.
42 И Мојсеј се врати во Египет и дојде во куќата на фараонот, и дојде пред царот, и Мојсеј му се поклони на царот.
43 И Мојсеј му рече на фараонот: „Господару мој, дојдов да побарам од тебе една мала молба; не ми го свртувај лицето празно!“ А фараонот му рече: „Зборувај!“
44 И Мојсеј му рече на фараонот: „Нека им се даде на твоите слуги, синовите Израилеви, што се во Гесен, еден ден да се одморат таму од својата работа.“
45 Царот му одговори на Мојсеј и рече: „Ете, го подигнав твоето лице за да ти ја исполнам молбата.“
46 И фараонот нареди да се објави проглас низ целиот Египет и Гесен, велејќи:
47Вам, сите синови Израилеви, вака вели царот: шест дена работете и работете, а седмиот ден одмарајте се и не работете никаква работа; така работете во сите денови, како што заповедаа царот и Мојсеј, синот Ватиев.
48 И Мојсеј се зарадува за тоа што му го даде царот, и сите синови Израилеви направија како што им заповеда Мојсеј.
49 Зашто ова беше од Господа за синовите Израилеви, зашто Господ почна да се сети на синовите Израилеви за да ги спаси заради нивните татковци.
50 И Господ беше со Мојсеј, и славата Негова се прошири низ целиот Египет.
51 И Мојсеј стана голем во очите на сите Египќани и во очите на сите синови Израилеви, барајќи добро за својот народ Израил и зборувајќи му на царот зборови на мир за нив.

ПОГЛАВЈЕ 71

1 Кога Мојсеј имаше осумнаесет години, посака да ги види татко си и мајка си, па отиде кај нив во Гесен. Кога Мојсеј се приближи до Гесен, дојде на местото каде што работеа синовите Израилеви. Ги виде нивните товари. Виде еден Египќанец како тепа еден од неговите браќа Евреи.
2 И кога претепаниот човек го виде Мојсеј, се стрча кон него за помош, зашто Мојсеј беше многу почитуван во фараоновиот дом, и му рече: „Господару мој, внимавај на мене! Овој Египќанец дојде во мојата куќа ноќе, ме врза и дојде кај жена ми пред мене, а сега сака да ми го одземе животот.“
3 Кога Мојсеј го чу ова зло, се разгневи против Египќанецот, па се сврте наваму-натаму, и кога виде дека нема никој таму, го удри Египќанецот и го скри во песокот, и го избави Евреинот од раката на оној што го удираше.
4 И Евреинот се врати во својата куќа, а Мојсеј се врати во својата куќа, па излезе и се врати во царскиот дворец.
5 И кога човекот се врати дома, помисли да ја отфрли својата жена, зашто не беше право во домот Јаковов човек да доаѓа кај својата жена откако таа се осквернила.
6 Жената отиде и им кажа на браќата свои, а браќата на жената се обидоа да го убијат, но тој избега во својата куќа и се спаси.
7 На вториот ден Мојсеј излезе кај своите браќа и виде, и ете, двајца луѓе се караа, па му рече на злиот: „Зошто го тепаш својот ближен?“
8 А тој му одговори и рече: „Кој те постави за кнез и судија над нас? Зар мислиш да ме убиеш и мене како што го уби Египќанецот?“ Мојсеј се исплаши и рече: „Навистина е познато тоа?“
9 И фараонот слушна за оваа работа и нареди Мојсеј да биде убиен, па Бог го испрати својот ангел, и тој му се јави на фараонот во облик на стражар.
10 И Ангелот Господов го зеде мечот од раката на началникот на стражата и му ја отсече главата со него, зашто ликот на началникот на стражата се претвори во ликот на Мојсеј.
11 И ангелот Господов го фати Мојсеј за десницата, го изведе од Египет и го постави надвор од границите на Египет, на растојание од четириесет дена пат.
12 А само неговиот брат Арон остана во земјата Египетска, и тој им пророкуваше на синовите Израилеви, велејќи:
13 Вака вели Господ, Бог на вашите предци: „Отфрлете ги, секој од вас, гнасотиите од своите очи и не осквернувајте се со египетските идоли.
14 И синовите Израилеви се побунија и не го послушаа Арон во тоа време.
15 И Господ помисли да ги уништи, зашто Господ не се сети на заветот што го беше склучил со Авраам, Исак и Јаков.
16 Во тие денови раката на фараонот беше строга против синовите Израилеви, ги угнетуваше и ги потиснуваше сè до времето кога Бог го испрати Својот збор и ги виде.

ПОГЛАВЈЕ 72

1 Во тие денови се водеше голема војна меѓу синовите на Хуш, синовите на Исток и Арам, и тие се побунија против царот на Хуш, во чии раце беа.
2 Така Кикијан, царот на Куш, излезе со сите синови на Куш, народ бројно како песок, и отиде да се бори против Арамејците и синовите од Исток, за да ги покори.
3 И кога Кикијан излезе, го остави Валаам, волшебникот, со неговите два сина, да го чуваат градот и најнискиот народ во земјата.
4 Така Кикијан излезе против Арам и децата од исток, се бореше против нив и ги победи, и сите паднаа ранети пред Кикијан и неговиот народ.

5 И зеде многумина од нив како заробеници и ги покори како и прво, и се улогори на нивната земја за да зема данок од нив како и обично.
6 А Валаам, синот Веоров, откако царот на Куш го остави да го чува градот и сиромашните во градот, се крена и го советуваше народот на земјата да се побуни против царот Кикијан, за да не му дозволи да влезе во градот кога ќе се врати дома.
7 И народот на земјата го послуша, му се заколнаа и го поставија за цар над себе, а неговите двајца синови за војводи.
8 Па се кренаа и ги подигнаа градските ѕидини на двата агли и изградија многу цврста зграда.
9 А на третиот агол ископаа безброј ровови меѓу градот и реката што ја опкружуваше целата земја Хус, и таму ги излеа водите на реката.
10 На четвртиот агол собраа бројни змии со своите баења и магии, го утврдија градот и се населија во него, и никој не излегуваше ниту влегуваше пред нив.
11 И Кикијан се бореше против Арамејците и децата од исток и ги покори како и порано, и тие му го дадоа својот вообичаен данок, а тој отиде и се врати во својата земја.
12 И кога Кикијан, царот на Куш, се приближи до својот град, заедно со сите војводи со него, тие ги кренаа очите и видоа дека градските ѕидини се изградени и многу издигнати, па луѓето беа изненадени од тоа.
13 И си рекоа еден на друг: „Затоа што видоа дека сме задоцнети во битката и многу се плашеа од нас, затоа го направија ова и ги подигнаа градските ѕидини и ги утврдија, за да не можат ханаанските цареви да дојдат во битка против нив.“
14 Царот и војската се приближија до градската врата, погледнаа нагоре и ете, сите градски порти беа затворени, па им извикаа на стражарите: „Отворете ни за да влеземе во градот“.
15 Но стражарите одбија да им отворат, по наредба на Валаам, волшебникот, нивниот цар, и не им дозволија да влезат во нивниот град.
16 Затоа тие започнаа битка со нив спроти градската порта, и тој ден паднаа сто и триесет војници од војската кај Кикијан.
17 И следниот ден тие продолжија да се борат и се бореа покрај реката; се обидоа да поминат, но не можеа, па некои од нив потонаа во јамите и умреа.
18 Затоа царот им нареди да сечат дрвја за да направат сплавови, со кои ќе можат да поминат до нив, и тие го сторија тоа.
19 И кога стигнаа до местото на рововите, водите се вртеа како водиници, и двесте луѓе на десет сплавови се удавија.
20 И на третиот ден дојдоа да се борат од страната каде што беа змиите, но не можеа да се приближат таму, зашто змиите убија сто седумдесет луѓе од нив. И престанаа да се борат против Хус и го опседнаа Хус девет години, без никој да излезе ниту да влезе.
21 Во времето кога војната и опсадата беа против Хус, Мојсеј избега од Египет од фараонот, кој бараше да го убие затоа што го убил Египќанецот.
22 Мојсеј имаше осумнаесет години кога избега од Египет од фараонот, и избега во логорот на Кикијан, кој во тоа време го опсадуваше Хус.
23 И Мојсеј беше девет години во логорот на Кикијан, царот на Хус, за сето време додека го опсадуваа Хус. И Мојсеј излегуваше и влегуваше со нив.
24 Царот, кнезовите и сите борци го сакаа Мојсеј, зашто беше голем и достоен, неговата стаса беше како благороден лав, лицето му беше како сонце, а силата му беше како лав, и тој беше советник на царот.
25. И по девет години, Кикијан беше зафатен од смртоносна болест, и болеста го надвладеа, и тој почина на седмиот ден.
26 Неговите слуги го балсамираа, го однесоа и го погребаа спроти градската порта, северно од египетската земја.
27 И над него изградија елегантна, цврста и висока зграда, а под него поставија големи камења.
28 И царските писари ги врежаа на тие камења сите јунаци на нивниот цар Кикијан и сите негови битки што ги водел, ете, тие се напишани таму и денес.
29 По смртта на Кикијан, царот на Куш, неговите луѓе и војници многу се растажија поради војната.
30 Па си рекоа еден на друг: „Советувајте ни што да правиме во ова време, бидејќи девет години живеевме во пустината, далеку од нашите домови.“
31 Ако кажеме дека ќе се бориме против градот, многумина од нас ќе бидат ранети или убиени, а ако останеме тука во опсадата, и ние ќе умреме.
32 Зашто сега сите цареви на Арамеј и на синовите од Исток ќе чујат дека нашиот цар е мртов, и ќе нè нападнат ненадејно на непријателски начин, ќе се борат против нас и нема да остават никаков остаток од нас.
33 Затоа, да одиме сега и да поставиме цар над себе, и да останеме во опсадата додека градот не ни биде предаден.
34 И тие сакаа на тој ден да изберат човек за цар од војската на Кикијан, но не најдоа никаква можност по свој избор како Мојсеј да владее над нив.
35 И брзо се соблекоа секој од неговите облеки, ги фрлија на земја и направија голема купчина и го ставија Мојсеј на неа.
36 И станаа, затрубија со труби и извикаа пред него, велејќи: „Да живее царот, да живее царот!“
37 И сиот народ и благородниците му се заколнаа дека ќе му ја дадат за жена царицата Адонија, Хуситката, жената на Кикијан, и во тој ден го поставија Мојсеј за цар над нив.
38 И целиот народ на Хусија објави во тој ден: „Секој нека му даде по нешто на Мојсеј од она што му е во сопственост.“
39 И распостилија чаршаф врз купот, и секој фрли во него по нешто од она што го имаше: едниот златна обетка, а другиот паричка.
40 Исто така, од камења оникс, бделиум, бисери и мермер, синовите на Хус фрлија на Мојсеј на купот, како и сребро и злато во големо изобилство.
41 И Мојсеј го зеде целото сребро и злато, сите садови, бделиумот и ониксот, што му ги беа дале сите синови на Хус, и ги стави во своите ризници.

42 И Мојсеј царуваше над синовите на Хуш во тој ден, на местото на Кикијан, царот на Хуш.

ПОГЛАВЈЕ 73

1 Во педесет и петтата година од владеењето на фараонот, египетскиот цар, односно во сто педесет и седмата година откако Израелците слегоа во Египет, Мојсеј царуваше во Куш.
2 Мојсеј имаше дваесет и седум години кога почна да владее над Хус, и владееше четириесет години.
3 И Господ му даде на Мојсеј милост и благодат во очите на сите синови на Хус, и синовите на Хус го засакаа многу, така што Мојсеј беше наклонет од Господа и од луѓето.
4 И на седмиот ден од неговото владеење, сите синови на Хуш се собраа и дојдоа пред Мојсеј и му се поклонија до земја.
5 И сите деца проговорија еднодушно пред царот: „Дај ни совет да видиме што да се прави со овој град.“
6 Зашто веќе девет години го опсадуваме градот, а не ги видовме ни децата ни жените.
7 Царот им одговори: „Ако го послушате гласот мој во сè што ќе ви заповедам, Господ ќе ни го предаде градот во рацете наши и ние ќе го покориме.“
8 Зашто ако се бориме против нив како во поранешната битка што ја водевме со нив пред смртта на Кикијан, мнозина од нас ќе паднат ранети како и порано.
9 Затоа, еве еден совет за тебе во врска со ова прашање: ако го послушаш мојот глас, градот ќе биде предаден во наши раце.
10 И сите војски му одговорија на царот: „Сè што ќе ни заповеда нашиот господар, тоа ќе направиме.“
11 И им рече Мојсеј: „Поминете и разгласете глас во целиот логор кон сиот народ:
12 Вака вели царот: „Оди во шумата и доведи со себе од младите штркови, секој од нив по едно во раката своја.“
13 И секој што ќе го прекрши царскиот збор и нема да го доведе своето дете, ќе умре, а царот ќе му земе сè што му припаѓа.
14 И кога ќе ги донесеш, нека бидат под твоја грижа, ќе ги одгледуваш додека не пораснат, и ќе ги учиш да се шетаат по нив, како што е патот на младите јастреби.
15 Сите синови на Хуш ги чуја зборовите на Мојсеј, па станаа и објавија низ целиот логор:
16. вам, сите синови на Хуси, царската заповед е да одите сите заедно во шумата и таму да ги фатите младите штркови, секој со своето пиле во раката, и да ги доведете дома.
17 И секој што ќе ја прекрши царската наредба ќе биде погубен, а царот ќе земе сè што му припаѓа.
18 И сиот народ направи така, и излегоа во шумата и се искачија на елките и уловија, секој по едно младо во рака, сите млади штркови, и ги доведоа во пустината и ги одгледуваа по наредба на кралот, и ги научија да се шетаат по нив, слично на младите јастреби.
19 И откако младите штркови беа одгледани, царот нареди да бидат гладни три дена, и целиот народ го стори тоа.
20 На третиот ден, царот им рече: „Јакнете се и станете храбри луѓе, облечете го секој својот оклоп и опашете го мечот, јавајте го секој својот коњ и земете го секој својот млад штрк во раката.“
21 И ние ќе се кренеме и ќе се бориме против градот на местото каде што се змиите; и целиот народ направи како што заповеда царот.
22 И секој го зеде своето штрк во рака и си отидоа. Кога стигнаа до местото со змиите, царот им рече: „Пратете го секој своето штрк врз змиите!“
23 И секој од нив го испрати својот млад штрк по царска наредба, а младите штркови се нафрлија на змиите и ги проголтаа сите и ги истребија оттаму.
24 И кога царот и народот видоа дека сите змии беа уништени на тоа место, целиот народ извика со голем глас.
25 И се приближија и се бореа против градот, го освоија и го покорија, па влегоа во градот.
26 И во тој ден умреа илјада и сто луѓе од народот на градот, сите што живееја во градот, но од народот што го опсадуваше не умре ниту еден.
27 И сите синови на Хус си отидоа, секој во својот дом, кај својата жена, кај своите деца и кај сè што му припаѓаше.
28 А кога Валаам, волшебникот, виде дека градот е освоен, ја отвори портата, па тој, неговите двајца синови и осумте браќа избегаа и се вратија во Египет кај фараонот, египетскиот цар.
29 Тие се волшебниците и маѓепсниците кои се споменати во книгата на законот, кои стоеја против Мојсеј кога Господ ги донесе неволјите врз Египет.
30 Така Мојсеј го освои градот со својата мудрост, и синовите на Хуш го поставија на престолот наместо Кикијан, царот на Хуш.
31 И му ставија царска круна на главата и му ја дадоа за жена Адонија, царицата Хушитка, жената на Кикијан.
32 И Мојсеј се боеше од Господа, Бога на своите татковци, па не дојде кај неа, ниту погледна кон неа.
33 Мојсеј се сети како Авраам го заколна својот слуга Елиезер, велејќи му: „Не земај жена од ќерките ханаански за мојот син Исак.“
34 И што направи Исак кога Јаков избега од својот брат, кога му заповеда, велејќи: „Не земај жена од ќерките ханаански и не склучувај сојуз со ниту едно од синовите Хамови.“
35 Зашто Господ, нашиот Бог, им го даде Хам, синот Ноев, и неговите деца и целото негово потомство, како робови на Симовите синови и на Јафетовите синови, и на нивното потомство по нив, за робови засекогаш.
36 Затоа Мојсеј не го сврти срцето свое ниту очите свои кон жената Кикијанова во сите денови додека царуваше над Хус.
37 И Мојсеј се боеше од Господа, својот Бог, целиот свој живот, и одеше пред Господа во вистина, со сето свое срце и со сето свое срце, не отстапуваше од правиот пат во сите денови на својот живот; не отстапуваше од патот ни десно ни лево, по кој одеа Авраам, Исак и Јаков.

38 И Мојсеј се зацврсти во царството на Хусиевите синови и ги водеше Хусиевите синови со својата мудрост, и Мојсеј напредуваше во своето царство.
39 Во тоа време, Арамејците и синовите од Исток слушнаа дека умрел Кикијан, царот на Куш. Затоа, Арамејците и синовите од Исток се побунија против Куш во тие денови.
40 И Мојсеј ги собра сите синови на Хусија, народ многу силен, околу триесет илјади луѓе, и излезе да се бори против Арамејците и синовите од Исток.
41 И тие прво отидоа кај децата од исток, и кога децата од исток го слушнаа нивниот извештај, отидоа да ги пречекаат и се впуштија во битка со нив.
42 И војната беше жестока против синовите од Исток, па Господ ги предаде сите синови од Исток во рацете на Мојсеј, и околу триста луѓе паднаа убиени.
43 И сите синови од Исток се вратија назад и се повлекоа. Мојсеј и синовите на Хус ги следеа, ги покорија и им наметнаа данок, како што беше нивниот обичај.
44 И Мојсеј и целиот народ со него тргнаа оттаму кон арамејската земја за битка.
45 И народот Арамејски тргна да ги пречека, се бореше против нив и Господ ги предаде во рацете на Мојсеј, и многумина од луѓето Арамејски паднаа ранети.
46 Арамејците исто така беа покорени од Мојсеј и од народот на Хусија, и тие исто така даваа свој данок.
47 И Мојсеј ги покори Арамејците и синовите од Исток под власта на синовите на Хуш, и Мојсеј и сиот народ што беше со него се вратија во земјата Хуш.
48 И Мојсеј се зацврсти во царството на синовите на Хуш, и Господ беше со него, и сите синови на Хуш се плашеа од него.

ПОГЛАВЈЕ 74

1 На крајот од годините умре Саул, царот едомски, а на негово место се зацари Ваал-Ханан, синот Ахборов.
2 Во шеснаесеттата година од Мојсеевото владеење над Хус, Ваал-Ханан, синот на Ахбор, царуваше во земјата Едомска над сите Едомски синови триесет и осум години.
3 Во негово време Моав се побуни против силата на Едом, бидејќи беше под власта на Едом од времето на Адад, синот Ведадов, кој ги порази нив и Мадијамците и го покори Моав на Едом.
4 И кога Ваал-Ханан, синот на Ахбор, се зацари над Едом, сите Моавски синови се откажаа од Едом.
5 Во тие денови умре африканскиот цар Ангеј, а на негово место владееше неговиот син Аздрубал.
6 Во тие денови умре Јанеј, царот на децата на Китим, и го погребаа во неговиот храм што го изгради за себе во рамнината Канопија за живеалиште, а на негово место владееше Латин.
7 Во дваесет и втората година од владеењето на Мојсеј над синовите на Хуш, Латинус владееше над синовите на Хитим четириесет и пет години.
8 И тој си изгради голема и моќна кула, а во неа изгради и елегантен храм за своја резиденција, за да ја спроведува својата власт, како што беше обичај.
9 Во третата година од своето владеење, тој издаде проглас до сите свои вешти луѓе, кои му направија многу бродови.
10. И Латин ги собра сите свои сили, и тие дојдоа со бродови и отидоа таму да се борат со Аздрубал, синот на Ангеј, кралот на Африка, и дојдоа во Африка и се бореа со Аздрубал и неговата војска.
11 И Латин го надвладеа Аздрубал, и Латин го зеде од Аздрубал аквадуктот што неговиот татко го донесе од децата на Хитим, кога тој ја зеде за жена Јанија, ќерката на Узи. Така Латин го сруши мостот на аквадуктот и ја порази целата војска на Аздрубал со тежок удар.
12 И преостанатите силни луѓе од Аздрубал се зајакнаа, а нивните срца беа исполнети со завист, па се додворуваа на смртта и повторно се вклучија во битка со Латинус, кралот на Китим.
13 И битката беше жестока против сите луѓе од Африка, и сите паднаа ранети пред Латинус и неговиот народ, а и кралот Аздрубал исто така загина во таа битка.
14 И царот Аздрубал имаше многу убава ќерка, по име Ушпезена, и сите мажи од Африка го везеа нејзиниот лик на своите облеки, поради нејзината голема убавина и убав изглед.
15. И луѓето од Латин ја видоа Ушпезена, ќерката на Аздрубал, и ја пофалија пред Латин, нивниот крал.
16 И Латин нареди да му ја доведат, и Латин ја зеде Ушпезена за жена, и се врати на пат кон Китим.
17 И по смртта на Аздрубал, синот на Ангеас, кога Латин се врати во својата земја од битката, сите жители на Африка се кренаа и го зедоа Анибал, синот на Ангеас, помладиот брат на Аздрубал, и го поставија за крал наместо неговиот брат над целата земја во Африка.
18 И кога се зацари, реши да оди во Китим за да се бори со децата на Китим, за да ја одмазди каузата на неговиот брат Аздрубал и каузата на жителите на Африка, и така и направи.
19 И направи многу бродови, и влезе таму со целата своја војска, и отиде во Китим.
20 Така Анивал се бореше со децата на Хитим, и децата на Хитим паднаа ранети пред Анибал и неговата војска, а Анивал ја одмазди каузата на својот брат.
21 И Анивал продолжи да војува осумнаесет години со децата на Хитим, и Анивал живееше во земјата на Хитим и таму се логоруваше долго време.
22 И Анивал ги порази многу жестоко Китимовите синови, ги уби нивните големци и кнезови, а од останатиот народ уби околу осумдесет илјади луѓе.
23 И на крајот од деновите и годините, Анибал се врати во својата земја Африка и безбедно владееше на местото на својот брат Аздрубал.

ПОГЛАВЈЕ 75

1 Во тоа време, во сто и осумдесеттата година откако Израелците слегоа во Египет, од Египет излегоа храбри луѓе, триесет илјади пешаци, од синовите Израилеви, сите од племето Јосифово, од синовите на Ефрем, синот Јосифов.

2 Зашто тие велеа дека е исполнет времето што Господ им го одреди на синовите Израилеви во дамнешни времиња, што му го беше рекол на Авраам.
3 И тие луѓе се опашаа, секој го стави својот меч покрај себе и секој го стави својот оклоп на себе, се надеваа на својата сила и излегоа заедно од Египет со силна рака.
4 Но тие не донесоа храна за патот, само сребро и злато, дури ни леб за тој ден не донесоа во рацете свои, зашто мислеа да ја добијат храната за плата од Филистејците, а ако не, ќе ја земат со сила.
5 А овие луѓе беа многу силни и храбри луѓе, еден човек можеше да гони илјада, а двајца можеа да разбијат десет илјади, па затоа се надеваа на својата сила и одеа заедно, како што беа.
6 И се упатија кон земјата Гат, и слегоа и ги најдоа овчарите од Гат како го пасат добитокот на синовите Гатски.
7 И им рекоа на овчарите: „Дајте ни од овците за плата, за да јадеме, зашто сме гладни, зашто денес не јадевме леб.“
8 А овчарите рекоа: „Наши овци или говеда ли се, па да ви ги дадеме за плата?“ Тогаш Ефремовите синови пристапија за да ги земат.
9 И пастирите од Гат викаа над нив, така што нивниот вик се слушаше оддалеку, па сите синови на Гат излегоа кај нив.
10 Кога синовите на Гат ги видоа злите дела на синовите на Ефрем, се вратија и ги собраа луѓето од Гат, и секој го облече својот оклоп, па излегоа во битка против синовите на Ефрем.
11 И се бореа со нив во долината Гат, и битката беше жестока, и во тој ден се поразија еден од друг многумина.
12 На вториот ден, синовите на Гат испратија луѓе во сите филистејски градови за да им дојдат на помош, велејќи:
13 Искачете се кај нас и помогнете ни, за да ги поразиме синовите Ефремови, кои излегоа од Египет за да ни го земат добитокот и да се борат против нас без причина.
14 Душите на Ефремовите синови беа исцрпени од глад и жед, зашто не јадеа леб три дена. И четириесет илјади луѓе тргнаа од филистејските градови да им помогнат на луѓето од Гат.
15 И тие луѓе беа во војна против Ефремовите синови, и Господ ги предаде Ефремовите синови во рацете на Филистејците.
16 И ги погубија сите Ефремови синови, сите што излегоа од Египет; не останаа само десетмина, кои избегаа од битката.
17. Зашто ова зло беше од Господа против Ефремовите синови, зашто тие ја престапија Господовата заповед, излегувајќи од Египет, пред да дојде времето што Господ му го беше одредил на Израилот во дамнешни денови.
18 А и од Филистејците паднаа многумина, околу дваесет илјади луѓе, а нивните браќа ги понесоа и ги погребаа во своите градови.
19 И убиените од синовите на Ефрем останаа напуштени во долината Гат многу денови и години, и не беа погребани, а долината се наполни со човечки коски.
20 А луѓето што избегаа од битката дојдоа во Египет и им раскажаа на сите синови Израилеви сè што им се случи.
21 И нивниот татко Ефрем тагуваше по нив многу денови, а неговите браќа дојдоа да го утешат.
22 И дојде кај жена си, и таа роди син, и тој го нарече со име Верија, зашто таа беше несреќна во неговиот дом.

ПОГЛАВЈЕ 76

1 Мојсеј, синот Амрамов, сè уште беше цар во земјата Хуш во тие денови; напредуваше во своето царство и управуваше со власта на Хушовите синови во правда, во праведност и чесност.
2 И сите синови на Хуш го сакаа Мојсеј во сите денови додека царуваше над нив, и сите жители на земјата Хуш многу се плашеа од него.
3 Во четириесеттата година од владеењето на Мојсеј над Хус, Мојсеј седеше на царскиот престол, а царицата Адонија стоеше пред него, а сите благородници седеа околу него.
4 И царицата Адонија рече пред царот и кнезовите: „Што е тоа што го правите вие, синови на Хус, толку долго време?
5 Сигурно знаеш дека четириесет години откако овој човек владееше над Хуш, не ми се приближи, ниту им служеше на боговите на синовите на Хуш.
6 Затоа, чујте сега, синови на Хусите, и нека овој човек повеќе не царува над вас, бидејќи не е од нашето тело.
7 Ете, мојот син Менакр порасна, нека владее над тебе, зашто подобро ти е да му служиш на синот на твојот господар, отколку на странец, роб на египетскиот цар.
8 И сиот народ и благородниците на синовите на Хуш ги чуја зборовите што царицата Адонија им ги кажа.
9 И целиот народ се подготвуваше до вечерта, а наутро станаа рано и го поставија Менакр, синот на Кикијан, за цар над нив.
10 И сите синови на Хуш се плашеа да кренат рака против Мојсеј, зашто Господ беше со Мојсеј. И синовите на Хуш се сетија на заклетвата што му ја дадоа на Мојсеј, затоа не му направија зло.
11 Но синовите на Хус му дадоа многу дарови на Мојсеј и го испратија со голема чест.
12 И Мојсеј излезе од земјата Хуш, се врати во својот дом и престана да владее над Хуш. Мојсеј имаше шеесет и шест години кога излезе од земјата Хуш, зашто тоа беше од Господа, зашто дојде времето што го беше одредил во дамнешните денови, за да го изведе Израел од неволјата на синовите Хамови.
13 И така Мојсеј отиде во Мадијам, зашто се плашеше да се врати во Египет поради фараонот, па отиде и седна покрај еден бунар во Мадијам.
14 И седумте ќерки на Рагуил, Мадијанецот, излегоа да го пасат стадото на својот татко.
15 И дојдоа до кладенецот и наполнија вода за да го напојат стадото на својот татко.
16 Тогаш дојдоа Мадијамските пастири и ги истераа. Мојсеј стана и им помогна, а го напои стадото.

17 И се вратија дома кај својот татко Рагуил и му раскажаа што направи Мојсеј за нив.
18 А тие рекоа: „Еден Египќанец нè избави од рацете на овчарите, ни наполни вода и го напои стадото.“
19 А Рагуил им рече на ќерките свои: „Каде е тој? Зошто го оставивте човекот?“
20 И Рагуил испрати по него, го донесе и го одведе дома, и тој јадеше леб со него.
21 И Мојсеј му раскажа на Рагуил дека избегал од Египет и дека владеел четириесет години над Хусиј, и дека потоа му ја одзеле власта и го испратиле во мир со почести и подароци.
22 Кога Рагуил ги чу зборовите на Мојсеј, си рече во себе: „Ќе го фрлам овој човек во темница, каде што ќе ги смирам синовите на Хус, зашто избега од нив.“
23 И го зедоа и го фрлија во темница, и Мојсеј беше во темница десет години. И додека Мојсеј беше во темница, Сепфора, ќерката Рагуила, се сожали на него и го хранеше со леб и вода цело време.
24 Сите Израелци беа уште во земјата Египетска, служејќи им на Египќаните во секаква тешка работа, а раката Египетска беше сè построга над Израелците во тие денови.
25 Во тоа време Господ го порази фараонот, египетскиот цар, и го погоди со лепра од табаните на нозете до врвот на главата; поради суровото постапување со синовите Израилеви, оваа чума во тоа време од Господ го снајде фараонот, египетскиот цар.
26 Зашто Господ ја услиши молитвата на Својот народ, синовите Израилеви, и нивниот повик стигна до Него поради нивната напорна работа.
27 Сепак, неговиот гнев не се одврати од нив, и раката на фараонот беше сè уште протегната против синовите Израилеви. И фараонот го закорави вратот пред Господа, и го зголеми својот јарем врз синовите Израилеви, и им ги загорчи животите со секаква тешка работа.
28 И кога Господ ја нанесе чумата врз фараонот, египетскиот цар, ги замоли своите мудреци и волшебници да го излечат.
29 А неговите мудреци и волшебници му рекоа: „Дека ако крвта на мали деца се стави во раните, тој ќе биде излекуван.“
30 И фараонот ги послуша и ги испрати своите слуги во Гесен кај синовите Израилеви за да ги земат нивните мали деца.
31 И фараоновите службеници отидоа и ги земаа на сила бебињата на синовите Израилеви од пазувите на нивните мајки, и ги доведуваа кај фараонот секој ден, по едно дете на ден, а лекарите ги убиваа и ги лечеа на чума. Така правеа во сите денови.
32 А бројот на децата што ги уби фараонот беше триста седумдесет и пет.
33 Но Господ не ги послуша лекарите на египетскиот цар, и поморот се зголемуваше сè повеќе и повеќе.
34 И фараонот беше мачен од таа чума десет години, но срцето на фараонот беше уште потврдо против синовите Израилеви.
35 И по десет години, Господ продолжи да го мачи фараонот со разорни неволји.
36 Господ го удри со лош оток и со болест во стомакот, и таа болест се претвори во тешка чир.
37 Во тоа време, двајцата слуги фараонови дојдоа од земјата Гесен, каде што беа сите синови Израилеви, и отидоа во куќата на фараонот и му рекоа: „Ги видовме синовите Израилеви како мрзливи во својата работа и небрежни во својот труд.“
38 И кога фараонот ги чу зборовите на своите министри, неговиот гнев се разгоре многу против синовите Израилеви, зашто беше многу тажен поради својата телесна болка.
39 А тој одговори и рече: „Сега кога синовите Израилеви знаат дека сум болен, се свртуваат и ни се потсмеваат; затоа сега опремете ја колата моја, а јас ќе одам во Гесен и ќе го видам потсмевот на синовите Израилеви, со кој ми се потсмеваат.“ Така неговите слуги му ја опремија колата.
40 И го зедоа и го качија на коњ, зашто не можеше сам да јава;
41 И зеде со себе десет коњаници и десет пешаци, и отиде кај синовите Израилеви во Гесен.
42 И кога стигнаа до границата на Египет, коњот на кралот помина низ тесно место, издигнато во вдлабнатината на лозјето, оградено од двете страни, а ниската, рамнина беше од другата страна.
43 И коњите брзо трчаа на тоа место и се туркаа еден со друг, а другите коњи го туркаа кралскиот коњ.
44 И коњот на кралот падна во низината додека кралот јаваше на него, и кога падна, колата се преврте преку лицето на кралот и коњот легна врз кралот, а кралот извика, зашто телото му беше многу болно.
45 И месото на царот беше откинато од него, и коските му беа скршени, и не можеше да јава, зашто тоа беше од Господа кон него, зашто Господ ги чу плачите на Својот народ, синовите Израилеви, и нивната неволја.
46 И неговите слуги го носеа на рамења, малку по малку, и го вратија во Египет, а и коњаниците што беа со него се вратија во Египет.
47 И го положија во неговиот кревет, и царот знаеше дека му дошол крајот на смртта, па царицата Апарит, неговата жена, дојде и плачеше пред царот, а царот плачеше силно со неа.
48 И сите негови благородници и слуги дојдоа тој ден и го видоа царот во таа неволја, и плачеа силно со него.
49 И кнезовите на царот и сите негови советници го советуваа царот да постави еден да владее наместо него во земјата, кого и да избере од своите синови.
50 Царот имаше три сина и две ќерки што му ги роди царицата Апаранит, неговата жена, покрај царските деца од конкубини.
51 И еве ги нивните имиња: првородената Отри, втората Адикам, третата Морион, а нивните сестри, името на постарата Батија, а на другата Акузи.
52 А Отри, првороденият син на царот, беше идиот, брз и неодлучен во зборовите.
53 А Адикам беше човек лукав и мудар, знаејќи ја целата египетска мудрост, но со лош изглед, дебел по тело и многу низок по раст; висината му беше еден лакт.

54 И кога царот го виде својот син Адикам интелигентен и мудар во сè, царот реши тој да биде цар наместо него по неговата смрт.
55 И тој ја зеде за жена Гедуда, ќерката Авиловова; тој имаше десет години, и таа му роди четири сина.
56 Потоа отиде и зеде три жени и му роди осум синови и три ќерки.
57 И нередот силно го завладеа царот, а неговото месо смрдеше како месо од труп фрлен на полето во лето, за време на жештината на сонцето.
58 И кога царот виде дека неговата болест многу го засилила, нареди да му го доведат синот свој Адикам, и го поставија за цар на земјата наместо него.
59 И по три години, царот умре во срам, немилост и гнасотија, и неговите слуги го однесоа и го погребаа во гробницата на египетските цареви во Соан Мисраим.
60 Но не го балсамираа како што е вообичаено кај царевите, зашто телото му беше гнило, и не можеа да пристапат да го балсамираат поради смрдеата, па го погребаа брзо.
61. Зашто ова зло беше од Господа кон него, зашто Господ му врати со зло за злото што му го направи на Израилот во неговите дни.
62 И умре со ужас и срам, а на негово место се зацари неговиот син Адикам.

ПОГЛАВЈЕ 77

1 Адикам имаше дваесет години кога царуваше над Египет; царуваше четири години.
2 Во двесте и шестата година од слегувањето на Израел во Египет, Адикам владееше над Египет, но не владееше толку долго во Египет колку што владееја неговите татковци.
3 Зашто Мелол, неговиот татко, царуваше во Египет деведесет и четири години, но беше болен десет години и умре, зашто беше злобен пред Господа.
4 И сите Египќани го нарекуваа името на фараонот Адикам како името на неговите татковци, како што беше обичај да прават во Египет.
5 И сите мудреци фараонови го нарекоа Адикам Ахуз, што на египетски јазик скратено се вика Ахуз.
6 А Адикам беше многу грд, висок еден лакот и еден педа, и имаше голема брада што му допираше до стапалата.
7 И фараонот седна на престолот на својот татко за да владее над Египет, и ја водеше владата на Египет во својата мудрост.
8 И додека владееше, тој ги надмина по злоба своите татковци и сите претходни цареви, и го зголеми својот јарем врз синовите Израилеви.
9 И отиде со своите слуги во Гесен кај синовите Израилеви, им ја засили работата и им рече: „Довршете ја вашата секојдневна работа и не дозволувајте вашите раце да заостануваат во нашата работа од денес па натаму, како што правевте во деновите на мојот татко.“
10 И постави над нив надзорници од синовите Израилеви, а над нив постави надзорници од своите слуги.
11 И им постави мерка тули за да работат според тој број, ден по ден, и се врати назад и отиде во Египет.
12 Во тоа време, фараоновите надзорници им наредија на управителите на синовите Израилеви, според фараонова заповед, велејќи:
13 Вака вели фараонот: „Работи секој ден, заврши ја својата работа и пази ја дневната мерка за тули; ништо не намалувај.
14 И ќе се случи, ако ви недостасуваат дневни тули, ќе ги ставам вашите мали деца на нивно место.
15 Во тие денови, египетските работодавачи правеа така, како што им беше наредил фараонот.
16 И секогаш кога ќе се најдеше недостаток во мерката на Израелците за нивните дневни тули, фараонските надзорници одеа кај жените на Израелците и земаа бебиња од Израелците до бројот на тули што им недостасуваа, ги земаа со сила од скутот на нивните мајки и ги стават во зградата наместо тулите.
17 Додека нивните татковци и мајки плачеа по нив и плачеа кога го слушнаа плачот на нивните бебиња во ѕидот на зградата.
18 И работодавачите настојуваа да го наговорат Израел да ги сместат своите деца во зградата, така што еден човек го стави својот син во ѕидот и стави малтер врз него, додека неговите очи плачеа за него, а неговите солзи течеа врз неговото дете.
19 И така правеа египетските надзорници со децата Израилеви многу денови, и никој не им се сожалуваше ниту им се сожалуваше на децата Израилеви.
20 И бројот на сите деца убиени во зградата беше двесте и седумдесет, некои од нив ги градеа наместо тулите што им недостигаа од нивните татковци, а некои ги извлекоа мртви од зградата.
21 И трудот што им беше наложен на синовите Израилеви во деновите на Адикам беше поголем од оној што го вршеа во деновите на неговиот татко.
22 И синовите Израилеви воздивнуваа секој ден поради тешката работа, зашто си велеа во себе: „Ете, кога фараонот ќе умре, неговиот син ќе стане и ќе ни ја олесни работата!“
23 Но тие ја зголемија втората работа повеќе од првата, и синовите Израилеви воздивнаа поради тоа и нивниот повик се искачи до Бога поради нивниот труд.
24 И Бог го чу гласот на синовите Израилеви и нивниот вик во тие денови, и се сети на нив за Својот завет што го беше склучил со Авраам, Исак и Јаков.
25 И Бог го виде товарот на синовите Израилеви и нивната тешка работа во тие денови, па реши да ги избави.
26 Мојсеј, синот Амрамов, во тие денови беше сè уште затворен во темница, во куќата на Мадијанецот Рагуил, а Сепфора, ќерката Рагуилова, го хранеше тајно со храна, секој ден.
27 И Мојсеј беше затворен во темница во куќата на Рагуил десет години.
28 И на крајот од десет години, што беше првата година од владеењето на фараонот над Египет, на местото на неговиот татко,
29 Сепфора му рече на таткото свој Рагуил: „Никој не треба да го прашува ниту да го бара Евреинот, кого го врза во затвор веќе десет години.“

30. Затоа, ако ти се чини угодно, да испратиме да видиме дали е жив или мртов. Но, нејзиниот татко не знаеше дека таа го издржувала.
31 А Рагуил, нејзиниот татко, ѝ одговори и рече: „Дали некогаш се случило нешто такво, па човек да биде затворен во затвор без храна десет години, а да остане жив?“
32 А Сепфора му одговори на таткото свој: „Сигурно си слушнала дека Бог на Евреите е голем и страшен, и прави чуда за нив во секое време.“
33 Тој го избави Авраам од Ур Халдејски, Исак од мечот на неговиот татко и Јаков од ангелот Господов, кој се бореше со него кај преминот Јабук.
34 И со овој човек направи многу работи, го избави од реката во Египет, од мечот фараонов и од синовите на Хус, така може да го избави и од глад и да го оживее.
35 И тоа му се допадна на Рагуил, и тој постапи според зборот на ќерка си, па испрати во темница да дознаат што се случило со Мојсеј.
36 И виде, и ете, човекот Мојсеј живееше во темница, стоејќи на нозе, фалејќи го и молејќи се на Бога на своите предци.
37 И Рагуил заповеда Мојсеј да го изведат од темница, па го избричија, ја пресоблече затворската облека и јадеше леб.
38 Потоа Мојсеј влезе во градината Рагуилова, која беше зад куќата, и таму му се помоли на Господа, својот Бог, Кој направи големи чуда за него.
39 И додека се молеше, погледна спротивното кон себе, и ете, во земјата беше поставено сафирно стебло, кое беше засадено во средината на градината.
40 И се приближи до стапот и погледна, и ете, името на Господа, Бога Саваот, беше врежано на него, напишано и развиено на стапот.
41 И тој го прочита, ја испружи раката и го откорна како шумско дрво од грмушка, а стапот му беше во раката.
42 И ова е стапот со кој беа извршени сите дела на нашиот Бог, откако ги создаде небото и земјата, и целата нивна војска, морињата, реките и сите нивни риби.
43 И кога Бог го истера Адам од Едемската градина, тој го зеде стапот во раката и отиде и ја обработуваше земјата од која беше земен.
44 И стапот му се приближи на Ное и му беше даден на Сим и на неговите потомци, сè додека не дојде во рацете на Авраам Евреинот.
45 И кога Авраам му го даде сè што имаше на својот син Исак, му го даде и овој стап.
46 А кога Јаков избега во Падан Арам, го зеде во рацете свои, и кога се врати кај таткото свој, не го остави зад себе.
47 И кога слезе во Египет, го зеде во свои раце и му го даде на Јосиф, еден дел повеќе од своите браќа, бидејќи Јаков го беше зел со сила од својот брат Исав.
48 По смртта на Јосиф, египетските благородници дојдоа во домот на Јосиф, и стапот му дојде во раката на Мадијанинот Рагуил, и кога излезе од Египет, го зеде во раката и го засади во својата градина.
49 И сите силни луѓе од Кинејците се обидоа да го откинат кога се обидоа да ја фатат неговата ќерка Сепфора, но не успеаја.
50 Така тој стап остана засаден во градината на Рагуил, сè додека не дојде оној, кој имаше право на него, и не го зеде.
51 И кога Рагуил го виде стапот во раката на Мојсеј, се зачуди и му ја даде ќерка си Сепфора за жена.

ПОГЛАВЈЕ 78

1 Во тоа време умре Ваал-Ханан, синот на Ахбор, царот едомски, и беше погребан во неговиот дом во земјата едомска.
2 По неговата смрт, синовите Исавови испратија во земјата Едомска и зедоа оттаму еден човек, кој беше во Едом, по име Адад, и го поставија за цар над себе, наместо Ваал-Ханан, нивниот цар.
3 Адад владееше над синовите Едомови четириесет и осум години.
4 И кога се зацари, реши да се бори против Моавците, за да ги потчини на Исавовите синови, како што беа порано, но не можеше, зашто Моавците го чуја тоа, па станаа и побрзаа да изберат цар за себе од своите браќа.
5 Потоа собраа голем народ и им испратија на синовите Амонови, нивните браќа, да им помогнат да се борат против едомскиот цар Адад.
6 Адад чу што направија Моавците, па многу се исплаши од нив и се воздржа од борба против нив.
7 Во тие денови Мојсеј, синот Амрамов, во Мадијам, ја зеде за жена Сепфора, ќерката на Мадијанецот Рагуил.
8 И Сепфора одеше по патиштата на ќерките Јаковови, таа беше ништо помалку од праведноста на Сара, Ревека, Рахила и Лија.
9 И Сепфора зачна и роди син, и тој го нарече Гирсом, зашто рече: „Бев странец во туѓа земја“. Но, тој не го обрезал својот препуциум, по наредба на неговиот тест Рагуил.
10 И таа повторно зачна и роди син, но му го обрежа препуциумот и го нарече името Елиезер, зашто Мојсеј рече: „Зашто Бог на моите татковци ми беше помошник и ме избави од мечот фараонов.“
11 И фараонот, царот египетски, многу го зголеми трудот на синовите Израилеви во тие денови и го отежнуваше својот јарем врз синовите Израилеви.
12 И нареди да се објави објава во Египет, велејќи: „Не давајте повеќе слама на народот за да прави тули, туку нека одат и нека собираат слама колку што можат да ја најдат.“
13 Исто така, нека даваат секој ден колку тули ќе прават, и нека не им одземаат ништо, зашто се мрзливи во својата работа.
14 И синовите Израилеви го чуја тоа, и тагуваа и воздивнуваа, и извикаа кон Господа поради горчината во своите души.
15 И Господ ги чу викотниците на синовите Израилеви и ја виде угнетувањето со кое ги угнетуваа Египќаните.
16 И Господ завидуваше на Својот народ и на Своето наследство, го послуша нивниот глас и реши да ги изведе од неволјите во Египет, да им ја даде земјата Хананска во сопственост.

ПОГЛАВЈЕ 79

1 Во тие денови Мојсеј го пасеше стадото на Мадијамецот Рагуил, својот свекор, од другата страна на пустината Син, а стапот што го зеде од свекорот свој беше во раката негова.
2 Еден ден едно јаре се оддалечи од стадото, а Мојсеј го гонеше, и тоа стигна до Божјата гора, до Хорив.
3 И кога стигна до Хорив, Господ му се јави таму во грмушката, и тој ја најде грмушката како гори со оган, но огнот немаше моќ над грмушката да ја изгори.
4 И Мојсеј беше многу зачуден од оваа глетка, затоа грмушката не беше изгорена, и тој се приближи да ја види оваа моќна работа, и Господ го повика Мојсеј од огнот и му заповеда да оди во Египет, кај фараонот, царот египетски, за да ги отпушти синовите Израилеви од неговата служба.
5 И Господ му рече на Мојсеј: „Оди, врати се во Египет, зашто сите луѓе што ја бараа твојата душа се мртви; и ти ќе му кажеш на фараонот да ги пушти синовите Израилеви од неговата земја.“
6 И Господ му покажа да прави знаци и чуда во Египет пред очите на фараонот и пред очите на неговите поданици, за да поверуваат дека Господ го испратил.
7 И Мојсеј послуша сè што му заповеда Господ, па се врати кај својот тест и му го раскажа тоа. А Рагуил му рече: „Оди со мир!“
8 И Мојсеј стана да оди во Египет, ги зеде со себе жената и синовите свои, и беше во една гостилница на патот. И слезе ангел Божји и бараше повод против него.
9 И сакаше да го убие заради неговиот првороден син, зашто не го обрежа и го прекрши заветот што Господ го беше склучил со Авраам.
10 Мојсеј ги послуша зборовите на својот тест што му ги кажа, да не го обрежува својот првороден син, затоа не го обрежа.
11 И Сепфора го виде ангелот Господов како бара повод против Мојсеј, и сфати дека тоа се должи на тоа што тој не го обрезал нејзиниот син Гирсом.
12 И Сепфора брзо зеде од остриот камен што беше таму, го обрежа својот син и ги избави мажот свој и синот свој од раката на ангелот Господов.
13 А Арон, синот на Амрам, братот на Мојсеј, во тој ден беше во Египет, одејќи покрај реката.
14 И му се јави Господ на тоа место и му рече: „Оди сега кон Мојсеј во пустината!“ Тој отиде и го сретна на Божјата гора и го бакна.
15 А Арон ги подигна очите и ја виде Сепфора, жената Мојсеева, и нејзините деца, па му рече на Мојсеј: „Кои ти се овие?“
16 Мојсеј му рече: „Тие се мојата жена и синовите што ми ги даде Бог во Мадијам.“ Тоа го нажали Арон поради жената и нејзините деца.
17 А Арон му рече на Мојсеј: „Пушти ја жената и нејзините деца, за да си одат во домот на нејзиниот татко!“ Мојсеј ги послуша зборовите на Арон и направи така.
18 И Сепфора се врати со своите деца, и тие отидоа во куќата на Рагуил, и останаа таму сè додека не дојде времето кога Господ го посети својот народ и го изведе од Египет од раката на фараонот.
19 И Мојсеј и Арон дојдоа во Египет кај заедницата на синовите Израилеви и им ги кажаа сите зборови Господови, а народот се радуваше многу.
20 И Мојсеј и Арон станаа рано на другиот ден, отидоа во куќата на фараонот и го зедоа во рацете Божјиот стап.
21 И кога стигнаа до царската порта, ете, таму беа затворени два млади лава со железни орудија, и никој не излегуваше ниту влегуваше од нив, освен оние на кои царот им нареди да дојдат. Кога дојдоа магионичарите и ги извлекоа лавовите со своите баења, и тие ги доведоа кај царот.
22 Мојсеј брзо го крена стапот врз лавовите и ги пушти, а Мојсеј и Арон влегоа во царскиот дворец.
23 И лавовите радосно дојдоа со нив, ги следеа и се радуваа како куче што се радува на својот господар кога ќе се врати од полето.
24 И кога фараонот го виде тоа, се зачуди и многу се исплаши од гласот, зашто нивниот изглед беше како изглед на Божјите деца.
25 А фараонот му рече на Мојсеј: „Што бараш?“ Тие му одговорија: „Господ, Бог на Евреите, нè испрати кај тебе да ти кажеме: „Пушти го Мојот народ да Ми служи.“
26 Кога фараонот ги чу нивните зборови, многу се исплаши пред нив и им рече: „Одете денес, а вратете се кај мене утре!“ И тие направија според царскиот збор.
27 И кога си отидоа, фараонот испрати по волшебникот Валаам, кај неговите синови Јаниј и Јамврај, и кај сите волшебници, маѓепсници и советници што му припаѓаа на царот, и сите тие дојдоа и седнаа пред царот.
28 И царот им ги кажа сите зборови што му ги кажаа Мојсеј и неговиот брат Арон, а маѓепсниците му рекоа на царот: „Како дојдоа овие луѓе кај тебе, поради лавовите што беа затворени пред портата?“
29 И царот рече: „Зашто ги кренаа стаповите свои против лавовите, ги ослободија и дојдоа кај мене, а лавовите им се радуваа како што куче се радува кога ќе го пречека својот господар.“
30 И Валаам, синот на Веор, маѓепсникот, му одговори на царот: „Овие не се ништо друго освен маѓепсници како нас.“
31 Затоа, испратете ги сега по нив, нека дојдат и ќе ги испитаме, и царот така и направи.
32 И наутро фараонот ги повика Мојсеј и Арон пред царот. Тие го зедоа Божјиот жезол, дојдоа кај царот и му рекоа:
33 Вака вели Господ, Бог на Евреите: „Испрати го Мојот народ да Ми служи.“
34 И царот им рече: „Но, кој ќе ви верува дека сте Божји гласници и дека доаѓате кај мене по негова наредба?
35 Затоа, сега дај чудо или знак во врска со ова, и тогаш ќе се поверува во зборовите што ќе ги кажеш.
36 Арон брзо го фрли стапот од раката своја пред фараонот и пред неговите слуги, и стапот се претвори во змија.
37 И волшебниците го видоа тоа и секој од нив го фрли својот стап на земја, и тие станаа змии.

38 И змијата од Ароновиот стап ја крена главата и ја отвори устата за да ги проголта стаповите на волшебниците.
39 И Валаам, волшебникот, одговори и рече: „Од дамнешни времиња е ова: змијата го голта својот другар, а живите суштества се голтаат едни со други.“
40. Затоа, сега врати го на стап каков што беше на почетокот, а ние ќе ги вратиме и нашите стапови како што беа на почетокот. Ако твојот стап ги проголта нашите стапови, тогаш ќе знаеме дека Божјиот дух е во тебе, а ако не, ти си само мајстор како нас.
41 Арон побрза и ја испружи раката, ја фати опашката на змијата и таа стана стап во неговата рака. И волшебниците направија истото со своите стапови, и секој се фати за опашката на својата змија, и тие станаа стапови како и порано.
42 И кога ги вратија во форма на стапови, Ароновиот стап ги проголта нивните стапови.
43 И кога царот го виде тоа, нареди да се донесе книгата со записи што се однесуваше на египетските цареви, и ја донесоа книгата со записи, хрониките на египетските цареви, во кои беа запишани сите египетски идоли, зашто мислеа дека ќе го најдат во неа името Господово, но не го најдоа.
44 И фараонот им рече на Мојсеј и Арон: „Ете, не го најдов името на вашиот Бог напишано во оваа книга, ниту го знам Неговото име.“
45 И советниците и мудреците му одговорија на царот: „Слушнавме дека Бог на Евреите е син на мудреците, син на древните цареви.“
46 И фараонот се сврте кон Мојсеј и Арон и им рече: „Јас не го познавам Господа, Кого го објавивте, ниту ќе го испратам Неговиот народ.“
47 Тие одговорија и му рекоа на царот: „Господ, Бог на боговите, е Неговото име; и Тој го објави Своето име над нас од деновите на нашите предци, и нè испрати, велејќи: „Одете кај фараонот и кажете му: ‘Прати го Мојот народ да Ми служи.’“
48 Затоа, прати нè сега да одиме три дена во пустината, за да Му принесеме жртви таму, зашто од деновите кога отидовме во Египет, тој не зеде од нашите раце ни жртва паленица, ни принос, ни жртва; и ако не нè испратиш, ќе се разгори Неговиот гнев против тебе и ќе го порази Египет или со чума или со меч.
49 И фараонот им рече: „Кажете ми ја сега Неговата сила и Неговата моќ!“ А тие му рекоа: „Тој ги создаде небото и земјата, моријата и сите нивни риби, тој ја создаде светлината, ја создаде темнината, пушти дожд на земјата и ја напои, и направи да никне трева и билки, тој ги создаде човекот и животните и шумските животни, птиците небесни и рибите морски, и преку устата Негова живеат и умираат.
50 Навистина, Тој те создаде во утробата на твојата мајка, и ти даде здив на живот, и те одгледа и те постави на царскиот престол египетски, и ќе ти го земе здивот и душата твоја, и ќе те врати во земјата од која си земен.
51 И царот се разгневи од нивните зборови и им рече: „Но, кој од сите богови на народите може да го направи ова? Мојата река е моја и јас ја создадов за себе.“
52 И ги избрка од себе и нареди работата врз Израел да биде потешка отколку што беше вчера и претходно.
53 Мојсеј и Арон излегоа од кај царот и ги видоа синовите Израилеви во лоша состојба, зашто работодавачите им ја беа направиле работата премногу тешка.
54 И Мојсеј се врати кај Господа и рече: „Зошто постапи лошо со народот Свој? Откако дојдов да му кажам на фараонот за што ме испрати, тој многу лошо постапи со синовите Израилеви.
55 И Господ му рече на Мојсеј: „Еве, ќе видиш дека фараонот со испружена рака и со тешки маки ќе ги пушти синовите Израилеви од својата земја.“
56 И Мојсеј и Арон живееја меѓу своите браќа, синовите Израилеви, во Египет.
57 А што се однесува до синовите Израилеви, Египќаните им го загорчија животот со тешката работа што им ја наметнаа.

ПОГЛАВЈЕ 80

1 И по две години, Господ повторно го испрати Мојсеј кај фараонот за да ги изведе синовите Израилеви и да ги испрати од земјата Египетска.
2 И Мојсеј отиде и дојде во куќата на фараонот и му ги кажа зборовите на Господа, Кој го испрати; но фараонот не сакаше да го послуша гласот Господов. И Бог ја разбуди својата сила во Египет врз фараонот и неговите поданици, и Бог ги порази фараонот и неговиот народ со многу големи и тешки зла.
3 И Господ испрати преку раката на Арон и ги претвори сите води египетски во крв, со сите нивни потоци и реки.
4 И кога еден Египќанец дојде да пие и да нацрпи вода, погледна во својот бокал и ете, целата вода се претвори во крв; и кога дојде да пие од својата чаша, водата во чашата стана крв.
5 И кога една жена го замеси тестото и ги зготви своите јадења, тие помислија дека се крвави.
6 И Господ испрати повторно и направи сите нивни води да изродат жаби, и сите жаби влегоа во куќите на Египќаните.
7 И кога Египќаните пиеја, нивните стомаци се наполнија со жаби и тие танцуваа во стомаците како што танцуваат кога се во реката.
8 И целата нивна вода за пиење и водата за готвење се претвораше во жаби, а и кога лежеа во своите постели, нивната пот ги размножуваше жабите.
9 И покрај сето ова, гневот Господов не се одврати од нив, туку раката Негова се протегна против сите Египќани за да ги удри со секаков голем пораз.
10 И испрати и го разби нивниот прав во вошки, и вошките се зголемија во Египет до два лакти висина на земјата.
11 Вошките беа многубројни, во месото на луѓето и животните, кај сите жители на Египет. Господ испрати вошки врз царот и царицата, и тие многу го нажалија Египет поради вошките.
12 Сепак, гневот Господов не стивна, туку раката Негова беше сè уште испружена над Египет.

13 И Господ испрати секакви полски sверови во Египет, кои дојдоа и го уништија целиот Египет, од човек до животно, од дрвја и од сè што беше во Египет.
14 И Господ испрати огнени змии, скорпии, глувци, ласици, жаби, заедно со други што ползат по правот.
15 Муви, стршлени, болви, бубачки и комарци, секој рој според својот вид.
16 И сите влекачи и крилести животни според нивниот вид дојдоа во Египет и многу ги ожалостија Египќаните.
17 И болвите и мувите им дојдоа во очите и ушите на Египќаните.
18 И стршелот наиде на нив и ги избрка, и тие се оддалечија од него во своите внатрешни соби, а тој ги гонеше.
19 И кога Египќаните се скрија од ројот животни, ги заклучија вратите зад нив, а Бог му нареди на Суланут, кој беше во морето, да се качи и да влезе во Египет.
20 И имаше долги раце, десет лакти долги колку лакот на човек.
21 И се качи на покривите, ги откри гредите и подовите, ги исече, ја протегна раката во куќата, го извади катанецот и резето и ги отвори египетските куќи.
22 Потоа ројот животни влезе во куќите египетски, и ројот животни ги уништи Египќаните, и тоа многу ги нажали.
23 Сепак, гневот Господов не стивна од Египќаните, туку раката Негова беше сè уште протегната против нив.
24 И Бог испрати помор, и поморот се прошири низ Египет, кај коњите и ослите, кај камилите, кај стадата волови и овци и кај луѓето.
25 И кога Египќаните станаа рано наутро за да го однесат својот добиток на пасење, го најдоа целиот нивни добиток мртов.
26 Од добитокот на Египќаните остана само еден од десет, а од добитокот на Израелците во Гесен не умре ниту еден.
27 И Бог испрати печење во телото на Египќаните, што им ја распука кожата, и предизвика силен чешање кај сите Египќани, од стапалата до темето на главата.
28 И многу чиреви имаа во нивното месо, така што нивното месо се расипуваше додека не се расипа и не стана гнило.
29 Сепак, гневот Господов не стивна, туку раката Негова беше сè уште испружена над целиот Египет.
30 И Господ испрати многу силен град, кој ги удри нивните лози, ги скрши нивните овошни дрвја и ги исуши, така што падна врз нив.
31 И секоја зелена билка се исуши и изумре, зашто оган се спушти меѓу градот, затоа градот и огнот проголтаа сè.
32 И луѓето и животните што се најдоа надвор загинаа од пламенот на огнот и од градот, и сите млади лавови беа исцрпени.
33 И Господ испрати многубројни скакулци во Египет: Хасел, Салом, Харгол и Хагол, скакулци од секој вид, кои проголтаа сè што остана од градот.
34 Тогаш Египќаните се радуваа на скакулците, иако јадеа род од полето, ги фаќаа во изобилство и ги посолуваа за храна.
35 И Господ направи силен морски ветер, кој ги однесе сите скакулци, дури и оние што беа солени, и ги фрли во Црвеното Море; не остана ниту еден скакулец во границите на Египет.
36 И Бог испрати темнина врз Египет, така што целата земја Египетска и Патрос се затемнија три дена, така што никој не можеше да ја види раката своја кога ќе ја кренеше до устата.
37 Во тоа време умреа многумина од народот Израилеви, кои се побунија против Господа и кои не ги послушаа Мојсеј и Арон и не им веруваа дека Бог ги испратил.
38 И кој рече: „Нема да излеземе од Египет за да не изгинеме од глад во пустина,“ и кој не го послуша гласот на Мојсеј.
39 И Господ ги удри во трите темнини, и Израелците ги погребаа во тие денови, без да знаат Египќаните за нив, ниту да се радуваат за нив.
40 И темнината беше многу голема во Египет три дена, и секој што стоеше кога се стемни, стоеше на своето место; и оној што седеше, седеше; и оној што лежеше, лежеше во истата состојба; и оној што одеше, седеше на земјата на истото место; и ова им се случуваше на сите Египќани, додека не исчезна темнината.
41 И деновите на темнината поминаа, и Господ ги испрати Мојсеј и Арон кај синовите Израилеви, велејќи: „Празнувајте го вашиот празник и направете ја вашата Пасха, зашто, ете, Јас доаѓам среде ноќ меѓу сите Египќани и ќе ги поразам сите нивни првородени, од првороденец на човек до првороденец на животно, и кога ќе ја видам вашата Пасха, ќе ве прескокнам.“
42 И синовите Израилеви направија сè што Господ им заповеда на Мојсеј и Арон; така направија во таа ноќ.
43. И се случи во сред ноќ, Господ излезе среде Египет и ги порази сите првородени Египќани, од прворoден човек до прворoден добиток.
44 И фараонот стана ноќе, тој и сите негови слуги и сите Египќани, и се слушна голем вик низ целиот Египет во таа ноќ, зашто немаше куќа во која немаше мртовец.
45 Исто така, ликовите на првородените во Египет, што беа врежани во sидовите на нивните куќи, беа уништени и паднаа на земја.
46 Дури и коските на нивните првородени кои умреле пред ова и кои ги закопале во своите куќи, биле извлечени од египетските кучиња таа ноќ и влечени пред Египќаните и фрлени пред нив.
47 И сите Египќани го видоа ова зло што ненадејно ги снајде, и сите Египќани извикаа со силен глас.
48 И сите египетски семејства плачеа таа ноќ, секој за својот син и секој за својата ќерка, која беше првородена, и вревата на Египет се слушаше оддалеку таа ноќ.
49 И Ватија, ќерката фараонова, излезе со царот таа ноќ да ги бара Мојсеј и Арон во нивните куќи, и ги најдоа во нивните куќи како јадат, пијат и се веселат со целиот Израел.
50 И Ватија му рече на Мојсеј: „Дали е ова наградата за доброто што ти го направив, кога те одгледав и те насочив, и ти ми го донесе ова зло мене и на домот на мојот татко?“

51 И Мојсеј ѝ рече: „Десет неволји Господ донесе врз Египет; дали од некоја од нив те снајде некаква зло? Дали некоја од нив те погоди?“ Таа рече: „Не.
52 А Мојсеј ѝ рече: „Иако си првородена на мајка ти, нема да умреш и зло нема да те стигне среде Египет.“
53 А таа рече: „Каква корист имам кога го гледам царот, мојот брат, и целиот негов дом и поданиците во ова зло, чии првороденци загинуваат со сите првородени во Египет?“
54 А Мојсеј ѝ рече: „Братот твој, неговото семејство и поданиците, племињата египетски, не ги послушаа зборовите Господови, па затоа и ги снајде ова зло.“
55 И фараонот, царот египетски, им пристапи на Мојсеј и Арон и на некои од синовите Израилеви, кои беа со нив на тоа место, и им се помоли, велејќи:
56 Станете и земете ги вашите браќа, сите синови Израилеви што се во земјата, со нивните овци и волови и сè што им припаѓа; ништо не треба да им остане; само молете се за мене на Господа, вашиот Бог.
57 И Мојсеј му рече на фараонот: „Ете, ти си првороден син на мајка ти, но не плаши се, зашто нема да умреш, зашто Господ заповеда да живееш, за да ти ја покаже Својата голема сила и Својата силна испружена рака.“
58 И фараонот нареди да ги пуштат синовите Израилеви, и сите Египќани се зајакнаа да ги пуштат, зашто рекоа: „Сите ќе изгинеме.“
59 И сите Египќани ги испратија Израелците со големо богатство, овци, волови и скапоцености, според заклетвата Господова меѓу него и нашиот татко Авраам.
60 А синовите Израилеви се двоумеа да излегуваат ноќе, и кога Египќаните дојдоа кај нив да ги изведат, им рекоа: „Зар не сме крадци, па да излегуваме ноќе?“
61 И синовите Израилеви побараа од Египтјаните сребрени и златни садови и облеки, и синовите Израилеви ги ограбија Египтјаните.
62 Мојсеј брзо стана и отиде до реката Египетска, го донесе оттаму ковчегот на Јосиф и го понесе со себе.
63 И синовите Израилеви го донесоа, секој со себе ковчегот на својот татко, и секој со ковчезите на своето племе.

ПОГЛАВЈЕ 81

1 И синовите Израилеви тргнаа од Рамзес кон Сокхот, околу шестотини илјади пешаци, освен децата и нивните жени.
2 Со нив се качи и мешано мноштво, овци и говеда, дури и многу добиток.
3 И престојот на синовите Израилеви, кои живееја во земјата Египетска во тешка работа, беше двесте и десет години.
4 И на крајот од двесте и десет години, Господ ги изведе синовите Израилеви од Египет со силна рака.
5 И синовите Израилеви тргнаа од Египет, од Госен и од Рамзес, и се сместија во Сокхот на петнаесеттиот ден од првиот месец.
6 И Египќаните ги погребаа сите свои првородени, што Господ ги удри, и сите Египќани ги погребуваа своите убиени три дена.
7 И синовите Израилеви тргнаа од Сокот и се улогорија во Етом, на крајот од пустината.
8 И на третиот ден откако Египќаните ги погребаа своите првородени, многу луѓе станаа од Египет и тргнаа по Израелците за да ги вратат во Египет, зашто се покајаа што ги отпуштија Израелците од нивното ропство.
9 И еден човек му рече на својот сосед: „Мојсеј и Арон му рекоа на фараонот: „Три дена пат ќе одиме низ пустината и ќе Му принесеме жртва на Господа, нашиот Бог.“
10 Затоа, сега да станеме рано наутро и да ги вратиме. Ако се вратат со нас во Египет кај своите господари, ќе знаеме дека имаат вера во нив. Но, ако не се вратат, ќе се бориме против нив и ќе ги вратиме со голема сила и силна рака.
11 И сите фараонови благородници станаа наутро, а со нив околу седумстотини илјади луѓе, и излегоа од Египет во истиот ден, и стигнаа до местото каде што беа синовите Израилеви.
12 И сите Египќани видоа, и ете, Мојсеј, Арон и сите синови Израилеви седеа пред Пи-Хахирот, јадеа, пиеја и го славеа празникот Господов.
13 И сите Египтјани им рекоа на синовите Израилеви: „Вие навистина рековте: ‘Три дена ќе одиме низ пустината, ќе Му принесеме жртва на нашиот Бог и ќе се вратиме.’“
14 А сега, денес се пет дена откако си заминал, зошто не се вратиш кај господарите свои?
15 Мојсеј и Арон им одговорија: „Зашто Господ, нашиот Бог, ни посведочи: ‘Нема повеќе да се вратите во Египет, туку ќе се вратиме во земја каде што тече мед и млеко, како што Господ, нашиот Бог, им се заколна на нашите татковци дека ќе ни ја даде.’“
16 И кога египетските благородници видоа дека синовите Израилеви не ги послушаа за да се вратат во Египет, се подготвија за борба против Израилот.
17 И Господ ги зацврсти срцата на синовите Израилеви над Египќаните, така што ги поразија многу. Битката стана жестока против Египќаните, и сите Египќани избегаа од пред синовите Израилеви, зашто мнозина од нив загинаа од раката на Израилот.
18 И фараоновиот благородник отидоа во Египет и му кажаа на фараонот: „Израелците избегаа и повеќе нема да се вратат во Египет. Така ни зборуваа Мојсеј и Арон.“
19 И фараонот го чу тоа, и неговото срце и срцата на сите негови поданици се свртеа против Израел, и се покајаа што го испратија Израел; и сите Египќани го советуваа фараонот да ги гони синовите Израилеви за да ги врати на своите товари.
20 И секој од нив му рече на својот брат: „Што направивме, та ги пуштивме Израилците од нашето ропство?“
21 И Господ ги зацврсти срцата на сите Египќани да ги гонат Израелците, зашто Господ сакаше да ги собори Египќаните во Црвеното Море.
22 Фараонот стана, ја опреми својата кола и им нареди на сите Египќани да се соберат. Не остана ниту еден човек, освен децата и жените.

23 И сите Египќани тргнаа со фараонот да ги гонат синовите Израилеви, а логорот на Египет беше многу голем и тежок, околу десетстотини илјади луѓе.
24 И целиот тој логор отиде и ги гонеше синовите Израилеви за да ги врати во Египет, и стигнаа до нив, кои беа логорувани покрај Црвеното Море.
25 И синовите Израилеви ги кренаа очите и ги видоа сите Египќани како ги гонат; и синовите Израилеви се исплашија од нив многу, и синовите Израилеви извикаа кон Господа.
26 И поради Египќаните, синовите Израилеви се поделија на четири групи, и беа поделени во своите мислења, зашто се плашеа од Египќаните, а Мојсеј им зборуваше на секој од нив.
27 Првата група беше од синовите на Рувим, Симеон и Исахар, и тие решија да се фрлат во морето, зашто многу се плашеа од Египќаните.
28 А Мојсеј им рече: „Не бојте се, стојте мирно и видете го спасението од Господа, што ќе ви го донесе денес.“
29 Втората група беше од синовите на Завулон, Венијамин и Нефталим, и тие решија да се вратат во Египет со Египќаните.
30 А Мојсеј им рече: „Не бојте се, зашто како што ги видовте Египќаните денес, така нема да ги видите засекогаш.“
31 Третата група беше од синовите на Јуда и Јосиф, и тие решија да одат против Египќаните за да се борат против нив.
32 И Мојсеј им рече: „Застанете на местата свои, зашто Господ ќе се бори за вас, а вие молчете.“
33 Четвртиот одред беше од синовите Левиеви, Гадови и Асирови, и тие решија да влезат меѓу Египќаните за да ги посрамат. А Мојсеј им рече: „Останете на своите места и не бојте се, само повикувајте го Господа, за да ве избави од нивните раце.“
34 Потоа Мојсеј стана од народот, му се помоли на Господа и рече:
35 Господи, Боже на целата земја, спаси го сега народот Твој, кого го изведе од Египет, и нека не се фалат Египќаните дека им припаѓаат силата и моќта.
36. И Господ му рече на Мојсеј: „Зошто викаш кон Мене? Кажи им на синовите Израилеви да тргнат. А ти испружи го стапот свој кон морето и раздели го, за да поминат синовите Израилеви низ него.“
37 И Мојсеј направи така, го крена својот стап врз морето и го раздели.
38 И водите на морето се разделија на дванаесет дела, и синовите Израилеви поминаа пеш, со обувки, како што би поминал човек по подготвен пат.
39 И Господ им ги покажа на синовите Израилеви чудесата Свои во Египет и во морето преку раката на Мојсеј и Арон.
40 И кога синовите Израилеви влегоа во морето, Египќаните тргнаа по нив, и водите на морето се вратија врз нив, и сите потонаа во водата, и не остана ниту еден човек освен фараонот, кој му се заблагодари на Господа и поверува во Него, затоа Господ не го погуби во тоа време со Египќаните.
41 И Господ му нареди на ангел да го земе од среде Египќаните, кои го фрлија во земјата Ниневија и тој владееше над неа долго време.
42 И во тој ден Господ го спаси Израел од раката на Египет, и сите синови Израилеви видоа дека Египќаните загинаа, и ја видоа големата рака Господова во она што го направи во Египет и во морето.
43 Тогаш Мојсеј и синовите Израилеви му ја испеаа оваа песна на Господа, во денот кога Господ ги погуби Египќаните пред нив.
44 И сиот Израел пееше едногласно, велејќи: „Ќе Му пеам на Господа, зашто е многу возвишен; коњот и јавачот ги фрли во морето; ете, тоа е запишано во книгата на Божјиот закон.“
45 Потоа синовите Израилеви тргнаа на пат и се сместија во Мара. И Господ им даде на синовите Израилеви наредби и закони на тоа место во Мара. И Господ им заповеда на синовите Израилеви да одат по сите Негови патишта и да Му служат.
46 И тргнаа од Мара и стигнаа во Елим. Во Елим имаше дванаесет извори со вода и седумдесет урми, а децата се сместија таму покрај водите.
47 И тргнаа од Елим и стигнаа во пустината Син, на петнаесеттиот ден од вториот месец по нивното заминување од Египет.
48 Во тоа време Господ им даде мана на синовите Израилеви да јадат, и Господ им паѓаше храна од небото на синовите Израилеви секој ден.
49 И синовите Израилеви јадеа мана четириесет години, во сите денови додека беа во пустината, додека не дојдоа во земјата Ханаан за да ја наследат.
50 И тргнаа од пустината Син и се сместија во Алуш.
51 И тргнаа од Алуш и се сместија во Рафидин.
52 Кога синовите Израилеви беа во Рафидин, дојде Амалик, синот на Елифаз, синот Исавов, братот Сефонов, да се бори против Израилот.
53 И тој доведе со себе осумстотини и една илјада луѓе, волшебници и маѓепсници, и се подготви за битка со Израел во Рафидин.
54 И тие водеа голема и жестока битка против Израел, и Господ ги предаде Амалик и неговиот народ во рацете на Мојсеј и на синовите Израилеви, и во рацете на Исуса, синот на Навин, Ефратеецот, слугата Мојсеев.
55 И синовите Израилеви ги поразија Амаликците и неговиот народ со острилото на мечот, но битката беше многу жестока против синовите Израилеви.
56. И му рече Господ на Мојсеј: „Запиши го ова во книга за спомен и стави го во раката на Исуса, синот Навинов, твојот слуга, и заповедај им на синовите Израилеви, велејќи: „Кога ќе дојдеш во земјата Хананска, избриши го споменот на Амалик од под небото.“
57 И Мојсеј направи така, ја зеде книгата и ги напиша на неа овие зборови, велејќи:
58. Спомни си што ти направи Амалик на патот, кога излегуваше од Египет.
59. Кој те сретна на патот и ги удираше одзади, дури и оние што беа слаби зад тебе, кога беше изнемоштен и исцрпен.

60. И така, кога Господ, твојот Бог, ќе те спаси од сите твои непријатели наоколу во земјата, што Господ, твојот Бог, ти ја дава во наследство, за да ја наследиш, тогаш ќе го избришеш споменот на Амалик од под небото, нема да го заборавиш.
61. И царот, кој ќе се смилува на Амалик, или на неговиот спомен или на неговото потомство, ете, Јас ќе го побарам тоа од него и ќе го истребам од неговиот народ.
62 И Мојсеј ги запиша сите овие работи во книга и им заповеда на синовите Израилеви во врска со сите овие работи.

ПОГЛАВЈЕ 82

1 И синовите Израилеви тргнаа од Рафидин и се сместија во Синајската пустина, во третиот месец откако излегоа од Египет.
2 Во тоа време дојде Рагуил Мадијанецот, Мојсеев свекор, со неговата ќерка Сепфора и нејзините два сина, зашто беше чудел за чудата што ги направил Господ на Израел, дека ги избавил од рацете на Египет.
3 И Рагуил дојде кај Мојсеј во пустината каде што беше сместен, каде што беше Божјата гора.
4 И Мојсеј излезе да го пречека својот тест со големи почести, и целиот Израел беше со него.
5 И Рагуил и неговите деца останаа меѓу Израелците многу денови, и Рагуил го познаваше Господа од тој ден па натаму.
6 И во третиот месец од излегувањето на синовите Израилеви од Египет, на шестиот ден од него, Господ му ги даде на Израилот десетте заповеди на планината Синај.
7 И целиот Израел ги чу сите овие заповеди, и целиот Израел се радуваше многу во Господа во тој ден.
8 И славата Господова се спушти на планината Синај, и Тој го повика Мојсеј, и Мојсеј дојде во средината на облакот и се искачи на планината.
9 И Мојсеј беше на гората четириесет дена и четириесет ноќи; не јадеше леб и не пиеше вода; и Господ го поучи за законите и законите за да ги поучи синовите Израилеви.
10 И Господ ги напиша десетте заповеди што им ги даде на синовите Израилеви на две камени плочи, кои му ги даде на Мојсеј за да им ги заповеда на синовите Израилеви.
11 И по четириесет дена и четириесет ноќи, откако Господ заврши со Мојсеј на планината Синај, му ги даде на Мојсеј камените плочи, напишани со прст Божји.
12 Кога синовите Израилеви видоа дека Мојсеј се двоуми да слезе од гората, се собраа околу Арон и рекоа: „Не знаеме што се случи со овој човек, Мојсеј.“
13 Затоа сега стани, направи ни бог што ќе оди пред нас, за да не умреш.
14 А Арон многу се плашеше од народот, па им нареди да му донесат злато, а тој направи од него излеано теле за народот.
15 И му рече Господ на Мојсеј, пред да слезе од гората: „Слези долу, зашто народот Твој, што го изведе од Египет, се расипа.“
16. Тие си направија излеано теле и му се поклонија; затоа, сега остави ме Ме, за да ги истребам од земјата, зашто се народ тврдоглав.
17 И Мојсеј се помоли за лицето Господово и Му се помоли на Господа за народот заради телето што го направија. Потоа слезе од планината, а во рацете му беа двете камени плочи што Бог му ги даде за да им заповеда на Израелците.
18 И кога Мојсеј се приближи до логорот и го виде телето што го направи народот, се разгневи Мојсеј и ги скрши плочите под гората.
19 И Мојсеј дојде во логорот, го зеде телето, го изгоре во оган и го сомели додека не стана ситен прав, па го посипа врз водата и им даде на Израелците да пијат.
20 И од народот умреа од меѓусебните мечеви околу три илјади луѓе, кои го направија телето.
21 Утредента Мојсеј му рече на народот: „Ќе се искачам кај Господа, можеби ќе можам да се помолам за вашите гревови што му ги згрешивте на Господа.“
22 И Мојсеј повторно се искачи при Господа и остана со Господа четириесет дена и четириесет ноќи.
23 И во текот на четириесетте дена Мојсеј се молеше кон Господа за синовите Израилеви, и Господ ја услиши молитвата Мојсеева, и Господ го послуша за Израел.
24 Тогаш Господ му рече на Мојсеј да изделка две камени плочи и да ги донесе пред Господа, кој ќе ги напише на нив десетте заповеди.
25 Мојсеј така и направи: слезе, ги исекол двете плочи и се искачи на планината Синај кај Господа. И Господ ги напиша десетте заповеди на плочите.
26 И Мојсеј остана уште со Господа четириесет дена и четириесет ноќи, и Господ му ги поучи законите и законите за да ги пренесе на Израел.
27 И Господ му заповеда во врска со синовите Израилеви да направат светилиште за Господа, за да почива во него името Негово. И Господ му ја покажа сликата на светилиштето и сликата на сите негови садови.
28 И по четириесетте дена, Мојсеј слезе од планината, а двете плочи му беа во раката.
29 И Мојсеј дојде кај синовите Израилеви и им ги кажа сите зборови Господови, и ги поучи на законите, одредбите и одлуките што Господ го беше научил.
30 И Мојсеј им ја соопшти на синовите Израилеви речта Господова, дека треба да му се направи светилиште, за да живее меѓу синовите Израилеви.
31 И народот се радуваше многу за сите добри работи што им ги беше рекол Господ преку Мојсеј, и рекоа: „Ќе направиме сè што ти рекол Господ.“
32 И народот стана како еден човек и принесе великодушни приноси во светилиштето Господово, и секој од нив донесе принос Господов за работата на светилиштето и за секоја негова служба.
33 И сите синови Израилеви донесоа, секој од себе, сè што се најде во неговиот имот за работа во Господовото светилиште: злато, сребро, бронза и сè што беше потребно за светилиштето.
34 И сите мудреци, кои беа вешти во работата, дојдоа и го направија светилиштето Господово, според сè што Господ заповеда, секој човек во работата во која беше

вешти; и сите мудри по срце го направија светилиштето, со неговиот прибор и со сите садови за светата служба, како што му заповеда Господ на Мојсеј.
35 И работата на светилиштето на шаторот беше завршена по пет месеци, и синовите Израилеви направија сè што Господ му заповеда на Мојсеј.
36 И го донесоа светилиштето и целиот негов прибор кај Мојсеј; според сликата што Господ му ја покажа на Мојсеј, така направија и синовите Израилеви.
37 И Мојсеј ја виде работата, и ете, тие ја извршија како што му заповеда Господ. Така Мојсеј ги благослови.

ПОГЛАВЈЕ 83

1 Во дванаесеттиот месец, на дваесет и третиот ден од месецот, Мојсеј ги зеде Арона и неговите синови, ги облече во нивните облеки, ги помаза и направи со нив како што му заповеда Господ. И Мојсеј ги принесе сите жртви што му ги заповеда Господ во тој ден.
2 Потоа Мојсеј ги зеде Арон и неговите синови и им рече: „Седум дена останете пред влезот на шаторот, зашто така ми е заповедано.“
3 Арон и неговите синови направија сè што им заповеда Господ преку Мојсеј, и останаа седум дена пред влезот на шаторот.
4 И на осмиот ден, првиот ден од првиот месец, во втората година од излегувањето на Израелците од Египет, Мојсеј го подигна Светилиштето; и Мојсеј ги постави сите садови на Шаторот и сите садови на Светилиштето, и направи сè што му заповеда Господ.
5 И Мојсеј ги повика Арон и неговите синови, и тие донесоа жртва паленица и жртва за грев за себе и за синовите Израилеви, како што му заповеда Господ на Мојсеј.
6 Во тој ден, двајцата синови Аронови, Надав и Авиуд, зедоа туѓ оган и го донесоа пред Господа, Кој не им беше заповедал; и излезе оган од пред Господа и ги изгоре, и тие умреа пред Господа во тој ден.
7 На денот кога Мојсеј заврши со изградбата на светилиштето, кнезовите на синовите Израилеви почнаа да ги донесуваат своите приноси пред Господа за осветувањето на жртвеникот.
8 И секој кнез ги принесуваше своите приноси за еден ден, по еден кнез секој ден, дванаесет дена.
9 И сите приноси што ги донесуваа, секој човек во своето време, една сребрена чинија тешка сто и триесет сикли, една сребрена чинија од седумдесет сикли според светиот сикел, обете полни со фино брашно, измешано со масло за лебен принос.
10 Една лажичка, тешка десет сикли злато, полна со темјан.
11Еден млад јунец, еден овен, едно едногодишно јагне за паленица.
12 И едно јаре од козите за жртва за грев.
13 И за жртва за мир: два вола, пет овни, пет јарци, пет едногодишни јагнишa.
14 Така правеа дванаесетте кнезови Израилеви, секој ден, секој во својот ден.
15 Потоа, на тринаесеттиот ден од месецот, Мојсеј им заповеда на синовите Израилеви да ја празнуваат Пасхата.
16 И синовите Израилеви ја прославија Пасхата во нејзино време, на четинаесеттиот ден од месецот, како што му заповеда Господ на Мојсеј. Така направија синовите Израилеви.
17 А во вториот месец, на првиот ден од него, Господ му рече на Мојсеј, велејќи:
18. Преброј ги главите на сите машки синови Израилеви од дваесет години и нагоре, ти и твојот брат Арон и дванаесетте кнезови Израилеви.
19 И Мојсеј направи така. Арон дојде со дванаесетте кнезови Израилеви, и ги пребројија синовите Израилеви во Синајската Пустина.
20 И бројот на синовите Израилеви по домовите на нивните татковци, од дваесет години нагоре, беше шестотини и три илјади и петстотини и педесет.
21 Но Левиевите синови не беа пребројени меѓу своите браќа, синовите Израилеви.
22 И бројот на сите машки синови Израилеви, од еден месец и нагоре, беше дваесет и две илјади двесте седумдесет и три.
23 А бројот на Левиевите синови од еден месец и нагоре беше дваесет и две илјади.
24 И Мојсеј ги постави свештениците и левитите, секого на својата служба и на својата носивост, за да служат во светилиштето на скинијата, како што му заповеда Господ на Мојсеја.
25 И на дваесеттиот ден од месецот, облакот беше отстранет од Шаторот на сведоштвото.
26 Во тоа време синовите Израилеви го продолжија своето патување од Синајската пустина, и патуваа три дена, а облакот застана над пустината Фаран. Таму се разгоре гневот Господов против Израилот, зашто го разгневија Господа, барајќи од Него месо за да јадат.
27 И Господ го послуша нивниот глас и им даде храна, која ја јадеа еден месец.
28 Но потоа се разгори гневот Господов против нив, и ги порази со голем колеж, и беа погребани таму на тоа место.
29 И синовите Израилеви го нарекоа тоа место Кеврот Хатава, зашто таму ги погребаа луѓето што копнееја по месо.
30 Потоа тргнаа од Кеврот Хатава и се сместија во Асирот, кој е во пустината Фаран.
31 И додека синовите Израилеви беа во Асирот, се разгневи Господовиот гнев против Маријам поради Мојсеј, и таа стана лепрозна, бела како снег.
32 И беше затворена надвор од логорот седум дена, додека не ја вратија по лепрата.
33 Потоа синовите Израилеви тргнаа од Асирот и се сместија на крајот од пустината Фаран.
34 Во тоа време, Господ му рече на Мојсеј да испрати дванаесет луѓе од синовите Израилеви, по еден човек од секое племе, за да одат и да ја разгледаат ханаанската земја.
35 И Мојсеј ги испрати дванаесетте луѓе, и тие дојдоа во земјата Хананска за да ја испитаат и да ја испитаат; и ја разгледаа целата земја од пустината Син до Рехов, па сè до Хамот.

36 И по четириесет дена дојдоа кај Мојсеј и Арон и му донесоа зборови што им беа во срцето. И десетмина од мажите им изнесоа лоши вести на синовите Израилеви за земјата што ја беа разгледале, велејќи: „Подобро ни е да се вратиме во Египет отколку да одиме во оваа земја, земја што ги проголтува своите жители.“
37 Но Исус, синот Навинов, и Халев, синот Јефунеов, кои беа меѓу оние што ја извидуваа земјата, рекоа: „Земјата е многу добра.“
38 Ако Господ е благонаклонет кон нас, ќе нè доведе во оваа земја и ќе ни ја даде, зашто тоа е земја во која тече мед и млеко.
39 Но синовите Израилеви не ги послушаа, туку ги послушаа зборовите на десетте луѓе, кои изнесоа лоши гласови за земјата.
40 И Господ ги чу мрморењата на синовите Израилеви, се налути и се заколна, велејќи:
41 Никој од ова злобно поколение нема да ја види земјата од дваесет години нагоре, освен Халев, синот Јефунеев, и Исус, синот Навинов.
42 Но, сигурно оваа зла генерација ќе загине во оваа пустина, а нивните деца ќе дојдат во земјата и ќе ја поседуваат; затоа се разгоре гневот Господов против Израел, и ги натера да талкаат во пустината четириесет години до крајот на таа зла генерација, затоа што не го следеа Господа.
43 И народот живееше долго време во пустината Фаран, а потоа тргна кон пустината по патот кон Црвеното Море.

ПОГЛАВЈЕ 84

1 Во тоа време Корej, синот на Јецер, син на Кехат, син Левиев, зеде многу луѓе од синовите Израилеви, па станаа и се препираа со Мојсеј и Арон и со целото собрание.
2 И Господ се разгневи на нив, и земјата ја отвори устата своја и ги проголта, со нивните куќи и со сè што им припаѓаше, и со сите луѓе на Корej.
3 Потоа Бог го натера народот да оди по патот кон планината Сеир долго време.
4 Во она време Господ му рече на Мојсеј: „Не започнувај војна против синовите Исавови, зашто нема да ти дадам ништо од нив, ниту колку што може да згази ногата, зашто му ја дадов на Исав планината Сеир во наследство.
5 Затоа синовите Исавови се бореа против синовите Сеирови во минатото, и Господ ги предаде синовите Сеирови во рацете на синовите Исавови и ги истреби од пред нив. И синовите Исавови живееја на нивно место до ден-денес.
6 Затоа Господ им рече на синовите Израилеви: „Не војувајте против синовите Исавови, вашите браќа, зашто ништо во нивната земја не ви припаѓа вам; туку можете да купувате храна од нив за пари и да јадете, и можете да купувате вода од нив за пари и да пиете.
7 И синовите Израилеви направија според словото Господово.
8 И синовите Израилеви одеа низ пустината, обиколувајќи го патот кон планината Синај долго време, и не ги допреа синовите Исавови, туку живееја во таа област деветнаесет години.
9 Во тоа време умре Латин, царот на Китимовите синови, во четириесет и петтата година од неговото владеење, односно во четиринаесеттата година од излегувањето на Израеловите синови од Египет.
10 И го погребаа на неговото место, што си го изгради во земјата Китим, а Авимна царуваше место него триесет и осум години.
11 И синовите Израилеви ја поминаа границата на синовите Исавови во тие денови, на крајот од деветнаесет години, и дојдоа и го поминаа патот низ пустината Моав.
12 И му рече Господ на Мојсеј: „Не ги опсадувај Моавците и не војувај против нив, зашто нема да ти дадам ништо од нивната земја.“
13 И синовите Израилеви деветнаесет години одеа по патот низ моавската пустина, и не војуваа против нив.
14 Во триесет и шестата година од излегувањето на Израелците од Египет, Господ го порази срцето на Сион, аморејскиот цар, и тој војуваше и излезе да се бори против Моавците.
15 И Сион испрати гласници кај Веор, синот на Јанеас, син на Валаам, советник на египетскиот цар, и кај Валаам, неговиот син, за да го проколнат Моав, за да биде предаден во рацете на Сион.
16 И гласниците отидоа и ги доведоа Веор, синот Јанеев, и неговиот син Валаам, од Петор во Месопотамија. Тогаш Веор и неговиот син Валаам дојдоа во градот Сион и ги проколнаа Моавците и нивниот цар пред Сион, царот аморејски.
17 И Сион излезе со целата своја војска, отиде во Моав и се бореше против нив, ги покори и Господ ги предаде во рацете негови. Сион го уби моавскиот цар.
18 И Сион ги освои сите градови моавски во битката; им го зеде и Есебон, зашто Есебон беше еден од градовите моавски. Сион ги смести своите кнезови и своите благородници во Есебон, а Есебон му припаѓаше на Сион во тие денови.
19 Затоа, Веор и неговиот син Валаам, кои ја кажуваа параболата, ги изговорија овие зборови: „Дојдете во Есевон, градот Сихон ќе биде изграден и утврден.“
20 Тешко тебе, Моаве! Изгубен си, народе Кемош! Ете, напишано е во книгата на Божјиот закон.
21 И кога Сион го освои Моав, постави стражари во градовите што ги беше зел од Моав, и голем број од синовите Моавски паднаа во битка во рацете на Сион, и тој ги зароби многу, синови и ќерки, и го уби нивниот цар; и Сион се врати во својата земја.
22 И Сион им даде многубројни подароци од сребро и злато на Веор и на својот син Валаам, па ги отпушти, и тие отидоа во Месопотамија, во својот дом и земја.
23 Во тоа време сите синови Израилеви тргнаа од патот низ Моавската Пустина, се вратија и ја опколија Едомската Пустина.
24 Така целото собрание дојде во пустината Син во првиот месец од четириесеттата година по нивното излегување од Египет, и таму се населија синовите Израилеви во Кадес, во пустината Син. Таму умре Маријам и таму беше погребана.

25 Во тоа време Мојсеј испрати пратеници до едомскиот цар Адад, велејќи: „Вака вели твојот брат Израел: ‘Пушти ме да поминам низ твојата земја; ние нема да поминуваме низ нива ни низ лозје, нема да пиеме вода од бунар; ќе одиме по царскиот пат.’
26 И Едом му рече: „Нема да поминеш низ мојата земја!“ И Едом излезе да ги пречека синовите Израилеви со силен народ.
27 И синовите Исавови не сакаа да ги пуштат синовите Израилеви да поминат низ нивната земја, па Израелците се оддалечија од нив и не се бореа против нив.
28 Зашто пред тоа Господ им заповеда на синовите Израилеви, велејќи: „Не војувајте против синовите Исавови.“ Затоа Израилците се оддалечија од нив и не војуваа против нив.
29 Така синовите Израилеви тргнаа од Кадес, а целиот народ дојде на планината Ор.
30 Во она време Господ му рече на Мојсеј: „Кажи му на братот твој Арон дека ќе умре таму, зашто нема да влезе во земјата што им ја дадов на синовите Израилеви.“
31 И Арон се искачи, по заповед Господова, на планината Ор, во четириесеттата година, во петтиот месец, на првиот ден од месецот.
32 А Арон имаше сто дваесет и три години кога умре на планината Ор.

ПОГЛАВЈЕ 85

1 Царот Арад, Хананеецот, кој живееше на југ, слушна дека Израелците дошле по патот на шпионите, па ги распореди своите војски за борба против Израелците.
2 И синовите Израилеви многу се плашеа од него, зашто имаше голема и тешка војска, па затоа синовите Израилеви решија да се вратат во Египет.
3 И синовите Израилеви се вратија на околу три дена пат до Масерат Бени Јакон, зашто многу се исплашија од царот Арад.
4 И синовите Израилеви не сакаа да се вратат во своите места, па останаа во Бени Јакон триесет дена.
5 И кога синовите Левиеви видоа дека синовите Израилеви не се враќаат назад, се зажубија заради Господа, па се кренаа и се бореа против своите браќа Израилци, убија многу од нив и ги принудија да се вратат во своето место, на планината Ор.
6 И кога се вратија, царот Арад сè уште ја подготвуваше својата војска за битка против Израелците.
7 И Израел се заветува, велејќи: „Ако го предадеш овој народ во мои раце, ќе ги уништам нивните градови наполно.“
8 И Господ го послуша гласот на Израел, ги предаде Хананците во нивните раце, и ги уништи нив и нивните градови, и го нарече местото Хорма.
9. И тргнаа синовите Израилеви од планината Ор и се сместија во Овот; и тргнаа од Овот и се сместија во Ије-Абарим, во Моавската граница.
10 И синовите Израилеви испратија до Моавците да кажат: „Дозволи ни да поминеме низ твојата земја во нашето место!“ Но синовите Моавци не им дозволија на синовите Израилеви да поминат низ нивната земја, зашто синовите Моавци многу се плашеа да не постапат синовите Израилеви со нив како што постапи со нив Сион, царот Аморејски, кој ја зеде нивната земја и уби многумина од нив.
11 Затоа Моав не им дозволи на Израелците да поминат низ неговата земја, и Господ им заповеда на синовите Израилеви, велејќи: „Не треба да војуваат против Моав“. Затоа Израелците тргнаа од Моав.
12 И синовите Израилеви тргнаа од моавската граница и стигнаа од другата страна на Арнон, моавската граница, меѓу Моав и Аморејците, и се сместија во границата на Сион, аморејскиот цар, во пустината Кедимот.
13 И синовите Израилеви испратија пратеници до Сион, царот аморејски, велејќи:
14 Дозволи ни да поминеме низ твојата земја; нема да скршнуваме ни во нивите ни во лозјата; ќе одиме по царскиот пат додека не ја поминеме твојата граница. Но Сион не им дозволи на Израелците да поминат.
15 И Сион ги собра сите Аморејци и излезе во пустината за да се сретне со синовите Израилеви, и се бореше против Израилот во Јахса.
16 И Господ го предаде Сион, царот аморејски, во рацете на синовите Израилеви, и Израил ги порази сите Сионови со острилото на мечот и се одмазди за Моавците.
17 И синовите Израилеви ја освоија земјата Сион од Арам до Јавук, кај синовите Амонови, и го зедоа целиот плен од градовите.
18 И Израел ги освои сите тие градови, и се насели во сите градови на Аморејците.
19 И сите синови Израилеви решија да се борат против синовите Амонови, за да ја освојат и нивната земја.
20. И Господ им рече на синовите Израилеви: „Не ги опсадувајте синовите Амонови и не започнувајте војна против нив, зашто нема да ви дадам ништо од нивната земја.“ И синовите Израилеви го послушаа зборот Господов и не се бореа против синовите Амонови.
21 И синовите Израилеви се свртија и тргнаа по патот Васан во земјата на Ог, царот васански. И Ог, царот васански, излезе да се бори против Израилците, и со себе имаше многу храбри луѓе и многу силна војска од народот Амореј.
22 А васанскиот цар Ог беше многу силен човек, но неговиот син Нарон беше многу силен, дури и посилен од него.
23 И Ог рече во срцето свое: „Еве, сега целиот израелски логор зафаќа простор од три парса; сега ќе ги поразам одеднаш без меч ни копје.“
24 И Ог се искачи на планината Јахса и зеде оттаму еден голем камен, долг три парса, го стави на главата своја и реши да го фрли врз логорот на синовите Израилеви, за да ги победи сите Израилеви со тој камен.
25 И дојде ангелот Господов и го прободе каменот на главата на Ог, и каменот падна на вратот на Ог, и Ог падна на земјата од тежината на каменот на вратот негов.
26 Во тоа време Господ им рече на синовите Израилеви: „Не бојте се од него, зашто го предадов него, целиот

негов народ и целата негова земја во ваши раце; и ќе му направите како што му направивте на Сион.
27 И Мојсеј слезе кај него со малкумина од синовите Израилеви, и Мојсеј го удри Ог со стап во глуждовите на неговите нозе и го уби.
28 Потоа синовите Израилеви ги гонеа синовите на Ог и целиот негов народ, ги биеја и ги истребија, сè додека не остана никој од нив.
29 Потоа Мојсеј испрати некои од синовите Израилеви да го извидат Јазер, зашто Јазер беше многу познат град.
30 И извидувачите отидоа во Јазер и го истражија, и извидувачите се надеваа на Господа, и се бореа против луѓето од Јазер.
31 И тие луѓе го освоија Јазер и неговите села, и Господ им ги предаде во рацете, и тие ги истераа Аморејците што беа таму.
32 И синовите Израилеви ја зедоа земјата на двајцата аморејски цареви, шеесет градови, кои беа од другата страна на Јордан, од потокот Арнон до гората Херман.
33 И синовите Израилеви тргнаа и стигнаа во Моавската рамнина, која е од оваа страна на Јордан, кај Ерихон.
34 И Моавците чуја за сето зло што Израелците им го направија на двајцата аморејски цареви, на Сион и на Ог, па сите Моавци многу се исплашија од Израелците.
35 И рекоа Моавските старешини: „Ете, двајцата аморејски цареви, Сион и Ог, кои беа посилни од сите земни цареви, не можеа да им се спротивстават на синовите Израилеви; како тогаш ние ќе им се спротивставиме?“
36. Навистина, тие ни испратија порака уште одамна да поминеме низ нашата земја по нивниот пат, но ние не им дозволивме; сега ќе се свртат против нас со своите тешки мечеви и ќе нè уништат; и Моав беше во неволја поради синовите Израилеви, и многу се плашеа од нив, па се советуваа што да се прави со синовите Израилеви.
37 И Моавските старешини решија и го зедоа еден од своите луѓе, Валак, синот на Моавецот Сефор, и го поставија за цар над нив во тоа време. Валак беше многу мудар човек.
38 И станаа Моавските старешини и испратија гласници кај Мадијамците за да склучат мир со нив, зашто во тие денови имаше голема војна и непријателство меѓу Моав и Мадијам, од деновите на Адад, синот на Бедад, царот едомски, кој ги порази Мадијамците во Моавското поле, па сè до денес.
39 И Моавците испратија луѓе кај Мадијамците, и тие склучија мир со нив. И старешините Мадијамци дојдоа во Моавската земја за да склучат мир во име на Мадијамците.
40 И моавските старешини се советуваа со мадијамските старешини што да прават за да си го спасат животот од Израел.
41 И сите Моавски синови им рекоа на Мадијамските старешини: „Затоа, сега синовите Израилеви лижат сè што е околу нас, како што волот ја лиже тревата по полето, зашто така направија со двајцата аморејски цареви, кои се посилни од нас.“
42 И мадијамските старешини му рекоа на Моав: „Чувме дека во времето кога Сион, царот аморејски, се бореше против вас, кога ве надвладеа и ја презеде вашата земја, тој испрати од Месопотамија кај Веор, синот Јанеев, и кај Валаам, неговиот син, и тие дојдоа и ве проколнаа. Затоа раката на Сион надвладеа над вас, та ја презеде вашата земја.
43 Затоа, испрати си сега и кај неговиот син Валаам, зашто тој сè уште е во својата земја, и дај му ја неговата награда, за да дојде и да ги проколне сите луѓе од кои се плашиш. Старешините моавски го слушнаа тоа и им се допадна да испратат кај Валаам, синот на Веор.
44 Валак, синот Сефоров, моавскиот цар, испрати пратеници кај Валаам и му рекоа:
45 Ете, еден народ излезе од Египет, ете, го покри лицето на земјата и се насели спроти мене.
46 Затоа сега дојди и проколни го овој народ пред мене, зашто е пресилен од мене; можеби ќе победам во борбата против нив и ќе ги изгонам; зашто слушнав дека оној кого го благословуваш, е благословен, а оној кого го проколнуваш, е проклет.
47 Така гласниците на Валак отидоа кај Валаам и го доведоа Валаам за да го проколне народот за да војува против Моав.
48 И Валаам дојде кај Валак да го проколне Израел. И Господ му рече на Валаам: „Не проколнувај го овој народ, зашто е благословен.“
49 И Валак го наговараше Валаам секој ден да го проколне Израел; но Валаам не го послуша Валака поради словото Господово, што му го беше кажал на Валаам.
50 И кога Валак виде дека Валаам не сака да се согласи со неговата желба, стана и си отиде дома. И Валаам се врати во својата земја, а оттаму отиде во Мадијам.
51 И синовите Израилеви тргнаа од Моавската рамнина и се сместија покрај Јордан, од Бет-Јесимот до Авел-Ситим, на крајот од Моавските Рамнини.
52 И кога синовите Израилеви се населија во рамнината Ситим, почнаа да вршат блуд со ќерките моавски.
53 И синовите Израилеви се приближија до Моав, а синовите Моавови ги поставија своите шатори спроти логорот на синовите Израилеви.
54 Моавците се плашеа од синовите Израилеви, па Моавците ги зедоа сите нивни ќерки и жени, убави по изглед и убави по изглед, и ги облекоа во злато, сребро и скапоцени облеки.
55 И Моавците ги поставија тие жени пред влезот од своите шатори, за да ги видат Израелците и да се свртат кон нив, за да не се борат против Моавците.
56 И сите Моавски синови го направија тоа со синовите Израилеви, и секој ја постави својата жена и ќерка пред вратата од својот шатор. И сите Израилски синови го видоа делото на Моавските синови, и синовите Израилеви се свртија кон ќерките Моавски и ги посакаа, па отидоа кај нив.
57 И се случи кога еден Евреин ќе дојдеше до влезот од шаторот Моав, ќе видеше ќерка Моавска и ќе ја посакаше во срцето свое, и ќе ѝ зборуваше на влезот од шаторот што сакаше, додека тие разговараа, луѓето од шаторот излегуваа и му зборуваа на Евреинот вака:

58 Сигурно знаете дека ние сме браќа, сите сме потомци на Лот и потомци на Авраам, неговиот брат, зошто тогаш не сакате да останете со нас, и зошто не сакате да го јадете нашиот леб и нашата жртва?
59 И кога Моавците го преплавија со своите зборови и го намамија со своите ласкави зборови, го седнаа во шаторот и му зготвија и жртвуваа, а тој јадеше од нивната жртва и од нивниот леб.
60 Потоа му дадоа вино, и тој пиеше и се опи. Потоа постави пред него убава девојка, и тој направи со неа што сакаше, бидејќи не знаеше што прави, бидејќи беше испил многу вино.
61 Така направија Моавците со Израел на тоа место, во рамнината Ситим, и се разгори гневот Господов против Израел поради тоа, и испрати помор меѓу нив, и умреа дваесет и четири илјади луѓе од Израелците.
62 А од Симеоновите синови имаше еден човек, по име Зимри, син Салуов, кој се здружи со Мадијанецот Козви, ќерка на Цур, царот мадијански, пред очите на сите Израелеви синови.
63 И Финеј, синот на Елазер, син на свештеникот Арон, го виде ова зло дело што го направи Зимри, па зеде копје, стана и тргна по нив, ги прободе и двајцата и ги уби, и поморот престана кај синовите Израилеви.

ПОГЛАВЈЕ 86

1 Во тоа време, по поморот, Господ им рече на Мојсеј и на Елазер, синот на свештеникот Арон, велејќи:
2 Преброј ги старешини на целата заедница на синовите Израилеви, од дваесет години и нагоре, сите што одат во војска.
3 И Мојсеј и Елазер ги пребројија синовите Израилеви по нивните семејства, и бројот на сите Израилеви беше седумстотини илјади седумстотини и триесет.
4 И бројот на Левиевите синови, од еден месец и нагоре, беше дваесет и три илјади; меѓу нив немаше ниту еден од оние што ги изброја Мојсеј и Арон во Синајската пустина.
5 Зашто Господ им беше рекол дека ќе умрат во пустината, па сите умреа, и никој не остана од нив, освен Халев, синот Јефунеов, и Исус, синот Навинов.
6 Потоа Господ му рече на Мојсеј: „Кажи им на синовите Израилеви да им се одмаздат на Мадијамците за злото на нивните браќа, синовите Израилеви.“
7 И Мојсеј направи така, и синовите Израилеви избраа од себе дванаесет илјади луѓе, по илјада за секое племе, и отидоа во Мадијам.
8 И синовите Израилеви војуваа против Мадијамците и ги убија сите машки, како и петте мадијамски кнезови, а Валаам, синот Веоров, го убија со меч.
9 А синовите Израилеви ги заробија Мадијанските жени, со нивните деца, со нивниот добиток и со сè што им припаѓаше.
10 И го зедоа целиот плен и сиот плен, и го донесоа кај Мојсеј и кај Елазер во Моавските рамнини.
11 И Мојсеј, Елазер и сите кнезови на заедницата излегоа да ги пречекаат радосно.
12 И го поделија целиот плен на Мадијамците, и синовите Израилеви им се одмаздија на Мадијамците поради своите браќа, синовите Израилеви.

ПОГЛАВЈЕ 87

1 Во тоа време Господ му рече на Мојсеј: „Ете, твоите денови се приближуваат кон крајот; земи го сега Исус, синот Навинов, твојот слуга, и стави го во шаторот; и Јас ќе му заповедам.“ И Мојсеј го направи тоа.
2 И Господ се јави во шаторот во столб од облак, а столбот од облак стоеше на влезот од шаторот.
3 И Господ му заповеда на Исуса, синот Навинов, и му рече: „Биди силен и храбар, зашто ти ќе ги доведеш синовите Израилеви во земјата за која се заколнав дека ќе им ја дадам, и Јас ќе бидам со тебе.
4 И Мојсеј му рече на Исус Навин: „Биди силен и храбар, зашто ти ќе им ја дадеш земјата на синовите Израилеви во наследство, и Господ ќе биде со тебе; нема да те остави ниту да те напушти; не плаши се и не се обесхрабрувај.“
5 И Мојсеј ги повика сите синови Израилеви и им рече: „Вие видовте сето добро што Господ, вашиот Бог, ви го направи во пустината.
6 Затоа сега пази ги сите зборови на овој закон и оди по патот на Господа, твојот Бог; не скршнувај од патот што ти го заповеда Господ, ни десно ни лево.
7 И Мојсеј ги поучи синовите Израилеви на уредбите, законите и одредбите за да ги прават во земјата, како што му заповеда Господ.
8 И ги поучи на патот Господов и на Неговите закони; ете, тие се напишани во книгата на Божјиот закон, што им го даде на децата Израилеви преку раката на Мојсеј.
9 И кога Мојсеј им заповеда на синовите Израилеви, Господ му рече: „Искачи се на гората Аварим и умри таму, и прибери се при народот свој, како што беше прибран Арон, твојот брат.“
10 И Мојсеј се искачи како што му заповеда Господ, и умре таму во Моавската земја по Господова заповед, во четириесеттата година откако Израелците излегоа од Египетската земја.
11 И синовите Израилеви плачеа за Мојсеј во Моавските рамнини триесет дена, и деновите на плачење и тагување за Мојсеј завршија.

ПОГЛАВЈЕ 88

1 По смртта на Мојсеј, Господ му рече на Исуса, синот Навинов, велејќи:
2 „Стани и помини го Јордан во земјата што им ја дадов на синовите Израилеви, и ќе им ја дадеш земјата на синовите Израилеви во наследство.“
3 Секое место на кое ќе стапнат вашите нозе ќе биде ваше; од пустината Ливан до големата река, реката Перат, ќе биде ваша граница.
4 Никој нема да ти се спротивстави во сите дни на твојот живот; како што бев со Мојсеј, така ќе бидам и со тебе; само биди силен и храбар да го пазиш целиот закон што ти го заповеда Мојсеј; не скршнувај од патот ни десно ни лево, за да успееш во сè што правиш.
5 И им заповеда Исус Навин на началниците Израилеви: „Поминете низ логорот и заповедајте му на народот, велејќи: ‘Подгответе си храна, зашто за три дена ќе го преминете Јордан за да ја завладеете земјата.’

6 И така направија началниците на синовите Израилеви, му заповедаа на народот и направија сè што им заповеда Исус Навин.
7 И Исус Навин испрати двајца луѓе да ја извидат земјата Јерихонска, а луѓето отидоа и го извидуваа Јерихон.
8 И по седум дена дојдоа кај Исус Навин во логорот и му рекоа: „Господ ја предаде целата земја во наши раце, и жителите нејзини се ужасуваат од нас.“
9 Потоа стана наутро Исус Навин и целиот Израел со него, и тргнаа од Ситим. Потоа Исус Навин и целиот Израел со него го поминаа Јордан. Исус Навин имаше осумдесет и две години кога го помина Јордан со Израел.
10 И народот тргна од Јордан на десеттиот ден од првиот месец и се улогорија во Галгал, на источниот агол од Ерихон.
11 И синовите Израилеви ја прославија Пасхата во Галгал, во рамнините на Ерихон, на четиринаесеттиот ден од месецот, како што е напишано во Мојсеевиот закон.
12 И маната престана во тоа време, на другиот ден од Пасхата, и немаше повеќе мана за синовите Израилеви, па јадеа од плодовите на земјата Хананска.
13 И Ерихон беше целосно затворен пред синовите Израилеви, никој не излегуваше ни влегуваше.
14. И беше во вториот месец, на првиот ден од месецот, кога Господ му рече на Исуса: „Стани, ете, Јас ти го предавам Јерихон во рацете твои со сите негови луѓе; и сите твои војници нека го обиколуваат градот, по еднаш на ден; така правете шест дена.“
15 Свештениците ќе засвират со труби, и кога ќе го чуете звукот на трубата, целиот народ ќе извика силно, за да се урнат градските ѕидини; целиот народ ќе се крене, секој против својот противник.
16 И Исус Навин направи сè како што му заповеда Господ.
17 И на седмиот ден седум пати го обиколија градот, а свештениците затрубија со труби.
18 И на седмиот круг, Исус Навин му рече на народот: „Викајте, зашто Господ го предаде целиот град во наши раце!“
19 Само градот и сè што е во него нека биде проколнато пред Господа, пазете се од проколнатото, за да не го проколнете израелскиот логор и да не го вознемирите.
20 А целото сребро, злато, месинг и железо ќе бидат посветени на Господа, ќе влезат во ризницата Господова.
21 И народот затруби во труби и извика со голем глас, и ѕидините на Ерихон паднаа. И целиот народ се искачи, секој човек право пред себе, и го освоија градот и со меч истребија сè што беше во него, и мажи и жени, млади и стари, волови, овци и магарињa.
22 И го изгореа целиот град со оган; само садовите од сребро, злато, месинг и железо ги ставија во ризницата Господова.
23 И се заколна во тоа време Исус Навин, велејќи: „Проклет да е човекот, што ќе го гради Ерихон! Тој ќе ги постави темелите негови врз својот првороден син, а врз својот најмлад син ќе ги постави портите негови!“
24 Ахан, синот на Харми, син на Завди, син на Зера, син на Јуда, постапи неверно со проклетото; зеде од проклетото и го скри во шаторот. И се разгоре гневот Господов против Израилот.
25 Потоа, откако синовите Израилеви се вратија од палењето на Ерихон, Исус Навин испрати луѓе да го извидат и Гај и да се борат против него.
26 И луѓето отидоа и го извидија Гај, а кога се вратија, рекоа: „Нека не оди целиот народ со тебе во Гај, туку нека одат само околу три илјади луѓе и нека го освојат градот, зашто има малку луѓе.“
27 И Исус Навин направи така, и со него отидоа околу три илјади луѓе од синовите Израилеви и се бореа против луѓето од Гај.
28 И битката беше жестока против Израел, и луѓето од Гај убија триесет и шест Израелци, а синовите Израилеви избегаа пред луѓето од Гај.
29 Кога го виде тоа Исус Навин, ги раскина своите облеки и падна ничкум на земја пред Господа, тој и старешините Израилеви, и тие си посипаа прав врз главите свои.
30 И Исус Навин рече: „Зошто, Господи, го преведе овој народ преку Јордан? Што да кажам откако Израелците ќе им свртат грб на своите непријатели?“
31 Затоа сега сите Хананејци, жители на земјата, ќе го чујат ова, ќе нè опколат и ќе ни го истребат името.
32 И Господ му рече на Исуса: „Зошто паѓаш ничкум? Стани, оди си, зашто Израелците згрешија и зедоа од проклетството; Јас повеќе нема да бидам со нив додека не го истребат проклетството меѓу нив.“
33 И стана Исус Навин, го собра народот и го донесе Уримот по наредба Господова, и беше земен племето Јудино, а беше земен и Ахан, синот Хармиев.
34 И Исус Навин му рече на Ахан: „Кажи ми, сине мој, што си направил?“ А Ахан рече: „Видов меѓу пленот убава облека од Сенар, двесте сикли сребро и парче злато од педесет сикли; ги посакав и ги зедов, и ете, сите се скриени во земјата, среде шаторот.“
35 И Исус Навин испрати луѓе, кои отидоа и ги зедоа од шаторот на Ахан, и ги доведоа кај Исус Навин.
36 И ги зеде Исус Навин Ахан и овие садови, неговите синови и ќерки и сè што му припаѓаше, и ги однесе во долината Ахор.
37 И Исус Навин ги изгоре таму со оган, а сите Израелци го каменуваа Ахан со камења, и насобраа врз него куп камења. Затоа го нарече тоа место Долина Ахор. Така стивна гневот Господов, и Исус Навин потоа дојде во градот и се бореше против него.
38 И Господ му рече на Исуса: „Не плаши се и не плаши се, ете, Јас ги предадов во твои раце Гај, неговиот цар и нејзиниот народ; и ќе направиш со нив како што направи со Јерихон и неговиот цар; само пленот од него и добитокот од него ќе го земете за себе; поставите заседа на градот зад него.
39 И Исус Навин постапи според словото Господово, и избра од синовите на војната триесет илјади храбри луѓе, ги испрати, и тие поставија заседа за градот.
40 И им заповеда, велејќи: „Кога ќе нè видите, ќе избегаме пред нив со лукавство, а тие ќе нè гонат; тогаш вие ќе излезете од заседата и ќе го освоите градот.“ И тие го направија тоа.

41 И Исус Навин се бореше, а луѓето од градот излегоа против Израел, не знаејќи дека им поставуваат заседа зад градот.
42 И Исус Навин и сите Израелци се преправаа дека се изморени пред нив, и лукаво избегаа по пустинскиот пат.
43 И луѓето од Гај ги собраа сите луѓе што беа во градот за да ги гонат Израелците. Тие излегоа и се оддалечија од градот, не остана ниту еден. Го оставија градот отворен и ги гонеа Израелците.
44 А оние што беа во заседа станаа од своите места и побрзаа да дојдат во градот, го освоија и го запалија. А луѓето од Гај се вратија назад и ете, чадот од градот се креваше кон небото, и немаа начин да се повлечат ни на еден ни на друг начин.
45 И сите луѓе од Гај беа меѓу Израелците, некои од едната страна, некои од другата, и ги поразија, така што не остана ниту еден од нив.
46 И синовите Израилеви го фатија жив Мелоса, царот на Гај, и го доведоа кај Исус Навин, а Исус Навин го обеси на дрво и тој умре.
47 И синовите Израилеви се вратија во градот откако го изгореа, и ги убија со меч сите што беа во него.
48 И бројот на паднатите луѓе од Гај, мажи и жени, беше дванаесет илјади; само добитокот и пленот од градот го зедоа за себе, според словото Господово до Исуса.
49 И сите цареви од оваа страна на Јордан, сите цареви ханаански, чуја за злото што синовите Израилеви им го направија на Јерихон и на Гај, па се собраа да војуваат против Израилот.
50 Само жителите на Гаваон многу се плашеа да се борат против Израелците, за да не загинат, па затоа постапија лукаво, па дојдоа кај Исус Навин и кај целиот Израел и им рекоа: „Дојдовме од далечна земја; затоа сега склучете сојуз со нас.“
51 И жителите на Гаваон ги престигнаа синовите Израилеви, и синовите Израилеви склучија завет со нив, склучија мир со нив, и кнезовите на заедницата им се заколнаа. Но потоа синовите Израилеви дознаа дека се нивни соседи и дека живеат меѓу нив.
52 Но синовите Израилеви не ги убија, зашто им се заколнаа во Господа, и тие беа секачи дрва и носители вода.
53 И им рече Исус Навин: „Зошто ме измамивте да ни го направите ова?“ А тие му одговорија: „Затоа што им беше раскажано на твоите слуги сè што им направи на сите аморејски цареви, и ние се исплашивме многу за нашите животи, па го направивме тоа.“
54 И во тој ден им одреди Исус Навин да сечат дрва и да црпат вода, и ги подели за робови на сите племиња Израилеви.
55 И кога Адониседек, царот ерусалимски, чу сè што направија синовите Израилеви со Јерихон и со Гај, испрати до Хоам, царот Хевронски, и до Пирам, царот Јармут, и до Јафија, царот Лахиски, и до Девер, царот Еглонски, велејќи:
56 Качете се кај мене и помогнете ми, за да ги поразиме синовите Израилеви и жителите на Гаваон, кои склучија мир со синовите Израилеви.
57 И се собраа, и петте цареви на Аморејците тргнаа со сите свои ловечки сили, силен народ, многуброен како песок на морскиот брег.
58 И сите овие цареви дојдоа и се улогорија пред Гаваон и почнаа да се борат против жителите на Гаваон, а сите луѓе од Гаваон испратија до Исус Навин да му кажат: „Брзо дојди кај нас и помогни ни, зашто сите цареви аморејски се собраа за да се борат против нас.“
59 И Исус Навин и целиот борбен народ тргнаа од Галгал, а Исус Навин одеднаш дојде против нив и ги порази овие пет цареви со голем колеж.
60 И Господ ги посрами пред синовите Израилеви, кои ги поразија со страшен колеж во Гаваон и ги гонеа по патот што води кон Бет-Орон до Макида, и тие избегаа од пред синовите Израилеви.
61 И додека бегаа, Господ испрати врз нив град од небото, и повеќе од нив умреа од градот отколку од колењето на синовите Израилеви.
62 И синовите Израилеви ги гонеа, и тие сè уште ги удираа по патот, одејќи и удирајќи ги.
63 И кога удираа, денот се приближуваше кон вечерта, и Исус Навин рече пред сиот народ: „Сонце, застани на Гаваон, и месечино во долината Ајалон, додека народот не им се одмазди на своите непријатели.“
64 И Господ го послуша гласот на Исус Навин, и сонцето застана среде небото, и застана триесет и шест минути, а и месечината застана и не брзаше да зајде цел ден.
65 И немаше таков ден, ни пред него ни потоа, кога Господ го послуша гласот на човек, зашто Господ се бореше за Израел.

ПОГЛАВЈЕ 89

1 Тогаш Исус Навин ја изговори оваа песна, во денот кога Господ ги предаде Аморејците во рацете на Исус Навин и на синовите Израилеви, и рече пред очите на целиот Израил:
2. Господи, Ти направи моќни дела, Ти направи големи дела; кој е како Тебе? Моите усни ќе пеат за Твоето име.
3 Моја добрина и моја тврдина, моја висока кула, ќе Ти испеам нова песна, со благодарност ќе Ти пеам, Ти си силата на моето спасение.
4 Сите земни цареви ќе Те фалат, кнезовите на светот ќе Ти пеат, синовите Израилеви ќе се радуваат на Твоето спасение, ќе пеат и ќе ја фалат Твојата сила.
5 Тебе, Господи, Ти се доверивме; рековме: Ти си наш Бог, зашто Ти беше наше засолниште и цврста тврдина против нашите непријатели.
6 Кон Тебе викавме и не се засрамивме, во Тебе се надевавме и бевме избавени; кога кон Тебе викавме, Ти го слушна нашиот глас, Ти ги избави нашите души од мечот, Ти ни ја покажа Твојата благодат, Ти ни го даде Твоето спасение, Ти ги развесели нашите срца со Твојата сила.
7 Ти излезе за наше спасение, со Твојата рака го избави Твојот народ; нè услиши од небесата на Твојата светост, нè спаси од десетици илјади луѓе.

8 Сонцето и месечината застанаа на небото, а Ти се спротивстави на нашите угнетувачи во Твојот гнев и им ги нареди Твоите судови.
9 Сите кнезови на земјата станаа, царевите на народите се собраа, не се поколебаа од Твоето лице, туку ги посакуваа Твоите битки.
10 Ти се крена против нив во гневот Свој и го спушти врз нив Твојот гнев; ги уништи во гневот Свој и ги истреби во срцето Свое.
11 Народите се истребија од Твојот гнев, царствата се срушија од Твојот гнев, ги рани царевите во денот на Твојот гнев.
12. Ја излеа врз нив Твојата јарост, ги обзеде Твојата лутина; ја сврти врз нив нивната беззаконие и ги истреби во нивната беззаконие.
13 Поставија стапица, паднаа во неа, се скрија во мрежа, ногата им се заплетка.
14 Твојата рака беше подготвена за сите твои непријатели, кои велеа: „Со меч ја освоија земјата, со мишка се населија во градот“. Ти им ги исполни лицата со срам, им ги собори роговите на земја, ги исплаши во гневот Свој и ги уништи во гневот Свој.
15. Земјата се тресе и се тресеше од шумот на Твојата бура врз нив, не ги сочува нивните души од смртта, туку ги спушти нивните животи во гробот.
16 Ги гонеше во Твојата бура, ги истреби во Твојот виор, го претвори дождот нивни во град, паднаа во длабоки јами, за да не можат да се издигнат.
17 Нивните трупови беа како ѓубре фрлено среде улиците.
18 Тие беа уништени и уништени во Твојот гнев, а Ти го спаси Твојот народ со Твојата сила.
19 Затоа нашите срца се радуваат во Тебе, нашите души се возвишуваат во Твоето спасение.
20 Нашите јазици ќе ја раскажуваат Твојата сила, ќе пееме и ќе ги фалиме Твоите чудеса.
21 Зашто Ти нè спаси од нашите непријатели, нè избави од оние што се кренаа против нас, ги истреби од пред нас и ги потисна под нашите нозе.
22 Така ќе загинат сите Твои непријатели, Господи, и злите ќе бидат како плева што ја носи ветерот, а Твоите возљубени ќе бидат како дрвја засадени покрај вода.
23 Така Исус Навин и целиот Израел со него се вратија во логорот во Галгал, откако ги поразија сите цареви, така што не остана ниту еден остаток од нив.
24 И петте цареви избегаа пеш од битката и се скрија во една пештера, а Исус Навин ги бараше на бојното поле и не ги најде.
25 Потоа му јавија на Исуса: „Царевите се пронајдени, а ете, се скриени во пештера.“
26 И рече Исус Навин: „Поставете луѓе на влезот од пештерата, за да ги чуваат, за да не се одведат!“ И синовите Израилеви така и направија.
27 И Исус Навин ги повика сите Израелци и им рече на воените водачи: „Ставете ги нозете на вратот на овие цареви!“ А Исус Навин рече: „Така ќе направи Господ со сите ваши непријатели.“
28 Потоа Исус Навин заповеда да ги убијат царевите и да ги фрлат во пештерата, а на влезот од пештерата да стават големи камења.
29 Потоа Исус Навин отиде со сиот народ што беше со него во тој ден во Макида и ја погуби со острилото на мечот.
30 И ги истреби душите и сè што му припаѓаше на градот, и направи со царот и со народот како што направи со Јерихон.
31 Оттаму отиде во Ливна и се бореше против неа, и Господ ја предаде во рацете негови, а Исус Навин ја погуби со меч и сите души во неа, и направи со неа и со нејзиниот цар како што направи со Јерихон.
32 Оттаму тој отиде во Лахис за да се бори против него, а Орам, царот на Газа, отиде да им помогне на луѓето од Лахис, а Исус Навин го порази него и неговиот народ додека не остана никој од него.
33 И Исус Навин го освои Лахис и сите негови жители, и направи со него како што направи со Ливна.
34 Оттаму Исус Навин отиде во Еглон, го зеде и него и го порази со меч, како и сите негови жители.
35 Оттаму отиде во Хеврон, се бореше против него, го освои и го проколна. Оттаму се врати со целиот Израел во Девир, се бореше против него и го порази со меч.
36 И ги истреби сите живи во него, не остави никој преостанат, и направи со него и со неговиот цар како што направи со Јерихон.
37 И ги порази Исус Навин сите аморејски цареви од Кадис-Варни до Аза, и веднаш ја освои нивната земја, зашто Господ се бореше за Израел.
38 И Исус Навин со целиот Израел дојде во логорот во Галгал.
39 Во тоа време, кога Јавин, царот на Хасор, чу сè што им направи Исус Навин на аморејските цареви, Јавин испрати до Јовав, царот на Мадијам, до Лаван, царот на Шимрон, до Јефал, царот на Ахсаф, и до сите аморејски цареви, велејќи:
40 Дојдете брзо кај нас и помогнете ни, за да ги поразиме синовите Израилеви, пред да дојдат врз нас и да ни направат како што им направија на другите цареви аморејски.
41 И сите овие цареви ги послушаа зборовите на Јавин, царот Хасорски, и излегоа со сите свои лоборови, седумнаесет цареви, а нивниот народ беше бројно како песок на морскиот брег, заедно со коњи и коли безбројни, и дојдоа и се улогорија заедно кај водите на Мером, и се сретнаа заедно за да се борат против Израел.
42 И Господ му рече на Исуса: „Не плаши се од нив, зашто утре околу ова време ќе ги предадам сите убиени пред тебе; ќе им ги пресечеш темните нозе на коњите, а колите ќе им ги изгориш со оган.“
43 И Исус Навин со сите војници одеднаш се нафрли врз нив и ги порази, и тие паднаа во нивните раце, зашто Господ ги предаде во рацете на синовите Израилеви.
44 И синовите Израилеви ги гонеа сите тие цареви со нивните логори и ги поразија додека не остана ниту еден од нив. И Исус Навин направи со нив како што му рече Господ.
45 Во тоа време, Исус Навин се врати во Хасор и го удри со меч, истреби сè што беше во него и го изгоре со оган. Од Хасор, Исус Навин отиде во Шимрон, го удри и го проклетство.

46 Оттаму отиде во Ахсаф и направи со него како што направи со Шимрон.
47 Оттаму отиде во Одолам и ги порази сите луѓе што беа во него, и направи со Одолам како што направи со Ахсаф и со Шимрон.
48 И тој помина оттаму во сите градови на царевите што ги порази, и ги погуби сите луѓе што останаа од нив и ги истреби наполно.
49 Само пленот и добитокот Израелците ги зедоа за себе, а секој човек што го убиваа, не оставија ниту една душа да остане жива.
50 Како што му заповеда Господ на Мојсеј, така направија Исус Навин и целиот Израел; не згрешија во ништо.
51 Така Исус Навин и сите синови Израилеви ја поразија целата ханаанска земја, како што им заповеда Господ, и ги поразија сите нивни цареви, триесет и еден цар, и синовите Израилеви ја освоија целата нивна земја.
52 Освен царствата Сион и Ог, кои се од другата страна на Јордан, од кои Мојсеј освои многу градови, а Мојсеј им ги даде на Рувимовото и Гадовото племе и на половината од Манасиевото племе.
53 И ги порази Исус Навин сите цареви што беа од оваа страна на Јордан, на запад, и им ги даде во наследство на деветте племиња и на половината племе Израилево.
54 Пет години Исус Навин војуваше против овие цареви и им ги даде нивните градови на Израелците, и земјата се смири од бојните зони низ градовите на Аморејците и Ханаанците.

ПОГЛАВЈЕ 90

1 Во тоа време, во петтата година откако синовите Израилеви го преминаа Јордан, откако синовите Израилеви се одморија од војната со Ханаанците, во тоа време избувнаа големи и жестоки битки меѓу Едом и синовите Хитимови, и синовите Хитимови се бореа против Едом.
2 И Авијан, царот на Китим, излезе во истата година, односно во триесет и првата година од неговото владеење, со голема војска од силните синови на Китим, и отиде во Сеир да се бори против синовите на Исав.
3 А Адад, царот едомски, чу за неговата вест, па излезе да го пречека со многуброен народ и силна војска, и се зафати со битка против него во полето едомско.
4 И раката на Китим надвладеа над синовите Исавови, и синовите Хитимови убија од синовите Исавови, дваесет и две илјади луѓе, и сите синови Исавови избегаа од нив.
5 И синовите на Китим ги гонеа и стигнаа до едомскиот цар Адад, кој трчаше пред нив, го фатија жив и го доведоа кај Авијан, царот на Китим.
6 Авијан нареди да биде убиен, а Адад, царот на Едом, умре во четириесет и осмата година од неговото владеење.
7 И синовите на Хитим продолжија да гонат Едом, и ги поразија со голем колеж, и Едом им стана поробен на синовите на Хитим.
8 И синовите на Хитим владееја над Едом, и Едом падна под власта на синовите на Хитим и од тој ден стана едно царство.
9 И од тогаш тие повеќе не можеа да ги кренат главите, и нивното царство стана едно со децата на Китим.
10 И Авијан постави началници во Едом и сите Едомски деца му станаа поданици и даночни обврзници, а Авијан се врати во својата земја, Китим.
11 И кога се врати, ја обнови својата власт и си изгради пространа и утврдена палата за царска резиденција, и безбедно владееше над децата на Китим и над Едом.
12 Во тие денови, откако синовите Израилеви ги истераа сите Ханаанци и Аморејци, Исус Навин остаре и беше во поодминати години.
13 И Господ му рече на Исуса: „Ти си стар, во поодминати години, а голем дел од земјата остана за освојување.“
14 Затоа, раздели ја оваа земја во наследство меѓу деветте племиња и половината од племето Манасиево. И стана Исус Навин и направи како што му рече Господ.
15 И ја подели целата земја на племињата Израилеви во наследство, според нивните распределби.
16 А на племето Леви не му даде наследство; приносите Господови се нивно наследство, како што Господ им рече преку Мојсеја.
17 И Исус Навин му ја даде планината Хеврон на Халев, синот Јефунеов, еден дел над неговите браќа, како што беше рекол Господ преку Мојсеј.
18 Затоа Хеврон им остана во наследство на Халев и на неговите синови до ден-денес.
19 И Исус Навин ја подели целата земја со жрепка на целиот Израел во наследство, како што му заповеда Господ.
20 И синовите Израилеви им дадоа на левитите градови од своето наследство, пасиште за нивниот добиток и имот, како што му заповеда Господ на Мојсеј, така направија синовите Израилеви. Ја поделија земјата со жрепка, голема или мала.
21 И отидоа да ја наследат земјата според нивните граници, и синовите Израилеви му дадоа наследство на Исуса, синот Навинов, меѓу нив.
22. Според Господовата заповед, му го дадоа градот што го бараше, Тимнат-Серах, во Ефремовата гора. Тој го изгради градот и се насели во него.
23 Тоа се наследствата што свештеникот Елазер и Исус, синот Навинов, и началниците на татковските племиња им ги поделија со жрепка на синовите Израилеви во Сило, пред Господа, при влезот во шаторот, и престанаа да ја делат земјата.
24 И Господ им ја даде земјата на Израелците, и тие ја завладеа, како што им рече Господ и како што им се заколна Господ на нивните предци.
25 И Господ им даде на Израелците мир од сите нивни непријатели околу нив, и никој не им се спротивстави; и Господ ги предаде сите нивни непријатели во нивни раце, и ништо не изостана од сите добри работи што Господ им ги беше рекол на Израелците, туку Господ изврши сè.
26 И ги повика Исус Навин сите синови Израилеви, ги благослови и им заповеда да Му служат на Господа.

Потоа ги отпушти, и секој си отиде во својот град и секој во своето наследство.
27 И синовите Израилеви му служеа на Господа во сите денови на Исус Навин, и Господ им даде одмор од сите околни места, и тие живееја безбедно во своите градови.
28 И се случи во тие денови, кога Авијан, царот на Китим, умре во триесет и осмата година од неговото владеење, односно во седмата година од неговото владеење над Едом, и го погребаа на неговото место што го беше изградил за себе, а Латин владееше наместо него педесет години.
29 И за време на неговото владеење тој изведе војска, отиде и се бореше против жителите на Британија и Кернанија, децата на Елисеј, синот Јаванов, и ги победи и ги направи поданици на данок.
30 Тогаш слушна дека Едом се одметнал од рацете на Хитим, па Латинус отиде против нив и ги победи, ги покори и ги стави под рацете на Китимовите синови, и Едом стана едно царство со Китимовите синови во сите денови.
31 И многу години немаше цар во Едом, а нивната влада беше со синовите на Китим и нивниот цар.
32 А во дваесет и шестата година откако синовите Израилеви го преминаа Јордан, односно шеесет и шестата година откако синовите Израилеви излегоа од Египет, Исус Навин остаре, во напредна возраст, имаше сто и осум години во тие денови.
33 И ги повика Исус Навин сите Израилеви, нивните старешини, нивните судии и управители, откако Господ им даде одмор на сите Израилеви синови од сите нивни непријатели наоколу. И им рече Исус Навин на старешините Израилеви и на нивните судии: „Ете, јас сум стар, во години, и видовте што направи Господ со сите народи што ги истера од пред вас, зашто Господ се бореше за вас.
34. Затоа, охрабрете се сега да ги пазите и исполнувате сите зборови на Мојсеевиот закон, да не отстапувате од него ни десно ни лево, и да не доаѓате меѓу народите што останаа во земјата; и да не го споменувате името на нивните богови, туку држете се цврсто до Господа, вашиот Бог, како што правевте до денес.
35 И Исус Навин силно ги поттикнуваше синовите Израилеви да му служат на Господа во сите свои денови.
36 И сите Израелци рекоа: „Ќе Му служиме на Господа, нашиот Бог, во сите наши денови, ние и децата наши, и децата на нашите синови, и нашето потомство довека.“
37 И во тој ден Исус Навин склучи завет со народот и ги отпушти синовите Израилеви, и тие се вратија секој во своето наследство и во својот град.
38 Во тие денови, кога синовите Израилеви живееја безбедно во своите градови, ги закопуваа ковчезите на племињата на нивните предци, што ги беа донеле од Египет, секој во наследството на своите деца. Дванаесетте синови на Јаков ги закопаа синовите Израилеви, секој во сопственост на своите деца.
39 А ова се имињата на градовите во кои ги погребаа дванаесетте синови на Јаков, кои синовите Израилеви ги изведоа од Египет.
40 И ги погребаа Рувим и Гад од оваа страна на Јордан, во Римија, што Мојсеј им ја даде на нивните деца.
41 А Симеон и Леви ги погребаа во градот Мауда, што им го даде на Симеоновите синови, а предградието на градот беше за Левиевите синови.
42 А Јуда го погребаа во градот Венијамин спроти Витлеем.
43 А коските на Исахар и Завулон ги погребаа во Сидон, во делот што им припадна на нивните деца.
44 И Дан беше погребан во градот на неговите синови во Естаил, а Нефталим и Асер ги погребаа во Кадис-Нефталим, секој на своето место, што им го беше дал на своите синови.
45 А коските на Јосиф ги погребаа во Сихем, во делот од нивата што Јаков ја купи од Емор, а која му припадна на Јосиф во наследство.
46 И го погребаа Венијамин во Ерусалим, спроти Јевусејците, кои им беа дадени на Венијаминовите синови; синовите Израилеви ги погребаа своите татковци, секој во градот на своите синови.
47 И по две години умре Исус, синот Навинов, на сто и десет години; времето во кое Исус му судеше на Израел беше дваесет и осум години; и Израел му служеше на Господа во сите денови од својот живот.
48. А другите дела на Исус Навин, неговите битки, неговите прекори со кои го прекоруваше Израел, сè што им заповеда, и имињата на градовите што ги освоија синовите Израилеви во неговите денови, ете, тие се запишани во книгата на зборовите на Исус Навин до синовите Израилеви и во книгата на војните Господови, што ги запишаа Мојсеј, Исус Навин и синовите Израилеви.
49 И синовите Израилеви го погребаа Исуса во меѓата на неговото наследство, во Тимнат-Серах, што му беше даден во гората Ефрем.
50 Во тие денови умре Елазер, синот Аронов, и го погребаа на ридот што му припаѓаше на Финес, неговиот син, кој му беше даден во гората Ефрем.

ПОГЛАВЈЕ 91

1 Во тоа време, по смртта на Исус Навин, синовите на Ханаанците сè уште беа во земјата, а Израелците решија да ги истераат.
2 И синовите Израилеви го прашаа Господа, велејќи: „Кој прв ќе оди од нас против Ханаанците за да се бори против нив?“ Господ рече: „Јуда нека оди.“
3 И синовите Јудини му рекоа на Симеон: „Искачи се со нас во нашиот жреб, и ќе се бориме против Ханаанците, а и ние ќе одиме со тебе во твојот жреб.“ И синовите Симеонови отидоа со синовите Јудини.
4 И синовите Јудини тргнаа и се бореа против Ханаанците, и Господ ги предаде Ханаанците во рацете на синовите Јудини, и тие ги поразија во Везек, десет илјади луѓе.
5 И се бореа со Адони-Везек во Везек, и тој избега од нив. Тие го гонеа и го фатија, го фатија и му ги отсекоа палците на рацете и нозете.
6 Адони-Везек рече: „Седумдесет цареви, со отсечени палци на рацете и нозете, собираа храна под мојата

трпеза, како што направив јас, така ми возврати Бог.“ И го доведоа во Ерусалим, каде што умре.
7 И синовите Симеонови тргнаа со синовите Јудини и ги поразија Ханаанците со острилото на мечот.
8 И Господ беше со Јудините синови, и тие ја освоија планината, а Јосифовите синови се искачија во Ветил, односно Луз, и Господ беше со нив.
9 И синовите Јосифови го извидуваа Ветил, и стражарите видоа човек како излегува од градот, го фатија и му рекоа: „Покажи ни го влезот во градот, и ние ќе ти покажеме милост!“
10 И тој човек им го покажа влезот во градот, а синовите на Јосиф дојдоа и го поразија градот со сечилото на мечот.
11 И го испратија човекот со неговото семејство, и тој отиде кај Хетејците, каде што изгради град и го нарече Луз. Така сите Израелци живееја во своите градови, а синовите Израилеви живееја во своите градови, а синовите Израилеви Му служеа на Господа во сите денови на Исус Навин и во сите денови на старешините, кои ги продолжија своите денови по Исус Навин и го видоа големото дело Господово, што го направи за Израел.
12 И старешините судеа над Израел по смртта на Исус Навин седумнаесет години.
13 И сите старешини се бореа во битките на Израел против Ханаанците, и Господ ги истера Ханаанците од пред синовите Израилеви, за да ги населат Израелците во нивната земја.
14 И ги исполни сите зборови што им ги беше кажал на Авраам, Исак и Јаков, и заклетвата со која се заколнал, дека ќе им ја даде ним и на нивните деца земјата Ханаанска.
15 И Господ им ја даде на синовите Израилеви целата земја Хананска, како што им се заколна на нивните предци, и им даде Господ спокојство од околните, и синовите Израилеви живееја безбедно во своите градови.
16 Благословен да е Господ засекогаш, амин, и амин.
17 Зајакнете се, и нека бидат храбри срцата на сите вас што се надевате на Господа. Крај.